מספר 2515 כ"ט חשון תשמ"ה, 13.11.1985 שנה 50 המחיר 1850 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

מישפט סודי גורם למילחמת-אחים בין אנשי המקשורת

מתי גולן
אמנון דנקנר
וירון לונדון

"לחם" את השלג

"ניב כחול" מציעה משקעות ופלים בשוקולד חלב

מכתבים

מה עם החלק השני?

המדריך „אנטי־אידיוטיקה" (העולם הזה 9.10) ניסה לשרש דיעות מקובלות. הקורא ארזי מנסה להגן על אחת מהן.

אורי אבנרי הביא את הטענה האומרת „לא יתכן שלום תמורת שטחים. מכיוון שאין הפלסטינים משלימים עם קיומה של ישראל כמדינה," וניסה להוכיח כי היא אינה נכונה.

עם כל הכבוד, אינני מסכים עימו בנקודה זאת.

סביר להניח שמהות העם הפלסטיני לא השתנתה מאז מילחמת העצמאות ב־1948. אז העניקה להם תוכנית החלוקה חלק מהארץ, שכלל בתוכו את כל השטחים הכבושים של היום. אך הם פתחו במילחמה על החלק השני.

מאז השתנו, אומנם, הרבה דברים, אבל השינוי הוא בעיקרו כמותי, ולא איכותי: היום המדינה היא חזקה וצבאה גדול, והסיכויים להשמיד אותה במילחמה פחתו מאוד.

אולם ברור בהחלט כי מצב זה לא הביא בעיקבותיו השלמה עם קיומה של מדינת־יש־ראל, פלסטינים רבים מטפחים עדיין את חלום חיסולה.

בנסיבות אלה, רצונו הנוכחי של אש"ף בשלום הוא מובן בהחלט. הקמת מדינה פלסטינית וצבא פלסטיני וקבלת השטחים הכבושים היא חלק מהלך־מחשבה האומר: נקבל עכשיו חלק, ולחלק השני נוכל לדאוג מאוחר יותר.

דן ארזי, חדרה

● ● ●

דיור של זהב

מהו המקום הכי־מוגן בארץ?

אחרי שאנשים הפסיקו לנדוד אל ההתנחלו־יות, בגלל המחירים המצחיקים של הדירות שם, מצאו אנשי ארץ־ישראל־השלמה שיטה חדשה למשוך מתיישבים.

שימו לב למודעה שהופיעה השבוע בעיתונים: „גימלאים דתיים — האם אתם מעוניינים לגור בשכונת גיל־הזהב בתוך ישוב בשומרון? בכך תוכלו לשלב דיור מוגן עם תרומה ליישוב ה־ארץ."

כך, סוף־סוף, נמצא לקשישים מקום שקט ובטוח, גן־ערן מוגן שבו לא יתקפו אותם כל מיני צעירים פוחזים, וגם כל גימלאי דתי יוכל להגשים בגופו מיצווה חשובה.

שלמה ויניש, בית־השיטה

● ● ●

קול הקלע הקשיש

על הבטחות הפרישה של יוסף בורג.

הרשו לי להציג את עצמי: אליקים בוימל, בן 77, מנהל בהצלחה רבה (לפחות לדעת מישרד־התעשיה־והמיסחר, שהעניק לי תעודת יצואן מצטיין — 1.3 מיליון דולר לשנה) מיפעל לאבי־זרים רפואיים ייחודיים.

אני משתדל להתחיל כל בוקר בשחיה בברי־כת גורדון ואחר־כך נותן את השמונה־תשע שעות היומיות שלי למיפעל, על 22 עובדיו. וחוץ מזה אני גם יוצא פעמיים־שלוש בשנה למסעות־עסקים באירופה, וגאוותי המיוחדת על השתת־פותי הקבועה במיטווח־ירי במיתקן המתאים, שבו אני עדיין קולע בולים רבים.

לכן אני מרשה לעצמי לקבול על הרדיפה הבלתי־פוסקת, בשבועות האחרונים, אחרי הד"ר יוסף בורג, ברוב כלי־התיקשורת, על שאינו פורש, מכיוון שראשית הוא הבטיח ושנית, שומו שמיים, הוא מתקרב ל־76, עד 120.

אליקים בוימל, תל־אביב

● ● ●

הסיוט

ילדים עדים לרצח (העולם הזה 6.11).

הזדעזעתי לקרוא בכתבה סכין בלב אבא ואמא כיצד ילדי השכונה עמדו וצפו בגופתו של הנרצח, הרצל גרודניקס. אני לא מבינה איזה הורים נותנים לילדים שלהם לצפות במחזה זוועה כזה.

כילדה, ראיתי גופה בפעם הראשונה בגיל 10, בעיר הולדתי, ברומניה, בזמן מילחמת העולם השניה. האיש צנח ומת ברחוב מרעב, ואמא שלי קנתה עיתון וכיסתה אותו. במשך שבועות לאחר מכן לא יכולתי להירדם בגלל הסיוטים שתקפו אותי בכל פעם שהלכתי לישון.

אחר־כך כבר ראיתי הרבה אנשים מתים, אבל אף גופה לא זיעזעה אותי כמו זו שראיתי כשהייתי ילדה קטנה.

שרה שמילוביץ, תל־אביב

כתבת השער הקידמי:

עין תחת עין

מילחמת עין (עיתונאי) בעין (עיתונאי), שפרצה בעיקבות מישפט־גירושין סורי, מסעירה את חוגי התיקשורת. ראשיתה ברשימה של ירון לונדון (בתמונה), המ־שכה בהתפלגות בין ידידי הבעל וידידי האשה, וסופה בהטלת רפש הדדית. מי יצליח, בסופו של דבר, לנקר את עיניו של מי?

8

כתבת השער האחורי:

הפלופ של גי

אחרי שהתגרש מחווה לוי, הסתבך בעסקים וניסה להיגמל מסמים, בא הקץ על הפרק הישראלי של נסיך אופנת־העור גי פולופ. אמו האיטלקיה, מירנדה, באה השבוע בחשאי לארץ, ולקחה אותו עימה, כנראה לצורך טיפול גמילה מסמים.

37

ערפאת והפתיים

יאסר ערפאת מבטיח להפסיק את הסי־גועים בחו"ל, המיומחד הישראלי מגיב בזעם וישימעון פרס מכריז: „רק פתי מא־מין לערפאת." מדוע מעוררת הבעיה הפלסטינית תגובות ישר־ראליות בלתי־הגיוניות, הי־נראות לרוב כמטומטמות?

10

להצליח בחיים בלי לשמוע

אחרי שסיים בהצטיינות את לימודיו, התגייס דני מנור לצה"ל, והיום, בגיל 23, הוא קצין־קבע ואיש־מחשבים. לשם כך היה עליו להתאמץ מאוד — כי דני הוא חרש מלידה.

28

רוברטו של השדים

„לא שיכנעתי תלמידים לסרב לשרות צבאי, כי זה לא מוסרי. הרי את תוצאות הסירוב יצטרכו לשאת הם, ולא אני!" מכ־ריז רוברטו בסטו ס, המורה בתיכון הני־סוי, שהשבוע נפתח סביבו מחולי־שדים בעיתונות. אחרי תלונת בתו של אסף יגורי.

38

מילחמת אחים!

מי שמאיים במילחמת־אזרחים, פ־שוט אינו יודע מה הוא שח: הפע־מונים אינם מצלצלים למתים, והנותרים בחיים ניזונים משינאה טהורה.

7

אתה והשקל

מתי יהיה אוקטובר טוב?

ביוני הבטיח יצחק מודעי רווחה באוקטו־בר — אבל שכח לציין באיזו שנה ● ההת־ייקרות שעוררה סערה באר־צות הברית ● אוניברסיטות פושטות יד ● מחקר המרגיז בנקים.

35

חסינות סקס־פרלמנטרית

ח"כ מרים תעסה־גלזר קראה את סיפרו והכריזה כי הוא נגוע בסטיות מיניות קשות ועליו לפנות לפסי־כיאטר. הסופר אהוד בן־עזר מרוצה: „עכשיו יש לי חסינות סקס־פרלמנטרית!"

19

ישבן ומפתח

כיפור יפאני שעיבד למרט איטלקי בשם המפתה, מכעיר את הצנזורה האיטלקית, את הכרזתה התל־אביבית, בכוונת הנעזות שלו. הישקניות סבסטי סאנדרלי בת ה־37 (או 42, אינה מת־ריגשת: „אם בנו־כך ג'יאה הישבן שלי (בתמונה) — אין לי במה להתבייש!

32

אנטישמי או לא?

בראיון הארוך האחרון שהעניק לעיתונות חודשיים למני מותו, הצטדק המחזאי הגר־מני ריינר ורנר פאסבינדר באוזני עורכת־הקולנוע של ה־עולם הזה: „אינני אנטישמי!

34

רחל המרחלת מדווחת:

איריס שמי (בתמונה) בהריון ומתכוננת ל־חופה ● **שוש אנסקי** ילדה בן ל**אלכס**, וה־אגדה הולידה להם ת־אומים ● את מי ליטף **מולי שפירא** ● **חווה לוי** מזמינה מלתחה חדשה ● **ברכה רובין** (19) החזירה את המכונית שקיבלה מעופר הדר.

40

מי יעז להעיר לדוב בן־מאיר

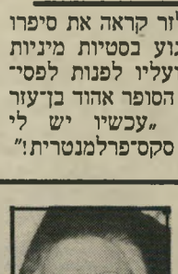

אין גבול לכיבודים שפועלי תל־אביב מוכנים להמטיר על מנהיג נערץ: אחרת אי־אפשר להסביר את האדמה החרוכה שהשאיר אחריו רב בן־מאיר במועצת־הפועלים. את פולחן־האישיות הבזבזני שלו ואת התעלומה לאן נעלמו 7.5 מיליון דולר מכספי המועצה.

14

העולם הבא

זה השער ל־$ — צדיקים יבואו בו ● יצחק רבין קנה מציבות במחיר מוז"ל ● חגיגות ה־1 במאי ב־1 באפריל.

42

קיץ בסוודרים

עם טיפות־הגשם הראשונות כבר מכי־נים האופנאים את המלתחה של קיץ 86. באירופה ובארצות־הב־רית הם מבטיחים הפתעה: סוודרים גם לימות הקיץ!

24

נגבי על הכוונת

הוועד המנהל עומד להתלבט על המישפטן משה נגבי, בגלל תוכנית־הרדיו שלו, דין ודברים. הסיבה: הערה נרגזת של הפרופסור יצחק זמיר.

30

המדורים הקבועים:

מיכתבים שנת־הצפרדע בעידן־האש 3
איגרת־העורך פגישה עם מכר ותיק 4
תשקיף גט לאשת הבנקאי 5
במדינה ארוחה אצל מיליונרית 6
הנדון חיל ורעדה ופיק־ברכיים 7
אנשים כיצד תצליח הטלוויזיה לגרור את מנחם בגין מביתו 12
יכמן אישי פורנוגראפיה משעממת ונביא מודרני 17
מה הם/ן אומרים/ות אני עדיין חושב שהם חלשים ומושתנים 18
תשבציבון אולי אפשר לחזור על הלילה שעבר (3 אותיות) 20
לילות ישראל איך טועמים מזון־חתולים 22
תמרורים העורך שערך את עיתונו ממיטת חוליו 26
מיכתבים לדיתי מבוקש: ראש טוב 27
שידור מה החליטה ועדת־האתיקה 30
גם זה גם זה קפה בחלחול ואוצר האגוזים 31
קולנוע בעיטה לאמריקה 34
אתה והשקל ההסכם הסודי של **מכבי** 35
הרימסקופ השמש זורחת לשמנים ולרזים 36
רחל המרחלת הסבתא הכי יפה בארץ 40
העולם הבא הדולפינים אינם ציונים 42

העולם הזה
בלי משוא פנים

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גרדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך־מישנה: דוב איתן ♦ עורך תבנית: יוסי שנון ♦ עורך כיתוב: גיורא נוימן ♦

קיוסק

הפיזמונאי דידי מנוסי עשה סדר בביתו. ומצא אצלו שני כרכים שנתיים ישנים של גליונות העולם הזה. מן השנים 1962 ו־1963. הוא שאל אותי אם אני מעוניין בהם. השבתי בחיוב ובתודה.

השבוע, כאשר ישבתי עם ידידים ליד שולחן בבית־קפה, ניגש אליי דידי ומסר לי את הכרכים. בו במקום התנפלו עליהם היושבים ליד השולחן, רובם עיתונאים בשנות ה־40 הראשונות שלהם.

הם התחילו לדפדף בגליונות הישנים. ומדי פעם הפליטו קריאה של שימחה, כמי שנפגש עם מכר ותיק ואהוב. „הוי, הנה הכותרת הזאת!" הפליט אחד. „אני זוכר את השער הזה!" הפליט שני. „איך אני זוכר את התמונה הזאת!" אמרה שלישית.

לכולם היה זה כמו טיול בנוף־נעורים או ברחוב שבו גרו פעם, ושבו כל בית מזכיר משהו מימי הילדות.

אין לי הסבר לתופעה זו, ומטופקני אם יש עיתונים רבים בעולם הנמצאים במצב הזה. מקובל לומר כי עיתון זה דבר שבו עוטפים את הדגים למחרת היום. זה בוודאי אינו נכון לגבי העולם הזה. כל פרט בו נזכר אחרי שנים רבות.

בעיתון יומי יכול להיזכר, אולי, גליון אחד בדור — היום של הכרזת המדינה, למשל, או היום של פרוץ מלחמת־סיני. בשבועון כמו טיים יכול להיזכר, אולי, שער מעניין. ואילו קוראי העולם הזה זוכרים, גם אחרי 30 שנה, כמעט כל שער, והרבה כותרות, תצלומים מעניינים וגם כתבות.

צעירים הקוראים עתה גליון זה, עשויים לזכור אותו בעוד שלושים שנה.

אולי זהו הייחוד של העולם הזה. הוא פועל בשני הכיוונים. גם אנחנו, במערכת, איננו פועלים מתוך ההנחה שבגליון הזה יעטפו בשבוע הבא את הדגים. אנחנו רוצים להוציא מתחת לידינו גליון שיכול להיקרא גם בעוד 25 שנים, ולעורר אז תגובה ספונטנית בנוסח: „הם צדקו!" או: „איך הם ידעו?"

ואלה הם הקוראים

מי אתה?
פעם בשנה עורך איגוד המפרסמים. בעזרת מכון ישראל למחקר חברתי שימושי מחקר מדעי כדי להשיב על שאלה זו.

המחקר החדש מגלה כי 5% מכל האוכלוסיה היהודית הבוגרת במדינה קוראים את העולם הזה. פירוש הדבר: כ־120 אלף איש ואשה.

זה יותר מאשר גרוסלם פוסט (2%) ודבר (3%), וקצת פחות מאשר הארץ (6%) וחדשות (7%) ביחד. מכיוון שהעולם הזה נקרא הרבה גם באוכלוסיה הערבית הקוראת עברית, המיספר המוחלט גדול יותר. המחקר אינו מקיף, למרבה הצער, את האוכלוסיה הערבית במדינה.

מבין כל העיתונים והשבועונים החשובים, ההרכב הדמוגראפי של קוראי העולם הזה הוא הברור ביותר: העולם הזה היה ונשאר עיתון הצמרת החברתית־תרבותית של המדינה.

הקורא האופייני של העולם הזה הוא ילידי־הארץ בן 35, בעל חינוך אוניברסיטאי ורמת־הכנסה גבוהה.

הפתעה: 57% של קוראי העולם הזה הם כעת נשים, בעוד שהגברים מהווים 43%. פעם היה לשבועון זה רימוי גברי מובהק. עתה זה השתנה. עברנו בהצלחה את המהפכה הפמיניסטית.

ועוד הפתעה: מיספר הקוראים שהם ילידי־ישראל ממוצא אפריקאי־אסיאתי שווה עתה למיספר הקוראים שהם ילידי־ישראל ממוצא אירופי־אמריקאי. צברים דור־שני מהווים 12% מבין קוראי העולם הזה. ילידי אסיה־אפריקה 19%, ילידי אירופה־אמריקה 21%. תמונה זו משקפת את המציאות החדשה בארץ, ואת צמיחתה המהירה של אינטליגנציה מקרב היהודים המיזרחיים. אינטליגנציה זו אימצה לעצמה את העולם הזה. שנחשב פעם כעיתון „אשכנזי" בלבד.

מבחינת ההשכלה, האחוז הגבוה ביותר של קוראי העולם הזה הם בעלי 13 שנות־לימוד ויותר (36%). אחריהם באים בעלי 12 כיתות (33%), 9־11 כיתות (21%) ועד 8 כיתות (11%, וזה כולל גם את העורך הראשי).

מבחינת הגילים מעניין אף הוא: 28% מקוראי העולם הזה הם בני 20־29, 32% בני 30־39, 16% בני 40־49, 15% בני 50־59 ורק 8% בני 60 ויותר. טבלה נפרדת, הנוגעת לבני־הנוער, מגלה כי בקרב גילאי 16 עד 19, 4% של הבנים ו־7% של הבנות קוראים את העולם הזה בעיון או בריפרוף.

אשר להכנסה: 32% מקוראי העולם הזה נהנים מהכנסה „גבוהה", 31% מהכנסה בינונית ורק 23% מהכנסה נמוכה. זהו נתון שצריך לעניין את המפרסמים.

דומני שהנתונים האלה מסבירים מדוע יש להעולם הזה השפעה הרבה יותר גדולה מכפי שמשתקף בנתונים היבשים של התפוצה. הוא נקרא על־ידי השיכבה המעצבת את דעת־הקהל במדינה. הפסוק „קראתי את זה בהעולם הזה!" נשמע בעיקר בחוגים הקובעים.

חן שלים

מכתבים

מס' 1, 2, 3

על בעלי כיתבי־ההאמנה הראשונים של מדינת ישראל (העולם הזה 23.10).

יעקב צור היה בעל כתב־ההאמנה מס' 4, מטעם מדינת־ישראל (כצירה הראשון של המדינה לאורוגואי). אפשר לדעת מי קדמו לו ונשאו את כיתבי־ההאמנה מס' 1, 2, ו־3?

חנן רבי, חיפה

● המינוי הדיפלומטי הראשון של מדינת־ישראל, שזיכה את בעליו בכתב־ההאמנה מס' 1, היה של גולדה מאיר, כצירת ישראל לברית־המועצות. מס' 2 היה של אהוד אברי־אל (מפעילי העליה והרכש בטרם מדינה ולימים מנכ"ל מישרד־ראש־הממשלה) כציר ישראל לצ'כוסלובקיה. מס' 3 היה של ישראל ברזילי (חבר קיבוץ נגבה ולימים שר־הברי־אות). כציר ישראל לפולין.

● ● ●

הילד העברי הראשון

על ידיעת העברית של אסיר־מי־לאנו פלאטו־שרון (העולם הזה 30.10).

שוב מוזכרת, גם בהעולם הזה, בלעג, פרשת נאומיו העבריים של פלאטו־שרון בכנסת, שאותם קרא מהכתב. כשהם רשומים באותיות לטיניות.

אין שום הצדקה לגישה זאת. בכתיבת הלשון העברית באותיות לטיניות הקדים את פלאטו־שרון בכמה שנים בנו של מחיה הלשון העברית, איתמר בן־אב"י. בנו הבכור של אליעזר בן־יהודה, שהיה ידוע בפי כל כילד העברי הראשון, היה עתונאי מחונן (עורכו של היומון הירושלמי דואר היום), שצפה את הקשיים לעולים מן המערב, בבואם להסתגל לכתב העברי המרובע, שלא לדבר על נוכרים המבקשים ללמוד עברית.

על כן הוא נלחם משך שנים לשימוש בתעתיק לטיני ללשון העברית. ורק חבל שהוא מת צעיר מדי (בשנת 1943, בגיל 58) מכדי לזכות ולראות חברי־כנסת קורא נאום עברי מן הכתב הלטיני.

פרץ ריגר, ירושלים

● ● ●

לאלף את השלום

על תפיחת התקנים בקצונה הבכירה.

קראתי בעיתונים שהגיעו אליי מן הארץ על ההחלטה הנמרצת של שר־הביטחון והרמטכ"ל לצמצם את מיספר הקצינים הבכירים בצה"ל, שמיספרם תפח, כנראה, בשנות השפע שהיו ברובן דווקא גם שנות־שלום (להוציא את מיל־חמת־הלבנון האומללה) וכבר דווח על פרישתם של תת־אלופים ואלופי־מישנה רבים.

דעו לכם כי סדנא דארעא חד הוא, ורק לאחרונה התלוננה ועדת־מישנה של הסנאט האמריקאי על ריבוי הקצינים הבכירים בכוחות המזויינים של ארצות־הברית. כהוכחה לצידקת טענתם גם הביאו את מיספרם של הגנראלים (והאדמירלים) בעלי שלושה כוכבים (שהיא דרגה המקבילה לדרגת רב־אלוף) בשירות פעיל: 118. וזה בשעה שבשיא מילחמת העולם, כאשר אמריקה נלחמה בשלוש יבשות, היו בצבאה רק 101 גנרלים כאלה.

אבי גורן, סן־פרנסיסקו

● אולי רוצים כל האלופים האלה לאלף את השלום?

רק לא בשבת

על פקחי עיריית תל־אביב (העולם הזה 30.10).

יש לי הדשות לקורא שהתלונן על פקחי עיריית תל־אביב. שאינם מצליחים להשתלט על הכלבים בעיר. הם גם לא מצליחים להשתלט על כלבים בעלי שתי רגליים בתל־אביב. עובדה: בפינת הרחובות אינג־גבירול־השופטים, בלב איזור הבידור והמיסעדות שסביב אולם צוותא וקולנוע לימור, מצוי מיגרש־חנייה עירוני, המקל, כמובן, מאוד. על מצוקת־החניה באיזור. אבל השכנים הנכבדים של אותו מיגרש שיכנעו את העירייה לסגור בשבת. במשך 36 השעות הקריטיות שבין כניסת השבת ליום הראשון בשעה שש בבוקר, את אותו המיגרש לחניית מכוניות, בטענה כי החנייתן והסתען גורמות ליותר מדי אבק ורעש (תופעות המקובלות עליהם, כנראה, בימי חול).

מענין רק אם בחורף, כאשר המיגרש רטוב (ואין אבק) וחלונות השכנים סגורים (ואין רעש) הם יסכימו לפתיחת המיגרש בשבת.

צבי המנחמי, תל־אביב

● ● ●

שנת הצפרדע, עידן האש

על עובדות מוזרות (העולם הזה 2.10 ואילך).

ביג־דיל, האוסף המיקרי הזה של עובדות, כמו זאת שנמל־התעופה קנדי נקרא פעם איידל־ווייל. אם כבר, אז כבר. מי, למשל, שמע על מניין השנים הטיבטי?

אצל אלה, הלוח מחולק למחזורים של 60 שנים כל אחד, המתחלקים לחמישה עידנים בני 12 שנים כל אחד. העידנים קרויים על שם היסודות: אדמה, אש, ברזל, מים ועץ, והשנים קרויות על שם חיות: ארנב, דרקון, כבש, כלב, נחש, נמר, סוס, עכבר, ציפור, צפרדע, קוף ושור.

שנת 1986, הבאה עלינו לטובה, תהיה אצל הטיבטים שנת הצפרדע בעידן האש.

מירי ברש חדרה

● ● ●

קפה בתוך מטוס

על הגלגלים של כסית (העולם הזה 30.10).

הסיפור על הטיול לירושלים, לתערוכת הצי־לומים של ברי פרידלנדר, מוכיח שבית־הקפה התל־אביבי כסית הוא אכן מוסד מיוחד במינו, ושישביו הם חבורה מיוחדת במינה. בבית־קפה אחר שום צלם לא היה טורח לצלם בשקדנות כזו: ואם כן — לא היו מציגים את עבודותיו במוסי־און ישראל; ואם כן — הבעלים לא היה מסיע את הלקוחות לעיר אחרת, רק כדי שיראו את עצמם על הקירות.

מה יש להגיד? כל הכבוד למשה איש־כסית. אבל בכל זאת, היה לו גם מזל. מה היה קורה אילו נערכה התערוכה בניו־יורק, ולא בירושלים? במיקרה כזה לא היה די באוטובוס, והוא היה צריך לשכור לאורחיו מטוס שלם!

אבל למה שכחתם לציין את שמה של תמר מרוז, בתצלום שבו היא נראית ליד דידי מנוסי, ושניהם מביטים בתצלום של פנינה רוזנבלום?

משה צבי, תל־אביב

● מרוז ומנוסי, מביטים ברוזנבלום – ראה תצלום.

לקוחות מרוז ומנוסי במוסיאון ישראל
כל הכבוד וכל המזל

דבר תשקיף

עליית עשירים

צפויה עליה גדולה לארץ של יהודים בעלי־הון.

עיסקה סיבובית עם אייזנברג

שמועה שאין לה אישור אומרת, שהממשלה עשויה להגיע להסדר סיבובי עם איש־העסקים שאול אייזנברג, שעל־פיו הממשלה תקנה מאייזנברג את בית־הזיקוק והתמורה תושקע ב„צים", שבה שולטת „החברה לישראל" של אייזנברג. מדובר על כך ששני הגורמים, הממשלה ואייזנברג, ישקיעו בחברת־הספנות סכום דומה.

כרגע עומדת החברה לישראל על דעתה שנציג שלה, מנחם עצמון, לא ימונה כיו"ר פעיל בדירקטוריון צים, עד שלא תוגש ותבוצע תוכנית כוללת להצלת המיספנות. הפעילות השוטפת של צים מראה עתה על ריווחיות קלה. הבעיה היא חובות־עבר בסך של 540 מיליון דולר לבנקים. **ועד עובדי „צים" פנה לראש־הממשלה, שימעון פרס, בהפצרה להעניק לסוחר הבינלאומי את כל ההטבות האפשריות.**

המישטרה סיפקה לרוצח סכין

דני גרודניקם, שרצח בשבוע שעבר את הוריו, הרצל ואסתר, קיבל את הסכין שבו ביצע את זממו מידי המישטרה.

בעבר הוא איים על הוריו באותו סכין. שוטרים שהוזמנו לבית החרימו אותו. לאחרונה סנה הבן לתחנת־המישטרה וביקש להשיב לו את הסכין. אחרי תחינות והבטחות שלא יפגע בהוריו, נעתרו לו שוטרים והוא קיבל את הסכין, שבו רצח בעבור זמן קצר את הוריו.

עוד תנועת־נוער למפ"ם?

בעיקבות ההצלחה של תנועת־הנוער מיסודה של ר"ץ, נזרק במפ"ם הרעיון להקים תנועת־נוער פוליטית חדשה.

בעלי הרעיון מתלוננים כי לתנועה הותיקה „השומר הצעיר" אין כוח־משיכה אצל נוער פוליטי, בגלל שמרנותה והתרכזותה בפעילות צופית מסורתית.

הסוכנות מתחרה ביהלומנים

בעוד לוטשי־יהלומים בגוש־דן נאבקים במשבר בענף, הניקה הסוכנות היהודית מענקים ליזמים המקימים מילטשה בהתנחלות קציר, בנפת גינין. סכום המענק הראשוני: יותר מ־60 אלף דולר.

אחדים מן הלוטשים טוענים, כי יש בכך התחרות בלתי־הוגנת.

עורך־הדין לדין!

עורך־הדין מרדכי לוינגר עשוי לעמוד לדין מישמעתי על זילות בית־המישפט. נשיאת בית־המישפט המחוזי, חנה אבנור, פנתה ללישכת עורכי־הדין בדרישה להעמיד את לוינגר לדין מישמעתי, אחרי פירסום כתבה עליו בהעולם הזה בתחילת חודש ספטמבר, שבה אמר כי השופט משה אלנוי אמר לו: „אני אעיף אותך מפה כמו טילי."

לנדאו בעד שיחות עם ערפאת

אלי לנדאו, ראש עיריית הרצליה, שהיה במשך שנים מקורבו של אריאל שרון, מצדד היום במשא־ומתן עם יאסר ערפאת. הוא אמר את הדברים בסימפוזיון לתלמידי שמיניות, שנערך בתיכון „אורט יד־ג'ורא" בעירו.

לנדאו, אמרו התלמידים, היה הרבה יותר משכנע מח"כ ר"ץ רן כהן, שהשתתף אף הוא בדיון והשמיע עמדות ניציות יותר מהרגיל.

חברת העובדים להתאחדות התעשיינים

לסחות שלושה מיפעלים, של „חברת־העובדים" יש בהם בעלות חלקית או מלאה, חברים גם בהתאחדות התעשיינים.

המדובר בחברת התרופות „טבע", של „בור" יש בה 44 אחוז, „תדיראן", של „בור" שליטה מלאה בה, ו„סולתם", שאף היא בשליטת „בור".

הדובר יתרגם לשר

שר־החקלאות אריק נחמקין לקח עימו לסיור רישמי באיטליה את דוברו, נפתלי יניב, כדי שזה ישמש כמתורגמן שלו. נחמקין אינו דובר אנגלית. בעבר שימש יניב מתורגמן לשני שרי־חקלאות אחרים, שימחה ארליך ומשה גרופר.

השופט הזדעזע מלחישות עליו

השופט המחוזי אריה אבן־ארי הזדעזע השבוע מלחישות ששמע בעודו יושב בלישכתו. מעבר לדלת הפתוחה שמע כיצד שלושה שוטרי־ליווי, שישבו באולם, מדברים בו סרה. הוא מיהר לאולם, רשם את שמותיהם והודיע להם שהם עברו עבירה של ביזיון בית־מישפט.

הפורום הישראלי לחו"ל

נציגי „הפורום הישראלי" — אנשי־עסקים ישראלים המבקשים מגע ועסקים עם יהודים ציוניים מעבר לים — יוצאים השבוע כדי להשתתף בכינוס הקהילות היהודיות בוושינגטון.

בעבר אירגן הפורום, שבראשו עומדים אנשי־העסקים גד סרופר ודויד קולין, כינוס של המנהיגות היהודית הצעירה בים־המלח. הפורום זוכה להקצבה של הסוכנות בסך 35 אלף דולר.

למישלחת מצטרפים שני עובדי־ציבור: שלמה שוורצברג, עוזרו של אריה דולצין ומנהל החברות הסוכנותיות, וארנון מנסבר, ראש־מינהל־הסטודנטים במישרד־הקליטה.

שוורצברג הוא גם חבר הנהלת הפורום הישראלי. לא ברור מי ממנן את נסיעתם ושהייתם בחו"ל של שני עובדי־הציבור. שוורצברג עצמו טוען שהוא נוסע קודם כל לשם קידום עיסקי הסוכנות.

מחלוקת במחלקה הספרדית

אווירה עכורה שוררת במחלקה לקהילות ספרדיות שבהסתדרות הציונית, בגלל תאוות־הנסיעות של הנוסים. היעדים החביבים על ראשי המחלקה הם ארצות־הברית וקנדה, למרות העובדה שביניהם יש שאינם דוברים כלל אנגלית או צרפתית.

המכס לא יחזור

בבורסת־היהלומים נשמו לרווחה, כשהתברר שארצות־הברית לא תחדש, כנראה, את המכס על יהלומים מלוטשים.

הלוטשים האמריקאים הסירו את לחצם בעניין זה, מפני שרבים מהם הפכו בעצמם ליבואנים.

ראש־העיריה גנב מים

במישטרת קריית־שמונה הוגשה תלונה נגד אברהם אלוני, לשעבר ראש־העיריה, בטענה שהוא גנב מים ציבוריים מברז־כיבוי עירוני והישקה את גינתו.

הוכמן מסובך באילת

אחרי שהסתיימו חגיגות הכרזת אילת כאיזור סחר חופשי, נגרר ראש העיריה רפי הוכמן לעימות מסוכן, כנראה בהיסח־הדעת.

בחגיגות נעדרו משולחן המכובדים שניים: המלונאי אלי פפושדו, שהוא יו"ר התאחדות המלונות ובעל מלון באילת, ויו"ר ההתאחדות באילת, אלי מיזרחי.

פפושדו זעם על כך שלא הוזמן על־ידי הוכמן לשולחן, ואמר בקול רם שראש העיריה שבח מי הביא אותו לכיסאו.

ורטהיימר עריין בשרות

הנציב היוצא של שרות בתי־הסוהר, מרדכי ורטהיימר, נמצא עדיין בשרות ומקבל את כל ההטבות כנציב, למרות שהוא הוחלף לפני שיבעה חודשים.

ורטהיימר נמצא בחופשה שנתית, בשל הצטברות ימי־חופשה, עד לפרישתו הסופית בעוד כמה חודשים.

רייסר נוטרל

ההכנות הקדחתניות לקראת ועידת־חרות מעמידות בצל את יו"ר אגף האירגון, מיכה רייסר. הוועדה המכינה, שבראשה עומד עוזי לנדאו, הצליחה להשתלט על עבודת־המטה, שבעבר היתה תחומו של רייסר, נאמנו של דויד לוי.

שמאי מקרקעין בכנסת

מיקצוע חופשי חדש בכנסת: ח"כ אריאל ויינשטיין פתח פרקטיקה פרטית כשמאי־מקרקעין מוסמך. בעבר הוא לא יכול היה לעסוק במיקצועו, משום שנשא במישרה ציבורית.

עכו לימין חזיזה

יהושע כ"ץ, מזכיר מועצת פועלי עכו, יחד עם ועד־העובדים במיפעלי־הפלדה וועד הפועלים בקריית־הפלדה שבעיר, התייצבו באופן חד־משמעי לצידו של יצחק חזיזה, מנהל כוח־האדם של כור, שנגדו הושמעו טענות כי נכשל בתפקידו.

מיכתבי תמיכה בחזיזה שוגרו לשימעון פרס, לישראל קיסר, לעוזי ברעם, לנפתלי בלומנטל ולישעיהו גביש.

בלוני־הגאז ללא פיקוח

טופס נספח לתקן תקנות הגאז — העוסק בהנחיות לבדיקות תקינות הבלונים — לא הוכנס עדיין לשימוש, בגלל התנגדותן של חברות־הגאז.

מכון התקנים כבר הכין קובץ הנחיות לבדיקת תקינות מערכות־הגאז, למרות שחברות־הגאז החרימו את הוועדה שטיפלה בעניין.

לא ברור עתה איך יכפו על חברות־הגאז לערוך בדיקות־תקינות סדירות בבלוני־הגאז של הלקוחות — בדיקות שהלקוחות משלמים עליהם, למעשה, כבר כיום.

הבנקאי קיבל גט מפתיע

בנקאי בכיר מאוד קיבל באחרונה גט מפתיע מהרבנות. אחרי שטען כי אשתו העלתה במישקלה, מסרבת לרזות ולצאת בין אנשים. למרות טענותיו המוזרות, הוא קיבל את מבוקשו.

במדינה

העם

הימנון חדש

„לך לישון, עם עובד, קפל דגליך": זה היה ההימנון האמיתי של ועידת ההסתדרות

„קום עם עובד, הרם דגליך!" שרה המקהלה בוועידת ההסתדרות, שהתכנסה השבוע. המילים של האינטרנציונל המחודש והמשופץ הידהדו באולם, לצלילי מנגינתו של המהפכן הצרפתי. שחיבר את השיר לפני יותר ממאה שנה, עוד לפני ששמע העולם על חיים חפר וישראל קיסר.

אולם העם העובד לא קם, וגם לא הרים את דגליו. הוא התייחס להצגה כולה — האירוע החשוב ביותר בחיי ההסתדרות במשך ארבע שנים — בשיווין־נפש שאין למעלה ממנו.

העם העובד פיהק.

מי מיוצג? ההסתדרות היא הגוף הציבורי הגדול ביותר במדינה. היא בעלת עוצמה כלכלית כבירה. היא מרכזת בידיה כוח פוליטי אדיר. מדוע, אם כן, נודף ריח של שיממון מכל מעשיה?

מעידה על כך הסיסמה „להחזיר את ההסתדרות לחבריה!" שהושמעה השבוע בפי ראשיה. משמע: גם ראשי ההסתדרות מודים בעובדה, הידועה לכל החברים, שההסתדרות שייכת כיום למימסד של עסקני־מיפלגות, העושה בה כבתוך שלה. „העם העובד" אינו מרגיש בה „בבית".

רוב עצום של עובדי־הכפיים במדינה הם כיום יהודים מיזרחיים, שיש להם טינה עמוקה נגד המימסד האשכנזי הממשיך לשלוט בהסתדרות, למרות זהותו התימנית הבולטת של המזכ"ל. ערביי ישראל מנוכרים עוד יותר. אין להם ייצוג אמיתי ברוב מוסדות ההסתדרות, ואילו הפועלים המנוצלים ביותר בישראל — העובדים מן השטחים הכבושים — אינם מיוצגים כלל על־ידי ההסתדרות, המתעלמת מקיומם, והתומכת בדיכוי האיגודים המיקצועיים שלהם בגדה וברצועה.

הפועלים גם יודעים כי ההסתדרות, באמצעות חברת העובדים שלה, המתיימרת להיות האיגוד המיקצועי שלהם, היא למעשה אחד המעסיקים הגדולים במדינה. הגילוי של העולם הזה (ראה מדור תשקיף עמוד 5.) כי כמה ממפעליה חברים בהתאחדות התעשיינים, אך מאשר את הרגשתם של העובדים, כי בינם לבין הבוסים של ההסתדרות פעורה תהום.

הביסאות. אחרי שנמוגו צלילי המקהלה, ואחרי שהסתיימו הנאומים החגיגיים, עסקה גם ועידה זו בסיסמות נבובות, עד שניגשה לעיקר: המאבק על הכיסאות בין העסקנים הוותיקים, אשר רבים מהם שכחו מזמן מה טיבה של עבודה.

העם העובד קיפל את הדגלים עד לוועידה הבאה, בעוד ארבע שנים, והלך לישון.

הממשלה

שם המישחק

על דבר אחד יש הסכמה אמיתית בין פרס ויוסיין: שיש לסלק את הליכוד מהממשלה

שם המישחק הוא: להוציא את הליכוד מן הכלים. ליתר דיוק: להוציא את הליכוד מן הממשלה.

איך?

גם זה התברר השבוע: להסכים לוועידת־שלום בינלאומית, שבמיסגרתה ינוהל משא־ומתן ישיר בין ישראל, ירדן והפלסטינים. או, בגירסה הישראלית: ש„תלווה" משא־ומתן ישיר זה.

הליכוד אינו יכול להסכים לכך. הליכוד הוא המשימה החשובה והדחופה ביותר.

מובן שאין חוסיין יכול לקיים הסכם כזה. כלל לא יעלה על הדעת שירדן תופיע בוועידה בינלאומית במישלחת שלא תהיה מקובלת על הנהגת אש"ף. אם היה קיים ספק לגבי נקודה זו, הרי הובהרה השבוע היטב. פגישה ארוכה של חוסני מובארק ויאסר ערפאת הפגינה בצורה מאסיבית שאש"ף ממלא תפקיד־מפתח בתהליך־השלום בעולם הערבי, וכי בלעדיו לא יוכלו שאר הגורמים לפעול.

אך חוסיין אומר, מן הסתם, לעצמו: דיה לצרה בשעתה. קודם כל יש לסלק את הליכוד, ונדע מי מייצג את ישראל. אחר־כך נדבר על הנושא הבא: מי מייצג את הערבים.

מיפלגות

ארוחה אצל מיליונרית

איך הגיע אהרון אבו־חצירא אל בניין האו"ם? הסיתרון טמון בארוחת־ערב

זוג חדש נולד בארצות־הברית. זוהי תולדה של הגישושים במערך להקמת ממשלה צרה בראשותו. המדובר ב־ראש־הממשלה שימעון פרס וחבר־הכנסת הבודד מתמ"ר, אהרון אבו־חצירא.

נוכחותו של אבו־חצירא במישלחת הישראלית (בראשותו של ראש־הממשלה) לאו"ם בלטה עד מאוד, והולידה כותרות וספקולציות רבות. אולם אקט זה היה תוצאה של מירקם־יחסים עמוק יותר, שיצרו השניים בארצות־הברית. אשת־הקשר היתה המיליונרית היפה ליליאן ויין, חברה אישית של השניים, שתרומותיה הנדיבות לתמ"י הפכו לשם־דבר בפולי־טיקה הישראלית. ויין ערכה בביתה ארוחת־ערב אינטימית לכבוד פרס. רשימת המוזמנים כללה גם את אבו־חצירא, ששהה בקנדה. אולם ויין התעקשה: „אתה חייב לבוא! תקפוץ רק לארוחה." ומה זאת טיסה קצרצרה לצורך ארוחה חשובה, במושגים של ויין, בת חוג־הסילון?

ארוחת־הערב עברה בנעימים והוכתרה בהצלחה. בתומה הזמין פרס את אבו־חצירא לבקר עימו למחרת בבניין־האו"ם. פרס הגיע לשם במכונית־השרד, ואילו אבו־חצירא הצטרף ל־מישלחת המכובדים שצעדו ברגל, מבניין־השגרירות לעבר בניין־האו"ם.

בזאת לא הסתיים הבילוי המשותף. בערב נראו השניים — פרס ואבו־חצירא — בחברת בני־הזוג ויין, נהנים מהצגה.

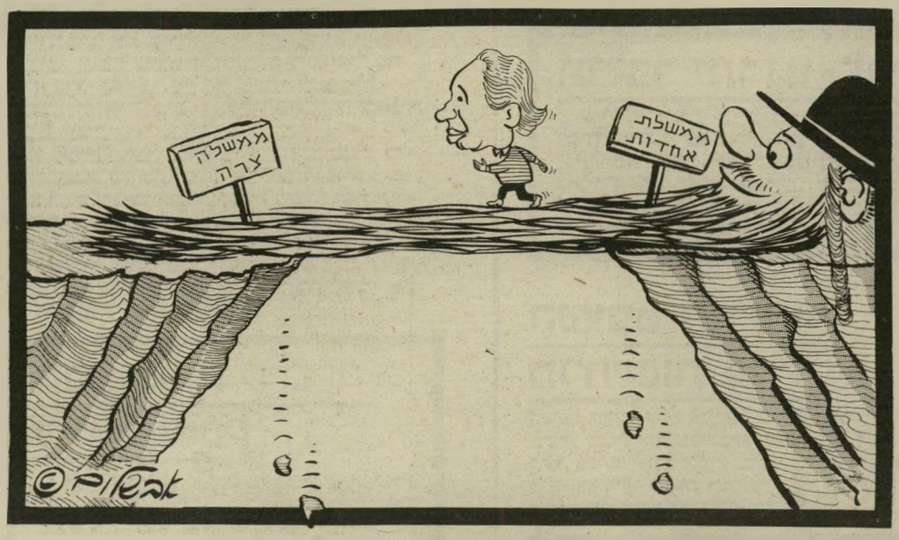

גשר צר מאוד

יצחק שמיר עצמו היה מסכים לכך ברצון, אם זהו מחיר הרוטציה. אבל הוא כבול בידיו וברגליו על־ידי עמיתיו, המבקשים לקבור אותו יחד עם הרוטציה.

הפסנתר של הליכוד. בשעה שראשי הליכוד שרו השבוע במקהלה שוועידה בינלאומית אינה באה בחשבון, וכי על נקודה זו התפוצץ הממשלה, הם לא חשו בכך שעל המקהלה מנצח דווקא שימעון פרס.

האיש שהוגדר על־ידי אחד מעיתיו כ„חתרן בלתי־נלאה", מפעיל עתה את כישוריו בצורה מזהירה. הוא מנגן על שרי הליכוד כמו פנסתרן על קלידין.

כל שופרות התעמולה של פרס, בארץ ובעולם, הדליפו בלי־לאות שכבר קיים הסכם בין פרס וחוסיין. הוא הושג בפגישה הסודית שלהם באירופה. שהוכחשה על־ידי שניהם. תוכן ההסכם: פרס מסכים לכינוס ועידה בינלאומית, חוסיין מסכים לוותר על שיתוף אנשי־אש"ף במישלחת הירדנית־פלסטינית.

על סמך הסכם זה, המקובל על המערך והמיפלגות הדתיות, מקווה פרס לסלק את הליכוד מן הממשלה, מבלי לפרק את הממשלה עצמה (העולם הזה 6.11).

דיה לצרה בשעתה. יתכן מאוד שחוסיין מניח לפרס ברצון לנופף בהסכמה זאת, מתוך חשבון שסילוק

גרפיקאי/ת

את/ה יודע/ת מה זה סדר־צילום. תענוג יקר. עכשיו אותו סדר בפחות כסף. כשתשמע/י את מחיר המינימום הראשון שתשלם/י אצלנו - תשמח/י שהכרנו

רוני צפריר 03־447363

למחזיקי ישראכרט

חייג טלכרט, 03-287651

למסירת מודעות לוח, מודעות מסגרת ומודעות משפחתיות

בשעות 8.30 – 17.00

שולה

השתלת ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאית — בידיים וגם ברגליים וכן השתלת ריסים.

גם ציפורן טבעית סדוקה או שבורה מתוקנת אצלנו, ונהיית — כחדשה!

תל־אביב, המלך ג'ורג' 72

טל. 282969, 284919, 295318

1985

דיאנה

קורסים מקצועיים ברמה גבוהה לספרות נשים וגברים.

לקוסמטיקה ואיפור. לאפיליציה.

לפדיקור ומניקור

30 שנות נסיון

"דיאנה"

המכון הישראלי לספרות וקוסמטיקה

דיזנגוף 190 ת"א 226066 229388

מודעות בטלפון

לכל העתונים

בכרטיסי אשראי במחירי המערכת

ישראכרט ריזה DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD

שרות ת.ד. ללא תשלום - חניה חופשית במקום

פרסום אידיאל

אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 - 20.00 רצוף

03-227117/8

OVERNIGHT

התקשר/י אלינו עד 9.00 בערב. ועבודת הסדר שלך תהיה אצלך למחרת בבוקר. שרות OVERNIGHT בתעריף הכי נמוך בעיר. כדאי לגרפיקאים ופרסומאים.

רוני צפריר 03־447363

הנדון:

רק מטורף מימין או משמאל מייחל למילחמת־אזרחים

מילחמת אחים

אני מקנא באנשים המסוגלים לדבר ב־חופשיות ובכוח עליזה על מילחמת־אחים. **אני מקנא בהם, וגם חרד מפניהם.**

כי כאשר אני חושב על מילחמת־אחים, אוח־זים בי חיל ורעדה ופיק־ברכיים.

כאשר מתנחל כותב בעלון מקומי על הצורך במילחמת־אחים, ועל הנכונות לצבור נשק ולהשתמש בו בבוא היום, אני מפקפק בשפיות־דעתו.

כאשר נער נחמד משמאל מדבר על אפשרות זו, וקורא בצהלה רוננת להתכונן לקראת אפ־שרות זו, אני נחרד — גם אם זה נעשה כתעלול־פירסומת לחינמון.

כל האנשים האלה פשוט אינם יודעים מה הם שחים.

■ ■ ■

כל מילחמה היא איומה.

אנחנו רואים את יומני־הקולנוע הישנים, המראים את חיילי האומות עורכים מיצעדי־שימחה עם פרוץ מילחמת־העולם הראשונה, ואנחנו יודעים מה קרה להם. רוב הנראים ביומנים אלה נהרגו כבר בשבועות הראשונים של המילחמה, שקטלה מיליונים.

סיירתי בלבנון ביום הרביעי של המילחמה, ביוני 1982, וראיתי את הכוחות העליזים שנהרו אל זירת הקרבות. כעבור שלוש שנים ראיתי את אותם הכוחות, והם לא היו עליזים כלל וכלל.

מילחמה היא עניין של מוות המוני, של הרס בתים, של שבול ויתמות, של באב ייסורים ואומללות להמונים משני הצדדים.

לכן נראה לי כמטורף כל מי שמדבר בקלות־ראש על המילחמה הבאה, כל מי שאינו עושה כל אשר לאל ידו כדי להבטיח את השלום. „בקש שלום ורדפהו" אינה סיסמה יהודית נבונה. זוהי מיצוות החיים.

כל זה אמור על מילחמה סתם, בין מדינות ועמים. זה נכון עשרת מונים לגבי מילחמת־אזרחים.

■ ■ ■

מילחמת־אחים היא האיומה שבכל ה־מילחמות.

פסיכולוגים יכולים להסביר את פשר התופעה הזאת. לנו, ההדיוטות, די בלקח הפשוט של נסיון־החיים.

בעל ואשה, הנפרדים אחרי שנים רבות של חיים־בצוותא, שבהן הביאו לעולם ילדים, עלולים לפתח שינאה הדדית, העוברת את גבולות הדמ־יון. כולנו נתקלנו בתופעות כאלה, והסתבלנו בהן בחלחלה.

שותפים, שהקימו ביחד מיפעל והנפרדים בריב, עלולים לרדוף זה את זה בדבקות הגובלת בשיגעון.

ואילו אחים השונאים זה את זה — שינאתם שחורה משאול־תחתית.

■ ■ ■

חייל במילחמה „רגילה" אינו צריך לשנוא את האוייב. הוא משרת את מולדתו, ממלא פקודות, וזהו.

אחרי פציעתי במילחמת־העצמאות כתבתי מאמר על השינאה, כנגד תיאוריה מסויימת שרווחה אז בעורף. אחרי עשרה חודשים של שרות קרבי כתבתי, על דעת כל חבריי: איננו שונאים! לא השינאה היא המעניקה לנו כוח, אלא האהבה. האהבה לארצנו, למישפחתנו, למיפעלנו. אין אנחנו שונאים, ואין לנו צורך בשינאה.

במילחמה „רגילה" אתה יורה בבני־אדם, שהם דמויות מופשטות. לרוב אינך רואה את האוייב. הוא משהו רחוק, מטושטש. אין הוא מופיע בעיניך כבן־אדם, שיש לו אשה והורים וילדים. התהום הרובצת בינך ובינו היא המאפשרת לך לירות בו.

כל זה שונה לגמרי במילחמת־אחים.

במילחמת־אחים אינך יכול להתעלם אף לרגע מן העובדה שהאוייב הוא איש כמוך, השכן ממול, אולי בן־מישפחתך. כשאתה יוצא להרוג אותו, כל המעצורים הטיבעיים של האדם פועלים בקיבוך. כדי להתגבר עליהם אתה זקוק לשינאה.

בכל שהמילחמה מילכלכת יותר, כן גוברת בך השינאה לאחיך, שינאה לוהטת שרק היא מאפשרת לך לתפקד ולהמשיך.

אינני יודע אם זהו ההסבר הנכון לתופעה. אבל לגבי התופעה עצמה אין כל ספק: מילחמות־אחים אכזריות ונוראות אף ממילחמות־עמים.

■ ■ ■

מילחמת־האזרחים האמריקאית, לפני יו־תר ממאה שנים, מוכרת לנו רק מן הספרים והסרטים — סרטים ממותקים כמו חלף עם הרוח, וסרטים הרבה יותר מציאותיים, שגם הם מגלים רק טפח מן הזוועה.

לכל הדיעות, היתה זאת מילחמה איומה במיוחד — מילחמה ארוכה, מתישה, שבה נהגו שני הצדדים באכזריות רבה כלפי שבויים, אוכלוסיה אזרחית ורכוש.

אך מילחמה זו היתה בין שני חבלי־ארץ שונים, למרות שהיו שייכים לאותו העם ולאותה התר־בות. שני הצדדים שרו את אותם השירים, הת־פללו לאותו האלוהים, דיברו את אותה השפה.

זה לא הקטין את ממדי האכזריות, אלא להיפך. משהו מן השינאה שנוצרה אז, לפני חמישה דורות ויותר, עדיין מפעפע בחברה האמריקאית של היום.

לבני־דורי, מילחמת־האזרחים בה"א הידיעה בחברת זקן חביב. הוא הצביע על מחנה־הפליטים הסמוך, ובו אלפי נשים וילדים, ואמר: „להרוג את כולם! לא להשאיר מהם שריד וזכר!"

בלבנון מוכנים הכל להרוג את הכל, בכל עת, מבלי לרחם על נשים, זקנים וטף. האיש שפיקח אישית על השחיטה במחנות צברה ושאתילא הוא בעת המנהיג הנערץ של הפלאנגות.

שיעים, דרוזים, סונים ונוצרים מתחרים זה בזה בשטח זה. במשך עשר שנים הפכו ארץ זבת חלב ודבש לגיהינום של רצח, אונס, הרס וחורבן, למען אללה, ישוע וכל הקדושים.

יש המנסים לאחות את הקרעים. זה כמו לחבר ביחד את שיברי הקליפה של ביצה.

■ ■ ■

אשר לומר: „זה הכל טוב ויפה. מניעתה של מילחמת־אחים היא מישאלה חסודה. אך האם אפשר למנוע אותה במציאות?"

אני אומר: בהחלט! כן!

נכון, בשטחים הכבושים מתארגנות הפלאנגות היהודיות. בכפסנו ובפרי־עמלנו הוקמו שם קיני־ של מטורפים מכל הסוגים — לאומניים ודתיים, מקומיים ומיובאים, משוגעים מן הארץ ומטו־רפים־גרים מכל העולם.

נכון, רפאל איתן, וגם קודמיו ויורשיו, ציידו קיני־טירוף אלה במיטב הנשק, באמתלה של „הגנה מרחבית". האנשים האלה מסוגלים בהחלט להשתמש בנשק זה למען מימוש השקפתם, החל בהחשת בואו של המשיח וכלה בהקמת דיק־טטורה של גוי־קדוש עובד־השם.

הזהרנו מפני סכנה זו. אני עצמי נאמתי על כך עשרות נאומים בכנסת, החל מפסח 1968. הטחתי בפני גולדה מאיר: „כל התנחלות היא מוקש בדרכנו, ובבוא היום נצטרך לפרק מוקש אחרי מוקש. כל חייל יגיד לך שאין זו מלאכה נעימה!"

הסוטנציאל למילחמת־אחים קיים. ובכל זאת: המילחמה לא תהיה.

■ ■ ■

יני אומר זאת מפני שאני בוטח בטוהר הכוונות של המתנחלים ותומכיהם.

לגמרי לא. אני בטוח שרבים מהם — ואולי הרוב הגדול — אכן מוכן להרים נשק נגד אחיהם, להרוג ולהרוס, כדי למנוע את השגת השלום שיהיה מבוסס, כלי צל של ספק, על העיקרון של „שלום תמורת שטחים".

אני גם בטוח שלא ניכנע להם. אם סכור מישהו מקרב המתנחלים כי באיומים של מילחמת־אחים הוא יוכל את הציבור הישראלי השסוי מלהתנות לשלום, הוא טועה.

מדוע, אם כן, אני מאמין כי בכל זאת לא תהיה מילחמת־אחים?

ספרד 1937: חייל רפובליקאי ברגע של מותו*

היתה, כמובן, מילחמת־האזרחים הספרדית, ב־שנות ה־30 של מאה זו.

זאת היתה מילחמת־אחים אמיתית: אח לחם באח, אב בבן, בעל באשה. אנשים שגדלו באותו הבית, באותו הרחוב, באותה השכונה שחטו איש את רעהו בחימה שפוכה, למען האידיאל.

יתכן שהיתה זאת אחת המילחמות האכזריות ביותר של המאה ה־20, שידעה מילחמות אכזריות הרבה. כמעט שלא נלקחו בה שבויים. אחרי כל כיבוש נערכה שחיטה. ה„רפובליקאים" שחטו את ה„פאשיסטים", ה„לאומיים" שחטו את ה„אדו־מים". כל צד ייחס לצד השני את מעשי־הזוועה הנוראים ביותר — וכל ההאשמות היו נכונות.

למי צילצלו הפעמונים? הם צילצלו לעם הספרדי כולו. הוא לא החלים עד היום מן הטראומה הזאת.

■ ■ ■

דוגמה המיידית, המחרידה יום־יום, היא מילחמת־האחים הלבנונית. כולנו ראינו אר־תה במו עינינו.

ישבתי במסיבה עליזה של מישפחה מארונית בג'וניה, מישפחה תרבותית שדיברה בצרפתית על ראסין ומולייר. בסוף הערב אמרו לי, בחיוך שובב: „אתם צריכים להיכנס לביירות המערבית ולשחוט את המוסלמים, אחד־אחד!"

התהלכתי בעיירה מיה־זמית, ליד צידון, ראיתי בתים הרוסים, שרופים, ריקים מתושביהם. ראיתי מחנות־פליטים, שבהם נשים וילדים בלבד, כי הגברים נהרגו או נחטפו. ראיתי מחנות־פליטים אחרים, שבהם גברים בלבד, כי הנשים והילדים נהרגו או נחטפו.

יא לא תהיה בגלל סיבה פשוטה, המעוגנת בהגיון.

ישראל היא דמוקרטיה. בדמוקרטיה מכריע הרוב.

האפשרות של החזרת הגדה ה־מערבית ורצועת־עזה לערבים, תמורת שלום, לא תתגשם — אלא אם כן הרוב הגדול של האומה הישראלית יתמוך בכך.

הכרעה זו לא תהיה קלה. היא לא תהיה מיקרית. יקום לה ויכוח לאומי, שיגיע לשורשי התודעה הלאומית.

אם ויכוח זה יסתיים בהכרעה האומרת שהשטחים חשובים מן השלום, לא תהיה שום מילחמת־אחים. תיווצר מציאות חדשה של שילטון לאומני. יתכן מאוד שהדמוקרטיה ההר־מאניסטית תיעלם, ובמקומה תבוא דיקטטורה לאומנית־דתית, ואולי אף לאומנית־גיזענית נוסח כהנא. מי שלא ישלים עימה יהגר וימצא את מקומו בפזורה חדשה, וימתין שם להקמתה של המדינה היהודית הבאה, בעוד דור או בעוד שמונים דורות.

ואם הוויכוח יסתיים — כפי שאני מאמין — בהכרעה האומרת שהשלום חשוב מכל, ושלמען השלום כדאי להחזיר את השטחים הכבושים לבעליהם — גם אז לא תהיה מילחמת־אחים.

כי אחרי הכרעה כזאת, תישמט הקרקע מתחת לרגלי המתנחלים. פשוט כמשמעו ותרתי משמע.

■ ■ ■

כוחם של המתנחלים הוא כגודל התמיכה הציבורית בהם.

כאשר התמיכה נעלמת, גם הכוח ייעלם, כמו שלולית של מים בחול.

ראינו זאת בחבל־ימית. ממשלת־ישראל החליטה להחזיר את כל סיני תמורת שלום. הרוב העצום של הציבור תמך בהחלטה זו. יוזמתו הדרמאתית של אנוור אל־סאדאת שיכנעה אותו. היתה זאת הכרעה היסטורית, והיא היתה נכונה.

היו שהתנגדו להכרעה זו, שהרעישו עולמות, שזעקו חמס ואיימו בנשק. מה קרה להתנגדות זו?

היא נעלמה כלא היתה, מפני שלא נמצאה לה תמיכה ציבורית.

היו כמה הצגות. היתה הקומדיה העגומה של מילחמת־הגטות בימית. היתה ההצגה הגרועה של צחי הנגבי וחברי־מרעיו בראש האנדרטה. היתה הפארסה של „המתאבדים" של כהנא בבנקר.

בסך הכל: אפס. לא כלום.

העם החליט בעד השלום, והחלטת העם הגשימה את עצמה אוטומטית. כי שום קבוצה קטנה של סיפוחיסטים אינה יכולה לעשות דבר, מלבד רעש, כאשר יש רוב מאסיבי בעם למען השלום.

■ ■ ■

מילחמת־אחים אינה תופעה שמחליטים עליה. אין היא תלויה ברצונו של פלוני או אלמוני.

מילחמת־אחים מתרחשת כאשר החברה מתפוררת, כאשר נמס המלט המדבק את חלקיה ליישות אחת, כאשר נחלשים ונשברים החישוקים המחזיקים אותה ביחד.

לשון אחר: כאשר היסודות המפרידים גוברים על היסודות המאחדים. חברה כזאת נדונה לכלייה, בצורה זו או אחרת.

אנחנו רחוקים מכך. ישראל אינה לבנון שניה. האומה הישראלית מאו־חדת מאוד, יותר מרוב אומות העולם, ורעיון מילחמת־האחים מעורר סלידה אינסטינקטיבית.

אין זאת אומרת שצריכים להתבונן בשיוויון נפש בתעתועיהם של יחידים וקבוצות. יש לקרוא עליהם מילחמה רעיונית, כדי שלא תינתן בהיסח־הדעת לגיטימציה לאידיאולוגיה אנטי־דמוקרטית.

אולם אפשר לעשות זאת בלי היסטריה, מתוך ביטחון שבבוא היום, אם יחליט העם להחזיר את השטחים הכבושים תמורת שלום, יפוצו רוב המתנגדים לכל ענר. אם יימצא גרעין שיכריז או על התנגדות מזויינת, יהיה די בכוחות צה"ל כדי לשים לזה קץ מהיר.

*תצלום היסטורי של הצלם רוברט קאפא.

מאת אורי אבנרי

בעולם־התיקשורת המולה וסערה — בגלל מישפט־גירושין סודי, שאסור לדווח עליו. התפלגו העיתונים — ידידי הבעל בכלי־התיקשורת לוחמים בשצף־קצף בידידי האשה, והכל ממטירים זה על זה בוץ

מלחמת עין בעין

ב ראשית היה המישפט. ה־מישפט בהא־הידיעה.

אסור לכתוב עליו אף מילה אחת. הוא עטוף במעטה עמוק של סודיות. יותר מאשר סודות ביטחוניים רבים במדינה. בית־המישפט הוציא כמה וכמה צווי איסור־פירסום, וכל המפר אותם מסתכן בביזיון בית־המישפט.

זהו מישפט גירושין, מן העכורים ביותר שידעה החברה הישראלית מעודה.

הצד האחד במישפט הוא אחד מאנשי־העסקים החשובים במדינה, בעל מיפעל גדול מאוד, שיש בכוחו לחלק הטבות לידידיו ביד רחבה, ורווקא מן הסוג המבוקש. האשה היא אמנית.

במישפט משתמשים הצדדים בכל האמצעים האפשריים, מהסוג המקובל כיום בצמרת ישראל: השמצות אישיות פרועות, בלשים, האשמות בבגידות, ועוד ועוד.

חברים מילדות

ב אשר נפרדו בני־הזוג, הועמדו כל חבריהם הרבים לפני דילמה קשה: במי מבני־הזוג לבחור? אחדים הלכו עם הבעל, מעטים נשארו נאמנים לאשה. אלה ואלה כללו אנשים בעלי־השפעה בכלי־התיקשורת.

וכך הפכה המערכה העגומה וה־פרטית בין בעל ואשה למילחמה ה־משפעת עכשיו את עולם־התיקשורת, שגרמה ליצירת שני מחנות יריבים ולפתיחת תיבת־פאנדורה של שינאות והאשמות הדדיות.

את היריה הראשונה ירה ירון לונדון. אך עוד בטרם יצא הפגז מהלוע, התחוללה דראמה־זוטא במערכת הצהרון חדשות. שבו מפרסם ירון בכל יום שישי את המדור החדש שלו, לקרוא ולזרוק — מדור שבא למתוח ביקורת על עיתונאים ועיתונות.

במדור הראשון של לונדון, ב־18 באוקטובר, חסר הסיפור המרכזי שהיה צריך להיכלל בו: סיפור היחסים שבין אישי־העסקים ועיתונאים. מוקר הת־קפתו היתה שרית ישי־לוי, כיום כתבת חדשות. שהיא ידידה ותיקה של איש־העסקים.

העילה לזעם של לונדון: כתבות חיוביות על אישי־העסקים. ישי־לוי כתבה חודשיים לפני כן כתבת־צבע

עיתונאי־שדרן ירון לונדון ואשתו נירה
מנהל־הבנק היה מודאג

אוהדת עליו במוסף־השבת של חד־שות. ובו הציגה אותו כאיש־מישפחה לדוגמה. תיאור דומה מצא לונדון בכתבת־צבע של אירית רותם במעריב, במוסף החדש והציבעוני גבר לעניין. שבה צולם אישי־העסקים ליד שולחן־השבת.

לונדון רמז שסוד קיסמו של איש־העסקים הוא יכולתו לתת הטבות לעיתונאים. הוא פנה לישי וביקש את תגובתה. כך נודע לה שלונדון מתכוון לטפל באישי־העסקים וגם בה. היא פנתה לעורכיה, ואז התברר לה ש־לונדון רשאי לכתוב גם נגד עובדי חדשות.

הסיפור עבר מפה לאוזן מטעמים שונים, בעיקר בגלל העובדה שלונדון ואישי־העסקים הם חברים מילדות, כבר יותר מ־40 שנה, ולונדון הוא מבאי־ביתו הקבועים.

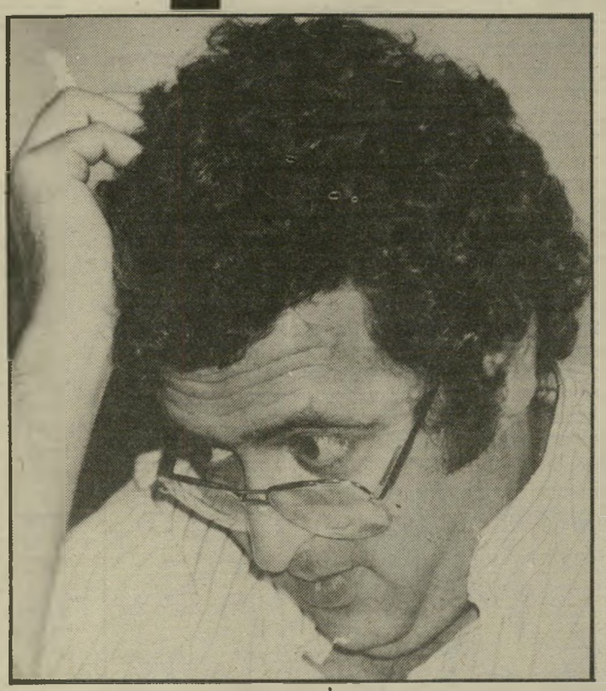

בעלי־טור דנקנר
נחלץ להגנת ידיד

השניים הם חברים מגיל 4. הם גדלו יחד בצפון תל־אביב. לונדון, בנו של השחקן בצלאל לונדון, ממקימי אוהל. הונצח על־ידי שכן אחר, ייגאל מו־סינזון, בסידרת חסמבה כ„ירון זהבי". הוא התגורר ברחוב מוצקין, במרחק כמה עשרות מטרים מרחוב בן־יהודה, שבו התגורר אישי־העסקים. שכן אחר שלהם היה רן שילון.

למרות שדרכיהם המיקצועיות נפ־רדו, הם נשארו חברים טובים. לונדון הפך לאישי־רדיו, תחילה בגלי־צה"ל ואחר כך בקול־ישראל. הוא היה גם שליח הרדיו בפאריס, ונמנה עם ראשוני קריינ־הרדיו שהגיעו ל־טלוויזיה. תוך זמן קצר הפך כוכב הטלוויזיה, מגיש־חדשות ומגיש תוכ־ניות־מלל פופולאריות כמו טנדו ועלי כותרת. באחרונה הוא מגיש את התוכנית הסיפרותית סוף ציטוט.

לונדון נמצא בצד השמאלי של המפה הפוליטית. כמה מחבריו הטובים באמת הם אנשי ר"ק. הוא עצמו חבר מערכת פוליטיקה — ירחון התנועה לזכויות האזרח. לא מכבר הוא הינחה כינוס על־מיפלגתי נגד הגזענות שהת־קיים בכפר־קרע.

אבל הצלחות תיקשורתיות לחוד וחשבון בנק מדולדל לחוד. כבר במדורו הראשון בחדשות הסביר לונ־דון שהוא לקח על עצמו את עריכת המדור כדי להרגיע את מנהל־הבנק שלו, המביט בחרדה ביתרת־החשבון השלילית שלו.

חברו, אישי־העסקים, הוא עשיר מהבית. אביו היה בעל־הון ועסקים. הוא עצמו פנה למיגזון רב של עסקים, עד שבשנים האחרונות התמקד בתחום אחד.

כאשר נודע שלונדון עומד לכתוב על אישי־העסקים וקשריו עם העי־תונאים, היה מי שמיהר לשלוח לו העתק של צו־איסור־הפירסום בעניין המישפחתי של בני־הזוג, כדי להזכיר לו שבית־המישפט אסר את פירסום העניין.

לונדון ידע, אישית, על מה מדובר. ארוחות לילי־השבת אצל בני־הזוג הפכו שם־דבר. לא במיקרה התמקד מוסף מעריב בתצלום שולחן־השבת הגדול, שמסביבו כיסאות שונים שלוקטו מכל פינות הבית.

לונדון עצמו סעד בארוחות אלה ביחד עם אשתו, נירה. אפשר למצוא שם בכל לילי־שבת חברים נוספים של אישי־העסקים, וביניהם אנשים חשובים בפוליטיקה ובעולם־הבידור.

לאותן ארוחות־שבת מגיעה באופן תדיר מזה שנים ישי־לוי. פעם רק עם בתה מיאה, שאישי־העסקים היה ה־אפוטרופוס שלה, ומאז שנישאה מחדש גם עם בעלה, גידעון לוי, מזכיר מערכת הארץ, ולשעבר אחד מעוזריו של שימעון פרס.

כאשר פרץ הסיכסוך במישפחה, נשאר לונדון נאמן לאשה, בעוד שישי־לוי נשארה נאמנה לבעל.

היחסים בין ישי־לוי ואישי־העסקים הם אישיים, כמעט־מישפחתיים. לא אחת התבטאה ישי־לוי שהוא חבר נפש. כמעט את. ילדי השניים ישנים זה אצל זה לעיתים קרובות. ישי־לוי משתדלת שלא להחמיץ שום ארוחה אצלו בשבתות, להוציא תקופות שבהן היא שוהה בחו"ל.

בכתבה שלא פורסמה רמז לונדון שישי־לוי נסעה על חשבון אישי־העסקים לחו"ל, ועתה היא משבחת אותו. אישי־העסקים מתגאה ביחסיו עם ישי־לוי וגם עם בעלה, ומצהיר קבל עם ועדה שהוא נתן לה כמתנת־נישואין ירח־דבש בחו"ל.

קריאה שניה ושלישית בטור ה־ראשון של לונדון אילצה את עורכי חדשות לפנות ליועצים המישפטיים שלהם, כדי לברוק אם אין חשש להוצאת־דיבה. לונדון עצמו אולץ להוסיף לטור הראשון את העובדה שגם הוא זכה בטובות־הנאה מידי אישי־העסקים.

המעורבים בפרשה היו בטוחים שהקטע על אישי־העסקים לא יופיע. לונדון איים שיפרוש מן העיתון, כך גם ישי־לוי.

התוצאה: קטע פושר שפורסם אחרי שבוע, ושגם בו כלולה הפרה של צווי איסור־פירסום.

אישי־העסקים התבקש על־ידי ה־עולם הזה להתייחס למה שפורסם עליו. הוא ענה: „אני עדיין מחשיב את לונדון כחבר. איני רוצה לרדת לרמת הכתיבה שלו."

היריה הבאה הופיעה בהארץ. היתה זאת כתבת־ענק של זאב יפת, תחקירן הארץ בעל הטור חריקות. יפת, לשעבר מבקר העולם הזה. כתב שישה טורים צפופים על שני החלטו־ריסטים הגדולים של רשות השידור: דן כנר ולונדון.

כל מי שקרא את הטור היה בטוח שהתסריט ברור. גידעון לוי ידע שלונדון רוצה לתקוף את אשתו. ולכן שלח את יפת להתקפה חזיתית על לונדון בבטן הרכה שלו — חלטורות לא־מאושרות על־ידי רשות־השידור.

אך העובדות הן שונות.

יפת החל לחקור בעניין החלטורות שבועיים לפני שלונדון חתם על חוזה עם חדשות. ההתחלה נגעה לכנר.

חבר חוקר במס־ההכנסה סיפר ליפת מדוע חקרו את כנר על חשד ל־העלמות־מס ואיך נחשף שמו ל־תיקשורת. החקירה החלה באיש־עסקים מפוקפק, ששמו נקשר לת־חרויות מלכות־יופי באיזורים שונים בארץ. כנר היה המנחה.

חזקר יפת
כמה מרוויחים בחלטורות?

כתבת ישי־לוי בחתונתה
ידיד מישפחתי ותיק

עורך גולן (במסיבת הכנסת)
שלא יזרקו רפש!

ירון לונדון טוען שנחלץ להגנת אשה חסרת־מגן נגד עיתונאים ששוחדו על־ידי הבעל, יריביו טוענים שהוא מנהל מילחמה פרטית וזורק רפש

שמארגן תיאטרון בית ליסין של יעקוב („יענקלה") אגמון, הקשורה אף היא בהסתדרות. הוא מבקר מיסעדות וספרים בחינמון העיר. וכמובטל־מאונס בטלוויזיה הוא מנצל כמעט כל חלטורות רב־זרועות. הביא לתגובה עיתונאית כבר בעבור יומיים. ביום הראשון שעבר זכה לונדון בשבחים, ויפת והארץ בגינוי תקיף, מפיו של אמנון דנקנר בדבר.

דישון הירבה לכתוב על מאגרי טכנולוגיה. והחמיא למקימה, שמואל רכנר. על־פי לונדון, שהסתמך על קרטין, דישון כתב טובות בעיתונו על המניה. ואם באותה תקופה הוא מכר את

בעל־טור מנוסי
זרועות של תמנון

שני חוקרי מס־הכנסה באו למישרדו בררייו. הוא לא היה באותו הזמן בחדרו, והמזכירה, שהוציאה את כנר מישיבה בחדר אחר, ביקשה לדעת מי מחפש אותו. החוקרים ענו שהם ממס־ההכנסה.

ההמשך כבר ידוע. הפירסום היה לשאלה של זמן.

תוך כדי טיפול בכנר העלה יפת רעיון לטפל בעוד כמה כוכבי־תיק־שורת. שהחלטורות הן חלק נכבד מהכנסתם. לבסוף נותר רק לונדון כחריג. יפת התרכז בו. תוצאות ה־תחקיר פורסמו במיקרה ביום שבו הותקפה ישי־לוי בחדשות.

על־פי יפת, מרוויח לונדון פחות מ־400 דולר בחודש מהטלוויזיה. כיום הוא מועסק בה בין יום ליומיים כמגיש סוף ציטוט. לא מכבר הוא חדל להגיש בימי שלישי בשבוע את מבט. אף שביקש קודם לכן להגישו. לונדון הגיש לרשות חשבון־הוצאות על נסיעה לירושלים ושעות נוספות. אחרי שישה שבועות ביקש להפסיק. הוא אמר ליפת: „את החזר הוצאות הנסיעה קיבלתי רק כעבור 45 ימים. בשלב מסויים הקפיאו את תשלומי־ההוצאות. מנוע מכוניתי בעל 2000 סמ"ק. גיליתי, שאני מפסיד כסף על כל נסיעה לירושלים. אמרתי להנהלה — קחו אותי במונית עם אורלי יניב. הם לא רצו. באוטובוס לא הסכמתי לנסוע, כשאני לבוש חליפה ועל פניי מייק־אפ."

יפת עמד על היקף החלטורות של לונדון, ורמז על ניגוד־אינטרסים שהן יוצרות, לדעתו. הוא מנחה מבוקש באירועים שונים, מנחה קבוע בערבי־ראיונות של ההסתדרות ומנחה־בית ברשת מופת — ערבי־ראיונות

רגע־פנאי כדי להשתכר — על־פי הערכת יפת, בין 1000 ל־2000 דולר בחודש.

עבודתו בחדשות. המהווה מישרה מלאה, עוררה על לונדון את עמיתיו ברשות. המנכ"ל אורי פורת מתכוון להעמיד לו אולטימטום: או חדשות או הטלוויזיה, כפי שפורסם לראשונה במדור שידור של העולם הזה בשבוע שעבר. עתה, בעיקבות מיקרה־לונדון, החליטה הנהלת הרשות לקבוע כללים חדשים לחלטורות (ראה מדור שידור).

הכתבה של יפת עוררה תדהמה. האופן שבו תואר לונדון, כתמנון־

שבוע לפני כן, במדור אחר של לונדון, זכו דנקנר וניסים מישעל, כתב־הטלוויזיה, בשבחים. לעומתם זכה הכתב הכלכלי של ידיעות־אחרונות. אברהם דישון, במטר של התקפות.

פיטורין או התפטרות?

לונדון השתמש בחומר מערכתי של חדשות. שהביא הכתב הכלכלי אבי קרטין. באותו קטע נאמר שדישון פונק במניות של מאגרי טכנולוגיה. שרכש בהקצאה פרטית למקורבים, בסכום של 90 אלף דולר. ההקצאה בשוק שבו טיפסה המניה מעלה מעלה. בעזרת כתבותיו ה־מחמיאות, הרי הרוויח בכך.

ביום השישי האחרון סיפר סמי גרינשפן מידיעות אחרונות בבית־סוקולוב שלונדון לא הסתפק בכך, אלא מיהר לטלפן ביום הראשון שאחרי הפירסום לדוב יודקובסקי, מרכז מערכת ידיעות אחרונות, וביקש לדעת מה הוא מתכוון לעשות לדישון.

דישון עצמו העביר לוועדת־האתי־קה של אגודת־העיתונאים את הסבריו בעניין זה, וטען שהוא לא ניסה לעשות הון אישי על חשבון הקוראים. הוא אף צירף להסברים את דפי־חשבונות הבנק

מזכיר־מערכת לוי ועורך ראשי שוקן
חסינות מביקורת?

עיתונאי גרינשפן
קטטה במועדון

שלו. הוא לא הסתיר את חברותו עם דכנר, בימים טובים כבימים רעים. עתה ממתינים הכל למסקנות הוועדה.

גם לונדון לא הסתיר את חברותו עם דנקנר ומישעל. השניים האחרונים נחקרו באחרונה ביחידה הארצית לחקירות־הונאה של המישטרה בעניין טיב יחסיהם עם אישי־העסקים מיכאל („מיקי") אלבין.

המישטרה חוקרת אנשים שונים. המוכרים כחבריו של אישי־העסקים שהתאבד, בחשד שהוא הילווה להם כספים שנועדו לרכישת אופציות. אחרי שגרפו הון במניות שערכן עלה, הם החזירו לו את ההלוואה. על־פי לונדון, אכן הפקידו השניים את כספם בידי אלבין ולדבריו: „אפילו היה אלבין מיטיב עם מקורביו. אין בכך שום עבירה." דנקנר לא נחקר על־ידי המישטרה כחשוד, אלא כעד. הפירסום הרב שניתן לדבר עלול להיות קשור בעובדה שדנקנר תקף לאחרונה את צמרת־המישטרה בצורה חריפה ביותר. על כי היא משלימה עם שיטות־החקירה האכזריות של חוקרים רבים.

לונדון תיאר את חקירת השניים ואת יחס העיתונות, בעיקר מעריב. לעניין. הוא סיים את דבריו כך: „אני מכיר את שניהם... אם יימצא בהם רופי, אוכל את גיליונות חדשות. שטורי יתפרסם בהם עד למועד ההוא. וזוהי הבטחה אישית."

דנקנר הסביר בדבר שלמרות העובדה שלונדון כתב עליו טובות, אינו יכול שלא להיות בעדו. לדבריו, בעיקבות כתבת יפת הוא הגיע למסקנה שהארץ הוציא על לונדון חוזה בגלל הייחסים של עובדי הארץ עם חדשות ובגלל פרשת שרית ישי ובעלה, לונדון ואישי־העסקים.

(המשך בעמוד 37)

יאסר ערפאת מבטיח להפסיק את הפיגועים בחוץ־לארץ. המימסד הישראלי הגיב בזעם רב. זה מטורף? אורי אבנרי מנסה להסביר בסידרה זו מדוע מעוררת הבעיה הפלסטינית תגובות בלתי־רציונאליות, הנראות כמטומטמות — אך שיש להן סיבות עמוקות

השבוע קרה דבר מוזר:

יאסר ערפאת, „מנהיג המחבלים", „ראש אירגון המרצחים", הכריז רישמית, במעמד פומבי, בנוכחות נשיא מצריים, שהוא מורה לכל זרועות אש"ף להפסיק כל פיגוע מחוץ לשטחים הכבושים, וכן לחדול מלפגוע באנשים חפים־מפשע ובלתי־חמושים. הוא הבטיח כי מעתה והלאה יעניש אש"ף את כל מי שיפר הוראה זו.

היה סביר להניח כי הודעה כזאת תתקבל בברכה בישראל. מאות אלפי ישראלים מטיילים כל שנה בעולם, נוסף על צוותות אל על, **ימאים, ועוד ועוד, העלולים לקפח את חייהם אם יתגברו הפיגועים ברחבי העולם.**

התגובה הישראלית הסבירה על הודעת ערפאת היתה צריכה להיות בנוסח: „זה טוב, אבל זה לא מספיק..." או: „זה חיובי, אבל נחכה ונראה איך זה יתבצע..." או: „ערפאת ייבחן עתה על פי יכולתו להגשים את הבטחותיו..."

תחת זאת פירסם מישרד ראש־הממשלה תוך דקות הודעה שאמרה כי „רק פתי יאמין לערפאת". קהל גדול של פוליטיקאים, „מיזרחנים", פרשנים ושאר מלחכי־פינכה גוייס בכל כלי־התיקשורת כדי להוכיח שערפאת הוא שקרן, רמאי, נוכל ומה עוד. חלק מן הדוברים הם שכירים של מכונת־התעמולה הרישמית, אך חלקם פעלו בהתנדבות ובשיכנוע פנימי.

זה נראה כתגובה בלתי־רציונאלית בעליל, תגובה מטומטמת העלולה להביא לאובדן חייהם של ישראלים.

אפשר למצוא לזה צידוק רציונאלי כלשהו. המטרה העליונה של הממשלה, על כל חלקיה, היא למנוע כל דיון אמיתי על עתיד השטחים הכבושים. אילו צורף אש"ף למשא־ומתן, היה עולה בהכרח הרעיון של הקמת מדינה פלסטינית בשטחים אלה. שלילת הלגיטימיות של אש"ף היא, על כן, יעד מדיני סביר.

אולם אני משוכנע כי מתחת לניתוק רציונאלי־כביכול זה חבויים גורמים בלתי־רציונאליים עמוקים, הגורמים לכל המערכת הפוליטית להתנהג בצורה משוגעת, כל אימת שעולה העניין הפלסטיני בצורה כלשהי.

לא פעם אני נשאל: „איך זה יתכן? איך זה יכול להיות שאתה וקומץ חבריך חכמים וצודקים, ואילו כל המימסד הפוליטי, כלי־התיקשורת והמיפלגות הם מטומטמים ואידיוטיים, כדבריך?!

יש לזה הסבר פשוט. אנחנו עושים מאמץ להשתחרר מדיעות קדומות ולנתח את הבעיה הפלסטינית באופן אובייקטיבי, כמו כל בעיה אחרת. הרוב העצום של העוסקים בבעיה אינם מוכנים לכך. אין הם מסוגלים להתייחס לבעיה הפלסטינית בצורה רציונאלית, ולהפעיל לגביה את אותם כלי־ההגיון שהם מוכנים להפעיל כלפי אתגרים אחרים.

מה הסיבה לכך?

לדעתי, יש כאן בעיה פסיכולוגית עמוקה. כאשר החלה ההתנחלות הציונית בארץ, היא התעלמה מבעיית קיומו של עם אחר כאן. במשך שני דורות הוצדקה ההתבססות הציונית בטענה שלא קיים כאן עם אחר, שהארץ היא ריקה.

אבות הורישו טענה זו לבניהם, והיא הפכה לעניין שבאמונה. ההכרה בקיום העם הפלסטיני כיום נראית כבגידה בכל הטענות של האבות. היא מחייבת שינוי מכאיב של כל התפיסות שהתגבשו במשך מאה שנה. הרבה דברים שנעשו בעבר, ושהפכו חלק מן המיתולוגיה הלאומית שלנו, שכתבו עליהם שירים, יהיו טעונים בחינה־מחדש.

הישראלי הנורמלי נרתע מפני התהליך המכאיב הזה. קל לו הרבה יותר להמשיך ולהתעלם מקיום העם הפלסטיני, להחליף את המילה „פלסטינים" במילה „מחבלים", ולהתנגד בזעם על כל ישראלי המוכן להתמודד עם הבעיה באופן רציונאלי.

אמריקאי נורמלי אינו מסוגל גם כיום להודות בעובדה שאבותיו ביצעו רצח־עם נורא, שהצבא האמריקאי עסק במשך דורות בהשמדתם השיטתית של האינדיאנים, כי ארצם נלקחה בכוח ובמירמה מאדומי־העור התמימים. גם כיום, אחרי 200 ו־100 שנים, יש רק מעטים בארצות־הברית המסוגלים להתמודד עם בעיה זו.

הדברים הנאמרים בסידרה זו מיועדים לאותם ישראלים אמיצים, המוכנים והמסוגלים לעשות את המאמץ – כמעט שאמרתי: מאמץ־הגבורה – להתמודד עם המציאות כמו שהיא, ולהפעיל מכשירים רציונאליים מול פני האתגר הקיומי העומד לפנינו. מי שאינו מוכן או אינו מסוגל לכך, אל לו לבזבז את זמנו בקריאת הדברים הבאים.

„פתי יאמין לערפאת"

● איך אפשר להאמין ליאסר ערפאת כשהוא מבטיח להפסיק את הפיגועים מחוץ לשטחים הכבושים

אסור להאמין לשום פוליטיקאי — לא לערפאת, לא לפרס, לא לשמיר, לא לרגן ולא לגורבצ'וב.

מקובל בעולמנו שפוליטיקאי זכאי — ואף חייב — לשקר. יש לגשת בספקנות לכל הצהרה של כל פוליטיקאי. ערפאת אינו יוצא מכלל זה.

בבואנו לנתח הצהרה של פוליטיקאי, עלינו לשאול: מה ההגיון הפוליטי שמאחוריה? מדוע הוא אומר זאת? מה הוא רוצה להשיג בזה? היכן האינטרס שלו?

במיקרה הנדון, האינטרס של ערפאת הוא לא רק להבטיח, אלא גם לקיים, הפיגועים ברחבי העולם, על אדמת מדינות אחרות, מזיקים ביותר לעניין הפלסטיני. תחת לעורר את אהדת העמים לעניין הפלסטיני, הוא מעורר אצלם התנגדות. משום־כך יש להאמין לערפאת שאכן יעשה כל אשר ביכולתו כדי לשים קץ לפיגועים אלה.

● מדוע הוא מצהיר על כך דווקא עכשיו

פרשת לארנקה ואכילה לאורו פגעו בעניין הפלסטיני בצורה המכאיבה ביותר. הם טירפדו מאמץ עדין ומסובך, שנועד לאפשר את שילוב אש"ף במאמצי־השלום, ולהכשיר את הקרקע לוועי־דת־שלום בהשתתפותו.

התוצאות היו מיידיות: ביטול הנאום של ערפאת לפני עצרת האו"ם, ביטול הסכמתה של בריטניה לקבל מישלחת ירדנית־אש"פית (באמצעות טכסיס מחוכם). תגובת דעת־הקהל העולמית היתה הרסנית לגבי אש"ף.

היה ברור לי כי בעיקבות אירועים אלה יתקיימו דיונים קשים בצמרת אש"ף. על כן קיימתי ברומא, ב־18 באוקטובר, מסיבת־עיתונאים בנוכחות ראש מישרד־אש"ף בעיר, והצעתי שם בשם שוחרי־השלום הישראליים להנהגת אש"ף להכריז מיד על „מוראטוריום של פעולות־אלימות". תביעה זו קיבלה הד עצום באיטליה ובכמה ארצות אחרות של הים־התיכון. אני מניח שתביעות דומות הושמעו באוזני ערפאת על־ידי המלך חוסיין, הנשיא חוסני מובארכ וגורמים רבים בעולם.

כל זה הכריע כנראה את הכף במוסדות העליונים של אש"ף, ולערפאת ניתנה הסמכות להצהיר הצהרה זו.

● מדוע עוסק אש"ף בכלל בטרור? האם אין זה מעיד על הרצון להרוג יהודים באשר הם

זה קישקוש, הנובע יותר מתסביכים יהודיים מאשר מן המציאות הפלסטינית.

הגורמים המתנגדים להפסקת הפיגועים בישראל מתחלקים לשני מחנות:

● מחנה שאינו משלים עם קיום ישראל, והמעדיף מילחמת־נצח על הסדר כלשהו עם ישראל. כמעט כל האירגונים הדוגלים בקו זה פרשו מאש"ף, והם פועלים, בחסות סוריה ו/או לוב, נגד ישראל ואש"ף גם יחד.

● מחנה החותר להסדר עם ישראל ומוכן להכיר בה, אך המאמין כי רק באמצעות פיגועים ומעשי־טרור אפשר לשכנע את ישראל להכיר בעם הפלסטיני ובזכויותיו.

שמעתי הרבה פעמים מפי פלסטינים „מתונים", המוכנים בהחלט לדו־קיום עם ישראל אחרי הקמת מדינה פלסטינית: „ברגע שנפסיק את המאבק המזויין, ישראל והעולם כולו פשוט יתעלמו מקיומנו. לכן אין לנו ברירה. אנחנו מוכרחים להמשיך." כישלונה של תנועת־השלום הישראלית, שלא הצליחה להשפיע כהוא־זה על החלטות ממשלת־ישראל, תורם לגישה זו.

הפלסטינים יכולים להסתמך על חוות־דעתו של אחד מגדולי המומחים לטרור בעולם: יצחק שמיר. לפני כמה שנים רואיין שמיר על־ידי הלורד (ניקולאס) בטל, שחקר אותו על מעשי־הטרור של לח"י. שמיר טען שאלמלא פעולות המחתרת העברית, לא היה איש שם לב לתביעות הישוב היהודי. כדי לשכנע את הלורד, הוסיף אז שמיר: תראה את אש"ף — אלמלא ביצעו מעשי־טרור לא היו זוכים בהכרה בינלאומית. (בטל פירסם את הדברים בטיימס של לונדון.)

אגב, אצ"ל פגע במאות אזרחים, נשים וילדים ערביים, הן ב־1938־1939, הן ב־1947־1948. ואילו לח"י הרג חיילים בריטיים

„לערבי הפלסטיני יש בהחלט קשר לעתידנו!" (בנסון ב„גארדיין")

כלתי־חמושים ברחוב וביצע פיגועים ברחבי העולם (רצח הלורד מוין בקאהיר, נסיון לבצע פיגועים בלונדון.)

● בן־גוריון חיסל את אצ"ל ולח"י. מדוע אין ערפאת מחסל את האירגונים הקיצוניים

כל עוד שלטו הבריטים בארץ, לא חיסל בן־גוריון את אצ"ל ולח"י.

בשיא המאבק של המחתרת, כאשר האמין בן־גוריון כי פעולות אצ"ל ולח"י מזיקות למאמץ המדיני שלו, הוא ערך את ה„סיזון". ההגנה חטפה את אנשי אצ"ל (אך לא לח"י, שהיה קיצוני יותר!) ומסרה חלק מהם לידי המישטרה הבריטית. הדבר עורר התנגדות עצומה בקרב הציבור, ובעיקר הנוער, ורבים מיריבי אצ"ל התנגדו בזעם לסיזון. גם פרק זה היה אפשרי רק מפני שרובו הגדול של הציבור האמין שפעולות אצ"ל הגדישו את הסאה וסיכנו את הישוב. כעבור זמן קצר הופסק הסיזון, והחל שוב שיתוף־פעולה בין אצ"ל וההגנה.

הבריטים, מצידם, היו משוכנעים תמיד כי אצ"ל ולח"י מתואמים עם הסוכנות היהודית. הבריטים לא הבדילו בין „הטרוריסטים" של אצ"ל, לח"י וההגנה.

בן־גוריון חיסל את אצ"ל רק א חרי הקמת המדינה, כשהיו בידיו כל הכלים הממלכתיים. אצ"ל חוסל ביוני 1948 בעיקבות פרשת אלטלינה. ולח"י חוסל אחרי רצח הרוזן פולקה ברנאדוט.

בעיות מסוג זה התעוררו במאבקים לאומיים רבים בעולם. ואין הן מיוחדות דווקא למאבק הפלסטיני.

● ערפאת טען השבוע ש־אש"ף החליט כבר ב־1974 ל־הפסיק את הפיגועים בעולם. אם לא קיים החלטה זו אז, מדוע להאמין לו עכשיו

ההחלטה התקבלה ב־1974 בעיקבות ההכרה שפיגועים אלה מזיקים לעניין הפלסטיני, אחרי שאש"ף זכה בהכרה בינלאומית מטעם האו"ם ורוב המדינות. חטיפת־מטוסים ופיגועים דומים הזיקה קשה למאמצי אש"ף, וגרמו גם לספטמבר השחור (אחרי שכמה מטוסים חטופים הוטסו לירדן).

אש"ף אכן ביצע החלטה זו, והפיגועים מסוג זה בעולם נפסקו לגמרי. הפיגועים שהיו מאז באירופה — פגיעות בבתי־כנסת, בתי־ספר יהודיים ועוד — בוצעו כולם על־ידי אירגונו של אבו־נידאל, שהוא אוייב מושבע של אש"ף. פיגועים פרו־בוקטיביים אלה הגיעו לשיאם בנסיון לרצוח את השגריר שלמה ארגוב, במטרה לעזור לאריאל שרון לפלוש ללבנון כדי „לחסל את אש"ף".

קיום ההחלטה עד אז היה אפשרי מפני שהיה קיים קונסנזוס פלסטיני, שאמר כי הפיגועים מזיקים לעניין הפלסטיני.

ב־1981 השיג הדיפלומט האמריקאי־ערבי פיליפ חביב הסכם עקיף לשביתת נשק בין ישראל ואש"ף, למניעת פיגועים בגבול הצפוני. ערפאת הצליח אז להטיל את מרותו הטוטאלית על כל האירגונים הפלסטיניים, ובמשך 11 חודשים אכן לא היה אף פיגוע משמעותי אחד בגבול הצפוני. שביתת־הנשק הסתיימה כאשר פלשה ישראל ללבנון.

קיום הפסקת־האש היה אפשרי מפני שאז היתה קיימת מיני־מדינה פלסטינית, שבה יכול היה ערפאת להפעיל מישטרה פלסטינית. עם פינוי כוחות אש"ף מלבנון ב־1982 אבדה אפשרות זו. כיום יכולה הפסקת־אש להתקיים רק כאשר רוב בניינו ומניינו של העם הפלסטיני תומך בכך מרצון, מתוך הבנה שהפסקת־אש תואמת את האינטרס הפלסטיני.

הבנה זו התערערה בשנים האחרונות. רבים הגיעו למסקנה כי הפסקת־האש עוזרת לישראל, ולא לעניין הפלסטיני. אולם המאורעות האחרונים — לארנקה, אכילה לאורו וכו' — חיזקה שוב את הקונסנזוס הפלסטיני נגד מעשי־אלימות בעולם, וכך נוצר הרקע להודעתו החדשה של ערפאת.

בשלב הנוכחי לא יתכן, לדעתי, קונסנזוס פלסטיני להפסקת הפיגועים בשטחים הכבושים (ואולי גם בישראל). הדבר יראה לרוב הפלסטינים ככניעה וכהשלמה עם כיבוש ניצחי. איני מאמין שערפאת היה יכול לכפות כיום הפסקה כזאת, מה גם שרוב הפיגועים האלה מבוצעים כעת על־ידי קבוצות פרטיזניות מקומיות, הפועלות ביוזמה עצמית.

אולם אם יתקדם תהליך־השלום, ואש"ף ישולב בו, ישתכנע גם הציבור הפלסטיני כי כדאי להפסיק את הפיגועים. מי שמעוניין בכך, צריך להיות מעוניין בחיזוק הנהגתו של ערפאת ובשילובו אש"ף בתהליך השלום בהקדם האפשרי.

● אש"ף נמצא בירידה. יתכן שעוד מעט יחוסל. מדוע לנהל איתו משא־ומתן

מאז שקם האירגון לפני דור, הוא „נקבר" עשרות פעמים. בכל פעם הכריזו כלי־התיקשורת בישראל, בתרועת שימחה, שהנה „אש"ף חוסל", או ש„ערפאת נקבר". ובכל פעם, באורח פלא, אש"ף קם לתחיה.

כך זה היה, לאחרונה, אחרי „הריסת תשתית המחבלים" בלבנון, ב־1982, ושוב אחרי מערכת־טריפולי, בסוף 1983.

אין ספק שתרועות אלה מבטאות מישאלה עמוקה שבלב. בעצם, התיקווה אינה רק שאש"ף יחוסל, אלא שהבעיה ה־פלסטינית עצמה תיעלם בבוקר בהיר אחד כלא היתה.

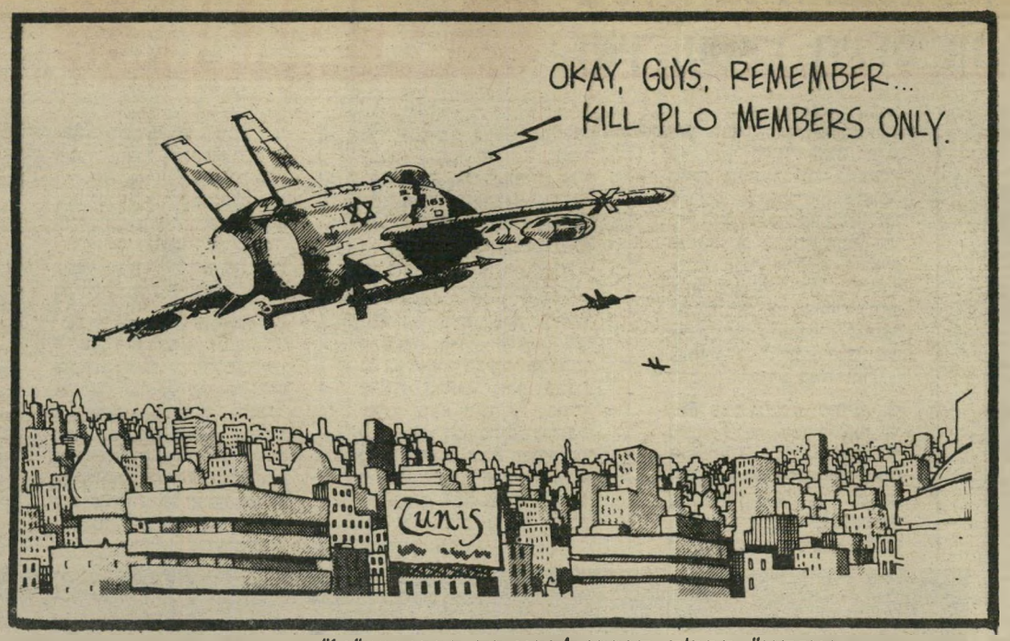

„או־קיי", חבר'ה, תזכרו להרוג רק חברי אש"ף!" (רות, יוניברסל)

כל הדיבורים על „חיסול אש"ף" נובעים מאי־הבנה עמוקה של המציאות הפלסטינית. אש"ף אינו יכול „להיעלם", מפני שאינו מיפלגה או אירגון מן הסוג הרגיל. אש"ף הוא האירגון הלאומי של עם שלם, המיסגרת האירגונית של התנועה הלאומית הפלס־טינית. ישראל אינה יכולה לחסל את אש"ף, כשם שהבריטים לא יכלו „לחסל" את התנועה הציונית.

יכולים להתחולל שינויים באש"ף, כשם שחלו שינויים בתנועה הציונית. יכול מישהו לנסות להקים „אש"ף חדש", כשם שזאב ז'בוטינסקי ניסה להקים את „ההסתדרות הציונית החדשה" (ונכשל). אך הדבר לא ישנה את המציאות.

כמו כל תנועה לאומית, יש גם לתנועה זו עליות וירידות. לעיתים היא מתחזקת, בגלל סיבות פנימיות או חיצוניות, ולעיתים היא נחלשת קימעה. אך הדבר אינו משנה את המציאות מעיקרה.

מה שאירע לאש"ף בשבועות האחרונים הוא החלשה מסויימת בזירה הדיפלומטית — שהיא רחוקה מלהיות הזירה העיקרית או אף החשובה ביותר. אילו היתה ממשלת־ישראל רוצה לבוא בדברים עם אש"ף, הרי שעה כזו של חולשה יחסית יכלה להיות דווקא שעת־כושר טובה. אולם מכיוון שהממשלה רוצה „לחסל" את אש"ף, הרי העליות והירידות היחסיות של האירגון כלל אינן חשובות למדיניותה.

● אם נלחץ על הפלסטינים ונמשיך בהחרמת אש"ף, יתייאשו הפלסטינים בסופו של דבר מערפאת וישימו את מיבטחם במלך חוסיין

באותו ההגיון יכלו האנגלים לומר ב־1946: אם נרכא את הישוב היהודי ונחרים את המוסדות הציוניים, יתייאשו המוני היישוב מבן־גוריון וישימו את מיבטחם במארטין בובר (או בד"ר יהודה לייב מגנס).

למעשה קרה בדיוק ההיפך: כאשר התחיל הנוער העברי להתייאש, הוא עבר מההגנה לשוורות אצ"ל ולח"י. ההגנה נאלצה להתחרות באירגונים אלה, ולחצה אף היא לנקיטת קו קיצוני יותר. קמה „תנועת המרי העברי", וכו' וכו'.

ככל שיגבר היאוש והתיסכול במחנה הפלסטיני, כן תגדל הנטיה לקיצוניות. מעשי־האלימות יהיו קיצוניים יותר, והמנ־היגים יצטרכו להתאים את עצמם לאווירה זו.

● כדאי לעודד את ראשי ה־ערים בשטחים, כדי שיבואו במקום אש"ף

כאשר אסר השילטון הבריטי את ראשי הסוכנות היהודית, הוא ניסה לעודד את ישראל רוקח, ראש עיריית תל־אביב, לשמש כהנהגה אלטרנטיבית. מובן שזאת היתה שטות.

ב־1976 נערכו בחירות בערי הגדה, ונבחרו אוהדי אש"ף, וביניהם: פאהד קוואסמה ומוחמד מילחם (שגורשו לאחר־מכן על־ידי עזר וייצמן, ושהצטרפו לוועד־הפועל של אש"ף), בסאם שבעה וכרים ח'לף (שנפצעו על־ידי המחתרת היהודית), אליאס פרייג' ועוד. כולם, חוץ מפרייג', גורשו מהארץ או סולקו מתפקידיהם על־ידי מנחם מילסון, בן חסותם של אריאל שרון ומפ"ם. בתקופת כהונתם נאסר עליהם לעסוק בעניינים פולי־טיים, וגם פגישות בינם לבין עצמם נאסרו.

האנשים האלה, או מי שעשוי לבוא במקומם, הם כולם פטריוטים פלסטינים. הם מודעים מאוד לעובדה שהם פועלים תחת כיבוש זר, וכי כל מעשה שלהם יהיה חשוד מראש כמעשה של קוויזלינג, המשתף פעולה עם הכובש. לכן, לא זו בלבד שלא יעלה על דעתם לעשות משהו בלי אישור מוקדם של אש"ף, אלא שגם אז ייזהרו שלא להרחיק לכת, פן יוצאו להורג על־ידי אירגונים קיצוניים, שגם ערפאת הוא בוגד בעיניהם.

אנשים כאלה יכולים — אולי — למלא תפקיד טכני מסויים, באישורם המלא של יאסר ערפאת והמלך חוסיין — אך בוודאי לא יותר מזה.

● ננהל משא־ומתן רק עם משלחת ירדנית־פלסטינית, שלא יהיו בה חברי אש"ף

מכל עיקרי הקונסנזוס הלאומי. זהו המוסכם ביותר. וגם המטומטם ביותר.

הוא מתאים לאינטרסים של יאסר ערפאת הרבה יותר מאשר לאינטרסים של מדינת־ישראל.

החברים הפלסטינים של המישלחת הזאת, כך אמר שימעון פרס ברוב חוכמתו, יוכלו להתמנות בהסכמת אש"ף, אך לא ייצגו את אש"ף.

מה פירוש הדבר?

ברור שהאנשים ימונו על־ידי אש"ף — כי אין בעולם אישיות פלסטינית שתעז להשתתף במישלחת כזאת בלי הסכמה מפורשת של מוסדות אש"ף. אילו נמצא אדם כזה, היה מכריז על עצמו כעל בוגד בעמו, ובמוקדם או במאוחר היה משלם על כך בחייו.

הוא הדין, כמובן, לגבי העמדות שהנציגים הפלסטיניים יציגו במהלך המשא־ומתן.

משמע: החברים הפלסטינים יתמנו על־ידי אש"ף ויפעלו על פי הנחיותיו, אולם —

אולם הם לא יחייבו את אש"ף.

בכל שלב של המשא־ומתן — בראשיתו, במהלכו, בסופו, וגם אחרי השגת הסכם — יוכל אש"ף להתכחש למעשי הנציגים האלה ולטעון שהם לא פעלו על דעת המנהיגות הפלסטינית המוסמכת.

איש לא יוכל לבוא אז בטענות אליו. שהרי ממשלת־ישראל עצמה קבעה מראש שנציגים אלה אינם מייצגים את אש"ף!

כך מעניקה ממשלת־ישראל לאש"ף מראש מתנה, שכל גוף פוליטי בעולם היה מתברך בה. אש"ף יוכל לנהל משא־ומתן מבלי להתחייב במאומה לתוכנו ולתוצאותיו.

יותר מזה: אש"ף יוכל לנהל משא־ומתן עם ישראל מבלי שיצטרך כלל להכיר במדינה. לא להלכה ולא למעשה, לא דה־פאקטו ולא דה־יורה.

גם עצם ההשתתפות במשא־ומתן לא תהיה בו במיקרה זה הכרה־למעשה בישראל, מפני שלא אש"ף ישתתף בו, אלא אנשים בלתי־מוגדרים.

ההגיון הפשוט מחייב לנקוט דווקא שיטה הפוכה: שנכריח את ערפאת להיות צד במשא־ומתן, תוך התחייבות מפורשת של כל מוסדות אש"ף להשתתף במשא־ומתן ולקבל על עצמם את תוצאותיו.

● לעולם לא נסכים שאש"ף יחתום על הסכם־השלום

נדמה שזהו האידיוטיזם בשיאו.

עושים שלום כדי לשים קץ למילחמה. אבסורד גמור הוא לעשות שלום, הברוך בהכרה בוויתורים מכאיבים, כאשר האוייב העיקרי אינו חתום עליו.

מבחינת הגורמים הקיצוניים באש"ף, זה היה יוצר מצב אידיאלי. ישראל תחזיר את השטחים במיסגרת הסכם־שלום, ואילו לאש"ף — כלומר, לעם הפלסטיני כולו — לא תהיה שום מחוייבות כלפי השלום.

העמדה ההגיונית מבתיבה לישראל בדיוק את ההיפך: „לעולם לא נסכים לחתום על הסכם־שלום אם אש"ף לא יהיה חתום עליו."

אנשים

כיצד תצליח הטלוויזיה לגרור את מנחם בגין מביתו ואיך נערכו חילופי־זוגות במישפחת ישראל קיסר

■ בשקט־בשקט, ממש ב־צינעה, הוסרו ההגבלות שקיר־קעו את שר־הממשלה זה כמה חודשים. רק הוסרו ההגבלות — ומי נעלם ביעף מהארץ? נכון, שר־התיירות **אברהם שריר**, שנסע בחשאי לבדוק את מצב התיירות בארצות־הברית.

■ כיצד הצליח הפרשן **חנן קריסטל** להוציא תגובה פר־ליטית מהשר מתוחכם־הלשון **אריאל שרון**? קריסטל הסב עם שרון וחבר־מרעיו במיזנון־הכנסת. במשך דקות ארוכות נסבה השיחה על המצב הקשה בחקלאות ומחיריהם המאמירים של הירקות. כל אימה שניסה קריסטל לגרור את השיחה למישור הפוליטי, התעלם שרון מכך והמשיך בחזונו החקלאי. לבסוף נשבר קריסטל והטיח בפני השר: „אריק, בחייך! תגיד לי משהו פוליטי! הרי אף אחד לא יאמין שישבנו יחד 20 דקות ודיברנו על חקלאות." שרון ש־קל בהיגיון את ההערה כיבדת ה־מישקל, ונתן לקריסטל הצהרה.

■ עוד לא פסה רוח־ה־התנדבות בארץ. עובדה: **דני נווה**, עוזרו הצעיר של השר **משה ארנס**, גילה בשבוע שעבר שהוא עושה את עבודתו, לצד השר, הכרוכה בשעות בל־תי־שיגרתיות, ללא תמורה כס־פית. לתגובתה המפקפקת של עיתונאית, תמה ארנס: „מה יש? ואת לא היית מוכנה לעבוד עבורי בהתנדבות?"

■ **דב קול**, מי שהיה דוברו של השר **משה קצב**, פרש בשקט מתפקידו וחזר לתפקידו הקודם, דובר הביטוח הלאומי. קול, שאשתו נאבקה במשך זמן ממושך עם מחלת־הסרטן, הת־אלמן לפני ארבעה חודשים ונותר עם ילדה בת 4. הצורך לתפקד כאב ואם גם יחד לא תאם את השעות המטורפות שתבעה עבודתו לצד קצב, ולכן חזר לתפקידו הקודם, הנוח יותר.

■ פנים נשיות מוכרות ב־מיזנון־הכנסת הטרידו את ה־נוכחים — מיהי האורחת ה־חדשה שקלסתרה מוכר מאין־שהוא? עיון נוסף בפנים עטורות התלתלים השחורים ובשטף־הדיבור בעל מיבטא שאין לטעות בו — צרפתי — פתר את התעלומה. היתה זאת **הילדה**, בתו של העציר הידוע ביותר באיטליה: **שמואל**

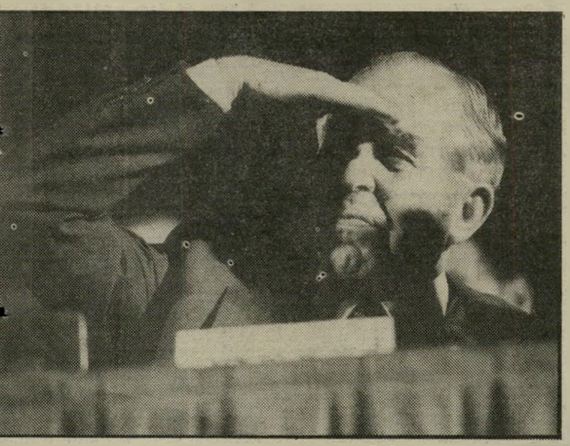

חיים הרצוג, נשיא־המדינה, כיבד בנוכחותו את פתי־חתה של ועידת ההסתדרות בבנייני־האומה בירושלים. הוא נראה משקיף ממקומו לעבר האולם הגדול ומחפש אחר מכרים. שאחד מהם, אברהם שפירא, התרווח במקומו מלוא כרסו, שלאחר דיאטה חל פיחות במימדיה (בתצלום, מימין למטה). ליד שפירא נראה מפהק, בקבקבים, חבר־הכנסת החיפאי שבח וייס. מאחוריהם – משקיף ברצינות תהומית – שר־הכלכלה גד יעקובי. מימין מציצים תלתליה של ח"כית ר"צ שולמית אלוני.

שימעון פרס קיבל, יחד עם ישראל קיסר, מזכ"ל ההס־תדרות, מתנות מהנציג הסיני שהגיע לפתיחת ועידת־ההסתדרות. „לסינים אין מה לעשות בחורף, אז הם מגלפים בעץ..." הסביר למזכ"ל הנציג הסיני, והושיט לקיסר פסל של אדם חוטב־עצים. שימעון פרס, לעומת זאת, קיבל את הפסל שבתמונה, והתלונן: „מדוע קיסר מקבל את הדמות העובדת?"

אהרון בקר הקשיש, שבעבר הרחוק היה מזכ"ל ההס־תדרות, אוחז בשתי ידיו בידי שר־האוצר יצחק מודעי, בערב פתיחתה החגיגית של ועידת־ההסתדרות. מא־חורי לחיצת־היד יוצאת־הדופן ניתן להבחין בסגן־שר־החקלאות אברהם כץ־עוז ובסגנית שר־הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו.

פלאטו־שרון. הצעירה עלתה לכנסת. שם שירת אביה במשך ארבע שנים את האומה, כדי לדבר על ליבם של כמה מ־נבחריה. אולי מהם תבוא עזרה.

■ התוכנית חיים שכאלה עם **יחיאל קדישאי**, מי שהיה מנהל לישכת ראש־הממשלה, היתה אמורה להיות משודרת מזמן. אולם בגלל בעיות כלשהן, ומפני שההפתעה התגלתה ל־קדישאי, נדחתה ההקלטה. כעת עלה הרעיון שנית, כשהדובדבן שבקצפת התוכנית הוא ניסיון — דמיוני למדי — להביא את **מנחם בגין**, שאותו שירת קדישאי במשך שנים בנאמנות, לאולפן, או לפחות להקליטו בבית. חברי־חרות במליאת רשות־השידור עובדים על כך במרץ.

■ „זיכרו את שמה!" הכריז **אפי נצר** והצביע על ילדה חיננית, בהירת־שיער, „שמה הוא **ברברה מילר**." זוהי הילדה שפתחה חגיגית את ועידת־ה־הסתדרות, וריגשה את הנוכחים בביצוע שיר השלום. למי ש־נותרו ספקות בקשר להכרזתו של נצר, גם אחרי שחזה בהופעת הכוכבת הצעירה, הזכיר נצר: „גם **ירדנה ארזי** התחילה ככה. אצלי."

■ בעת פתיחתה של ועידת־ההסתדרות הציץ קיסר בנאומו הכתוב של ראש־הממשלה **שימעון פרס**, שהסב לצידו שר־העבודה־והרווחה שישב לי־דם, ביקש לעיין גם הוא בנאום, אך פרס וקיסר, חברי מיפלגת־ה־עבודה, סירבו בתוקף. קצב מצא מהר מאוד את ההזדמנות להשיב באותה המטבע: כשניסה קיסר להציף בניירותיו, הוא הסתיר אותם במהירות.

■ **חנה זמר**, עורכת יומון ההסתדרות דבר. רתחה מכעס בעת פתיחתה החגיגית של ועידת־ההסתדרות בבנייני־ה־אומה בירושלים. לזמר הוקצה מקום בשורה הראשונה, שורת המכובדים. היא הופתעה למצוא על כיסאה אשה אחרת, שישבה לה שם בנחת. היתה זאת **אסתר מילוא**, היושבת מזה שנים במערך „על תקן של יפה," כפי שהגדיר זאת אחד הנוכחים בתקרית. מה שבטוח שהיא לא קרובה של רוני מילוא, סגן שר־החוץ.

■ שמו של חבר־הכנסת **דב בן־מאיר** מעורר בימים אלה רוגז בקרב חברים רבים במרכז מיפלגת־העבודה. הסיבה: מרכז מיפלגת־העבודה קיים ישיבה באוהל־שם בתל־אביב. בעת כי־נוסו של המרכז מלאו הרחובות הראשיים והצדדיים במכוניו־תיהם של חברי־המרכז. בסביבה הקרובה אין מיגרש־חניה, ו־מקומות־החניה המותרים על פי החוק מוגבלים, ואינם יכולים להכיל מאות מכוניות חונות, כמיספר באי־המרכז. לכן הופ־תעו רבים מחברי־המרכז, מש־צערו בתום הישיבה לעבר מכוניותיהם, ונעשה להם צהוב בעיניים. בין הקורבנות המסו־רלים היו **ישראל** („רוליק") **פלג**, ראש־לשכת־העיתונות ה־ממשלתית, **שאול בן־שימ־חון** מהוועדה המרכזת, **יחזקאל שום**, עוזרה של סגנית־השר **שושנה ארבלי־אלמוזלינו**, ואחרים. למחאתם של המסו־רלים, ענו מאגף־התחבורה של עיריית תל־אביב: „אילו היה החבר דב בן־מאיר מודיע לנו מראש על קיומה של ישיבת המרכז באוהל־שם, היינו מת־חשבים ולא מסגדלים בעת ה־כינוס!" בן־מאיר מכהן גם כראש מחלקת־התחבורה של העיריה (ראה עמודים 14־16).

■ **מזל קיסר**, רעייתו של **ישראל** קיסר, מזכ"ל ההסתד־רות, כינסה את מישפחתה בתום הפתיחה של ועידת־ההסתדרות. היא העמידה את מישפחתה, על כל שלוחותיה, על רקע בנייני־האומה, ופקדה עליהם להסתדר לצילום מישפחתי. מכיוון ש־המצלמה תפסה אותה ניצבת לצד חתנה, בעלה של **ראומה** בתה, היא העירה בצחוק: „יוצא שאני אשתו!" הגיב בעלה המזל"ל: „את מתחילה עם צעירים!"

■ ימים בלתי־נעימים עוברים על חברת הוועדה המרכזת **עליזה תמיר**, שיזמה בזמנו את מחסום ה־60% לבחירה בפעם השלישית לוועדה־המרכזת. כ־עת צריכה תמיר עצמה לעבור את מחסום ה־60%, ואין כל ביטחון שאכן תוכל לו. השמועה אומרת שחברים רבים במערך, שמחסום ה־60% אינו לרוחם, יחסלו עימה כעת את החשבון.

■ השחקנים **מיכי קם, מאיר סוויסה** ו**שישי קשת** צויינו לשבח על כישרונם ה־קולינארי. השלושה, המשתתפים בהצגה כחול־לבן־ובצבעים, בלטו בדיבריי־המאפה שהביאו בזמן החזרות. משתתפי המופע עשו להם מינהג, להביא עוגה מדי סופו של שבוע־חזרות מפרך ומעייף. עוגת־הפרג של מיקי קם — מירשם שקיבלה מידי סבתה — עוגת תפוחי־העץ שאפה מאיר סוויסה ועוגת־המוקה של ששי קשת קצרו כזאת הצלחה, שנעלמו כהרף־עין בפיותיהם של השחקנים.

■ עוגות — זה מה שיזכרו השחקנים מהחזרות לקראת ה־מופעים. בסימן טורט־שוקולד ענקי עמד יום־הולדתה של הזמרת **אוסנת וישינסקי**. יום־הולדתו של **משה בקר**, משתתף אחר בהצגה, התאפיין דווקא בעוגיות מיזרחיות, ש־טעמה של כל אחת שונה מרעותה.

■ הזמרת **עירית דותן**, גרושתו של הבדרן **דודו דותן**, לקתה במחלת־עיניים קשה. ב־ימים אלה היא מאושפזת במרכז־השיקום של האגודה למען העיוור.

דפנה כרק

עינבל דניאל

בת ה־4 וחצי, נבחרה בשבוע שעבר, אחרי בחינות מפרכות, להופיע בפסטי־בל־הילדים שיחול בקרוב. היא צעירת המשתתפים בכל תולדות הפסטיבל. שלא כמצופה, אין להוריה רקע מוסיקאלי. אביה העיד כי מאז שהיתה עינבל בת שנה, היתה ניצבת שעות מול הראי.

ועידת ההסתדרות ב„מצודת־זאב"

● **שידור תוכנית־הטלוויזיה מוקד יועד להיות מועבר הישר מדיוני ועידת־ההסתדרות, שהתקיימו בתל־אביב. צוות־הכנה, בראשותו של הבימאי יוסי צמח הגיע, לצורך העניין, לאולם־הקונגרסים. אנשי־הוועידה החלו לערום קשיים על משימתם של אנשי־הטלוויזיה. תחילה התלוננו ל־החום המעיק שיוצרת תאורת־הטלוויזיה. אחר־כך נמלאו טענות על הקירור שהופעל. כך המשיכו לקטר, עד שפקעה סבלנותו של צמח. אחד המועמדים במירוץ הנצחי למישרת מנהל־הטלוויזיה, המזוהה משום־מה עם הליכוד, על אף העזרה והייעוץ הנדיבים שהושיט במשך שנים לשימעון פרס, טרם הגיעו ללישכת ראש־הממשלה. צמח פלט בקוצר־רוח לעבר עסקני המערך: „גם לכך אתם מתנגדים? טוב, אז בואו ונעביר את השידור למצודת־זאב."**

ואז, כהרף־עין, נעלמו התלונות. הטענות והמענות מפיו־תיהם של עסקני־המערך.

דורית ראובני

הזמרת יוצאת קיבוץ שער־העמקים. הופיעה בתוכנית הטלוויזיה סיבה־ל־מסיבה. היא שינתה את תדמיתה והפכה אותה לנועזת ביותר. בעודה בוחנת את הופעתה בראי, נכנס לחדר־האיפור ראש־הממשלה שימעון פרס. ניגש אליה, נישק את ידה ואמר לה בהתרגשות: „אני מעריץ את שירתך!" היה זה, כמובן, הבדרן טוביה צפיר שהופיע באותה תוכנית בדמויותיהם של חברי־הממשלה.

הלנה רוכבת שוב

הלנה עם־רם
ועכשיו – הטלוויזיה הלימודית!

● **הטלפון בביתו של יעקב לורברבוים, מנהל הטלוויזיה הלימודית, צילצל, ומה הופתע המנהל לשמוע את שצף די־בורה של השדכנית הלנה עם־רם. היא תבעה להתראיין במגזין הטלוויזיה הלימודית** ערב חדש. **מעל פני המירקע של הלימודית היה בדעתה למחות על היחס שזכתה בו בטל־וויזיה הכללית.**

השיחה המפתיעה באה אחרי שרעיונה זה נדחה על־ידי שאר הדרגים בטלוויזיה הלימודית. גם הדרג העליון – לור־ברבוים – לא התלהב מהרעיון, והסביר לעם־רם באדיבות רבה שאין זה בא בחשבון, בגלל מערכת־היחסים הקיימת בין הטלוויזיה הכללית והלימודית. כאן הגיבה השדכנית והחלה מאיימת: „אני אופיע בערב חדש גם בלעדיך! נגדי לא כדאי לך ללכת! אעשה לך מה שעשיתי לשרי רז!"

בים הרביעי, שהיה שומם למדי במיזנון־הכנסת, בגלל דיוני ועידת־ההסתדרות בתל־אביב, הופר השיממון בשעת אחר־צהריים מוקדמת. למיזנון פרצה השדכנית, ועברה כסו־פה בין הישובים הבודדים והמשועממים. תחילה ניגשה אל אחת הישובות ושטפה אותה בצעקות: „מה את יושבת פה ושותה לך קפה, בזמן שאני מתייבשת בחוץ שעתיים ומתה לקפה, ובני שליטא הזה נעלם מהשטח, ואף אחד לא מוצא אותו!" בטרם התאוששו הנוכחים, אצה עם־רם לעבר עי־תונאית שסעדה עם השר משה קצב, הפסיקה את שיחתם ללא כל מעצורים והתקיפה: „קיבלת את ההודעות שלי?"

„כן." השיבה העיתונאית. „ולא ראית לנכון להחזיר לי צילצול?" התשובה השלילית הוציאה את השדכנית משרידי שיווי־משקלה, והיא שצפה: „חבר־כנסת חשוב מאוד הולך להגיש בגללי שאילתא בכנסת. שתדעי לך! בגלל העניין של הטלוויזיה הלימודית ובגלל זה שהעולם הזה ולאשה **לא מצאו לנכון לפרסם שורה עליי, אחרי שזכיתי במישפט. שיהיה לך ברור!"**

תוך כדי דיבור, עוד הספיקה עם־רם להתריע לשר־החינוך יצחק נבון, שהסתודד בצד עם כמה אנשים, ולבקש את התערבותו הדחופה בגין העוול שגורמים לה אמצעי־התיק־שורת, ובפרט הטלוויזיה הלימודית.

כאשר קיבל דב בן־מאיר את מועצת־הפועלים לידיו, היתה הקופה מלאה. כאשר פרש ממנה היתה הקופה ריקה. הוא הוציא הון־עתק לקידום הקריירה שלו

„נפוליאון הקטן"

חשיפה

יאיר קוטלר

ח"כ דב בן־מאיר, ראש סיעת מיפלגת־העבודה בעיריית תל־אביב, שהיה סגן־ראש־העירייה ושאולץ לוותר על תוארו, הותיר אחריו במועצת פועלי תל־אביב (בית־ברנר) אדמה חרוכה, חובות שמרקיעים, דמוריזציה.

במשך שבע שנים היה מזכיר ההסתדרות בתל־אביב. כתקופת כהונתו הקצרה־יחסית, הוא הוציא כשיבעה וחצי מיליוני דולר. סכומים גדולים בוז־בזו על מיבצעי ראווה, פירסומת אישית, קוקטיי־לים וחוברות „הסברה" — פעולות שנועדו לקי־דומו האישי של המזכיר בהיראַרכיה המיפלגתית.

את הרזרווה הכספית הגדולה, שירש מקודמו אורי אלפרט, חיסל כלא היתה: כ־35 מיליון לירות באיגרות־חוב צמודות, שהיו בבנק ביולי 1976.

תדי קאופמן, המזכיר החדש של ההסתדרות בן־מאיר, העסקנצ'יק, „הסוציאליסט" החי חיי־מו־תרות בדירת־הגג שלו בנווה־אביבים.

כך רשמתי מפיו של אורי אלפרט: „דב בן־מאיר ביזבז 30 או 35 מיליון לירות, שהשארתי לו בבנק ביולי 1976 באיגרות־חוב צמודות. הוא הרשיב לידו אנשים בכל מיני צורות, שעלו משכו־רות רבות.

„הוא ניפח שלא לצורך ימי עיון לעסקנים במקומות־עבודה רבים, ללא הקפדה על מחזוריות נאותה. הוא קידם את עצמו על חשבון מועצת־הפועלים, כדי להיות חבר־כנסת ומועמד לראשות עיריית תל־אביב. הוא גם ביקש להיבחר לכהונת מזכיר־ההסתדרות.

„משבע שנותיו בבית־ברנר הוא היה שנתיים וחצי בעיריה ובכנסת. על חשבון הקופה של מועצת־הפועלים הוא ערך מסיבות וקוקטיילים בדירת־הגג שלו גם לשגרירים ולאורחים זרים. הוא בנה לעצמו חצר. הוא הגדיל את המנגנון. הוא שילם למשרתים ולמלקקים. השיטה שלו ידועה: ביזבוזים על מיפגשים וימי־עיון, כתיבת חוברות־הסברה ופמפלטים, ספרים.

כסף מזומן במיזוודות ★ מי קיבל את הכסף ★ מזכיר הפועלים ערך קוקטיילים על חשבון המועצה ★ איך שוחדו עיתונאים ★ איך הופצו ספרים על־חשבון הציבור

„צוקר־פושקע"

תומכיו בע"מ של בן־מאיר, בעיקר אותם הנהנים מהטבות ומסידורי־עבודה שהוא פטרונם, מכנים אותו ספק באהבה ספק בלעג „צוקר פושקה" (קופסת־סוכר) על שם משפחתו הלועזי, צוקר.

הוא אדם לכל עת ואיש לכל חפץ. הוא בעד „לבנות ולהיבנות", כפי שהוא עצמו מעיד על דרכו. קוראים לו „נפוליאון הקטן", המשחק אותה בגדול. הוא „משוגע" לטקסים ולכיבודים.

כאשר היה מזכיר־המחוז של מפא"י הנהיג קבלות־פנים גרנדיוזיות ביום־העצמאות. הוא התקנא בנשיא־המדינה ובראש העיר. ומיהר לחקותם. את שם רעייתו, לילי, נהג להדפיס על כרטיסי־ההזמנה.

כאשר אחת מבנותיו חגגה בת־מיצווה. הזמין את מקורביו לסעודה חגיגית. בהזמנה המהודרת הוא פירט את התפריט שיוגש לאורחים הנכבדים.

הוא גר בדירת־גג מרווחת בנווה־אביבים, שרכש ב־1972 בכ־200 אלף לירות (כדבריו). את מעונו בתל־גנים מכר רק כעבור שלוש שנים (ב־1975) בכ־400 אלף לירות. אורי אלפרט אמר: „לפי הערכתי, הדירה הישנה של בן־מאיר ברמת־גן, שהיתה צנועה, לא יכלה לממן את קניית דירת־הגג." אחרים, שאף הם יודעי־סוד, אומרים כי בן־מאיר הסתייע ברכישת דירתו החדשה בנווה־אביבים בקרנות פנימיות של המיפלגה, או כאלה שעמדו לרשותה. את דירת־הגג בנו חברת רובינשטיין וחברת שיכון עובדים. **שר־השיכון אברהם עופר, שהיה מראשי קרן יוליש. היה גם מנכ"ל שיכון עובדים.**

בן־מאיר נולד בפולין ב־1927, ועלה ב־1935. ב־1946 סיים את תיכון־חקלאי פרדס חנה. ב־1958 קיבל תואר ראשון במדעי־הכלכלה־והמדינה באוניברסיטה העברית. הוא נמנה עם מייסדי קיבוץ מעיין־ברוך בגליל העליון. ב־1953 פרש ממישקו, שדחה את בקשתו לאשר לו לימודים בירושלים. מ־1954 עד 1962 ניהל את שרות הפירסומים ומחלקת־ההדרכה של מרכז־ההסברה. מבקריו מתייחסים אל ספריו כ„יצירות רדודות וקישקושים". מ־1962 עד 1976 היה מנכ"ל האגודה למילחמה בסרטן. ב־1970 נבחר כמזכיר המחוז של מיפלגתו.

הוא מטפח בלורית כסופה, הנמשכת על עורפו, אך שערותיו מתחילות להידלל. אסופת שערו הכסוף והדליל מזכירה את רעמת־השיער של דויד בן־גוריון וברל כצנלס־ון. הוא מבקש להידמות להם.

מיצחו רחב. הוא מרכיב מישקפי־קרן עבות. גופו קצרצר ומוצק. הוא מפטפט על כל נושא. מכאן יצא לו שם של מי שאינו חכם.

הוא נשוי ללילי, ילידת וינה, שנמלטה ב־1940 לאורוגווי. הוא הכירה בקיבוץ. לזוג שתי בנות: רחל, טלי.

מלחכי־פינכתו מרעיפים עליו שבחים מזוייפים, כמו: האידיאולוג של המיפלגה, בוחן אנאליטי, מורד במימסד, כושר כתיבה וביטוי, כישרון־כתיבה כסופר. יריביו רואים בו אב־טיפוס לבינוניות, סוציאליסט במרכאות, החי בשפע, איש מנגנון אפור, פסבדו־אינטלקטואל, דורס יריבים להשגת מטרותיו, חסר־מעצורים, שאפתן הדואג למישרות לעצמו וגם למקורביו.

ראויה־לעיון ביקורתו של הד"ר אבי רייך, מנהל החברה למוסדות חינוך ותרבות ושיקום השכונות, שהיה ראש לישכתו של ראש־העירייה המנוח יהושע רבינוביץ: „כדי להגיע לכנסת ולהיות גם מועמד לראשות העירייה ניצל בן־מאיר את מועצת־הפועלים לקידומו העצמי. שמעתי על השוקת השבורה שהוא השאיר ליורשיו".

אחד מחנפניו, רפי לוי, המחזיק בשמונה תיקים בבית־ברנר, המתרפס גם לפני תדי קאופמן, השמיע שיר־הלל על בן־מאיר, שהוא נצרך לו מאוד ב„סידור־עבודה": „הלוואי ורבים יהיו כמותו: בעל יכולת וכישורים. הוא פיתח את מועצת־הפועלים והרחיב את פעולותיה. הוא לא ניצל אותה לקידום עצמי. לא בן־מאיר אלא שטיינקלפר השאיר את הקופה במצב קשה..." (שטיינקלפר: „לוי נטל שעות נוספות. חוצפה לדבר עליו כך!").

בתל־אביב, הוא מזכיר מזן אחר לגמרי. הוא אינו לוקה בתסביך־גדלות, כקודמו בן־מאיר. הוא צנוע וחסכן, נחבא אל הכלים, מתרחק מהתיקשורת. הוא ירש שוקת שבורה, חובות מעיקים.

נאמניו של בן־מאיר במועצת־הפועלים הגדו־לה ביותר בישראל חותרים, כדרכם, תחת מעמדו של קאופמן. קודמיו, בן־מאיר ושלמה שטיינ־קלפר, שהיה מ"מ בן־מאיר ומחליפו כמס' 1 לזמן קצוב, השאירו אחריהם חוב של כשנים וחצי מיל־יון דולר: כמיליון וחצי דולר של הפועל (כולל חוב למס־ההכנסה) ועוד כמיליון דולר חובות כל־ליים.

ותיקים בבית ברנר מציירים תמונת־מצב קו־דרת:

4.2 מיליון דולר במזומנים הותיר אלפרט לבן־מאיר.

2.5 מיליון דולר הותיר בן־מאיר כחוב למ"מ, שטיינקלפר.

0.8 מיליון דולר הכנסות ממכירת נכסים על־ידי בן־מאיר שבוזבזו „לקידום עצמי".

בסך־הכל: 7.5 מיליון דולר החובות וההוצאות שבוזבזו בעידן בן־מאיר, ובכללם גרעון „הפועל".

החובות לבנקים ולנושים פרטיים, כולל גור־מים מפוקפקים בשוק האפור, עולים לבית־ברנר כ־150 מיליון שקל בחודש ריבית.

בין יתר פעולותיו מציינים כי בדמאיר „הקים לעצמו" קרן של כ־80 אלף דולר, כדי לסייע לו בהתמודדות על ראשות העירייה בבחירות האח־רונות. המקור לקרן השופעת היה חלק מהכספים שהשיג ממכירת נכסים, כמו מועדונים ומיגרשים, שהיו בבעלות מועצת־הפועלים.

פנסיה חריגה ומכונית

ב"כ ן־מאיר נפרד ממועצת־הפועלים כשכ־כיסו פנסיה נדיבה — חריגה — של 35%. הוא דאג להשיג את אישור המוסדות המבקרים, בעיקר את הגושפנקה של נסים בכר, שהיה יו"ר ועדת־הביקורת המרכזית בהסתדרות (שעקר ל־שווייץ, אחרי שערוריה ציבורית).

הפנסיה אושרה בניגוד לתקנון, הקובע שרק אחרי 10 שנות־עבודה רצופה בשכר, במקום אחר, מגיעה לפורש פנסיה של כמה אחוזים.

בן־מאיר היה מזכיר מועצת־הפועלים מקיץ 1976 עד ינואר 1984 — פחות משבע שנים. כדי למתוח את תקופת־הזכאות טען כי הוא שימש גם ממלא־מקומו של אורי אלפרט, אומנם ללא שכר. אך ממש באותה תקופה הוא קיבל את שכרו ממיפלגתו, כמזכיר־המחוז שלה.

את הפנסיה של 35% משברו האחרון במועצה הוא מקבל דרך חברת־ביטוח. התרגיל הלא־לגיטימי הזה נתאפשר בגלל הקשרים המיוחדים שהיו בין בן־מאיר לנסים בבר שעליהם מהלכות שמועות מפליגות.

השניים לחצו ידיים איש לרעהו. עשו עסקות שונות בבחינת תן וקח, כמו קביעת מעמדה של הקשישה לילי מנחם במועצת עיריית תל־אביב

קרנות מיסתוריות וסודיות: מי השתמש בהן, מניין בא הכסף ולאן הלך

קוקטיילים בדירת־הגג

בן־אלפת עדותו הישירה והגלויה של אורי אלפרט בן־ה־75. הוא היום המשנה ליו"ר הסתדרות־הגימלאים. במלוא אונו. ריבורו רהוט. לשונו ברורה וחדה. הוא כואב את החורבן שהותיר אחריו בן־מאיר, אחרי הירושה השופעת שהשאיר לו. הוא מגיב בחימה שפוכה על מעשי יורשו.

אפשר להבין לנפשו הפצועה. הוא מתעב את בן־מאיר הוא דוגמה קלאסית של סופר־קרייריסט. הוא תמיד יעלה על כל עניין ועל כל גב."

כחברת סיעת־העבודה. אין היא מנחילה כבוד לסיעה. נעמת שמחה להשתחרר ממנה. בן־מאיר ידע להשיג מבכר תעודות־הכשר למעשיו תמו־רת מימוש רצונותיו של המבקר בכר.

בלכתו מ„בית־ברנר" דאג בן־מאיר גם לנטילת מכוניתו הצמודה אל מקום העבודה החדש בעיריה: „מזד 504" מו־דל 1983 — רכוש מועצת־הפועלים, שהעירייה הסכימה לרכוש על־פי הע־רכת שמאי בשביל המיזעד להיות סגנו של ראש העירייה שלמה להט.

ראשי בית־ברנר לא ידעו על העיסקה שהת־בשלה במחיצתם. שלמה שטיינקלפר, שהחליף

את בן־מאיר מינואר 1984 עד אוגוסט 1985, לא זכה באותה פריווילגיה: נדחתה בקשתו על־ידי הנבחר החדש, תדי קאופמן, לרכוש את מכוניתו הצמודה, הצנועה הרבה יותר: אסקורט 1300. הוא לא התנצח עם שוללי בקשתו. קיבל את הדין — וקאופמן ירש את ריכבו.

לבן־מאיר היקצו פז'ו 504 יקרה בשל היותו בעל מעמד מיוחד, מורם־מעם וגבוה מקודמיו בבית־ברנר: חבר הוועדה המרכזת. התקן הוא רכב של 1300 סמ"ק, אך בן־מאיר יודע לעקוף תקנים.

מכוניתו הצמודה, שהוחזקה על חשבון משלמי המסים של ההסתדרות, שימשה אותו גם לנסיעות לבנסת, כאשר נהגו הצמוד היה עובד מועצת־הפועלים.

חור בקופת הפועל

קאופמן מצא בבית־ברנר מנגנון מנופח: 230 מקבלי־משכורות (ויש אומרים 260). בן־מאיר העסיק גם פנסיונרים. מיספרם של מקבלי־המשכורות תפח אצלו פי כמה מאשר במועצת־הפועלים בירושלים. מיספר הפקידים שם נמוך בכ־50% מבבית־ברנר. (בתל־אביב כ־137 אלף חברי הסתדרות, לעומת כ־120 אלף בירושלים, אך בתל־אביב — מתגוננים בבית־ברנר — מטפלים ברבע מיליון נפש בגלל מיבנה גוש־דן).

בן־מאיר אישר ל־50 מעובדיו 70 שעות עבודה נוספות גלובאליות בכל חודש. לא היה כל צורך בהוצאה בזבונית זאת, לבד מרצונו של הפטרון להרחיב את חוג השפעתו תמורת חלוקת הטבות על חשבון הכלל. כך קירבם לחצרו שהתרחבה מאוד. את רוב זמנם בילו אותם מיוחסים במיסעדת צלי זבח שממול בית־ברנר.

כבר בצעדיו הראשונים כמזכיר ההסתדרות בתל־אביב, הפחית קאופמן ממצבת מקבלי השכר 27 פנסיונרים, השווים ל־13 מישרות מלאות. ב־31 בדצמבר 1985 יפרשו עוד 13. הוא מנהיג מישטר־צנע. מכוניתו הצמודה היא ללא שימוש. הנהג היה למחסנאי.

ביומיים הראשונים בתפקידו החדש הוא הסתגר עם הגיזבר כדי לצלם את מצב הקופה.

הוא מצא שתי קופות עמוסות חובות: זו של הפועל וזו של המועצה.

ל"הסתדרות" אושרו תקציבים גרעוניים מראש. ביקשו וקיבלו תקנים יקרים. קנו ביזבוז שחקני־יוקרה במחירים מרקיעים.

הפועל לא הצליח לאזן את תקציבו, שחייב לבוא אל קופתו משלושה מקורות עיקריים: (1) מרכז הפועל, (2) מועצת־הפועלים, (3) מכירת־כרטיסים.

בן־מאיר אישר ל"הסתדרות" יותר מכפי שקופתו יכלה להרשות לעצמה. עכשיו אין בכבר אפשרות להקציב ל"הסתדרות" את המגיע לו ל־1986. הוא לא יזכה בשנה הבאה בתמיכה מ"בית־ברנר".

"אוירוה מלוכלכת"

בן־מאיר נטל הלוואות גם בריבית נשך, כמו מאותו מלווה, שהוא גם "תעשיין": 20 אלף דולר. זאת עשה ללא קבלת אישור מתאים. הוא הורה לרשום את ההלוואה בספרים, ותו לא. שילמו למלווה כמה מאות דולארים ריבית בכל חודש.

הכסף נמסר לבדזרגלן־צמרת, המו־עסק בחוזה ב"הפועל" תל־אביב.

פעם פקדו פקידי ההוצאה־לפועל את בית־ברנר בגין צ'ק שחזר, שניתן לשחקן הפועל תל־אביב. הסכום היה נאה: כ־11 מיליון שקלים. הכסף שולם בהוצאה־לפועל.

עמוס רודין, סגן מנכ"ל חברת השיכון חלמיש, הוא מועמד לקבלת תיק הפועל (בהתנדבות) במועצת־הפועלים החדשה של תדי קאופמן. הוא אמר לי כי החוב לאותו מלווה הוא עתה 10 אלפים דולר, שיסולק בקרוב (לדבריו). "כבר זמן־מה שאין משלמים לו ריבית."

אמר רודין ללא פחד: "הפועל" תל־אביב הוא אוירוה מלוכלכת שאני מבקש לנקות. הוא נטל הלוואות של בחצי מיליון דולר מבנק "אוצר החייל", מ"בנק הפועלים" ומספקים שונים — הכל בערבות מועצת־הפועלים."

חור־ענק בקופת "הפועל": מיבצע־ראווה ושכירת שחקני־יוקרה למען הרושם

החובות המעיקים, פרי שבע שנותיו של בן־מאיר בבית־ברנר, משתקים את פעולות המר־עצה. הריבית הגבוהה המשולמת בכל חודש (150 מיליון שקל) מייאשת את תדי קאופמן, המתכנן צעד הפגנתי של התפטרות אם לא ייענו לדרי־שותיו. הוא מבקש מראשי־ההסתדרות להיכנס לעובי־הקורה, לחקור ולחשוף את החורבן הפי־נאנסי שהשאיר אחריו בן־מאיר.

הקופה הריקה אינה מאפשרת לקאופמן לתפ־קד, להתמסר לעבודה שבגינה נבחר ברוב מרשים בקיץ. כל מלאכתו מצטמצמת בכיבוי שריפות ובדאגה לפירעון חובות ותשלומי ריבית לבנקים ולנגושים אחרים. הוא דורש מחיקת חובות, שולחן נקי. בעת הבחירות להסתדרות שועברו נכסי המועצה בתמורה להלוואה בנקאית של 100 אלף דולר, שהושגה לתשלום משכורות.

נאמניו השרופים של בן־מאיר, שנותרו בבית־ברנר, חוששים מגילויים על המצב הכספי האמי־תי והסיבות לחובות המעיקים. הם לוחצים על תדי קאופמן, דורשים (בלחישות) לפטר את הגיזבר עוזי כהן, שמיסמכיו החושפניים הם לצנינים בעיניהם. גם רוצים בפיטורי מזכיר הפועל צחי אשכנזי, בתיקווה שכך יחסמו את פיות הצועקים, ואדונם בן־מאיר יינצל.

80% מתקציב מועצת־הפועלים בא לה מהמס האחיד, עוד 20% זורמים מהכנסות של רכוש ומפעילות תרבות. המס האחיד אינו מכסה את ההוצאות. חסרים לקופה כ־30% להשלמת התק־ציב, שהוא השנה כ־1.7 מיליארד שקלים. כ־1.4 מיליארד מכוסים ממס־האירגון, שמזרים הוועד־הפועל של ההסתדרות.

כבר בשבוע הראשון של אוגוסט, בשישב תדי קאופמן על כיסא מזכיר ההסתדרות בתל־אביב, הוא מיהר לב־שר למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ולגיזבר הוועד־הפועל, נתן אלמוזלינו, את מצב הקופה לאשורה. הוא צעק "הצילו", כי שוב לא היו בכספים לתשלום משכורות.

אלמוזלינו הסכים להורים לקאופמן בחודש בואו לתפקיד מיקדמה של 60 מיליון שקלים על־חשבון מס־האירגון המגיע לבית־ברנר מן הוועד־הפועל.

קוקטיילים על החשבון

שמלה שטיינקלפר מדגיש אף הוא כי לא רק תדי קאופמן ירש קופה ריקה, אלא גם הוא "בא לגרעונות" בגלל מעשיו של בן־מאיר.

"איני רוצה לגלות סודות." הדגיש בראיון ממושך ביריתו.

הוא גר בצניעות רבה, כמעט נזירית, בדירה בת שני חדרים בקומה הרביעית של שיכון מעונות הפועלים ברחוב מרים החשמונאית בתל־אביב.

בגיל 68 הוא מרכז את בניית המיכללה של הסתדרות הפקידים ונעמת המוקמת והולכת בקריית־החינוך בעבר הירקון, לא הרחק מדירת־הגג היקרה של דב בן־מאיר בנווה־אביבים.

רשמתי מפיו:

"את הריזרווה הכספית הגדולה שהש־איר אורי אלפרט חיסל בן־מאיר.

"בשנים האחרונות עבדנו בתקציבים גרעו־ניים. חיינו על כספים שהגיעו מהוועד־הפועל. להפועל נצבר גירעון של מיליון דולר.

"בקושי יכולתי לשלם משכורות בתקופתי. גילגלתי מיפרעות שהגיעו מהוועד־הפועל. נטל־תי הלוואה של 50 אלף דולר בבנק הפועלים. ואחר כך עוד 25 אלף דולר. בזמן האחרון נטלו הלוואות בשביל הפועל כבר באישור תדי קאופמן — 50 אלף דולר.

"היו ביזבוזים. אני לא השתתפתי בקוקטיילים ובהצגות שערך בן־מאיר על גג דירתו. רק פעם אחת הייתי שם: לכבוד ראש ממשלת וסטפליה בגרמניה.

"נכון כי בן־מאיר הוציא כספים על חשבון מועצת־הפועלים להדפסת פמפלטים, חוברות. הוא הכניס בהם גם קצת פוליטיקה — על חשבון

בן־מאיר על עצמו:

ביקשתי לשמוע את תגובותיו והסבריו של בן־מאיר. אך הוא חמק. "איני רוצה להתייחס לתקופתי במועצת־הפועלים. לא תמיד הייתי מבסוט מהדיוקן שעשית לי. לא אתייחס לנושאים של מועצת־הפועלים."

הוא הסכים לשוחח, או להתראיין. רק על נושאים עירוניים. ביקש שאתקשר איתו כעבור ימים אחדים.

נקבעה לי פגישה. אך כעבור זמן מה מיהרה מזכירתו לבטלה. בטענה כי על בן־מאיר להיות בטקס קבלת־הפנים לנשיא גרמניה המערבית. שסר לביקור בעירי־יה. הוא ביקשני שאתקשר לביתו כמה ימים לאחר מכן.

בן־מאיר נשמע נרגז מאוד בטלפון: "אתה מחפש את בן־מאיר ולא את מועצת־הפועלים. ארבעה או חמישה אנשים ששוחחת איתם סיפרו לי על מה שוחחתם. כבר מתנהל המאבק על הכנסת הבאה. אתה מתעניין בפנסיה שלי. אתה מתהלך עם 15 שאלות. שואל גם על בנותיי. תרד מהעניינים האישיים שלי.

"משמיצים אותי ללא שחר. זה איום ונורא, אך לא אדבר איתך. החלטת לכתוב על השחיתות של בן־מאיר כפי שמזינים אותך, ואתה עוד רוצה שיתוף־פעולה מצידי?

"מתמודדים איתי רק בלשון הרע. למה שאדבר איתך? אני לא רוצה. כתבת פעם על הבת־מיצווה של בתי. במקום לקרוא את חמשת הספרים שנתתי לך, כתבת שאמרו לך כי הם רדודים. למה לא כתבת מה שאתה חושב עליהם?"

"חשבתי כמותם," אמרתי לבן־מאיר בטלפון.

בן־מאיר: "מה זה משנה כמה פנסיה אני מקבל ממועצת־הפועלים?"

"מדובר בכספי ציבור. שאתה לא זכאי להם."

בן־מאיר: "הכל אושר. הציבור יודע. למה אינך מתעניין בפנסיות של יצחק רבין וחיים בר־לב? האם הציבור לא מתעניין בהן?"

בשבח המילחמה — על חשבון הפועלים

במיכתב ששלח ח"כ בן־מאיר לחבריו בעיצומה של מילחמת־הלבנון, הפליג מי שהיה אז מזכיר־ההסתדרות בתל־אביב בשיבחי המילחמה האומללה. הוא הרחיק לכת בסינגוריה עליה יותר מכל חבר אחר במיפלגתו. את הדפים הדפיס על חשבון מועצת־הפועלים.

כך הוא כתב, בין היתר, להצדקת המילחמה הנוראה ב־28.6.82:

"...צחוק־הגורל הוא שדווקא בגין, שנחשב בעיני רבים כמיליטנט ודמגוג, הוא־הוא שהביא את השלום המלא עם מצריים תוך ויתור על כל סיני, לרבות הישובים. וההיסטוריה תהתל בנו עוד יותר אם יהיה זה מימשלו של בגין, אשר יצליח לחסל את אש"ף ככוח צבאי ולהביא שקט ואולי אף שלום לגבולה הצפוני של מדינת ישראל... בעיקבות מיבצע־שלום־הגליל אנו קרובים יותר להתגשמותו של החלום הזה מאשר היינו אי־פעם... ואם מדובר על חריגות של שרי־ביטחון מהחלטות הממשלה, האם לא הורה משה דיין ז"ל לפתוח במילחמה נגד הסורים ולעלות על הרמה ב־1967 בניגוד להחלטת הממשלה, או לפחות בלא הוראתה המפורשת!... מול התנגדות טוטאלית למיבצע, יכול בגין להעמיד מיבצע דומה שעשתה ישראל ב־1956, וכוונתי למיבצע־קדש.

"...אחרי חמש שנות שילטון הליכוד התגלה צה"ל כצבא מאורגן, בעל מוטיווציה גבוהה, מצוייד כהלכה ובעל תושיית־קרב בלתי־רגילה. פירושו של דבר כי ממשלת־הליכוד הוכיחה שהיא מסוגלת להמשיך את מסורת בנייתו של צה"ל בהתאם לעקרונות וליסודות שאנחנו הנחנו לו במשך עשרות שנות שילטוננו במדינה (ולפני כן בהגנה).

פרשת המכונית המפוארת והנהג הצמוד: איך נסעה אחרי האיש ממישרה למישרה

(המשך מעמוד 15)

המועצה. הוא הדפיס גם דפים על מילחמת־לבנון: סניגוריה. לכל מה שעשה, הצליח להשיג את אישור המוסדות. אפשר להתווכח אם כך היה צריך לנהוג, ואם היו צריכים לאשר לו כל דבר מראש או אחר־כך.

„את ספריו הוא דחף בכל מיני דרכים, כפי שמזכיר מועצת־פועלים יכול לעשות. עזרו לו בהפצת ספריו מזכירים של מועצות־פועלים אחרות, מיפעלים ומוסדות. בעד הרבה קבלות־פנים שערך בביתו קיבל בחזרה את ההוצאות מקופת „בית־ברנר".

מה קרה בהפועל?

שטיינקלפר: „קנו שחקנים בכסף שלא היה למועצת־הפועלים. חשבו שהכספים יזרמו ממכירת כרטיסים, אך ה־תחזיות לא התאמתו. באו לדרבי פחות מ־50% מכפי שקיוו. אם ריצים ספורט ייצוגי, כפי שעשו, לא יתכן שלא יהיו גרעונות בקופה. משלמים בשביל רא־ווה. פשיטת הרגל צפויה, אם לא עכשיו אז בעוד שנה או שנתיים."

אחר כך המשיך:

„איני זוכר אם בן־מאיר הקים לעצמו קרן של 80 אלף דולר כדי לרוץ לראשות־העירייה. אולי

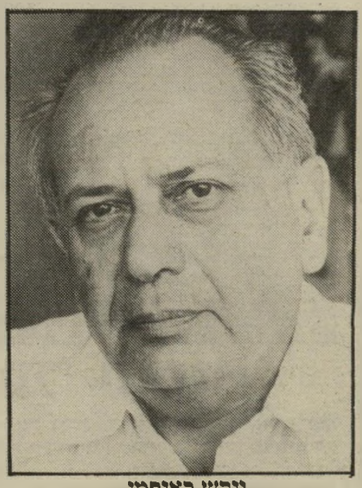

יורש קאופמן
הנהיג מישטר־צנע

היתה זאת מגבית מיוחדת, משהו מחו"ל. איני זוכר.

„נדמה לי שבן־מאיר מכר רכוש של מועצת־הפועלים, כמו מיגרשים ומועדונים. הרזרווה הכס־פית הגדולה, שירש מאורי אלפרט, נאכלה על־ידו, כי הוא הרחיב מאוד את העבודה גם כדי לבנות את עצמו.

„ועדת־הביקורת המרכזית, שבראשה עמד ניסים בכר, עשויה להוציא בקרוב דוח שבו ישבחו את שנותיו הברוכות. לא יכנסו לעניינים הכס־פיים, כמובן. אולי יזכירו כי המצב הכספי הקשה מקורו בהרחבת פעולות בזמנו של בן־מאיר. הוא עשה כל דבר גראנד: מופעים ואירועים רק ב־היכל התרבות, וזה עלה כסף רב מאוד."

האם זה שוחד?

הוא גם השתיק עיתונאים?

„לא רק הוא חילק כרטיסי־חינם ל־עיתונאים. גם אני חילקתי לעיתונאים כרטיסים לכל מיני הופעות ומופעים, לרבות ספורט. לדרבי. האם זה שוחד?

„הייתי אחראי על חלוקת הכרטיסים. היה לי ויכוח קשה עם העיתון חדשות. לא רציתי לתת להם כרטיסים. הם כתבו עליי רע מאוד. התלוננו. בסוף נתתי גם לעיתונאים שלהם.

„יש בבית־ברנר מיכסה בשביל עיתונאים, הדורשים כרטיסים בחינם. גם עסקני הבית, כמו רפי לוי, לא הסתפקו בכרטיס אחד בשבת. רפי לוי תמיד רצה יותר. והיום הוא מספר כי חילקו חינם לעיתונאים. ומה הוא? זה גנגסטריזם!"

כך דיבר מזכיר מועצת־הפועלים שטיינקלפר, שתדי קאופמן החליפו ב־1 באוגוסט 1985.

אך הוא לא צייר את כל התמונה. אפשר להוסיף עליה כמו:

● **בן־מאיר כותב ספרים הרבה, במעט בסיטונות. כל אימת שיוצאת ממכבש־הדפוס אחת מיצירותיו, הוא מפעיל קשרים לרכישת הספרים. ותי־קים בקונצרן „בור" מספרים כי ספריו נרכשו באלפים על־ידי החברה. „בור" חילק בימעט לכל עובד. במחסני הקונ־צרן מצויים עוד ערימות של מאות יצי־רות.**

● בן־מאיר נסתייע בפעולותיו בכספים שזרמו אליו מקרן משה יוליש, שהיה מראשי כור בשנות השישים. אנשי הסוד של הקרן היו נפתלי בלומנטל, זאב קריב, אברהם עופר, יהושע רבי־נוביץ, זאב ויינר, שמואל זיסלני. לאנשי הגוש של מפא"י בתל־אביב היה מעמד־בכורה בקרן, שחילּ־קה כספים במוזמנים ומתנות לאנ"ש במפא"י־של־אז.

כאשר היה יהושע רבינוביץ ראש עיריית תל־אביב, הועלתה על־ידו האפשרות לשכץ את דב בן־מאיר, שבלט אז בעסקנותו ובשרותיו למיפ־לגה במחוז תל־אביב, כאחד מסגניו. היה זה גם רבינוביץ שעשה למינויו של בן־מאיר כמוכיר המחוז של המיפלגה. היה צורך, כנדרש בחוק, להמציא לבן־מאיר כתובת תל־אביבית, כדי שיוכל להתמודד בבחירות לעירייה. הוא היה תושב רמת־גן. רבינוביץ, שהיה אז תמים למדי, האמין כי האיש „ישר כסרגל" והוא ינקה את „המוגלה" במחוז. אך ההיפך אירע במציאות.

עזרו לבן־מאיר בדרכים שונות בהעתקת מגו־ריו לתל־אביב. סודרה לו גם כתובת פיקטיווית בתל־אביב. אך התוכנית לא עלתה יפה, ובן־מאיר לא היה לסגנו של רבינוביץ בעירייה.

לא חלפו שנים רבות ובן־מאיר, כשצבר כוח, יצא באופנסיווה גלויה נגד יהושע רבינוביץ, שהיה ראש הגוש. אך שמעמדו נחלש והלך. בן־מאיר (בסיוע אליהו שפיזיר) השתלט על המכונה המיפלגתית, תוך בעיטה גסה בוותיקים, שאותם סימל רבינוביץ.

לקרן יוליש זרמו כספים ממקורות גלויים, אך בעיקר סמויים. כך, למשל. הזרימו אליה את התמורה שהתקבלה ממכירת בוסתן. מועדון מפא"י ליד כיכר־דיזנגוף.

זאב קריב, שהיה מנכ"ל מקורות והיום המבקר הפנימי בסוכל בונה (כפנסיונר), נזכר כי הבוסים העיקריים של קרן יוליש היו ותיקי־הגוש בתל־אביב, שניווטו את הקרן כרצונם. „נכון כי בן־מאיר קיבל כספים מהקרן," אמר קריב, אך הוא לא יכול להיזכר על שום מה דאגה קרן יוליש לדב בן־מאיר. „נראה שדב קיבל כספים מהקרן גם לצרכי תרבות."

המילה „גם" היא בעלת משמעות ב־הקשר זה.

קריב התפטר מהנהלת הקרן החשאית לפני יותר מ־10 שנים. הוא היה גיזברו של בן־מאיר בעת שזה התמודד על ראשות העירייה, וגם גיזברו של תדי קאופמן, שנבחר כמזכיר ההס־תדרות בתל־אביב בקיץ האחרון. „שמעתי שבן־מאיר השאיר אחריו בבית־ברנר שוקת שבורה וחובות רבים."

מזומנים במיזוודות

לטתי בדבריו של קריב נימה־של־אכזבה: „בזמן מסויים זנחו אותי, כולל יעקב לוינסון. 10 שנים הייתי דירקטור במועצת־המנהלים של בנק הפועלים. כך היה עד לפני חודש." אחר כך אמר: „מדביקים אותי למעשיו של בן־מאיר. הוא היה מנכ"ל האגודה למילחמה בסרטן כאשר אשתי המנוחה היתה חולה. כך הכרתיו."

בן־מאיר נהנה מעוד קרנות סודיות שנוהלו בכור ובבנק הפועלים. מוזכרות שתיים כאלה:

● קרן אור פאריס.

● קרן אור.

הראשונה היתה קרן סודית מאוד, שרק מעטים ידעו את רזיה. השניה היתה קרן יותר גלויה.

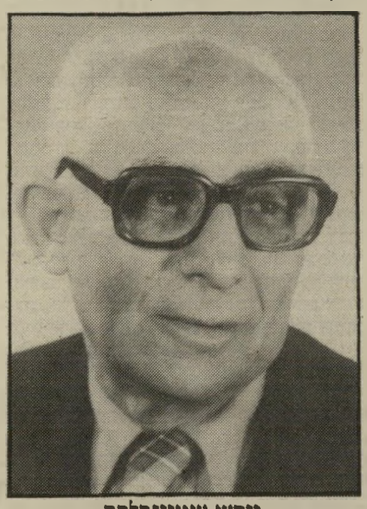

יורש שטיינקלפר
לא זכה בפריווילגיה

הקרנות היה במשותף עליידי בנק הפועלים וכור. זרמו אליהן כספים גם מבנק האיגודים המיקצועיים בגרמניה (בנק פיר גמיינווירט־שאפט). הטרנסקציות נעשו דרך חברה בשם איי־אס־אל, שהיתה חלק ממערך כור ובנק הפועלים. שתי הקרנות פעלו תחת המטריה של איי־אס־אל. המנכ"ל של גוף זה היה צבי אברמסון, שמת.

החברה היקצתה גם אשראים למימון מיפעלים הסתדרותיים, אך הגישה סיוע נדיב גם למקורבים במיפלגה ולכאלה שהבוסים רצו בקידומם. פעולותיה היו ברובן עלומות. היה לה קשר ישיר עם יעקב לוינסון.

כור חילקה מתנות והטבות בעיקר דרך קרן אור פאריס, שהיתה קשורה — בגלל עסקים משותפים בחו"ל — גם עם ישראלי עתיר־נכסים, שפעל הרבה בצרפת (מכאן אולי שם הקרן), חרותניק ממקורבי מנחם בגין.

ההטבות שחילקה „בור" היו גם במזומנים. לא אחת התבקשו אנשי־סוד של הבוסים ב„בור" ליטול עימם מזומנים במיזוודות בשביל עסקן זה או אחר של המיפלגה.

היו שקיבלו, מלבד המזומנים, גם מתנות יק־רות, כמו מקררים חשמליים ותנורי־כביסה.

אחרי מילחמת יום־הכיפורים, אולי בשל מוע־קה מצפונית, הרחיבה קימעה כור את פעולות קרן אור פאריס וחילקה גם מתנות לפצועי־צה"ל.

כאשר החלו סודות קרן אור פאריס לדלוף, מיהרו לשלוח את איש־הסוד צבי אברמסון לגלות בחו"ל. הוא הושם כנציג כור בטהראן. כך ביקשו להרדים את פעולות הקרן.

אותה חברה („איי־סי־אל") קיבלה מהגרמנים שתי מכוניות פרטיות בשיי מהאיגודים המיקצועיים. מתנת פועלי גרמניה לפועלי ישראל. אלה הועמדו לשימושם של שני בוסים ב„בור". אחר כך, בתקופת מאיר עמית ב„בור", נמכרו המכוניות.

היחסים בין נפתלי בלומנטל, יו"ר מועצת ה־מנהלים של כור, לבין בן־מאיר, היו הרוקים. לא אחת אירח בלומנטל לצהריים את בן־מאיר ב־מבצר כור. ב־1981, כאשר ערב הבחירות לכנסת הועלתה אפשרות שבלומנטל יהיה שר־התעשיה־והמיסחר, התבקש בן־מאיר לסייע בקירום מועמ־דותו. בלומנטל לא נותר חייב לבן־מאיר. יד רחצה יד.

לבד מאירוח נדיב על חשבון מועצת־הפוע־לים, נהנה בן־מאיר מכיבודים רבים בגרמניה, בעיקר במחוז וסטפליה, וגם מבנק האיגודים המקצועיים. אחד מאנשיו בגרמניה הוא הורסט בקר, הגר בבון. הוא מראשי אגודה וולונטרית לברית־ידידות עם ישראל, אך גם משמש מקור לא־אכזב לתרומות. בן־מאיר מסתייע גם באירגון גרמני בשם עבודה וחיים, הנמצא אף הוא בווסטפליה.

כאשר הוא מתארח בגרמניה, ש־היתה לביתו המאומץ, הוא נוהג להזמין בעצמו מראש מישראל על חשבון מארחיו הגרמניים את המלון והחדר הרצויים לו, לרוב לנוף המשקיף אל ההרים בשוורצוולד. נאמניו ב„בית־ברנר" ונשותיהם — מדובר בלפחות ארבעה זוגות — מתארחים אף הם מדי פעם בפעם בגרמניה על־חשבון המ־ארחים.

אחד מנאמניו הראשיים בילה חצי שנה בבלגיה ובארצות־הברית. השגריר הגרמני בישראל ה־עניק לבן־מאיר צלב־כבוד בשל „טיפוח יחסים עם גרמניה".

תדי קאופמן מסרב לארח על חשבון בית־ברנר מישלחת שתגיע מחבל הרוהר ושחבריה מוכרים כידידי בן־מאיר.

בן־מאיר רכש לעצמו שם כחומד מתנות יקרות, שרבות מהן הוא בוחר לעצמו. חולשותיו מוכרות במוסדות ההסתדרות, במיפלגה ובחברותיה. הוא משוגע לעטים יקרים. מ„בור" קיבל סרוויסים מתוצרת „נעמן", וכלי־מטבח מתוצרת „סולתם", תמונות אמנות — והרשימה ארוכה.

(כתבה שניה בשבוע הבא)

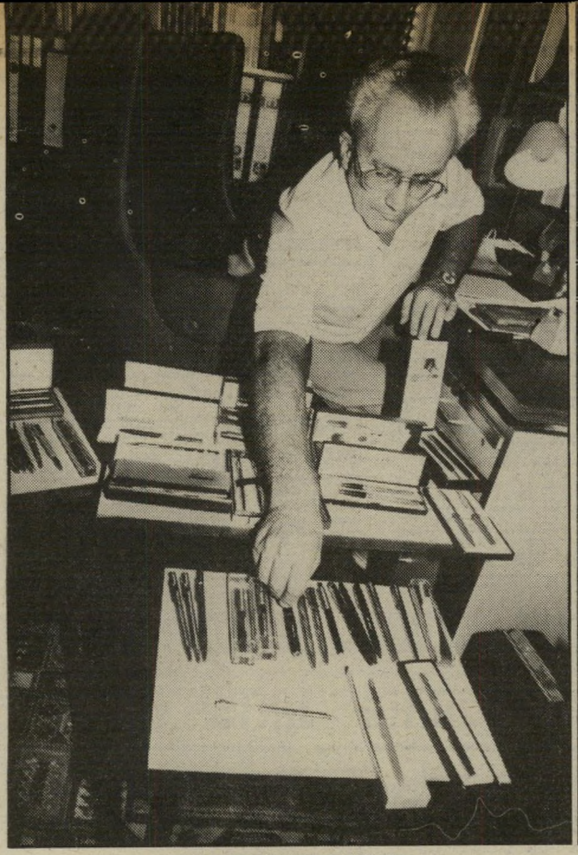

בן־מאיר במועמד לראשות־העיריה
גם סרוויסים וגם כלי־מיטבח

בן־מאיר והעטים היקרים
גם אירוח נדיב וגם כיבודים רבים

בני־רומיאו ולייל־יוליה

הדבר המעציב ביותר שאפשר להגיד על הסרט גשר צר מאוד הוא שהסיפור המסופר בו אינו יכול להתרחש בחיים.

העלילה היא פשוטה: בני תגר, קצין־מילואים של שילטון־הכיבוש ברמאללה (אהרון איפלה) מתאהב בספרנית ערביה, שבה הוא נתקל בעת מירדף אחרי מיירי־אבנים. הצעירה משיבה לו אהבה. מישפחת הצעירה זוממת להרוג אותה, למען כבוד המישפחה. עמיתיו של הקצין רוצים לסלק אותו. מפני שהוא מבלבל את החזיתות ומפר את הסדרים הקבועים בין כובש ונכבש.

סיפור כזה של רומיאו יהודי ויוליה פלסטינית פשוט אינו יכול לקרות. יש מיקרים של ערבים המתאהבים ביהודיות. המשיכות להם אהבה. אך זה קורה בישראל.

חורי

על רקע המציאות האכזרית של הכיבוש, הכורה תהום בין הכובשים והנכבשים, הדבר כמעט ש־לא יתכן בשטחים הכבושים. ואי־לו המיקרה ההפוך — יהודי ועֲרביה המתאהבים זה בזה — זה לא קרה. גרוע מזה: זה לא יכול לקרות. המסורת הערבית יוצרת מחיצה גבוהה, ואילו הכיבוש מכ־סה את המחיצה בתיל דוקרני.

אך סרט אינו חייב להיות רי־אליסטי לגמרי כדי להיות טוב — וסרט זה הוא אחד הסרטים הישראליים הטובים. הוא מציג בנאמנות רבה את המציאות של הכיבוש, שאינה מאפשרת שום יחסים אנושיים נורמליים. הוא חושף את האבסורד שבדיבורים על „רו־קיום" במציאות של כיבוש.

מעניין שדווקא שני השחקנים הערביים בסרט הם האמינים ביותר: סלווה חדאד בתפקידה של ליילה, הצעירה המוכנה לחצות את הקו בגלל אהבתה, ומכרם ח'ורי, בתפקיד המושל הצבאי, חובשי־הכיפה. מעניין עד כמה מסוגל דווקא שחקן ערבי זה לעצב דמות אמינה של מושל ישראלי הומאני, בעוד שאורי גבריאל, בתפקיד הקצין אזולאי, מעצב דמות של קצין־כיבוש קשוח, אכול־שינאה ומרושע.

החיוב האמיתי של הסרט הוא בהצגת שני הצדדים ברמות של בני־אדם אמיתיים, הפועלים איש־איש על פי מצפונו והתפקיד שהכיבוש מכתיב לו. הילדים הערביים המיידים אבנים במכוניות, הספרנית הערביה המגינה על המפגינים, איש־המחתרת טוני, המקבל על עצמו לשחוט את אחותו למען כבוד־המישפחה (יוסוף אבו־וַרדה), ה„שטינקר" הערבי — כל אלה הם בני־אדם אמיתיים, אמינים, וכן גם רוב הקצינים היהודיים, המנסים למלא את תפקידם מבלי לאבד צלם־אנוש. לא פעם צולע הדו־שיח, אך בסך־הכל מתוארת מציאות אמינה.

אצל הצופה מיטשטשים חיש־מהר המושגים, והוא מתחיל להתייחס אל הדמויות על פי ערכן האמיתי, ולא על פי לאומיותן. בהצגה שנכחתי בה, פרצו כמה צופים במחיאות־כפיים ספונ־טאניות לגמרי כאשר נהרג הקצין האכזרי.

לא קל לצופים להתגבר על האינסטינקטים הגיזעניים. רבים בוודאי מדעזעים כאשר הם רואים את הקצין היהודי מנשק את הצעירה הערביה — ולא רק היהודים, אלא גם הערבים. יתכן כי אלה ייפגעו עוד יותר מדמותה של ליילה, המכניסה קצין יהודי למיטתה.

בעיני הצופה הזה, זוהי עוד מהדורה של הסיפור העתיק והעצוב של רומיאו ויוליה. בעיני הצופה הישראלי, זהו סרט של התלבטות, עימות עם מציאות־הכיבוש — אך גם של תיקווה.

מצב מאוזן

יש לי בעיה לגבי הסרט המפתח.

כשבאתי באיחור־מה להצגה המיוחדת לעיתונאים, היה האולם מלא עד אפס מקום. האינטליגנציה הישראלית באה בהמוניה. כי הבטיחו לה סרט פורנוגראפי, שנעשה על פי סיפורו של סופר יפאני דגול, בעל פרס־נובל, בידי בימאי איטלקי דגול ושחקנים דגולים לא־פחות. נאלצתי למצוא מקום במעבר ולשבת על מדרגה.

אחר־כך התפנו הרבה מקומות. כי בכל מהלך ההצגה נטשו צופים את האולם בהתמדה. אנשים ונשים, שהתחושה המוסרית שלהם לא אפשרה להם לחזות בעשרות מישגלים. בכל התנוחות האפשריות (וגם כמה אפשריות־בקושי ובלתי־אפשריות), או שפשוט השתעממו, קמו ויצאו.

הצרה היא שפורנוגראפיה משעממת אחרי זמן־מה. התצלומים היו יפים מאוד, אבל המישגל האנושי מוגבל כנושא בלעדי. לפי טעמי, פורנוגראפיה נסבלת רק כשהיא טבולה במידה גדושה של הומור וסאטירה. ואילו סרט זה הוא רציני עד אימה. היחסים בין האב, אשתו, בתו וחתנה מתוארים בהרחבה, לרוב בצורה מאוּנת.

הייתי מסתפק בדברים אלה, מתוך אמונה שלמה שזה לא יזיק לסרט, מפני שהמוני ארץ־ישראל ינהרו לסרט המורכב כמעט כולו מסצנות הקשורות בפתחים השונים שבגוף הזכר והנקבה. כמדריך לאנאטומיה נשית זהו סרט אמנות־מדעי.

אולם למחרת היום התפתח ליד השולחן שלנו בכסית ויכוח סוער וממושך. תמר מרוז טענה שפשוט לא תפסנו את מהות הסרט. זה לא היה בכלל סרט פורנוגראפי. רק המוח המלוכלך שלנו יכול היה לראות בעשרות המישגלים האלה צביון פור־נוגראפי כלשהו. האמת היא שזהו סרט בעל משמעות תרבותית וחברתית עמוקה. הוא מציג את הרקדנטיות של החברה האירופית על רקע של ונציה בימי מוסוליני. הוא מראה מה מתרחש כאשר קוראים דרור ליצרים אפלים ושוברים מיסגרת — וזהו רמז לפאשיזם עצמו. הרי גיבור הסרט, הפרופסור הקשיש, מת מרוב

איפלה וחדאד ב„גשר צר מאוד"

התהלבות כאשר מתגשמות הזיותיו המיניות — וזה מה שקרה למישטר הפאשיסטי.

הסרט גם מראה את הסכנה שבהעתקת האמנות האירוטית לחיים — כפי שעושה הפרופסור־לאמנות, הזומם לאורך כל הסרט לאנוס את אשתו בתנוחות מגונות בעיניה, והמגרה את עצמו על־ידי דחיפת האשה לזרועות החתן של בתם.

היה נדמה לי שהאינטרפרטציה המעניינת הזאת ראויה לסרט יותר טוב — אך אולי אני טועה? אולי לא הייתי משוחרר דיי־הצורך כשראיתי את הסרט? אולי זהו סרט מצויין?

יתכן. אינני בטוח שלא. אצטרך ללכת ולראות את הסרט שוב.

ואביון בעבור נעלים

הסכמתי ברגע של חולשה.

את עמוס אני מכיר מאז שהיה ילד בן שנה או שנתיים. אביו הוא האדריכל הירושלמי אורי פונגר. ואמו היא העיתונאית אנה פונגר, גרמניה בלונדית שהתגיירה והפכה ישראלית לכל דבר. היא כותבת עבור שורה של עיתונים אירופיים חשובים.

עכשיו הגיע עמוס לגיל בר־מיצווה, והוריו החליטו לערוך טקס. אך לא טקס דתי. משהו חדש, חילוני לגמרי, שיאפשר לילד לחגוג ככל חבריו אך בלי אלוהים ובלי רב. ושיבהיר לו שמתחיל פרק חדש בחייו.

הפונגרים החליטו שעמוס בנם יבחר בפסוקים אחדים מספר עמוס ויקרא אותם בטקס, והם ביקשו אותי לשאת מעין־דרשה על עמוס הנביא.

השבוע, יום לפני הטקס — תוך שאני מקלל את עצמי על חולשת־האופי שלי הגורמת לי להתפתות להצעות מעין אלו —

הוצאתי את התנ"ך והתחלתי לעיין בספר עמוס. קראתי את הפסוקים הראשונים, ונפלתי בשביו של האיש הזה, הבוקר מתקוע, שנשא את דבריו לפני יותר מ־2800 שנים, בין בית־לחם ובית־אל.

בשעתו למדתי את הספר בבית־הספר היסודי, וכבר אז אהבתי אותו יותר מכל ספר אחר בתנ"ך. עכשיו, כשקראתיו כולו מחדש, התאהבתי בו שנית.

כי זהו נביא מודרני. לא זו בלבד ששפתו פשוטה וחזקה („אריה שאג, מי לא ייירא? אדוני ה' דיבר, מי לא יינבא?"), אלא שגם המסר שלו ברור, פשוט ועדכני לגמרי.

עמוס היה נביא „חילוני". אפשר להוציא מהספר את כל ההתייחסויות לאלוהים, והספר לא יינזק. כי עמוס אינו דורש לעשות טובות לאלוהים. הוא דורש להיטיב עם האדם — ווזהי דרישתו היחידה.

האלוהים של עמוס אינו דורש דבר לעצמו. אין הוא מתהלך וקורא „אנוכי! אנוכי! אנוכי!" כאלוהים בספרים אחרים. הוא קיים רק כמקור־סמכות לנביא. הוא מוותר במפורש על זבחים ותפילות: „שנאתי, מאסתי חגיכם / ולא אריח בעצרותיכם. / כי אם תעלו לי עולות / ומינחותיכם לא ארצה, / ושלם מריאיכם לא אביט. / הסר מעליי המון שיריך, ווימרת נבליך לא אשמע. / — וייגל כמים מישפט. / וצדקה — כנחל איתן."

בתרגום לשפת ימינו: אני מצפצף על כשרות ושבת! אני מעדיף אדם צדיק האוכל בשר־חזיר על פני אדמו"ר שליט"א המשלים עם חמס ועושק ודיכוי! אני מוכן לשלוח המונים באוטובוסים לשפת־הים בשבת, בתנאי שידאגו ליתומים ולאלמנות, ולגר אשר בשעריך. כה אמר ה'.

אילו הזדמן עמוס הנביא להיכל שלמה, או למרכזי המיפלגות הדתיות, היו מגרשים אותו כשמאלן וכאש"פיסט. קרוב לוודאי שלא היה עובר את אחוז־החסימה לכנסת. אנשי הרב מאיר כהנא בוודאי היו מציירים על הקירות של בית־אל: „מוות לעמוס!"

בפתח הדברים מטיח עמוס האשמות חמורות בעמים השכנים. שרדפו את ישראל, ומבטיח להם עונשים כבדים („על שלושה פישעי דמשק ועל ארבעה לא אשיבנו..."). אך בבואו לטפל בפישעי ישראל, הוא מתמקר בפשעים סוציאליים בלבד: „על שלושה פישעי ישראל, / ועל ארבעה לא אשיבנו: / על מכרם בכסף צדיק / ואביון — בעבור נעליים."

וכן הלאה: „שימעו הדבר הזה, פרות הבשן אשר בהר־שומרון, / העושקים דלים, / הרוצצות אביונים, / האומרות לאדוניהם: / הביאה ונשתה!" האם מדובר כאן על איכות־החיים באריאל, עשר דקות מכפר־סבא?

„דירשו טוב ואל רע, / למען תחיו, / ויהי־כן ה' אלוהי־צבאות איתכם כאשר אמרתם. / שינאו רע ואהבו טוב, / והציגו בשער מישפט." מתי שמענו בפעם האחרונה דברים מסוג זה מפי הרבנים הראשיים, הדואגים כל־כך לאיסור מכירת־חמץ?

כמו כל לוחם־צדק, החושף את שחיתות השילטון והמטיף לצדק חברתי: סבל גם עמוס מרדיפת בעלי־השררה. השילטון של

עמוס

אז, כמו היום, ניסה להפעיל צנזו־רה ולסתום את הפה. „ועל הנבי־אים ציוויתם לאמור: לא תינבּ־או!" וכן: „שנאו בשער מוכיח, ודובר תמים יתעבו!"

אבל עמוס הנביא, כמו כל עי־תונאי מודרני בעל הרגשה של שליחות, לא נכנע. הוא השיב מילחמה שערה — ורק בזכותו זוכרים הדורות את שמות אויביו: „וישלח אמציה הכוהן בית־אל אל ירבעם מלך־ישראל, לא־מור: קשר עליך עמוס בקרב בית־ישראל. לא תוכל הארץ להכיל את כל דבריו...

„ויאמר אמציה אל עמוס: חוזה, לך ברח לך אל ארץ יהודה, ואכול שם לחם, ושם תינבא! ובית־אל לא תוסיף להינבא, כי מיקדש־מלך הוא ובית־ממלכה הוא.

„ויען עמוס ויאמר אל אמציה: לא נביא אנוכי, ולא בן־נביא אנוכי. כי בוקר אנוכי ובולס שיקמים. ויקחני ה' מאחורי הצאן, ויאמר אליי ה': לך הינבא אל עמי ישראל! ועתה שמע דבר־ה': אתה אומר — לא תינבא על ישראל, ולא תטיף אל בית־יישחק; לכן כה אמר ה': אשתך בעיר תזנה, ובניך ובנותיך בחרב ייפולו, ואדמתך בחבל תחולק, ואתה על האדמה הטמאה תמות, וישראל גלה יגלה מעל אדמתו."

מילים כדורכנות. הנביא עמוס לא דגל בלשון־המעטה.

אבן־חן ירוקה

בארץ מציגים עכשיו סרט, ששמו בעברית יער האיזמרגד. שמעתי עליו רק טובות מפי יודיעים. הצרה היא שכולם קראו לזה „יער האיזמרגאד", במקום „יער האיזמראגד".

איך יכול אדם, ששפתו הבלעדית או העיקרית היא עברית (בלתי־מנוקדת) לדעת איך לבטא את המילה הזאת? נראה כי „איזמרגאד" נוחה יותר ללשון העברית מאשר „איזמראגד".

אבל מה לעשות — השם היווני המקורי של אבן־חן הירוקה הוא „סמאראגדוס", שהפך ל„סמאראלדה", ומכאן השם האנגלי „אמראלד". ואכן, שם הסרט באנגלית הוא EMERALD FOREST. האל"ף בראש הצורה העברית של המילה באה להקל על הלשון השמית לבטא את המילה, במו האל"ף במילים כגון אסטראטגיה, איסטנבול, אפלטון, איצטדיון וגם — כך רצו פעם להכריח אותנו להגיד — אספורט.

מיספרים ממין נקבה

בזירה אחת ניצח הפמיניזם ניצחון מוחלט: בסלאנג העברי הכובש את הרחוב.

זה מכבר אין שומעים עוד פסוקים כמו „חמישה קילו", „תישעה שקלים", „שלושה דולארים": מישקל־הזכר נעלם מעולם המיספרים.

האיש בשוק מוכן למכור „שלוש קילו" של עגבניות במחיר מופקע. כמה? חמש אלף? שבע אלף? הוא היה מעדיף, כמובן, חמש דולר. הוא מוכר בימים חמש־עשרה ארגזים.

מדוע זה קורה? אולי מפני שזה יותר פשוט. ואולי מפני שזהו תירגום משפות זרות — אנגלית, יידיש, צרפתית — שבהן הספרות הן נטולות־מין.

או תסלחו לי אם גזלתי חמש רגעים מזמנכם כדי להפנות את תשומת־ליבכם לתופעה זו.

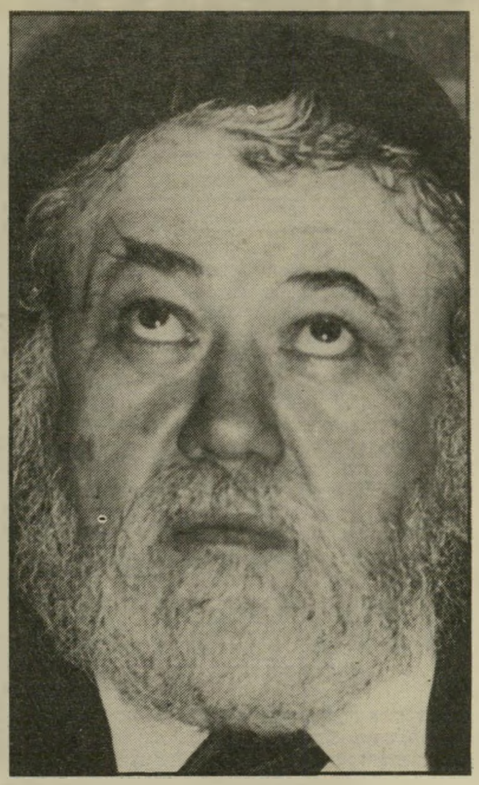

אברהם שפירא:

„מיעוט־השוליים במאה־שערים מכתים את הרוב!"

„גרזו אותי, בעטו בי!" זאת היתה הכותרת התורנית בעיתונות, על התעללות בחילוניים שנקלעו לרחוב החרדי. הפעם היה הקורבן חוקרת מס־הכנסה.

מכיוון שהאלימות של החרדים כלפי חילוניים הפכה ליותר ממיקרית, פניתי לאחד מנציגיהם בכנסת, הרב־הח"כ המושך־בחוטים, אברהם שפירא. הוא, כפוליטיקאי ממולח ששמו הולך לפניו, נזהר מרגישות הנושא בקרב מצביעיו, ובחר לשתף בשיחה את דוברו, אריה פרנקל.

● מהי תגובתך על האלימות ברחוב החרדי?

כל אלימות, ואין זה חשוב מי שעושה אותה, היא מגונה: היא מנוגדת להלכה, שכן דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום. מי שנוקט באלימות מבזה את היהדות, ואין זה כלל חשוב אם היה במיקווה או לא.

● איך אתה מסביר את תופעת האלימות הגואה לאחרונה, ברחוב החרדי, ביחוד לאור מה שהסברת בעת?

אין ספק, שאלה המגיעים לכותרות הם השוליים החברתיים של שכונת מאה־שערים. בשכונה חיים אלפי יהודים נקיי־כפיים ויראי־שמים, ללא שמץ של מחשבה על אלימות. חבל מאוד שנוצר מצב, שמיעוט מצליח להכתים רוב. אנו מזמינים אותך לביקור בשכונה ותוכלי להיווכח בכך בעצמך.

● לאור האירועים האחרונים, ביצד זה לא ראיתם — נציגי הציבור החרדי בכנסת — צורך להגיב סומבית?

לאף אחד אין שליטה על אותה קבוצת־שוליים. הנה, לפני שבועיים, כשהיתה אלימות שבה היו מעורבים תימנים, האם מישהו העלה על דעתו לפנות לנציגיה הבכירים של העדה? כך גם לא יעלה על הדעת לפנות לרבנים. פשוט אין לנו השפעה על אותם שוליים!

שושנה בן־צור:

„זה הזמן לפתוח מודעות ללבוש בארץ!"

בגד־עור. ספקו ואתא **הם רק כמה מהשמות שקצרו כותרות בלתי־נעימות לאחרונה. בזה אחר זה קרסו המיפעלים הוותיקים האלה שהפכו שם־דבר – כל אחד בסיגנונו – באופנה הישראלית.**

בקרב האופנאים שוררת תחושה בלתי־נעימה של אי־ודאות. אחדים מהם מעדיפים שלא לדבר על כך בפומבי. מי שהסכימה לדבר על כך, בגילוי־לב, היא אחת הנשים שבחבורה, שושנה בן־צור.

● את מרגישה שינויים בכמות הקנייה, או אופיה?

כשמדובר על רכישת בגד לאירוע מיוחד — אז הנושא התקציבי יורד מהפרק. אבל ברור שמרגישים בשינויים. כולנו מהדקים בימים אלה את החגורה, וזה ניכר גם אצלי, אפילו שלקוחותיי נמנות ברדך־כלל עם השיכבה הבינונית ומעלה מבחינת הכנסה.

● סיפור נוסח מה שאירע ל„ספקו" — גם היא אופנה עילית — לא מפחיד אותך?

אותי — לא, מכיוון שתמיד הקפדתי ללכת בצעדים קטנים. עור לפני הזמנים הקשים. אני לא מתפשטת כשם שספקו התפשט. כילידת־הארץ — דור שלישי — אני מכירה אותה היטב.

אבי תמיד יעץ לי: „בארץ צריכים להתקדם בצעדים קטנים:" וכך לא נפלתי כעת על הבטן.

● כיצד על האשה הישראלית, השואפת להיראות אלגנטית ומעודכנת, להתאים את עצמה לרוח־הזמן?

צריך לשים את הדגש על ייעוץ: זאת לגמרי לא שאלה של תקציב, אלא של מודעות: נשים בארץ מסוגלות להוציא הון־תועפות על בגדים, ללא שום שיקול־דעת הגיוני.

אם את קונה את הבגד הנכון — את יכולה לשחק בו בכל־כך הרבה גירסות ולהיראות שונה בכל פעם, מבלי שיבחינו שלא שינית את הבגד. המודעות תמיד היתה הנקודה החלשה באופנה אצל האשה הישראלית. ודווקא כעת, כשהכיס קטן, זהו הזמן לטפחה.

● דיברת על גיוון של אותו בגד. תני טיס לקהל הקוראות.

אני ממליצה על השימלה הקטנה־הבסיסית. שימלה קלאסית זאת ניתן לגוון לפחות בתריסר וריאציות, בעזרת תכשיטים, נעליים, חגורות, צעיפים וחלקי־לבוש אחרים. זה ברזיוק הזמן המתאים לאמץ את הטריקים הקטנים האלה.

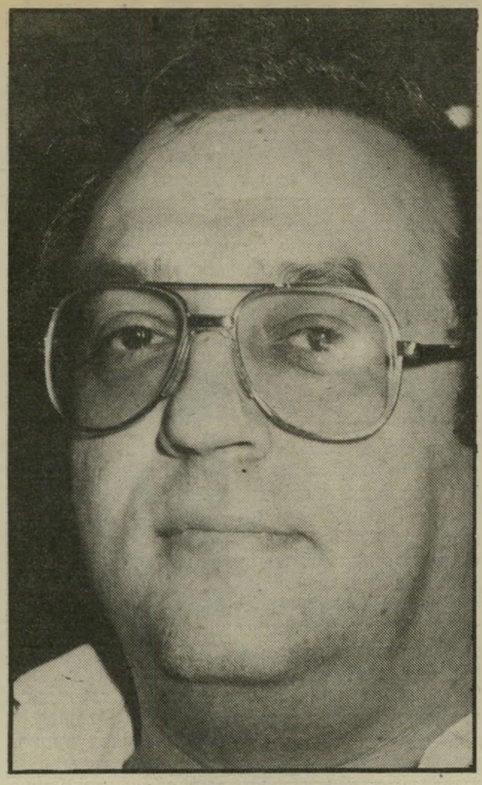

אלכס ברנע:

„הורים דוחפים ילדים? זהו מיתוס תיקשורתי!"

עם התקרב חג־החנוכה, נוצף בקרוב בפסטיבל־הילדים, פסטיגל־הילדים, פסטיזמר ועוד פסטיבלים למיניהם, כשמשותפים לכולם כוכבים צעירים – מגיל הגן ועד לגיל העשרה – המפזזים, מעכסים ואוחזים במיקצועיות במיקרופונים, סטייל בוגרים. את השורות הראשונות באולמות יאכלסו הורים ודודים נרגשים, שיכסכסו ציפור־ניהם בגאווה ובהתרגשות, לנוכח הפירסום שזאטוטיהם זוכים בו.

תופעה זאת של ילדי־פלא, והלחצים שמפעילים – אם מפעילים – עליהם הוריהם, זכתה לנתח תיקשורתי נכבד ואף קיבלה טיפול קולנועי. על פי רוב זכתה התופעה לקטילה רבתי.

שוחחתי בנושא עם האיש העומד מאחרי פסטיבל־הילדים, שיחול בעוד שבועות אחדים – אלכס ברנע.

● כמה שנים אתה מריין את הפסטיבל?

זהו הפסטיבל ה־16 שלי.

● לאור נסיונך הרב, מה האמת בדימוי של ההורה השאפתן הדוחף את ילדו לקראת הזרקורים?

אני לא מסכים עם הדימוי. קשה לומר שילד המגלה כישרונות נדחף על־ידי הוריו. ואם ילד מגלה כישרון בציור או במתמטיקה — אז מה? אם הוריו שולחים אותו לקורסים לטיפוח כישוריו, אף אחד לא יראה זאת בשלילה. להיפך. נכון שבתחום הבידור נוצרה לתופעה זאת תדמית שלילית.

יש ילדים בני 10־11 שבאים לבחינות לבדם, בלי הוריהם. ממש מוזר, כשהורה דוחף את ילדיו קדימה בתחום אמנותי או לימודי אחר — רואים זאת לחיוב. וכאן — דווקא לשלילה?

● מכיוון שכאן הדחיסה מתבטאת לעיתים גם ברווח כספי על־חשבון הילדים?

במיקרים ספורים, ממש מעטים: הילדים המופיעים בפסטיבל לא מקבלים שכר. נכון שזהו קרש־קפיצה רציני להמשך הקריירה. אפשר למצוא רבים מהם מכסבים בלהקות־הצבאיות, אולם עד לשלב זה, חלה בדרך־כלל הפסקה בקריירה שלהם.

המיקרים של נועם קניאל ולילך גליקסמן הם יוצאי־דופן. הנה, לפני שנים אחדות ערכנו כינוס של כל משתתפי הפסטיבלים. מסתבר שרובם זוכרים את השתתפותם בפסטיבל כחוויה בלתי־נשכחת. אם היו מופעלים לחצים לצורך רווחים, יש להניח שזה לא היה כך.

● אם כן, איך נוצר המיתוס הזה של „הורים דוחפים בכל מחיר"?

זאת המצאה של התיקשורת. כדי לקדם את יחסי־הציבור של הפסטיבל, הזמנו, כמובן, עיתונאים. עיתונאים מחפשים, מטבע הדברים, את העסיסי, הפיקאנטי, וכך זה נולד.

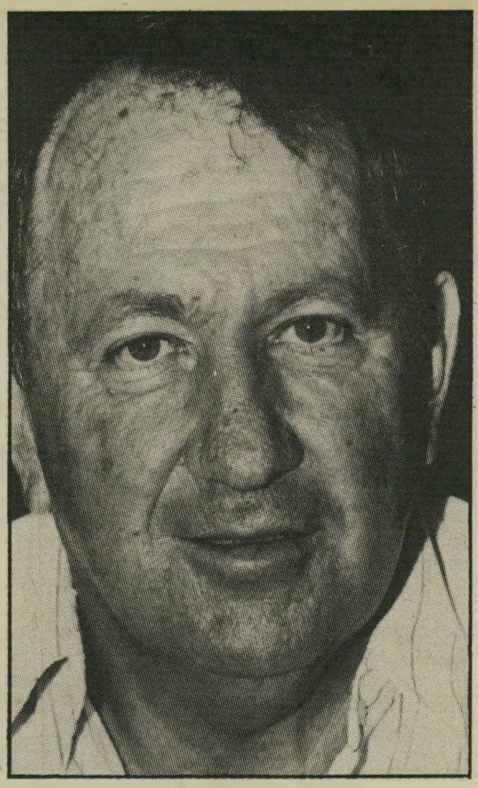

מאיר פעיל:

„אני עדיין חושב שהם חלשים ומושתנים!"

כל השבוע האחרון דיברו על מילחמת־אזרחים. כן יכולה לפרוץ כאן, לא יכולה, איך למנוע! שאלתי את ההיסטוריון הצבאי מאיר פעיל את ההבדל בין מילחמת־אזרחים למהפכה.

מהפכה היא תמיד מילחמת־אזרחים. המהפכה הבולשביקית, למשל, התחילה כמהפכה ונגמרה כמילחמת־אזרחים. גם בספרד. מפרוץ המהפכה ועד לתפיסת־השילטון, עברו שלוש שנים, שבהן היתה מילחמת־אזרחים. מאידך, לא כל מילחמת־אזרחים היא מהפכה. למשל מילחמת־האזרחים באמריקה.

● האם לפי הערכתך יכולה לפרוץ כאן מילחמת־אזרחים?

אני חרד מזה שהפעם רבים ורעים מאלה היושבים בכנסת — ואני לא מדבר על כהנא, שהוא רק הג'ורה — אלא על התחיה ועל חלק גדול מהדתיים וחלק מהמפד"ל וחצי מתנועת־החרות, בעיני כל אלה ותומכיהם, אם הממשלה תסכים להסדר פוליטי שעניינו להחזיר את הגדה, זה יהיה דבר כל־כך נורא עבורם, שהם יהיו מוכנים להשתמש בנשק. מה הבעיה בשביל קריית־ארבע להתארגן בתוך המקום, עם 300 או 400 כלי־נשק שהם גנבו, ולהתחיל לירות?

● ומה קורה אז?

אז, אם הצבא יורה עליהם זו מילחמת־אחים, ואם הצבא לא יורה, זו התמוטטות המדינה.

● ואין אופציה שלישית? אתה מפחד?

לא. אני לא מפחד, כי אני עדיין חושב שהם חלשים ומושתנים. יכול להיות שהם יעשו צרות, ויכול להיות שיישפך דם. אבל אם תהיה ממשלה חזקה, שתהיה מוכנה להפעיל צבא ומישטרה ושרותי־ביטחון, ואם הממשלה הזאת תדע ליצור אווירה שיהיה ברור לכולם שהם מוכנים ללכת על זה, אני מרגיש שהעניין ידוכא בעודו באיבו, כמו באלטלינה.

שוש סגמן:

„יש תיקווה שיום אחד תיגמר מחלת הסוכרת!"

השבוע נערך במלון קרלטון בתל־אביב ערב־התרמה של האגודה למען חולי סוכרת־נעורים בישראל. פגשתי את שוש סגמן, אמו של רועי בן ה־10, שהוא חולה בסוכרת־נעורים, ושאלתי אותה האם יש הבדל בין סוכרת רגילה לבין סוכרת־נעורים.

אלה הם שני סוגים שונים. הסוכרת פוגעת באנשים שהלבלב שלהם התעייף או נפגע, ועל כן הוא לא מייצר די אינסולין, או לא מייצר אותו בזמנים המתאימים, כלומר אחרי האוכל, כמו אצל אדם בריא.

לעומת זאת, סוכרת־הנעורים היא מחלה שהנפגעים ממנה נולדו בלי נוגדן לחיידק מסויים. וכשהחיידק הזה תוקף, בכל גיל שהוא, הוא הורס את תאי הבֵּטָה בלבלב, ועל־ידי כך נפסק ייצור האינסולין בגוף.

● כלומר, זו מחלה קצת אחרת, והיא יכולה לתקוף גם אדם שנעוריו כבר חלפו?

כן, יש אנשים שלקו במחלה בגיל 40.

● כמה חולי־סוכרת יש בארץ?

כ־2000 חולים בסוכרת־נעורים, ועוד כמה אלפים בסוכרת רגילה.

● האם אפשר להבריא מהמחלה?

לצערי, בינתיים לא. אבל הרפואה מתפתחת כל הזמן. החוקרים ממשיכים לחקור ואנחנו ממשיכים לאסוף כסף למחקרים.

● אגב, האם יש הבדל גם בטיפול בין חולי סוכרת רגילה לחולי סוכרת־נעורים?

כן, בהחלט. רוב חולי הסוכרת הרגילה מסתפקים בלקיחת כדורים. בסוכרת־נעורים מטפלים בשתיים־שלוש זריקות אינסולין בכל יום, במשך כל החיים.

● האם החולה מוגבל בחיי היומיום שלו?

מלבד שתיים־שלוש בדיקות־דם ביום ושתיים־שלוש זריקות אינסולין, ומלבד דיאטה והפחד המתמיד שמא החולה ייצא מהאיזון של האינסולין, אין הגבלות בחיי יומיום.

● האם החולים מתגייסים לצבא?

לפי הקריטריונים של צה"ל, סוכרת־נעורים היא נכות, ולכן צה"ל לא מגייס אותם. אבל בזמן האחרון יש הרבה אנשים שהתנדבו לצבא והם מתפקדים שם.

● האם המחקר במחלה הגיע להישגים גדולים באיזה מקום בעולם?

לשימחתנו, המחקר הנעשה במכון וייצמן ברחובות ובהדסה בירושלים נחשב למתקדם ביותר, ונותן לנו תיקווה שיום אחד אפשר יהיה לגמור עם המחלה.

אהוד בן־עזר:

„פשוט, יש לי עכשיו חסינות סקס־פרלמנטרית!"

הסופר אהוד בן־עזר שלח עותק של סיפרו הנאהבים והנעימים **לחברת־הכנסת מרים העסה־גלזר. הספר הוחזר אליו על־ידי תעסה־גלזר, בצירוף מיכתב שבו מציעה לו חברת־הכנסת לפנות באופן דחוף לפסיכיאטר, כי לדעתה הוא נגוע בסטיות מיניות קשות ובפסיכופתיה מתקדמת. שאלתי את אהוד בן־עזר אם הוא מתכוון לתבוע את חברת־הכנסת על הוצאת דיבה.**

בשום אופן לא. להיפך. אני מאוד אסיר־תודה לה ששלחה לי אישור על נייר של הכנסת שאני נגוע בסטיות מיניות ובפסיכופתיה מתקדמת. היום, לדעתי, אני יכול ללכת ברחוב דיזנגוף ולהניח יד על השדיים של כל אשה שתמצא חן בעיניי. פשוט, יש לי עכשיו חסינות סקס־פרלמנטרית.

● למה בכלל עלה בדעתך לשלוח ספר, שבולו מלא מישגלים, לתעסה־גלזר?

דווקא חשבתי שהיא תרצה לקרוא את הספר. לדעתי היא ואני די דומים, היות ולשנינו יש עניין אובססיבי בפורנוגראפיה. העניין מאוד מעסיק את שנינו במחשבות, וכנראה שנינו לא פעילים גדולים בעניין.

● הבה נעזוב את המיכתב. הספר שלך עשה רעש גדול עם צאתו לאור. כמה עותקים נמכרו עד היום?

את לא תאמיני, אבל כל הרעש היה על ספר שנמכר ב־2000 עותקים.

● איך אתה מסביר את זה?

לא יודע. או שהארץ קטנה מאוד, או שכל ספר נקרא על־ידי 20 איש, או שלא רוצים להתעסק בקריאה.

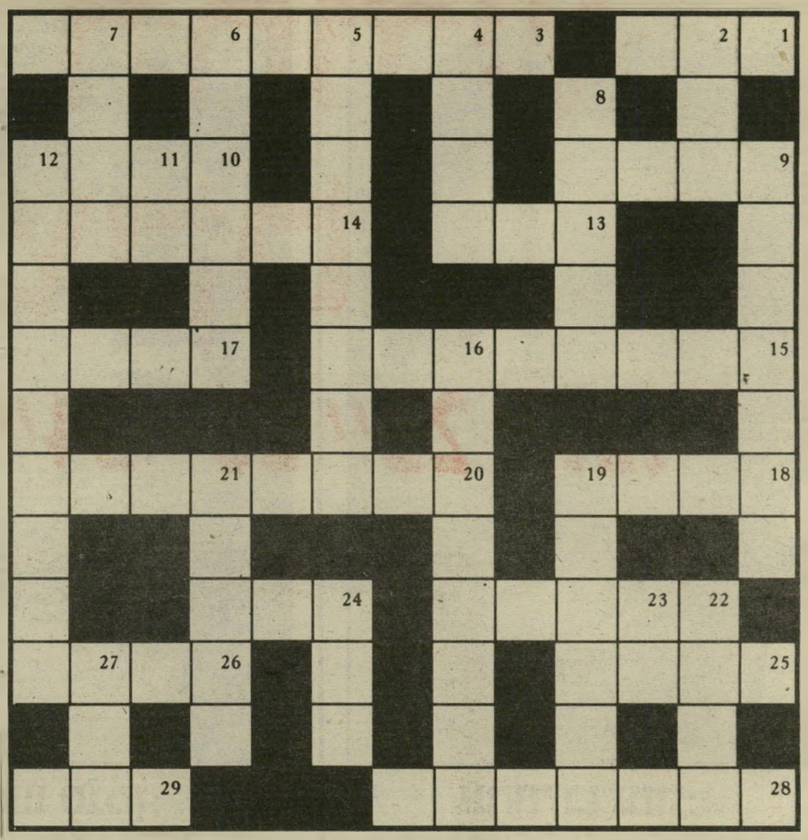

מאונך:

1. אולי אפשר לחזור על הלילה שעבר? (3)
3. השף הוא גבר כלבבי (5,4)
9. טוב להיות באמצע — כזרם העוברים (4)
10. לקח שוחד ולא ישן (4)
13. פחד מפני שהיו שם לפחות 200 ערים (3)
14. יצא בשמם, אך חזר ככובש (6)
15. הבעיה שלי — מה לעשות בשליש האיל (4,2,2)
17. עוד מגן טובה ידעו שהוא מושך (4)
18. מצאנו אבן טובה בארמה הזאת (4)
20. סכסך־אפיל בבנק (3,5)
22. יש דליפה בסודות (5)
24. טוב שם משמן טוב? תלוי בריח! (3)
25. הופיע בהבימה וחזר עם מלגה (4)
26. לא יגידו מלה, גם אם יצא פתאם לטייל (4)
28. נשאר ללא פרוטה? — לא נשלים עם זה (4,3)
29. ארכו של ננס (3).

מאוזן:

2. חבל לו על הקבוץ (3)
4. הסופר קבל אוסקר (4)
5. כמו דרויאנוב, כל יום בין 8־9 בבקר, שונא משורר (3,2,3)
6. מכינים אוכל בדרך אגב (6)
7. די עם המוסיקה ובואי כבר למטה (4)
8. אני שוב פה, וזה יתחרז עם „על חמתו ועל אפו" (5)
9. הימאים שלנו מציקים (7)
11. צחוק־צחוק אבל זה באף של הבהמה (2)
12. חנוך לוותר וחשול טוב, למדוהו להתאפק ולא להתפרץ (5,4)
16. מודים ומתוודים, המאכל מביש (3,5)
19. עברתם כל גבול, לא יהיו יותר קצוצים! (6)
21. כראי שתתמיד במחשבה איך אתה נראה בעיני אחרים (5)
22. לא התישב בגליל, מפני שאין פה יוד (4)
23. אי"ה ירחם עלינו ויצילנו מר"ת (2)
24. ברזיל חשון (3)
27. הקרבן אינו חלק (3).

אביגיל ינאי

פתרון תשבצופן 2511

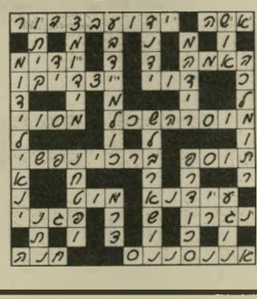

במדינה

חינוך

יש רופאים, אין תעסוקה

המדינה שמה את כספה על קרן הפר

רק ביפאן יש, יחסית למיספר ראשי הבקר והצאן, יותר רופאים וטרינאריים מאשר בארץ (400). אבל ישראל לא הסתפקה בשיא זה, להיות מס' 2 במיספר היחסי של הווטרינארים כ־עולם, פתחה, בחודש האחרון, במיס־גרת הפקולטה לחקלאות של האוני־ברסיטה העברית ברחובות, בית־ספר לרפואה וטרינארית, ובו 20 תלמידים ראשונים.

לדעת רוב הנוגעים בדבר אין צורך בבית־ספר זה כלל, וההשקעה הראשו־נית בו, כ־400 מיליון שקל, יכלה לשמש, בשנת הצימצום, מטרות חינו־כיות בוערות יותר.

ואם זו לא השקעה על קרן־הצבי, הרי זאת, לפחות, השקעה על קרן־הפר. כי לא רק ש־400 וטרינארים ל־300 אלף בני־הבקר ו־400 אלף העיזים והכבשים הישראליים זה הרבה יותר מדי. גם אחרי ש־70 רופאים וטרי־נאריים ירדו בשנים האחרונות מן הארץ, כדי למצוא תעסוקה בניכר, עדיין מחפש כל וטרינאר עשירי, מאותם שנשארו בארץ, תעסוקה ב־מיקצועו ואינו מוצא כזאת.

להם, ול־20 הדוקטורים שבדרך, אפילו הטבע לא יעזור. כי לפי שיעור הווטרינארים הפורשים לגימלאות, זקוקה הארץ לכל היותר ל־10 עד 15 וטרינארים חדשים בשנה.

ואת אלה מספקת בשפע העליה החדשה, ממיזרח וממערב גם יחד. בחמש השנים האחרונות בלבד עלו ארצה כ־120 רופאים וטרינאריים מברית־המועצות, מצרפת ומדרום־אפ־ריקה.

ישראלים בחו"ל

קוריאה קוראת לעזרה

דרושים:

בנים זכרים

אומנם קוראים לה „ארץ שלווה־הבוקר", אבל היא שלווה, כנראה, בבקרים בלבד. במשך שעות־היום מפנה השלווה את מקומה למתח בלתי־פוסק. עד כדי כך שהאוניברסיטה הל־אומית החליטה לפתוח באימון פסי־כיאטרים, שיטפלו במתחים במיסגרת המישפחה.

זאת היא קוריאה, ממנה שבה, בראשית החודש, הד"ר עפרה איילון, פסיכיאטרית מאוניברסיטת חיפה, ה־מתמחה בטיפול במצבי־לחץ, ושנודעה בערכות־המתח שהכינה למורים ב־ישובי־הספר למיקרי הפגזות או תקי־פות.

היא התבקשה לסייע באירגון מערכת הלימודים החדשה באוני־ברסיטה הלאומית של קוריאה, המצויה דרומית לסיאול הבירה.

מה שהדהים את הפסיכיאטרית החיפאית היה הדמיון בין בעיות קוריאה לבעיות ישראליות מסויימות. בין אם זה המתח הביטחוני המתמיד („מן הגג של כל רב־קומות בסיאול אפשר לראות את הגבול!" — עם צפון קוריאה) ובין אם זאת החשיבות ה־מיוחסת ללידת בנים זכרים.

זה נושא כל־כך חשוב לקוריאנים, עד שלא רק כל בעל חסר־בנים משתדל לקחת אשה שניה, אלא שלשם מטרה נעלה זאת מוכנה אשתו ה־ראשונה אפילו לסייע לו בבחירת צרתה.

אמנות

דימיון משולש

פגישה בין סמיניסטית אמריקאית ומיסטיקאי ישראלי בתל־אביב

לפני שש שנים הוצגה בארצות־הברית עבודתה המונומנטלית של ג'ודי שיקאגו, בשם המישתה. זהו משולש ענק, שכל אחת מצלעותיו היא שולחן, 15 מטר אורכו. ליד כל שולחן מסודרים 13 מקומות־סעודה, כולל צלחות עמוסות וכלי־אוכל — בסך הכל 39 מקומות.

החומרים שבהם השתמשה שיקאגו הם אותם חומרים שבתרבות המערבית שימשו באופן מסורתי את הנשים: קרמיקה, פורצלן, ריקמה ואריגה.

„זוהי פרשנות חדשה על הסעודה האחרונה של ישוע. מנקודת־מבטן של אלו, שבמשך ההיסטוריה טרחו וביש־לו," הסבירה האמנית את היצירה שלה.

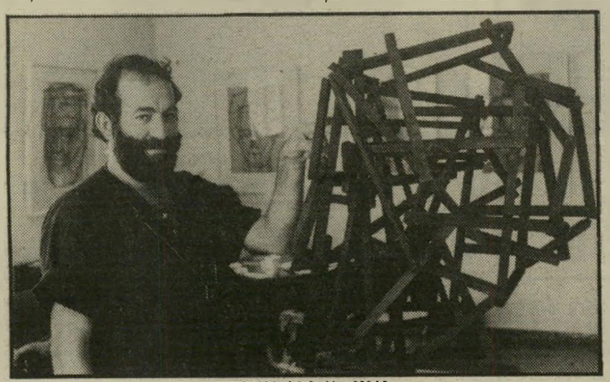

אמן בן־זונו ויצירה
הסוד, הנצח והחוצפה

המוזמנות לסעודה הן, כמובן, נשים בלבד. 39 הסועדות הן הנשים הידועות ביותר, שהותירו את החותם העז ביותר בהיסטוריה, במיתולוגיה ובאמנות — מעשתורת הכנענית, דרך סאפפו היור־נית ועד אליזבת הראשונה ווירג'יניה וולף האנגלית.

הריצפה שעליה עומדים השולחנות גם היא עשויה משולשים־משולשים. אריחי פורצלן שעליהם רשומים שמותיהן של עוד 999 נשים.

גם חוצפה. גבי בן־זונו הוא אמן ישראלי המצוי היטב באמנות העכש־ווית באירופה ובארצות־הברית, וכנר־אה מכיר גם את עבודתה של שיקאגו. גם הוא שבוי בקיסמו של המשולש, המתחלק למשולשים קטנים יותר.

אך המשולש של בן־זונו מבטא תוכן אחר, מיסטי־משהו. המשולש המשור־טט על גבי לוח, שבו הוא רואה את גולת־הכותרת של יצירתו, נקרא מיב־נים נפשיים בדמות האדם. במשור־לשים הקטנים, שמהם הוא מורכב, רשומות 112 מילים, כמו: המופשט, המרחב, היוצר, הסוד, הנצח וגם החוצפה.

צירוף מיקרים. אך מיקרה הוא כי גבי בן־זונו הציג את תערוכתו דוו־קא בימים אלה בגלריה תירוש בתל־אביב. כי מימים אלה ממש הופיע בתל־אביב גם הירחון הפמיניסטי נוגה, ש־הקדיש עמוד שלם להמישתה של ג'ודי שיקאגו.

אומנם, אין קשר ברור בין שולח־נות־הענק והלוח המשורטט, אך השוו־אה בין הסקיצה הראשונית של שיקא־גו לבין היצירה המוגמרת של בן־זונו, מגלה דימיון מפתיע.

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
בע"מ
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
רמת־גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 6-5-790114 רש' מס' 21 עסק 481/75
שמירה על בריאותך ורכושך

חן טרמפ לחייל

מבצע החודש בשקם

טלויזיה מץ "14 "20 "22 "27.

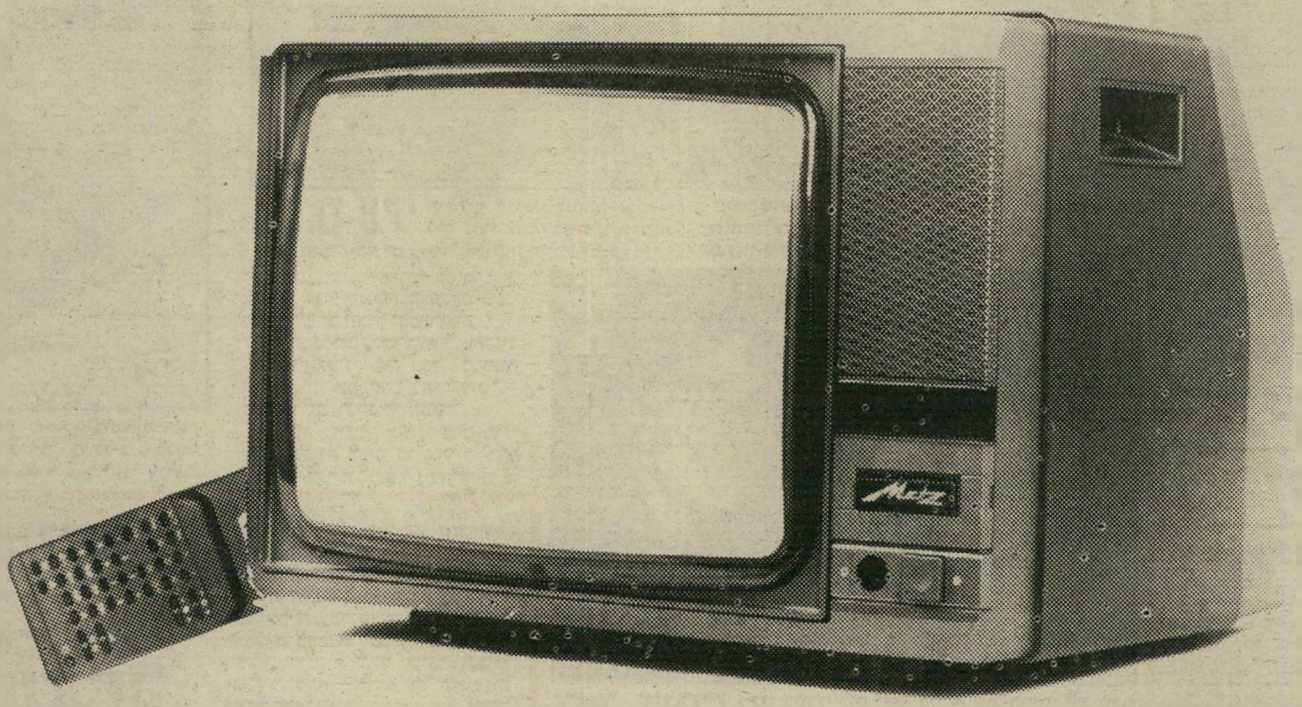

לבחירתך מספר מסלולי תשלום גמישים במיוחד
(1, 2, 3, 4 או 5 תשלומים שקליים קבועים וסופיים)

מועד האספקה: בגמר התשלומים
אספקה מיידית לתשלום במזומן

חינם:
שולחן הגשה לתה לכל הרוכשים טלויזיה "מץ" בתשלומים"

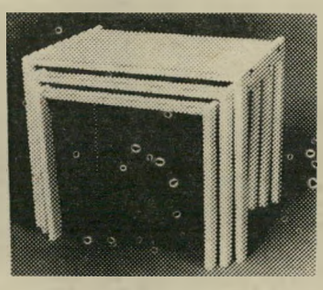

כדאי שתדע: ברוב דגמי טלויזיות "מץ" יש תשתית לטלטקסט. ניתן לרכוש טלויזית "מץ" עם טלטקסט אבל רק "מץ" יכולה להתאים תשתית טלטקסט לכל טלויזיה שהיא.

מץ טלויזיות ומכשירי חשמל (ישראל) בע"מ | RANK (ישראל) בע"מ יצרני TV

מבט אל עולם אחר

להשיג בחנויות החשמל המובחרות ● לפרטים נוספים בית מץ, מודיעין 19 ב.ב, טל. 03-799114

מי הרופא אשר ממשמש את האורחים בכניסה, בנות כמה הן הדרוגמניות — ואיך טועמים מזון־חתולים

עיני עושה מיאו

חתול הוא שם הצגת־יחיד חדשה של השחקן **מנחם עיני**. בשבוע שעבר נערכה הצגת־הבכורה בת־אטרון

מנחם עיני השחקן, בימאי המופע אבי לו־זיה וידידתם, השחקנית ענת אגמי, נראו מרוצים מאוד מתגובת הקהל למופע. עיני קיבל מתנות רבות, ביניהן קופסה של מזון־חתולים, שאותה הביאה סוכנת השחקנים רודיקה. זו היתה מתנה מקורית באמת ומנחם הבטיח לטעום ממנה.

עידית שחורי, בימאית הס־רט מעגלים. פגשה את הזמר יזהר כהן, עם עניבה.

דויד מנחם גילם בסרט כוח מחץ דלתא את דמותו של טרי־ריסט החוטף מטוס. לכבוד המסיבה הוא גילח את הזקן שגידל לצורך הצילומים. לידו טיבעונה זיכרוני, עוזרת עריכה.

החמאם ביפו, ולאחריה מסיבה לא־ארוכה, שבה התכבדו האורחים בשני סוגי מרק חם וחריף ובמשקאות.

בין המברכים בלטו בעיקר שחקנים שהביאו לעיני את כל המתנות השיגרתיות שמביאים לחבר טוב — בונבוניירות ובקבוקי־משקה.

ההצגה מורכבת ממונולוגים מרגשים, שעיני מעיד כי אחדים מהם נכתבים על־ידו, מתוך נסיון־חייו. כ־אחד המונולוגים מספר הגיבור, שהוא הומוסקסואל, על כך שמישפחתו לא הזמינה אותו לחתונת אחותו, כי הם מתביישים בו. במציאות, עיני הוא ביחסים טובים מאוד עם אחותו ואמו — אצלה הוא גר.

קטינות על המסלול

חמין של שבת הוא תבשיל כבד ומעייף. לא כך היה במסיבה שערכו במוצאי־השבת בפאב המערכת. מסי־בה שבה זללו מן התבשיל המסורתי וצפו בתצוגת־אופנה של ילדים. ג'רמי **מק־גי** בן ה־3, בנו של הכדורסלן **קווין מק־גי**, הציג חליפות־טרנינג משגעות. **ליאת לוינסון**, בתו של **יעקב לוינסון**, מנהל בקבוצת אלי־צור קריית־אונו, פסעה בגאווה על ה־מסלול. וכמוה **אולי סידי**, בתו בת ה־8 של עורך־הדין **ג'קי סידי**. **נטלי טמיר**, בתה בת ה־9 של הדרוגמנית **אנאבל טמיר**, חכרתו של **איתן מסורי**, לא פיגרה אחריהם.

לאחר התצוגה, שבה צפו ההורים הגאים, הצטרף לשימחה כדורסלן אחר, **ויל סימס**, שהישקה את **צביקה סמיר**, מבעלי הפאב, מתוך בקבוק ויסקי המכיל חמישה ליטר.

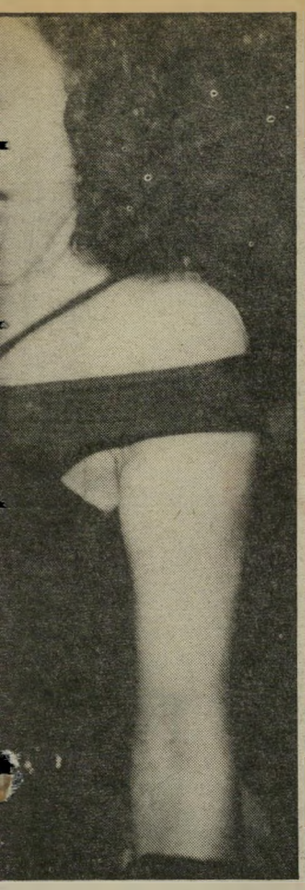

הכדורסלן פול מקפי

קונץ, טריק, גימיק

בריקה רפואית קפדנית — זה מה שציפה לכל אורח בכניסה למסיבת־החנוכה של הפאב התל־אביבי החדש גימיק. על מדרגות הכניסה, המכוסות שטיח, קיבלו את פני הבאים „הרופאים המומחים," שלא היו אלא השחקנים **אלברט אילוז** ו**שוקי אלבוחר**. אנשי המדיצינה המפוקפקים לבשו חלוקים לבנים וחבשו מיצנפות מנת־חים צחורות. מצווארו של אילוז הש־תלשל מסכת (סטטוסקופ) שנוצר מכף חשמלית ישנה לחימום מים. אילוז ו־אלבוחר בדקו כל אחד מהנכנסים ביסו־דיות רבה, וציינו בסיפוק את בריאותו המצויינת.

מי שהבדיקה הרפואית העליזה לא הספיקה כדי לרומם את רוחו, נאלץ

רוני סימונס, הזמר והגיטריסט הכושי, שר שירי ג'אז ורוק, כשכל המוזמנים רוקדים צמודים.

נטשה ג'ונסון היא בתו של הכדורסלן לי ג'ונסון. לידה: ג'רמי מק־גי, בנו של הכדורסלן קווין מק־גי. הוא בן שלוש שנים בלבד, אך דיגמן, בהצלחה רבה, חליפות טרנינג נהדרות ומשגעות.

נטלי טמיר היא בתה של הדרוגמנית אנאבל טמיר, חבר־תו של הזמר איתן מסורי. הם הצטלמו יחד עם שרית קלמר בת ה־10, העובדת כדרוגמנית מיקצועית לכל דבר.

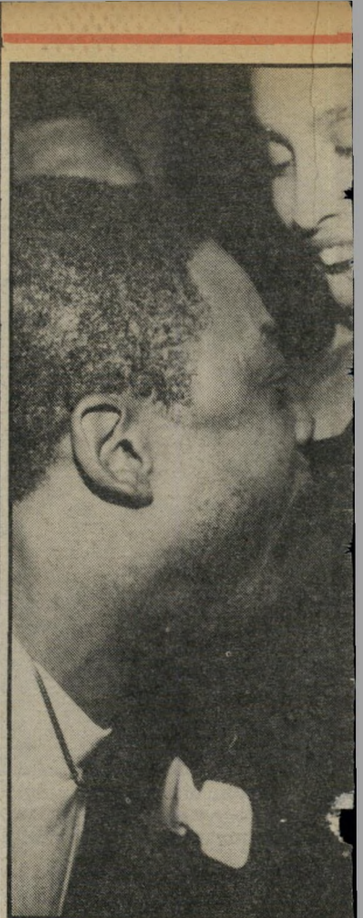

אניטה פלל׳ הוכיחו כי לפה יש שימושים נוספים מלבד דיבור וכמו כן ללשון (למעלה) ולידיים, מכל הכיוונים (למטה)

אלברט אילוז ושוקי אלבוחר, מחופשים כ־רופאים, קיבלו את פני הב־אים בבדיקה רפואית קפדנית, שהקיפה את כל הגוף, לה־

נאת המוזמנים. בתצלום משמאל: כוכבת הערב אניטה פללי מתגפפת עם מיקי טנסטל מהפועל רמת־גן. בתצלום למטה: המתופף אריק אזולאי שהפליא בידיו על התוף.

גום מן הפונץ׳ הוורדרד, שהוצב בקערות־ענק בכניסה, ונמזג לגביעים בידי מלצריות יפות. שתי לגימות מן הפונץ׳ בעל אחוז האלכוהול הגבוה — אפילו האורחים המיושבים ביותר בדעתם התחילו להתנהג כאילו בזה הרגע התבשרו כי זכו בפרס הגדול בלוטו.

„פאב" הוא כינוי צנוע־יחסית למה שרמי („לנסקי") **רוזן** פתח בבניין תל־אביב שלנו, ליד נמל תל־אביב. יש במקום החדש שני דלפקי מימזגה עתירי־נוזלים, בימה למופעים, רחבת־ריקודים ולידה תא־תקליטן משופע בכל־טוב. יש גם, כמובן, שולחנות אינ־טימיים, לידם יוכלו האורחים לשבת ולהסתכל ברוקדים. המוסיקה שנוגנה היתה ג׳אז רקיד, מהסוג של ג׳ורג׳ בנסון ואל־ג׳ארו. על הרחבה אפשר היה

להבחין בקלות במעגל שבו רקדו האסטרולוג ומעצב האופנה **זוהר אהליאב**. לידו רקד **קרייג סורט**, רוגמן־הבית הבלונדי של בית־אופנה שבו מעצב אהליאב את דגמיו. יחד אתם רקדו במרץ **גבי גור**, בתו של מנתח־הלב **דני** („אני מתקן לבבות") גור, הידוע גם בזכות מלאכתו וגם בזכות אחותו, הפסלת **אילנה גור**. לא רחוק משם אפשר היה להתחכך עם מעצבת־האופנה **חגית נועם**, שבאה בשימלה שחורה ומפתה, עם בעלה **רדי**.

היתה גם הופעה של הזמר הכושי **רוני סימונס**, המזכיר מאוד בשירתו ונגינתו את ג׳ורג׳ בנסון. כשרוני שר, רקדה על הרחבה **אניטה** („אני הישבן של המדינה") **פללי**, שלבשה שימלה שחורה והדוקה.

מיכאל רותם

קיץ '86

כפילה של ליזה מינלי היא האמריקאית היהודיה מארסי ממיאמי־ביץ', לשעבר עסקנית לטובת ישראל וכיום יוצרת־אופנה אוונגרדית מטורפת, מיוחדת ואכסטרווגנטית, המוכרת לטובי הבוטיקים.

חזרה לשנות ה־20 חלום לאשת '86': מראה שנות ה־20, חולצת־חזיה המבליטה את החזה וחצאית צרה וקצרה. הכפפות הארוכות הן לשעות הערב.

אורנה גלזן מדווחת מניו־יורק

ד סתיו חולף, החורף בדרך וקיץ '86 עדיין רחוק. אבל בניו־יורק כבר רואים את אופנת־העתיד. מאות אופנאים מרחבי־העולם הגיעו בימים אלה לשם, כדי להציג את דיגמיהם לפני קנייני השוק האמריקאי.

באולם־ענק בבניין קולוסאום שבברודוויי, בקירבת־סנטראל פארק, התקיים מיפגש־האופנה הגדול ביותר בתולדות ניו־יורק: שלוש קומות עמוסות ביצירותיהם של 1300 חברות־אופנה, שטרחו והגיעו מ־43 מדינות (מאוסטריה ואוסטרליה, דרך צרפת וקנדה, עד שוויץ ותורכיה, וכמובן שלושה נציגים מישראל, שהציגו אופנה שלא ביישה אף מעצב בינלאומי אחר).

צווארון נזירה

ד תכונה וההמולה היו רבות. קניינים התרוצצו במדרגות הנעות כשהם מחזיקים בכרך עבה. בו סווגו היצרנים על־פי האופנה שהציגו — אופנה ספורטיבית, אופנת ביגדי־ערב, סריגים, ג'ינסים, פרוות, עור ובגדים מיוחדים למידות קטנות ומידות גדולות, וכן בגדים תחתונים, מעילי־גשם, אביזרים, ביגדי־כלה, ביגדי־גברים, ביגדי־ילדים, הנעלה ומה לא.

אופנת־קיץ '86 היא בעיקרה מאוד נשית. הבדים אלגנטיים. חלקים, פרחוניים, מפוספסים ומנוקדים ועשויים כותנה, משי, ויסקוזה ומשי סינתטי, כשההשראה היא יפאנית, הודית, אפריקאית ואוקיאנית (מאיי האוקיינוס השקט).

המראה, בכללותו, גדול ורחב, אך יחד עם זאת הוא מדגיש את חמוקי האשה בחגורה רחבה מבד, עור, או כל חומר אחר. הגב פתוח ונועז והצווארון מיוחד,חושף צוואר וכתפיים שזופות.

בשעות הערב מככב המראה היותר מתוחכם. הנשי והזוהר, בבדים מבריקים כמו סאטן ומשי סאטן, אבנים בוהקות ופאייטים, כשההידוש העיקרי המראה דרמאתי וחושני ומסב הרבה תשומת־לב.

ולבסוף: התחרה ממשיכה להיות באופנה. תחרה לשעות היום, אחר־הצהריים והערב, תחרה נשית שקופה ואלגנטית, בגווני לבן, שמנת ואפרסק, בצווארון שקוף וסגור בסיגנון נזירה.

סוודרים לקיץ

את שעות־היום הולך וכובש מראה המיני, החוזר אל האופנה. הצעירות ובעלות הרגליים הדקיקות, המוכנות לחשפן, מביטות על כך בחיוב; העגלגלות אולי אוהבות את המראה, אבל הוא לא מפרגן ולא מחניף להן.

אך מי אמר שכל אופנה חייבת להתאים לכולן? הרי לשם כך קיימים דגמים רבים ומגוונים, כדי שכל אחת תבחר את מה שמתאים והולם אותה.

ועכשיו: קיץ '86 יהיה הקיץ של הסוודרים. אולי לא בקיץ הישראלי, אבל באירופה ובארצות־הברית הטמפרטורה מרשה זאת. הסוודרים קטנים וצמודים יותר ובהם פתחים לרוב. הצבעים חזקים ובולטים ונראים למרחוק.

ג'ינס בשילוב עור

ד די השפה העברית שנשמעו בין בליל השפות באולם קולוסאום היו שייכים לשלושה מעצבי־אופנה ישראלים: רפי יעקבזון, קטי זוזובסקי ואתי קרן. רפי וקטי שכרו פינת־תצוגה משותפת כדי לחסוך בהוצאות. הסבירה קטי: „הקולקציות שלנו לא מתנגשות. אני מעצבת בגדים ספורטיביים ורפי — יותר אלגנטיים."

היום הראשון היה די־שקט עבורם, גם היום השני. אך ביום השלישי, היום האחרון לתצוגה, הם לא הצליחו להרים את הראש. עבדו בשצף־קצף.

הקניינים אהבו בעיקר את ביגדי הג'ינס בשילוב העור והאבנים הנוצצות של קטי, ואת שימלות־המעיל של רפי מבדי פישתן, כותנה ואורגנזה בגווני בז' ולבן.

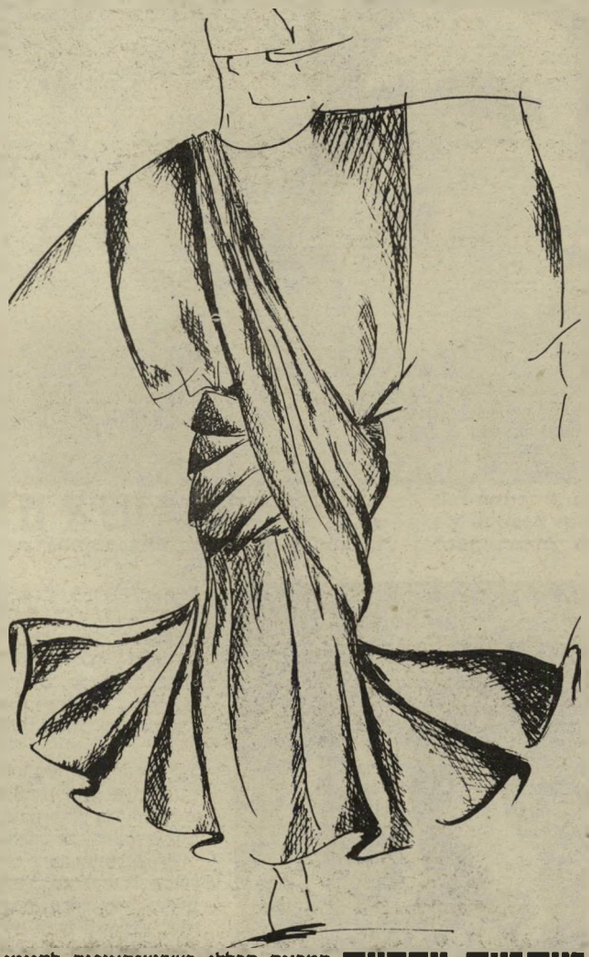

ייצוג ישראלי העסקים פורחים ואת ישראל מייצגים מעצבי־האופנה קטי זוזובסקי ורפי יעקבזון, שהגיעו במיוחד לניו־יורק כדי למכור לאמריקאים את פרי עיצובם ולהעלות את ישראל על מפת האופנה האמריקאית. זה עלה להם כמה אלפי דולארים, אבל זה גם השתלם.

מותנים וירכיים המראה הכללי בשבוע־האופנה לדיגמי '86 הוא גיזרה נשית ומחניפה מאוד, המדגישה את המותניים, הירכיים או כל חמוקים אפשריים אחרים.

כך שבחשבון הסופי זה היה כראי, למרות דמי־ההשתתפות של 2500 דולר, כרטיסי־הטיסה ו־180 הדולר עבור דקורציה של שני עצים לשיפור פינת־התצוגה.

למי שאין מה להסתיר

ד וגמנית בושית יפהפיה וגבוהת־קומה שהתלבשה והת־פשטה בקצב כדי להראות לקניינים האמריקאים מה מייצרים בארץ הקודש, ייצגה את הקולקציה העשירה חצאיות, חולצות ושמלות צרות, המתאימות רק לאותן שאין להן מה להסתיר.

המחירים היו סבירים (מ־15 דולר ועד 45 דולר לפריט), והקניינים לא התווכחו, עשו הזמנות של אלפי חתיכות לחנויות בניו־יורק, פלורידה ולוס־אנג'לס.

צהוב זועק וורוד עתיק

ג ם **הבחור** השקט הבלונדי, כחול העיניים והנאה, שהציג נעלי־

חייך, אכלת אותה

יכול לומר לעצמו אמיר רט. הצעיר הבלונדי ותכול־העיניים הוא בעל חברת־אופנה שעיצבה גם נעלי־ספורט לעשירות, כשמחיר נעל 180 דולר.

והיפה של אתי קרן מבדי כותנה ופוליאסטר, מבדים חלקים או מודפסים בהדפס ז'קארד, ז'אקטים דאבל־ברסטד קצרים ברכיסה כפולה של ארבעה כפתורים ומנג'ט רחב בשרוול, חצאית ומתחתן מיכנסיים, וכן ספורט לבנות, שחורות, ורודות וזהובות, עשויות בד, או דמויות עור ועמוסות באבנים נוצצות וציבעוניות בציורי כסף וזהב. היה ישראלי — אמיר רט מרמת־גן. אבל סחורתו לא היתה ישראלית, כי רט, המתגורר מזה חמש שנים בפלורידה, הוא בעל בית־חרושת לאופנה ספורטיבית ולנעליים (בשותפות עם צעיר מוונצואלה).

מאחר שאופנת האבנים הנוצצות התפשטה והצליחה, חשב רט שנעליים בסיגנון כזה יהיו אטרקציה. הוא לא טעה. למרות מחירן הגבוה, הן נמכרות בבוטיקים היקרים של פירוצי ובבוורלי הילס ב־180 דולר, וההזמנות ממשיכות לזרום.

מוכרי נעליים נוספים בניו־יורק היו הספרדים: נעליים שטוחות־עקב בגוונים זועקים של צהוב, ורוד. כתום, ירוק, שחור ולבן, ושילובי הצבעים גם יחד. גם סנדלים על עקב בגובה בינוני לא חסרו. חידוש נוסף ואמיתי הם נעליים מבד גובלן, בד ריפוד של ספות וכורסות בגווני ורוד עתיק, צהוב, חום ובז', שטוחות ובעלות עקב בסיגנון סירה.

הקשר הישראלי

ק שר **ישראלי** נוסף: קולקציה יפהפיה של סוודרים בכתפיים חשופות, עשויים מוהר ואנגורה, וכן סוודרים מכותנה בשילובי תחרה, אורגנזה, נוצות ואבני קריסטל, הכל בעבודת־יד. הציגה בקולוסיאום הישראלית אתי דוידוביץ, שאותה יצג דניאל ששון, המתגורר בברוקלין, אחרי שהתחיל את דרכו בעולם האופנה האמריקאי לפני חמש שנים כסוכן־נוסע ועכשיו פתח חדר־תצוגה פרטי משלו, המתמחה בסוודרים ובביגדי־ערב יקרים וסרוגים.

אמריקאיות בפעולה

שתי דוגמניות א־מריקאיות תמי־רות, דקיקות ומאוד צעירות – מדגימות חליפות־עור.

יורד מחשער

הוא יאיר לוי, המת־נורר באיזור יוקר־תי. לוי הוא גם בעל חנויות וחברת אופנה.

חימני ומולאטית

הצעיר השחרחר הוא דניאל ששון, ש־הגיע לברוקלין הישר מכרם־התימנים והמחזיק בגדים מיוחדים בלבד אותם מדגימה הדוגמנית המולאטית.

מלפנים ומאחור

את המראה הצמוד מדגימה האמריק־אית מרינה, שהיא בעלת החברה אשר עיצבה קולק־ציה ציבעונית בגווני צהוב, כתום ואדום ובריבועים גדולים. החצאית המיוחדת הזאת היא מכווצת, צרה ומיני ולמען האמת היא טובה לרזות ודקיקות בלבד.

מעצב ודוגמנית

אלי קרן, בעלה של אתי מאופנת טריפ, תפס טרמפ לצילום עם הדוגמנית הכו־שית היפהפיה אוולין, שגובהה 1.85 מטר, ושעבדה קשה בשבוע־האופנה.

חמרורים

אמא ארמנית

זכה ♦ במוסקבה, באליפות העולם בשחמט, **גארי קספרוב**, 22, האיש הצעיר ביותר שזכה בתואר זה אי־פעם. קספרוב, בן לאב יהודי ולאם ארמנית, גדל בבירתה של הרפובליקה הסובייטית הדרומית אזרביידז'אן, עיר הנפט באקו שעל שפת הים הכספי, והצטיין שם בכדורגל דווקא.

● ● ●

טורים אינסופיים

נבחר ♦ ברחובות, נשיאו השביעי של מכון וייצמן למדעי, הפרופסור **אריה דבורצקי**, 69, יליד אוקראינה שגדל בחיפה ולמד בירושלים. דבורצקי, לשעבר המדען הראשי של מישרד־הביטחון, כיהן כפרופסור למתמטיקה באוניברסיטת־היוקרה האמריקאית פרינסטון וקולומביה, לפני שעבר לאוניברסיטה העברית, שבה התרכז בתורת ההסתברות וגם בענפי מתמטיקה יותר יוצאי־דופן כטורים אינסופיים ומרחבים מופשטים.

● ● ●

נהללאי בנגב

נחוג ♦ יום־הולדתו ה־60 של **אריה** („אריק") **נחמקין**, שר החקלאות יליד נהלל ואיש המערך. נחמקין, סגן־אלוף בצה"ל שאינכד עין במילחמת־העצמאות, הוא אב לשלושה וסב לשישה, אשר שימש במשך 11 שנים כמוכיר תנועת המושבים ולפני כן, לפי בקשתו האישית של דויד בן־גוריון,

שחקנית ברגמן
המאהב עלה על מוקש

הדריך במושבים החדשים של הנגב המערבי בשנות ה־50.

● ● ●

קאריירה של קשיש

נחוג ♦ בוושינגטון, יום־הולדתו ה־85 של **קלוד דנסון ספר**, קשיש 435 חברי הקונגרס האמריקאי, הידוע בכינוי מר ביטוח לאומי, בזכות עמדותיו הנחושות להבטחת קיצבות הקשישים. ספר, בן איכרים עניים, שמימן את לימודי המישפטים שלו בהובלת פחם לתחנות־כוח ובעבודות מלצרות, היה עורך־דין מצליח לפני שהחל את הקריירה שלו כנציג דמוקראטי ממדינתו, פלורידה. למרות קוצב־הלב שהושתל בחזהו לפי שלוש שנים, ספר עדיין עובד 15 שעות ביום, והוא גאה במיוחד על כך שבטיסותיו התכופות בין וושינגטון לפלורידה הוא נושא את מיזוודותיו במו ידיו.

● ● ●

עורך מן המיטה

נפטר ♦ בלונדון, ממחלת הסרטן, בגיל 48, **צ'רלס דגלס־יום**, מי שהיה עורכו זה שלוש שנים של הטיימס הלונדוני רב־היוקרה, שאת תפוצתו העלה מ־300 אלף עותקים ליום לחצי מיליון. דגלס־יום (אחיינו של מי שהיה ראש ממשלת בריטניה, סר אלק דגלס־יום) החל את דרכו בטיימס ככתב צבאי וערך את העיתון, בחודשיו האחרונים, ממיטת חוליו, בעזרת מכשיר־קשר.

● ● ●

עד הרצח

נפטר ♦ בלוס־אנג'לס, מהתקף־לב, בגיל 70, **ברנרד וולף**, מי שהיה מוכירו ושומר ראשו האחרון של לאון טרוצקי, יריבו היהודי של יוסף סטאלין, שנדקר למוות, ב־1940, במקום גלותו, מכסיקו־סיטי, על־ידי שליחי סטאלין, ברוקרן קרח. אחרי הרצח שב וולף היהודי לארצות־הברית, שם נודע כמחבר ספרים פורנוגראפיים, אך גם בסיפרו מות הנסיך הגדול, שבו תיאר, 20 שנה אחר המעשה, את פרשת הרצח.

● ● ●

אלמנת הנזיר

נפטרה ♦ בירושלים, בשנות ה־80 לחייה, **שרה כהן**, אגרונום בהשכלתה ואלמנתו של הרב דויד כהן,

שר נחמקין
דויד בן־גוריון ביקש

שנודע כרב־הנזיר (על שהתנזר כל חייו משתיית יין), ושהיה האזרח הראשון שהובא לכותל המערבי ביוני 1967 על־ידי חתנו, אז הרב הראשי לצה"ל, הרב שלמה גורן ובנו, אז סגן ראש עיריית ירושלים וכיום רבה הראשי של חיפה, הרב שאר־ישוב כהן.

● ● ●

יין, שמן ותורה

נחוג ♦ בבית ג'אלה, יום־הולדתו ה־100 של **מינזר כרמיזאן**, מיסודו של מיסדר הנזירים הסאליסיאניים ה־קאתולים. גאוותו של כרמיזאן, ששמו יצא לפניו ביינות מרסלה, קראי־ניאנו ומיגדל־דויד, המופקים מיקבו, ובמיץ האשכוליות, חומץ־היין ושמן־הזית, שאותם הוא משווק, היא על המכון התיאולוגי המצוי בין כתליו, שבוגריו זוכים, בתום לימודיהם, בתואר בי־איי בתיאולוגיה.

● ● ●

אהבת סתרים

נחשפה ♦ פרשת־אהבים בלתי ידועה עד כה של **אינגריד ברגמן**, שחקנית הקולנוע המנוחה ו**רוברט קאפה**, האמריקאי, שנחשב, עד מותו, בגיל 41, עת עלה על מוקש בוויית־נאם, לגדול צלמי העיתונות. קאפה, ש־נולד כיהודי הונגרי בשם אנדרה פריד־מן, נודע במיוחד בתצלום שלו ממילחמת־האזרחים בספרד, שבה קלטה עדשתו חייל רפובליקאי בשניה שבה פגע בו כדור ורובהו ניתר, עקב כך, מידיו. כפי שמגלה ביוגרפיה עליו, שיצאה החודש לאור, הכיר קאפה את ברגמן בברלין שלאחר המילחמה והיר־בה לבלות בחברתה, לאחר מכן, בבית־קיץ על שפת האוקיינוס השקט בקלי־פורניה.

* אחד מקודמיו לתפקיד: כיום יו"ר ועדת־החוץ־והביטחון של הכ־נסת, אבא אבן.

זוכרים את גדעון, השובב של הכתה ממחזור 1942?

היום הוא כבר סבא ל־6 נכדים! (עדיין שובב...)

כ"ים ע"ש נבראי (הכרמל)

"הכרמל" חוגג יובל!

בוגרי "הכרמל" בתל־אביב,

בל"ג בעומר תשמ"ו מחכה לכם מפגש מרגש בכנס הבוגרים ובתערוכה שייערכו בנסגרת חגיגות היובל של בית הספר.

כן, "הכרמל" בן 50! *אבל בואו נוכיח שלמרות הקמטים שצצו פה ושם, כוחנו עדיין במותנינו!*

שלחו אלינו את הפרטים האישיים שלכם: שם מלא, שם קודם, כתובת, מקצוע/עיסוק, מקום עבודה, שנת סיום, בצרוף המחאה ע"ס 10,000 שקל (10 שקלים חדשים) לכיסוי ההוצאות, לפקודת "כנס בוגרי הכרמל".

כדי להזכר היטב בימים ההם, שלחו אלינו כל חומר הנמצא ברשותכם — תמונות, תעודות, מסמכים, מחברות, יומנים, פלקטים וכו'.

אגב, אם רוח ההתנדבות שלכם טרם חלפה עם השנים, נשמח מאד להוכח בכך ולצרף אתכם לפעילות הארגונית שלנו.

את כל הנ"ל יש לשלוח לגב' רבקה רבינוביץ'
מנהל החינוך — עיריית תל־אביב.

להתראות,
הועדה הציבורית

זיוה תלם ZIVA TELEM

זיוה תלם מזמינה אותך
לחדר התצוגה בביתה בהרצליה פיתוח

חדש בארץ:

תצוגת דגמי ערב נפלאים תוצרת „אופנת ערב זיוה תלם"
★ צבעים מדהיבים גם לקיץ
★ דגמים מקוריים
★ ניתן להזמין בכל הגדלים ובכל הגוונים

השקיעי בבגדי־ערב ולא תתחרטי!!

אביזרים: מחרוזות, תיקים, חגורות
תואם לבגדי־ערב וכמו כן תואם לבגדי הקיץ שלי:

♦ **תמרה יובל** ♦ **רזיאלה**
♦ **„ורוד"** ♦ **חוה לוי**
♦ **שרה מילר – סריגים** ♦ **„פיצי"**
♦ **תואמים לבגדי העור** ♦ M/N

אל תחמיצי את התצוגה!
המכירה תתקיים ביום שישי 15.11.85
וביום שבת 16.11.85
בין השעות 14–10 19–16
דוד המלך 10, הרצליה פיתוח

להתראות **זיוה**

חטיפת סודוחין

אפשר למנוע על־ידי
★ **מכשירים למניעת ציתותים בטלפון**
★ **שרות לגילוי מיקרופונים מושתלים**
★ **מגלי מתכות**
★ **מזכירות אוטומטיות**

רדיו דוקטור בע"מ
שלום עליכם 18, ת"א, טל' 286444

כשאנחנו "מסדרים" אותך, אתה מרווח

גרפיקאי, פרסומאי, בעל עסק:
בפעם הבאה כשתזדקק לשרותי סדר צילום פנה אלינו. אין לך מה להפסיד מלבד תעריפי־סדר גבוהים!

ביצוע מהיר, של עבודות דחופות!
עיצוב וביצוע גראפי
הטיה לשני הכיוונים הדחבה, הצרה
מדיעות, הזמנות, קטלוגים, חוברות, מאזנים, כתב־עת מצרות ובלעזית.

צפריר רוני, סדר צילום בצפון העיר
רח' בובליק 15 ת"א, 447363; וגם ברעננה, אחוזה 142, 052־447985

מיכתבים לרוחי

יופי מעניין

(1130/85) היא בת 22, גובה 1.65 מטר, בעלת יופי מעניין (ההגדרה שלה), אוהבת לטייל — בעבר עשתה זאת ברגל, כיום במכונית (של האמא). כשיש זמן והודמנות, היא אוהבת לרקוד. בקיצור, היא אומרת, לא שרוויה כל הזמן במיסגרת היבשה של רצינות.

הכי חשוב לה אצלך זה ראש טוב, פתוח. אם אתה יפה — עלא־כיפאק, אבל זה לא תנאי הכרחי. מספיק שתהיה נאה, נחמד וחכם. הכנות חשובה לה מאוד. אם יש לך שימחת־חיים — יופי, זה בדיוק בשבילה. פלירטים וקשרים חולפים לא מעניינים אותה כרגע.

★★★

מחפש אהבה

„יש לי בעיה," הוא כותב, „אני מחפש אהבה, ולא סתם אהבה. אין לי בעיה ביחסים עם בנות המין היפה. להפך, יש לי מחזרות לרוב, בכל הגילאים. מחפש קשר עם אשה יפת־נפש, סימפטית, עצמאית, אוהבת להתפנק ולפנק, את יכולה להיות צעירה בת 20 או בוגרת בת 45, רק שתהיי מעניינת, נאה, מושכת, חכמה, לא נאיבית ולא חסרת־אונים.

„אני נאה מאוד, בן 26, שחרחר, מתולתל, גובה 1.78, גוף חטוב, מתעסק בשטח הפירסום, שיווק ויחסי־ציבור, אוהב טבע, ריח הארמה עם הגשם הראשון, עננים בלילה של חורף, מוסיקה יפה בשעות הלילה המאוחרות. טיפוס רגיש, יצירתי, מבין. אני אלרגי לניקיון, שוטף את ידיי כממוצע עשרים פעם ביום, מין הרגל." קוראים לו גילי, והוא מצפה לך בת"ד 5693, באר־שבע.

★★★

ללבוש את המיכנסיים

כתב־יד יפה ומסודר כמו שיש לה לא ראיתי מזמן. „כנראה שהשילוב של סוף הקיץ יחד עם יום־הולדתי ש(לא) חגגתי השבוע, הצליח להביא שמץ מתחושת האפרוריות שבחוץ אל תוך חדרי־ליבי פנימה," היא כותבת. „כיוון שאינני מתכוונת לתת לה להתנחל שם התנחלות של קבע, החלטתי לנקוט יוזמה ולבקש אחר המירשם הבדוק ביותר למיקרים כאלה — אותה מירקחת מופלאה (מתוקה אך משכרת) שהרכבה שונה בכל מקום, המינון על־פי הטעם, וסוד חיוניותה הוא הביחד.

„המרכיבים שאני תורמת הם: אשה אמיתית, ייחודית, חמה וחושנית, בת 36, גובה 1.70 מטר, מרשימה בהופעה (שאיננה על־פי שטאנצים אופנתיים), פתוחה מאוד וליברלית (באופי, לא בסיסמאות), מעניקה עד אין־קץ (ורוצה, לשם שינוי, לקבל גם קצת בחזרה). אקדמאית, המתפרשת על־פני מיגוון רחב של תחומי התעניינות, ומתה על נסיעות ובני־אדם. ממוסדת, אך גם שובבה, רצינית, ולעיתים עוד ילדה, מעשית וגם מפנטזת, חזקה אך רכה ורגישה, בעלת יוזמה ועצמאית אך גם נהנית לתת לך ללבוש את המיכנסיים, לסמוך ולתמוך. למרות המיבחר המגוון הרי בלי מה שיש לך להוסיף, כל זה תפל וחסר־טעם. אם אתה חש שיש לנו מה לתת זה לזו, אני בת"ד 8742, תל־אביב 61087."

★★★

חדשות מדרום־אפריקה: במיס־גרת המגמה לבטל חלק מחוקי האפרטהייד, הודיע ראש־הממ־שלה על בריכת־השחיה המעורבת הראשונה. הלבנים יקבלו את החלק העליון והשחורים את החלק התחתון.

★★★

לעשות דברים

היא נאה, ירוקת־עיניים, גובה 1.60 מטר, רזה, אקדמאית, גרושה בת 34, אם לבת חמודה בגיל שבע, אוהבת ללמוד, לקרוא, לבקר בתערוכות ו־להאזין למוסיקה.

אתה האיש שלה, אם אתה רגיש, חם, רחב־אופקים, בנאדם שמודע לעצמו, למה שקורה לו, מישהו שאפשר לדבר איתו ולעשות דברים ביחד. רצוי שיהיו לך ילדים, כי זה חלק חשוב מעולמה, וחשוב לה שתבין אותה ותדע על מה היא מדברת. זה לא עקרוני, אבל חשוב לה שתאהב ילדים, כי היא מאוד רוצה עוד. אתה יכול להיות בן 30 עם ראש טוב, או בן 40 פלוס — הגיל לא משנה. כן משנה — שתהיה שמאלני, כמוה, ויפה־נפש בלי מרכאות. מיספרה אצלי הוא (1131/85).

★★★

למרות כל הצרות

„אני בת 20, נכה, בגיל צעיר חליתי בשיתוק־ילדים," היא כותבת, „אני הולכת ללא קביים או הליכון, בעזרת מכשיר צמוד לרגל. יד אחת מתפקדת טוב, השניה פחות. גובהי כמעט 1.60 מטר, לא רזה ולא שמנה, חברמנית, חייכנית, אוהבת לצחוק הרבה, למרות כל הצרות. למדתי לקבל את ה־מיגבלות שלי, להשלים איתן. אני טיפוס פתוח, רומנטי, יוצאת למסיבות, אוהבת להאזין למוסיקה ולראות סרטים.

„רוצה להכיר בחור נחמד בגיל 25 עד 30, רציני, כן (זה הכי חשוב), רצוי נכה, בעל מיגבלה הדומה לשלי, כדי שאף אחד מאיתנו לא ירגיש ריגשי־נחיתות, ונוכל להבין ולעזור האחד לשני. רצוי שתהיה מאיזור הדרום, אבל לא מפריע לי אם אתה תל־אביבי." היא בת"ד 1262, באר־שבע.

★★★

אשה אחת לא ידעה במשך שנים שבעלה שיכור. עד שיום אחד הוא חזר הביתה פיכח.

★★★

מיברקים

● רווקה בת 26, אקדמאית, יפה, גובה 1.70 מטר, בהירת־שיער, ירוקת־עיניים, חברותית, נעימה, תשמח ליצור קשר רציני עם גבר נאה וגבה־קומה, בסביבות השלושים, משכיל, ישר וכן, האוהב כמוה מוסיקה, ספרים, סרטים וטיולים. ת"ד 26222, תל־אביב.

● (1132/85) הוא קיבוצניק מצפון הארץ, בן 29, גובה 1.81 מטר, גרוש פלוס בן בן שנתיים, רגיש, נחמד, אינ־טליגנטי. אוהב מאוד ילדים ובכלל את החיים בקיבוץ, רוצה להכיר אותך, פשוטה, יפה, אינטליגנטית ונבונה, הגיל לא חשוב.

● סטודנט בן 26 מעוניין ליצור קשר רציני עם בת־טובים יפה ואינ־טליגנטית, ת"ד 83, סביון.

● (1133/85) הוא רווק בן 29, ירושלמי, סטודנט להנדסת־חשמל, גובה 1.73 מטר, יליד רוסיה, ותק של 15 שנה בארץ, מעוניין בקשר רציני, למטרת נישואין, עם בחורה מתאימה.

★★★

נתן דטנר, כאשר נשאל על הזד־הות השחקן עם תפקידו: „האם אני משחק הומו, אני באמת הומו? לא דובים ולא יער ולא גן־העצמאות."

בלי מחשופים

יסמין גמליאל
זהו הקול!

מי שאוהב איתן חמודות, עדינות, שקטות ובעלות מראה שברירי, עשוי להתאהב ממבט ראשון ביסמין גמליאל, חיפאית בת 21. לפני כמה חודשים היא השתחררה מהצבא, אחרי שרות בלהקת פיקוד צפון. היא בלטה שם בקולה המיוחד, וזכתה להיות סולנית בשני שירים, המתנגנים הרבה ברדיו – קום והתהלך בארץ **(יחד עם יהודה אליאס)** ולא תמו כל פלאייך. **הידוע יותר בשתי המילים הראשונות של השיר**, ארצנו הקטנטונת.

אמרו לה הרבה פעמים, וגם הקריינים ברדיו ציינו זאת, שקולה מזכיר את זה של יהודית רביץ. יסמין אומרת שזו בהחלט מחמאה, אבל היא היתה מעדיפה להישמע כמו עצמה. לא כמו מישהי אחרת. אמה פסנתרנית, ילידת ארצות־הברית, ואביה חלילן ומורה למוסיקה, צבר ממוצא מארוקאי־עיראקי. הוא שומר־מסורת, שמרני, וברוח זו, של נציעות ומוסריות, הוא חינך את בתו. במיקרה שלו זה בהחלט הצליח – יסמין היא בחורה צנועה, לא אוהבת מחשופים או לבוש נועז במיוחד. איפור לא היה אף פעם הצד החזק שלה. אבל היא לומדת את התורה תוך כדי הופעות, קודם מחברותיה ללהקה, ועכשיו מבנות להקת הפסטיבל החסידי. לפני שבועיים היא המריאה עם חברי הלהקה לסיבוב־הופעות בן חודשיים בארצות־הברית. כאשר היא תהיה זמרת מפורסמת, תזכרו איפה קראתם עליה לראשונה.

חיידק בימה

הוא תמיד היה המצחיקן ב־חבורה. בבית־הספר הוא חיקה את המורים. ובצבא – את ה־מפקדים. מוטי בן־ישעיהו, פתח־תיקוואי בן 23, היה צנחן בצבא. אבל באמצע השרות שמע על קיומו של תיאטרון צה"ל, והחליט שזה מעניין אותו הרבה יותר. הוא בילבל את המוח לכל מי שרק אפשר היה, נשלח לבחינות ועבר אותן בהצלחה.

יש לו 1.80 מטר גובה, עיניים ירוקות, גוף ספורטיבי והמון

מוטי בן־ישעיהו
זאת מחלה!

שאיפות להצליח כשחקן. בשלב הראשון הוא נרשם והתקבל לסטודיו למישחק של ניסן נתיב. מוטי שומע כל הזמן ומודע לעוב־דה שקשה להתפרנס במיקצוע הזה, אבל זאת מחלה, חיידק, הוא אומר, והוא לא רואה את עצמו מסתדר בשום עיסוק אחר. אמו עודדה אותו ללכת בכיוון, אבל אביו, מנהל־עבודה בסוללי־בונה, ניסה להפחיד אותו. „אתה מכניס את עצמך לבור שלא תצא ממנו," אמר.

הטעם שלו בנשים נוטה לבע־לות היופי הכהה, לא בלונדיות, בבקשה, עדינות, בלי רעש וציל־צולים. בשלב זה של חייו הוא מעדיף פלירטים נחמדים. קשר רציני זה לא בדיוק בראש שלו, וחתונה זה לגביו מושג השייך, בינתיים, לגלקסיה אחרת.

לצאת לרחוב - להרגיש בבית.

קבקבי נוחות של מגון, קלים, אורטופדים ואופנתיים. צריך יותר מזה?

פרנקן & דן

Magon

מגון - לנשים שעומדות על שלהן

שיווק: לבנדה 42, ת"א. 03-374961

כיצד הוא עשה את זה? הוא חרש מלידה ובגיל 23 הוא קצין צה"ל ואיש־מחשבים

להיות חרש ולהצליח בחיים

סגן מזור
"אם לא מגייסים, אני מתנדב!"

דני מזור הוא פשוט בחור מוצלח. תלמיד מצטיין בבית־הספר העממי ובגמנסיה. חבר בתנועת הצופים, מדריך לטיסנים בקלוב התעופה הישראלי, קצין בצה"ל, מתעסק במחשבים. בחור עסוק, עירני, חייכן.

לכאורה, יש רבים כמוהו. למעשה יש מעטים מאוד, אם בכלל. דני מזור נולד חרש.

אילו נולד דני במישפחה אחרת, עם אמא אחרת, קרוב לוודאי שהיום, בגיל 23, הוא היה שוליה של בעל־מלאכה, שהשלים עם הגורל.

ילדים חרשים נשלחים לגני־ילדים מיוחדים ומשם לבתי־ספר מיוחדים, שבהם יש כיתות מיוחדות לילדים מוגבלים. מבלי להיכנס לוויכוח אם המיסגרת המיוחדת הזאת היא טובה או רעה, ברור שבעצם ייחודה היא סוגרת את הילד המוגבל ומנתקת אותו מהחברה הרגילה. בכך, לרוב, נחרץ גורלו של ילד מוגבל.

לדני מזור יש אמא מיוחדת מאוד. אמא שחשבה, שלמרות הפגם בשמיעה שלו אין שום סיבה שהוא לא יקבל את הטוב ביותר. כלומר: התחלה וסיכוי כמו לכל ילד אחר. כשאמרו לאלינוער, אמו של דני, שהוא חייב ללכת לכיתה מיוחדת, ואחר־כך – אם יוכיח את עצמו – יעבירו אותו, אמרה האם: "על גופתי המתה!" היא התחפשה לבולדוזר ויצאה לחרוש עמוק מאוד. פגישה ועוד פגישה ועוד פגישה ועוד בחינה ועוד ראיון, ואפילו טיפ־טיפה של פרוטקציה. דני החל את כיתה א' בבית־הספר העממי במקום מגוריו. כמו כולם.

■ ■ ■

● בוודאי אין לך זיכרון ברור איך זה התחיל, אבל אתה יודע מהסיפורים.

אמא גילתה שאני חרש בגיל צעיר מאוד. היא הלכה איתי לרופאים והם החליטו שהיא משוגעת. אמא התעקשה והלכה לעוד רופא ולעוד רופא ולבסוף כולם נאלצו להודות שהם טעו והיא צדקה.

כשכולם הסכימו שאני חרש, אמא התחילה ללכת איתי למיח"א (מחנכי ילדים חרשים־אילמים) חמש פעמים בשבוע. אחר־כך, במשך שנים ארוכות, שלוש פעמים בשבוע. במיח"א עבדו איתי שעות על כל צליל, על כל הברה, איך לנסות לשמוע אותה, איך לקרוא שפתיים, איך להבין ואיך לנסות לומר מילים שיוצאות מהגרון.

כשחזרנו הביתה ממיח"א, אמא דיברה אליי כל הזמן. אני לא זוכר את זה, אבל אני יודע מסיפורים של אחרים איך היא חזרה מאות ואלפי פעמים על "תגיד סמך, תגיד צדי."

אני מניח שלא היה לה קל כל התקופה הזאת. אבל נדמה לי, שהמתנה שנתתי לה בגיל 4, כשאמרתי לה בפעם הראשונה "אמא", היתה מתנה שהיא לא תשכח לעולם. גם אחרי ה"אמא" הזה עוד לא דיברתי. אני חושב שהמשכתי ללמוד עד גיל 13. מאז אני מסוגל לדבר ואנשים מבינים אותי.

● גם בהשוואה לאדם רגיל הצלחת בחיים, שלא לדבר על בחור בעל מום. אתה גאה בחיי שגים שלך?

החינוך בבית הרס לי אולי את הגאווה הזאת שאת מדברת עליה, ושהיתה יכולה להיות לי — ובעצם אין לי.

חונכתי להתייחס אל עצמי — וככה התייחסו אליי בני הבית תמיד — כאל אדם רגיל לגמרי. למעשה אני מתייחס למכשיר־השמיעה שלי כמו שאדם אחר מתייחס למישקפי־ראייה. נכון שהחברה לא מתייחסת לזה כך. אבל אני כן. לכן אין לי גאווה יוצאת מהכלל על ההישגים שלי. עבדתי והשגתי. פשוט לגמרי.

● אני מניחה שעברת הרבה יותר מאשר אדם רגיל?

כן. התאמצתי יותר. אני צריך להיות עירני לגמרי תמיד. אני צריך לקרוא שפתיים. לאמץ את העיניים, להסתכל כל הזמן לצדדים, להיות ער לסביבה. אולי מישהו פונה אליי ואם לא אראה אותו, לא אשמע. התאמצתי גם בלימודים יותר מאחרים.

● במה, למשל?

באופן רגיל, כשהמורה מדבר בכיתה, התלמידים מקשיבים ובאותו זמן רושמים. אני לא יכול גם להקשיב וגם לרשום. ישבתי בכיתה, קראתי את השפתיים של המורה ואחר־כך ביקשתי מתלמיד אחר שיתן לי את החומר הכתוב ובבית, במשך שעות, הייתי מעתיק אותו. יותר מאוחר פתרתי את הבעיה בכך שתלמיד אחד היה עושה רשימות עם נייר־קופי ואני הייתי מקבל את ההעתק.

● איך היה היום הראשון בבית־הספר, היו בעיות מיוחדות?

היתה בעיה איפה להושיב אותי בכיתה, אבל הבעיה הזאת נפתרה בקלות. הבעיה היתה של המורים ולא שלי דווקא, כי בבית־הספר הזה אני הייתי המיקרה הראשון שלא שמע, והמורים ממש יצאו מעורם לעזור לי ולהתחשב בי.

בהתחלה, כשהמורה היתה קוראת לתלמידים סיפור, ראיתי איך הראש שלה כל הזמן חושב עליי והיא מנסה לדבר ברור כדי שאני אוכל לקרוא את השפתיים שלה. גם התלמידים, החל מכיתה א' ועד סוף התיכון, התחשבו וניסו לעזור ככל יכולתם.

● האם לפעמים לא חשבת שבגלל ההתחשבות התמידית אתה מקשה עליהם?

אילו הייתי מתיחס אל עצמי כנכה ואל החברה כאילו היא חייבת לי משהו, אולי הייתי מרגיש כך. אבל אני כל הזמן הרגשתי שאני תורם לכיתה תרומות בכל מה שאני יכול. כל השנים הייתי בוועד הכיתה, הייתי גיזבר, עזרתי לתלמידים חלשים. כל הזמן ידעתי שאני נותן בשימחה מה שאני יכול, ואני מקבל מהחברים את מה שהם נותנים.

● ובכל זאת, במשך כל 12 שנות הלימוד בבית־הספר, לא היתה איזה בעיה, מיוחדת? מישהו שהציק לך, העליב אותך?

אני מכיר הרבה מאוד אנשים עם ליקויים שונים, שיכולים לספר לך סיפורים ארוכים ועצובים.

אני מצטער לאכזב אותך, אבל אני ממש לא מסוגל להיזכר שאי־פעם קרה משהו לא נעים בגלל החרשות שלי או בגלל מכשיר־השמיעה שלי. מצד שני, יכול להיות שרווקא בגלל הליקוי הזה

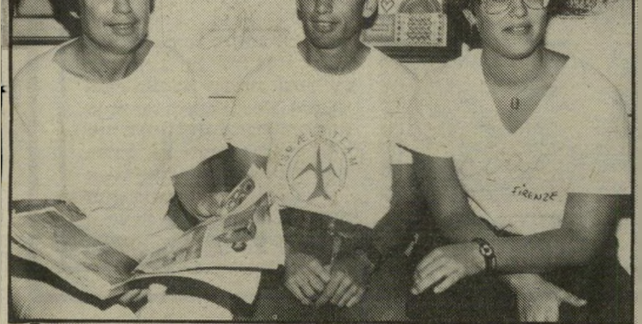

אמא אלינוער (משמאל) עם דני ואחותו קרן
אמא מיוחדת מאוד

"דני, אתה חרש?"

מספרת אלינוער, אמו של דני:

יום אחד דני היה בבריכה ושם, כמובן, הוא מסתובב בלי מכשיר־שמיעה. חבר קרוב שלו קרא לו כמה פעמים ודני לא הגיב. לבסוף צעק לו החבר בקול רם, מקצה הבריכה: "דני, אתה חרש? למה אתה לא עונה?" זה היה הרגע שבו הבנתי שדני הצליח להעביר אפילו לחברים שלו את ההרגשה שהוא כמו כולם. הילד פשוט שכח לרגע שדני מוגבל.

*

בסיום בית־הספר העממי כתב דני ברכה למורים וקרא אותה במסיבת־הסיום. אחד ההורים שישב באולם ניגש למורה אחרי המסיבה ואמר לו שנדמה לו שלילד הזה שקראת את הברכה יש איזה פגם במיתרי־הקול, ואולי כדאי שהוריו ירייעצו עם רופא.

*

הבעיה היחידה בחיי היומיום היא שבעזרת מכשיר־השמיעה, שאיתו הוא מסתובב כל היום, הוא אינו מסוגל לשמוע מה מדברים אליו בטלפון. כל החברים שלו יודעים את זה. הם מטלפנים ואחד מבני המישפחה, הנמצא בבית, הוא המתווך. החבר מדבר בטלפון, מישהו בבית מקשיב, מוסר לדני מה נאמר, מבקש ממנו תשובה ומוסר אותה למטלפן.

הדבר המשונה הוא שחברים ממשיכים לטלפן, אפילו אם אפשר היה לטלפן למישהו אחר במקום לדני, כדי לברר עניין מסויים.

*

הדבר היחידי שדני מסוגל לשמוע בלי מכשיר־שמיעה הם הבומים העל־קוליים של מטוסי־סילון.

*

אחיו ושתי אחיותיו קיבלו את הבעיה של דני באופן לגמרי טיבעי. כשדני היה בן 5 ואחיו גדי בן שנתיים וחצי, באה בייבי־סיטר חדשה לשמור עליהם. ההורים הלכו וגדי הקטן ניגש אל המטפלת ואמר לה: "עכשיו אנחנו הולכים לישון. אם בלילה דני יקום וירצה משהו, תדברי אליו עם תנועות שפתיים ברורות, כי הוא לא שומע. לילה טוב!

*

האם אמביציה, כושר־לימוד, רצון להצליח עוברים בירושה? סבו של דני הוא חבר־הכנסת לשעבר אברהם שכטרמן. דוד אחד שלו הוא האלוף הרצל שפיר, מי שהיה מפכ"ל המישטרה. דוד אחר שלו הוא מי שהיה הרמטכ"ל, שר־הבריאות מוטה גור.

*

הציבור הרחב מכיר את המושג "חרש־אילם". אין דבר כזה. רק חרשים שאינם מקבלים את הטיפול הנכון בגיל מוקדם הופכים לאילמים. ניתן ללמד כל חרש לדבר.

*

לפי סטטיסטיקה של שמ"ע (האגודה לחינוך ושיקום ילדים לקויי־שמיעה) יש בארץ 12 אקדמאים חרשים שסיימו את לימודיהם באוניברסיטות. השנה לומדים כ־30 חרשים במוסדות אקדמיים.

*

מיח"א מטפלת בילד החרש מיום גילוי מומו ועד לכניסתו לבית־הספר. בכיתה א' עובר הטיפול לאגודת שמע. מרכזים של מיח"א יש בתל־אביב, חיפה, ירושלים, באר־שבע, אשדוד, צפת וטבריה. למינוף הערבי יש מדריכה מיוחדת, המלמדת את הילדים לדבר ערבית.

בארץ יש כ־7,000 חרשים מכל הגילים. שליש מהילדים החרשים מגיעים היום לכיתות רגילות בבתי־ספר רגילים. שליש מגיעים לכיתות משולבות ושליש מגיעים לבתי־ספר לחרשים.

דני כטירזן בצה"ל
„בחושך אי־אפשר לקרוא שפתיים!"

דני בחדרו בבית
„מסיבה של פיטפוטים היא ביזבוז זמן!"

ובגלל זה שהתייחסו אליי יפה, אני נעשיתי סובלני יותר מאחרים. כשילד קטן רואה אותי ברחוב ונעצר כדי להסתכל על מכשיר־השמיעה, אני לא נפגע מזה. אני עוצר לרגע, שואל אותו אם זה נראה לו מעניין ומסביר לו במה העניין. הדברים האלה קורים ואף פעם לא חשבתי שצריך להיעלב מזה. ילדים קטנים שואלים שאלות.

● ואנשים מבוגרים לא שואלים שאלות?

לא. אבל לפעמים הם מסתכלים באופן מוזר. אי־אפשר להגיד שזה לא איכפת לי לגמרי כשמישהו מבוגר תוקע מבט כזה ארוך, אבל בהחלט לא עד כדי הטרדה או עלבון.

● הלכת לצופים, יחד עם בני גילך?

היה ברור לי לגמרי שאני הולך לצבא. לרגע אחד לא חששתי שלא אתגייס. לא ללכת לצבא זה לא מוסרי, ואני בן־אדם שלא עושה דברים לא מוסריים.

● אבל, בלישכת־הגיוס אמרו לך מייד שאתה פטור משירות.

אמרו. אבל דקה אחרי זה אני אמרתי להם שאם הם לא מגייסים אותי, אני פשוט מתנדב. לא היה איכפת לי איך אגיע לצבא. העיקר שאגיע ואשרת כמו כולם. אמרו לי ללכת הביתה ולחכות עד לאמצע השמינית. ישבתי בשקט. כשהגיע הזמן, ביקשתי מדודי, מוטה גור, שיברר בריוק מה עושים ואיך עושים כדי להתנדב לצבא.

סב שכטרמן (בחולצת הסמים) ודני (משמאל)
הדוד היה רמטכ"ל

כיתתך, נרשמת לקלוב־הת־עופה והספכת להיות מדריך. לא היו דברים שלא יכולת לעשות בגלל המום שלך?

בוודאי שהיו. היה לי קשה מאוד בא"ש־לילה, למשל. בחורף אי־אפשר לקרוא שפתיים, ובכלל, ללכת בלילה בשורה עורפית זו בעיה. כי אני לא יודע מי רוצה ממני מה ומתי. אבל לא הסכמתי לוותר על העניין. הלכתי יחד עם כולם. הייתי מפסיק אילו חשבתי שאני מפריע לאחרים.

בכלל, אני מוכן להתחשב במום שלי רק כשהוא מפריע לאחרים. אני כבר התרגלתי אליו.

● ראיתי את התעודות שלך, החל מבית־הספר העממי ועד לתעודת־הבגרות. תעודות בלי כך טובות יש למעט מאוד אנשים. האם הרצון הזה להצטיין בא כדי לפצות את עצמך על דברים שעליהם ויתרת?

אי־אפשר להאשים את ליקוי השמיעה שלי בכל דבר. היו לי תעודות טובות, כי הצטיינתי בלימודים. לא צריך לחפש סיבות מוזרות לכל דבר.

● בתיכון, כשכל החברים שלך קיבלו צווי־גיוס, האם הרגשת שהנה, הפעם, אתה בכל זאת הולך להיות שונה, בכך שלא יגייסו אותך?

הוא בירר, ותוך שלושה חודשים הייתי בקלט.

היינו חמישה מתנדבים. כל אחד עם בעיה אחרת שבגללה לא גייסו אותו באופן רגיל. התייחסו אלינו באופן יוצא מהכלל.

● בעצם ההתנדבות שלך הרגשת שאתה עושה משהו מיוחד?

לא. אבל הרגשתי שאני צריך להוכיח את עצמי אולי יותר מאחרים. ידעתי שאם אני וחברי להתנדבות נהיה בסדר, ואולי יותר מבסדר, ימשיכו שילטונות הצבא לקבל מתנדבים באה־דה. ידעתי שאני סולל דרך לאנשים אחרים כמוני, וזה היה חשוב לי. עשיתי את כל המאמצים שלא לגרום בעיה הכי־קטנה, והצלחתי.

● היו בצה"ל חרשים למניך?

אני יודע על שניים.

● כמתנדב בעל בעיה, קיבלת הטבות מיוחדות, ויתרו לך על משהו?

כן. לא עברתי טירונות רגילה. אבל היו פריוויליגיות שסירבתי לקבל. שוב, בעניין הזה של התחשבות עד כדי פגיעה באחרים — לזה תמיד סירבתי. עזרו לי והסתדרתי גם בלי התחשבויות יוצאות מהכלל ובלי לשנות סדרים בצבא.

השלמה לתעודה של דני
„ליקוי זה ליקוי – ולא דרך־חיים!"

● אי־קיי. הגעת לצבא. הצלחת בעבודתך שם. למה להמשיך ללחוץ, למה קורס־קצינים?

למה חיילים רוצים קורס־קצינים? כי הם רוצים יותר סמכויות, יותר זכויות. אז אני כמו כולם. הדבר הטיבעי ביותר בשביל חייל טוב הוא לרצות להתקדם. ובצבא מתקדמים דרך קורס־קצינים. לא ראיתי סיבה לוותר על זה.

● קיבלו אותך לקורס בלי בעיות?

בלי בעיות, רק כמה וכמה ראיונות ובחינות ופגישות ומיבדקי־קצונה וועדות מיוחדות — והנה, אני קצין.

● דני, עכשיו אתה משרת בקבע, בשעות־הפנאי אתה ער זר לאבא שלך במישרד, אתה מדריך בקורס טיסנים, התחלת ללמוד באוניברסיטה. מה זה מאמץ הזה להשיג הכל?

באמת עזבתי את הלימודים באוניברסיטה, כי זה היה יותר מדי. מלבד זאת, אני מתאמץ כי אני לא מוכן לוותר על אף אחד מהדברים שהזכרת.

● ומה עם חיי חברה?

פה יש לי בעיה, כנראה. אני ממש לא יודע מה קורה איתי. אבל תמיד נראה לי שמסיבה של שלוש־ארבע שעות של פיטפוטים לא רציניים וקצת מוסיקה היא ביזבוז זמן יקר.

● ומה עם סתם כיף?

זו בדיוק הבעיה. עוד לא נתקלתי בבילוי כיף כזה גדול שכדאי לוותר בגללו על דברים שאני אוהב באמת. אולי זה סדר־עדיפויות משונה, אבל ככה לפחות זה היה עד עכשיו.

בזמן האחרון, כשישכנעו אותי שאני עושה טעות, הבטחתי לעצמי לעשות מאמץ ולנסות לצאת ולבלות עם החבר'ה לפחות פעם בשבוע. אולי בסוף עוד איהנה מזה, מי יודע.

● ומה עם חברה?

עוד אין לי ואל תשאלי אותי אם זה בגלל המכשיר או בגלל הבעיה. לפי דעתי, אין לי חברה מפני שאני ביישן וסגור, כמו המון ביישנים וסגורים ששומעים נהדר.

● דני, הסיפור שלך נשמע באילו אין שום בעיה. יש סגם בשמיעה ואפשר להסתדר עם זה מצויין. לא היה משהו בחיים שנאלצת לוותר עליו ואתה מצטער על כך?

אני ממש מרגיש שאני הורס לך את הראיון עם התשובות שלי. אבל התשובה היא פשוט: לא. לא היה משהו שרציתי ושנאלצתי לוותר עליו.

● מה הלאה, מה התוכניות שלך?

הייתי רוצה להתפתח בענף־המחשבים. אני רוצה ללמוד אווירונאוטיקה, רוצה להדריך אנשים ולעזור לאלה שצריכים את עזרתי. כמובן, אני רוצה להקים מישפחה ולהוליד שניים־שלושה ילדים, ואני מאוד רוצה להעביר איכשהו לאנשים שיש להם ליקוי שמיעה כמו לי, שליקוי זה ליקוי — ולא דרך־חיים.

דני (מימין) ואחיו: גדי, קרן ורוני
תלמיד של נייר־קופי

מאחרי המירקע

„מיפגשים" ו„דברים בגו" — סוף

אחרי המיני־מהפך של מישדרי לילי־שבת בטלוויזיה, צפוי מהפך נוסף בלוח־השידורים בימי־החול. במרכזו — יציאה לפגרה של שתי תוכניות־מלל ותיקות: מיפגשים ודברים בגו.

הוועד־המנהל של הרשות דחה לפני שלושה שבועות את הצעתו של המנכ"ל **אורי פורת** להסיר את מיפגשים מהמסך. פורת עומד על דעתו להוריד את התוכנית הפופולארית, בטענה שעל־פי חוק רשות־השידור אין הוועד המנהל רשאי להתערב בשיקולי־עריכה.

השינוי ייכנס לפועל בעוד שבועיים. תחת שתי תוכניות־המלל ישודרו תוכניות־יבוא מ־חו"ל.

הנהלת הרשות מבקשת לשים דגש על שינויים בימי השני והחמישי, שהם בעייתיים מבחינת תיכנון־הלוח — ירושה של המנכ"ל־בכוח **יוסף בראל**.

לגבי היום החמישי היתה כוונה לשדר תוכנית־מלל חדשה בהנחיית **יעקב אחימאיר**, על כך הוא ימלא גם את תפקיד הכתב לעניינים עירוניים בתל־אביב.

מאחורי המיקרופון

דין ודברים עם נגבי

התוכנית הבאה שהוועד־המנהל של רשות־השידור עומד לטפל בה איננה תוכנית ששודרה בטלוויזיה, אלא ברדיו דווקא. המדובר בתוכנית דין ודברים — תוכנית לענייני מישפט

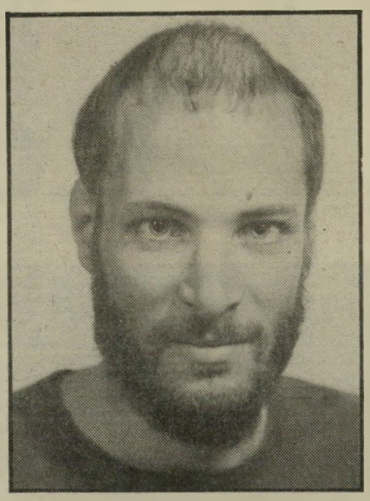

מישפטן נגבי
נועז מדי

המשודרת אחרי יומן החדשות, היום הזה. בידי **משה נגבי**, שהוא עורך ומגיש.

נגבי הוא כתב ותיק של הרדיו, מישפטן בהשכלתו, ומחבר ספרי־מישפט אקטואליים: וחצי בלחץ יושב־הראש שלה, **משה עמירב**, איש מישרד־התחבורה) שלא מכבר מתח היועץ המישפטי לממשלה ביקורת על התוכנית.

לדיברי ינון, טען הפרופסור יצחק זמיר בהרצאה, שבה נכח הצוות הבכיר של אנשי החדשות בטלוויזיה, שנגבי מדבר עליו כבר ארבע שנים. למרות שמעולם לא טרח לקבל את תגובתו.

ינון רמז, לשביעות־רצון חברי־הוועדה, שנגבי יטופל בקרוב.

בן־ישי כקריין

השבוע יתחילו בגלי־צה"ל בשידור מרתון בן שלושה שבועות — אלף ימים של חאקי — שבו יועלו 15 סיפורים קצרים של יגאל לב, שעובדו לתסכית־רדיו. הסיפורים מבוססים על הספר לילה ראשון בלי אמא. ועוסקים בבעיות קטנות וגדולות של חיילים ומפקדים. הם הוקלטו כבר לפני כמה חודשים, ולא במיקרה הם משודרים רק עתה. המספר הוא המפקד היוצא של גלי־צה"ל, **רון בן־ישי**. הוא היתנה את השתתפותו בכך שהתוכנית תשודר כאשר לא יהיה עוד במדים. בן־ישי הוא כבר עכשיו מחוץ לתחנה ולמדים, ולכן היא משודרת עתה.

כשדיין סירב

האם אפשר היה להשיג נוסח „מתון" יותר של החלטת 242? אבא אבן טוען, שאכן כך הדבר, ותולה את האשם באי־הצלחת שינוי הנוסח במשה דיין ובישראל גלילי.

בתוכנית הרדיו מקום מועד, ששודרה בשבת, גילה אבן, כיום יושב־ראש ועדת־החוץ והביטחון של הכנסת, שהיה שר־החוץ בתקופת מילחמת ששת־הימים, שאפשר היה אז להשיג נוסח מתון יותר. אך דיין וגלילי דחו את הרעיון להיאבק למען נוסחה יותר פושרת, וכך נולדה התוכנית המפורסמת כמות שהיא.

באותה תוכנית סיפר נשיא־המדינה חיים הרצוג, שב־1977 הוא ניסה לארגן פגישה בין אנדרי גרומיקו לדיין, שהיתה אמורה לדון ביחסי ישראל־ברית־המועצות. דיין סירב להיענות אלא אם כן יוזמן רישמית על־ידי גרומיקו. הסובייטים ניסו להציע שהשניים ייפגשו, כאילו במקרה, במיסדרונות האו"ם, ללא שום הכנה רישמית. דיין, שהיה אז שר־החוץ בממשלת בגין, סירב להצעה. הפגישה לא התקיימה.

בתוככי הרשות

הכסף יגיע בקרוב

הנהלת־הקואליציה אמורה לסיים השבוע, באופן חיובי, את הדיונים על אישור תקציב רשות־השידור, שוועדת־הכספים של הכנסת סירבה לאשרו, בגלל שיקולים לא ענייניים.

המדובר בתקציב כולל לרדיו ולטלוויזיה, בסך 42 מיליון דולר. רובו — 87 אחוז — בא מכספי משלמי האגרות. 13 אחוז מבוססים על רווחים מפירסומת ברדיו והכנסות מתשדירי־שרות־וחסות בטלוויזיה. אך הכסף מהגביה אינו מגיע לידי הרשות. הוא מועבר לאוצר, ושם הוא נתקע.

למעשה, יכולה הרשות לסיים את שנת־התקציב שלה ברווח. מתברר שרק 60 אחוז מבעלי מקלטי־הטלוויזיה משלמים את האגרה. הרשות מתקשה לתפוס את כולם. משום שמנגנון־הגביה שלה אינו מפותח.

בן־ציון ציטרין

איך העמור עלה למעלה

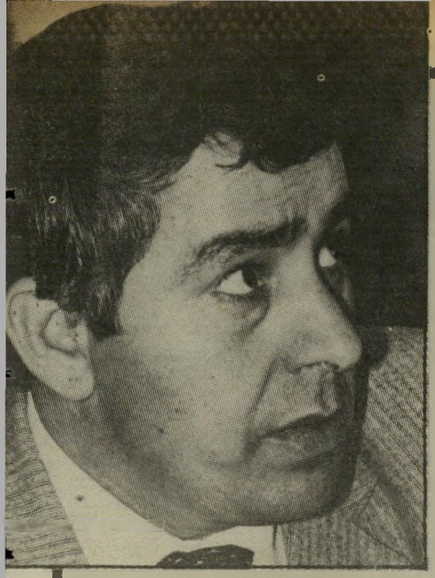

ראש־מועצה עמוד
קצת מזייף

שבועיים אחרי הופעתו של שאול עמור, ראש המועצה המקומית מיגדל־העמק בקטע סולו בתוכניתה של **שרהלה שרון**, התעוררו במחלקת־התוכניות של הטלוויזיה וניסו ל־היזכר איך הגיע לצילומים. הסקרנות נובעת מכך שעמור הוא גם חבר הוועד־המנהל של רשות־השידור — עובדה שאמורה היתה למנוע ממנו לקבל דקות־מסך כל־כך יקרות.

אבל עמור ביקש **מחנוך חסון** יחס דומה לזה שניתן לראש של מועצה מקומית אחר, מאיר שיטרית מיבנה, שהוא בעל קול ערב, ולא חבר במוסדות הציבוריים של רשות־השידור.

הציעו לעמור לשיר את ארץ ישראל יפה של שייקה פייקוב. זמן קצר לפני הצילומים הודיע עמור שאינו מסתדר עם השיר ומבקש לקבל שיר אחר. ברגע האחרון מצאו עבורו את עץ הרימון. אחרי ששרון הספיקה להתרגז על עמור שלא הצליח לשיר את שירו של פייקוב. זה לא הפריע לה לכנות אותו „חברה־הכנסת עמור". עמור הופיע על הבימה, הצטלם וזייף בשירה.

מוחו של טכנאי

על ג'קו רוזנצוויג, טכנאי־קול ותיק של הרדיו בתל־אביב, נהגו לומר שכרסו הולכת לפניו. רוזנצווייג בלט במימדי גופו מחד, אך בטוב־לבו מאידך.

הוא הגיע לרשות לפני 10 שנים, ועבד בעיקר בהקלטות־חוץ.

השבוע באו שני ילדיו מבית־הספר ומצאו אותו מת במיטתו. הוא מת בחתף, מהתקף־לב, עוד לפני שחגג את יום־הולדתו ה־40.

מחסלים את החלטורות

מנכ"ל רשות־השידור **אורי פורת**, שלח השבוע מיכתב קצר למבקרת הרשות **רימה אבישי**, ובו הוא מבקש תשובה, לפני נקיטת עמדה, על ארבע השאלות הבאות:

- מי עושה חלטורות ברשות?
- היכן הוא עושה?
- האם יש ניגוד־אינטרסים בין החלטורות ומקום־העבודה הממלכתי?
- מה עושה העובד ברשות?

פורת מבקש מאבישי תשובה מפורטת עד סוף נובמבר. ספק עם עד לתאריך זה תספיק אבישי למלא אחרי מישאלתו של המנכ"ל, כי מתברר שמימדי החלטורות של עובדי הרשות הם מעבר לכל פרופורציה.

פורת עצמו העלים עין מהתופעה. בעיקר משום שהשכר המשולם לעובדים הוא נמוך, ואת רובם אין הוא יכול לספק בשעות־עבודה נוספות. מה ששבר את קשר ההסכמה־שבשתיקה היה הטור של **ירון לונדון** בצהרון חדשות – לקרוא ולזרוק — על עיתונות ועיתונאים. אישי־טלוויזיה אחר המעורר זעם בבית כלל הוא **מיכה לימור**, שכבר התחיל לעבור עבור רשת־טלוויזיה גרמנית בכבלים. המפיקה שידורי־חדשות בליווי תרגום גרמני. לימור עדיין לא קיבל אישור רישמי לעבור שם.

כבלים של צדק. על יחס בג"ץ לענייני השטחים הכבושים, ונמר של נייר. על חוקי הצנזורה בארץ. תוכניתו זכתה בהערכה רבה, בשל העזתו להגיב על ענייני־דיומא.

השבוע הועלתה על המוקד. בכינוס ראשון של ועדת־האתיקה של הרשות, שהתקיימה ביום השני, דיבר עורך־הדין **מיכה ינון**, יושב־ראש הוועד־המנהל של הרשות. הוא סיפר לחברי־הוועדה (שהתכנסה בפעם הראשונה אחרי שנה

אתה רוצה לאבד חבר?
בקש ממנו את ה- LAMY שלו.

LAMY
זה כבר קו אחר.

דגם: LAMY UNIC

ציונות

אני לא יודעת אם מפרסמי המודעה (רצ"ב צילום), שהתפרסמה בכמה עיתונים אמריקאים, התכוונו לעשות מעשה ציוני למען תושבי מדינת־ישראל. אבל זה בדיוק מה שהם עשו. הנה מה שכתוב במודעה בקיצור:

סוף־שבוע של רציחות

ביום השישי בלילה בוא בלבוש מתאים לרצח. אתה תהיה אחת הנפשות הפועלות במחזה המתרחש לאחר ארוחת־ערב אלגנטית. העלילה מסתבכת בשבת, לידּ שולחנות ארוחת־בוקר עמוסי כל־טוב. בנשף של מוצאי־שבת תהיה עד להתפתחויות ואולי אתה תפתור את הפשע, בזמן שאתה מסתכל מחדרך על נוף־הרים קודר. ביום הראשון בבוקר, בארוחת בוקר־צהריים עם ש־מפניה, תהיו כולכם קרובים מאוד לפיתרון

התעלומה. האם תהיה אתה הראשון שיגלה את הסוד הנורא שאחז בכבלי־קסם את ה־פונדק במפלים של בק־היל?

תמורת 280 דולר בלבד, כולל פנסיון מלא, אתה תהיה חלק מסוף־שבוע מיסתורי של רצח. מיספר המקומות מוגבל. טלפן ה־יום ל־1־800־233־8113

***

זה לא הומור אמריקאי. זו סתם דרך להביא את האמריקאים להתרגשות תמורת 280 דולר לסוף־שבוע.

אנחנו, כאן, יכולים פשוט לקנות עיתון יומי בכמה מאות שקלים, ובקריאה אחת אנחנו נהיים שותפים לעשרות התרגשויות. הינה, למשל, ביום השישי לפני שבוע וחצי, בדרך הראשון של אחד הצהרונים, הופיעה תמונתו של הרב עובדיה יוסף, לידה הירי־עה שמביתו של הרב נגנבו עשרות אלפי דולארים, שהיו מוחבאים בתוך ספרי־תורה. אותי, אישית, שום רצח במפלי הבק־היל לא היה מזעזע כמו הסיפור על הדולארים של המנהיג הרוחני שלנו.

בקיצור, ברור לכולם שמצבנו טוב לאין ש־יעור ממצבם של האמריקאים. אצלנו, בינתיים, ההתרגשויות ממש חינם. ציונות או לא?

אוצר

לפני כמה ימים מצאתי אוצר. האוצר שמו שלי ואילן אגוז. כרגע היא עקרת־בית והוא נגר. לא, לא ההורים של ישוע, רק דומה.

טוב, מנגרות ומעקרות־בית כידוע לא נהיים עשירים בבת אחת. ועד שהם יהיו עשירים הם עושים הכל בעצמם. הדירה שלהם ראויה להיות מצולמת ומוצגת בכל ז'ורנל־דיהוט ציבעוני, אבל עד שאיזה האוס אנד גרדן יתעורר, אני חוטפת להם כמה פריטים מעשה־ידי בעלי־הבית.

הנה, למשל, הארון של עלי בת ה־3, בתם של הזוג אגוז. לעלי כבר יש שמלות וצעצועים וספ־רים, אבל יש לה חדר שלא יכול להכיל ארון בגודל קונבנציונאלי.

אילן לקח ארבעה קרשים, חיבר אותם למעלה ולמטה, בחלק התחתון הוא תקע שלוש סלסלות הניתנות לשליפה (הצעצועים בגובה שהילדה י־כולה לקחת בעצמה) ובחלק העליון של הארון הוא שם פשוט מוט ועליו תלויים הקולבים המח־זיקים את שמלות־המלמלה הוורודות.

אגב, חדרה של עלי נוצר מסגירת מירפסת, ולכן כל החדר מלא בחלונות שעליהם היה צריך להלביש וילונות, נגר שמש וקור ועין הרע. את הווילונות עשתה שלי במו ידיה מסדיני־כותנה פשוטים בצבעי פסטל רכים. יופי זו לא מילה.

רואים, כל מה שצריך כדי לסדר חדר־ילדים משגע זה טעם טוב, חוש אילתור וכישרון.

מילה טובה על סרט ישראלי

באמת נורא איך שהעם הזה לא מפרגן לעצמו. כל הזמן אני שומעת כמה שהסרטים הישראליים הם נוראים ומשעממים ועשויים בחוסר כישרון, וזה ממש סבל לראות אותם וכמובן עלבון לאינטליגנציה, והפרובינציאליות מצפצפת מהם בקול גדול, ובכלל, השחקנים איומים ויש להם דיקציה בלתי־נסבלת, והדיאלוגים מטופשים והסצינות לא אמינות, ועוד כל מיני דברים שאני לא זוכרת.

יום אחד בשבוע שעבר החלטתי לראות אם העם צודק. תקעתי ילד אחד אצל חבר, את הילד השני הצמדתי לאבא שלו ונשארתי לבד בבית. כבר התחלה טובה לסרט ישראלי, לפי דעתי. מיקלחת חמה, סירוק קל, טיפה סומק על הלחיים, שפריץ של בושם ואני בחוץ, בדרכי אל הקולנוע. רוח נעימה של סתיו מקדמת את פניי. ואם לא הדאגה שאולי לא יהיו כרטיסים בקופה, היה אושרי שלם. בקולנוע אין תור. קופאי נחמד. אני שואלת איזה מקומות עדיין פנויים והוא אומר שאין שום בעיה לשבת בדיוק איפה שרוצים. לפני הכניסה לאולם עצמו אני מצטיידת בשקית סוכריות־גומי שקית צ'יפס ומשקה טרופית עם קש. אולם ממוזג־אוויר. מוסיקה נעימה, קהל מצומצם, כנראה מאוד נבחר. אני תופסת לי מקום טוב, מתרווחת על כורסה נהדרת, מקשיבה למוסיקה ושותה טרופית.

אחר־כך חושך וסירטי־פירסומת. יופי. אחר־כך שוב חושך והסרט מתח־יל, מותחת את שתי הרגליים העייפות, פותחת בזהירות את שקית הצ'יפס ומתחילה בזלילה הגדולה. אחרי הצ'יפס, שקית סוכריות־הגומי ואחריה את שארית משקה־התפוחים. מבט של 360 מעלות על האולם, כדי לגלות איזה סדרן, וכשמסתבר שאין, אני שולפת סיגריה ומדליקה.

הכורסה רכה, הסיגריה נהדרת, רק שעייפות היום פיתאום נתנה בי איזה אות או שניים. החלטתי לסגור את העיניים רק לכמה שניות.

חבל שתמיד בסוף הסרטים הם שמים מוסיקה כזאת רועשת. התעוררתי. בדיוק היה סוף הסרט, אף אחד לא נדחק ולא התנהג בגסות. יצאתי מבית־הקולנוע ולאט־לאט הלכתי הביתה, שמחה וטובת־לב ואפילו רעננה. אני לא יודעת מה כולם רוצים מסרטים ישראליים. אני ממש נהניתי.

אוכל בלחי־נשכח

במיסגרת "הכר את מאכלי שכניך" נתנה לי נעמי סנדרסון מירשם לאורז לבנוני, שהוא פיצוץ אמיתי. מאז שניסיתי אותו במיטבחי, הוא נאכל בו יום־יום.

מה שצריך להשיג:
ראש כרפס, כולל העלים הירוקים שלו
כוס וחצי אורז
מיץ מלימון אחד
כף אבקת מרק־עוף
3 כוסות־מים, 2 כפות שמן.

וככה עושים: שוטפים את הכרפס ומקלפים אותו. את ראשו של הכרפס חותכים בסכין חד לקוביות ואת העלים הירוקים קוצצים גס.

מחממים 2 כפות־שמן ועליהם שמים את הכרפס ועליו ומטגנים קלות. מוסיפים את האורז (יבש) ומטגנים הכל תוך כדי בחישה עוד דקה או רקותיים. שופכים על האורז והכרפס את מיץ הלימון ואת כל כמות המים ומביאים לרתיחה. מבשלים על אש גדולה, בלי מיכסה, עד שהמים יורדים בדיוק לגובה האורז בסיר. מעבירים את הסיר לאש הכי־קטנה שיש, מכ־סים את הסיר במיכסה ועליו מגבת, ומבשלים על האש הקטנטונת עוד כ־15 דקות.

זה הכל, ודעו לכם שזה המון.

אל נקמות השם!

מי זה הכריז בקול רם שהוא לא מעוניין בשום יחסים דיפלומטיים עם ישראל? יוגוסלאוויה והו־נגריה. חשבו בטח שזה יעבור להם בשקט. הסל־אוים והטאטארים האלה.

אז, הינה, נגד הונגריה אנחנו כבר פועלים במרץ. אנחנו, זה דודו דנינו ושחר בן־מאיר, ש־רה אחת סידרנו שיופיע התרגיל 1=4−3+1×2, כמו בתמונה. אז צריך לדאוג שבשורה הבאה יהיה למשל 1=3×1:3 וכך הלאה.

אני כבר מנסה יומיים ועדיין לא הצלחתי, אבל זה, כמובן, לא אומר כלום.

המישחק מיועד לילדים עם איי־קיו סוער

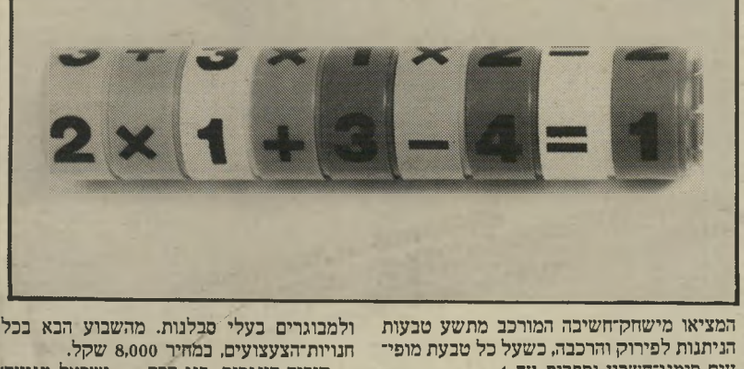

המציאו מישחק־חשיבה המורכב מתשע טבעות הניתנות לפירוק והרכבה, כשעל כל טבעת מופי־עים סימני־חשבון וספרות עד 4.

המטרה הסופית היא להביא ארבע שורות של תרגילי־חשבון לתוצאה נכונה. כלומר, אם בשר־ולמבוגרים בעלי סבלנות. מהשבוע הבא בכל חנויות־הצעצועים, במחיר 8,000 שקל.

קוביה הונגרית, פני דרך — ישראל מגיעה: אז במי עוד נשאר לנו לטפל? ביוגוסלאוויה? יהיה בסדר. בלגראד על הכוונת. אל נקמות השם!

פינת בן־יהודה

או־קיי, חברה. למדנו מספיק בזמן האחרון. הפעם נעשה בוחן־פתע.

מה זה, לפי דעתכם, חלחול?

כפר ערבי? מחנה־פליטים? מקום שממנו זרקו אבנים, או חטפו אבנים?

מה שמעצבן אותי אצלכם זה שכל דבר אתם רואים דרך המישקפיים של 'יחסי יהודים־ערבים.

חלחול, רבותי וגבירותי, זה פשוט **פרקולטור**, הכלי הזה שעושים בו קפה. הייתם מאמינים? ידעתי שלא.

אהבה בפיתית

מה גרם לכך שהיפים והיפות של תל־אביב ברחו מהצגת הסרט שהבטיח מין בשפע?

על ההזמנות, מתוך ציפיה לסרט פורנוגראפי, אבל קיבלו הרבה יותר מכל מה שיכלו לתאר לעצמם. הזדור גויות בכית, זה טוב לראות בערב, לפני שהולכים ללגום כוסית בפאב; אבל תשוקות ואובססיות של ממש, עד, שנדמה כי מישהו הציץ לתוך חדר־השינה הפרטי שלהם לפני שעשה את הסרט, או אולי אפילו לנבכי כיסופיהם הפרטיים והכמוסים — זה עניין בהחלט לא נעים. ואת כבר פורנו־גראפיה עצמית, ואין יפה או חכם שישלים עם מעשה תועבה חושפני שכזה.

בעצם, אין צורך להתפלא. אותם היפים ואותם החכמים, כולם עם דיפ־לומות ויומרות מרקיעות שחקים, הגיבו בצורה דומה למדי, למראה אימפ־ריית החושים של נאגיסה אושימה. מבלי להשוות בין שני הסרטים. כי סירטו של אושימה הוא יצירת־מופת והמפתח בהחלט אינו כזה — התגובה של קהל המוזמנים המובחר מעידה שוב כי השמנת התרבותית של החברה הישראלית היא שמרנית ומבוהלת בעיניי מין, לא פחות מאבות אבותיה שחיו בכתריאל־יבקה.

יומנים במגירה

ביומאי האיטלקי טינטו בראס, שזיעזע כבר את הצנועים למיניהם בסרט קודם, קאליגולה (ממנו הסיר את־שמו בשל סיכסוך עם המפיק בוב גוצ'יונה, בעל ירחון־המין פנטה־אוז), מצא את הסיפור של המפתח אצל הסופר היפאני המנוח יוניצ'ירו טאניזאקי. היה זה אחד הרומנים האחרונים שכתב לפני מותו, ואף צייד את הסיפור בשם־מישנה, הווידוי הנועז. עוצמתו של הסיפור גופו היתה גדולה כל־כך, שהבימאי היפאני קון (אולימפידת טוקיו) איצ'יקאווה הפך אותו מייד לסרט, בשם האובססיה המוזרה, על בעל מזדקן המנסד לכבוש מינית את רעייתו בכל מחיר. גם אם יהיה זה באמצעות גבר שני.

סירטו של איצ'יקאווה לא השתמש למעשה בטכסיס המרכזי של הסיפור. אצל טאניזאקי, הבעל רושם יומן אינטימי, שבו הוא מתאר בפירוט את הזיותיו האירוטיות, מתוך תיקוו גלויה שאשתו תמצא את היומן ותקרא את הרשום בו. ואילו האשה עצמה בעקבות הקריאה, משתכנעת להשיר

השחקן העולמי פראנק פינלי, מגדולי שחקני הבימה הבריטית, מגלם את דמות הבעל ניגו רול־פה, שבעזרת רמזים אירוטיים ודרך היומן שלו דוחף את אשתו (בתמונה למטה) לגלות בעצמה את חושניותה ולהיסחף אחרי תענוגות־הגוף.

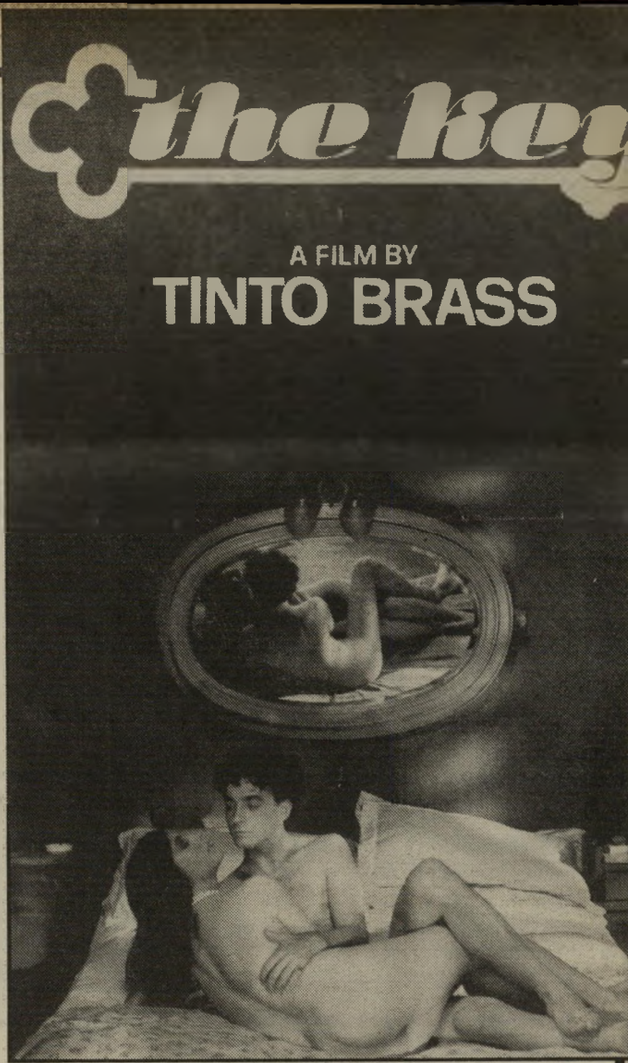

חור המנעול כרזת הסרט המפתח נראית כהצצה דרך חור־המנעול, המגלה זוג מתעלס בעירום, כשבבואתו נשקפת במראה. זוהי ליזה (סטפאניה סאנדרלי), שבעלה הקשיש ממנה ב־20 שנה דוחף אותה לזרועות מאהבה, לאסלו (פראנקו בראנצ'ארולי).

שנים מהצהרונים של סוף־השבוע היו מקושטים בתמונות גדולות, החושפות ישבנה של דוגמנית עירומה, שהופנה ברוב כבוד אל באי קולנוע צפון בתל־אביב (ראה רחל המרחלת). זה היה תעלול־פירסומת, שנועד להכניס את קהל־המוזמנים הנכבד להקרנת־הבכורה של הסרט המפתח לאווירה המתאימה. אבל אף אחד משני העיתונים לא דיווח מה עשו היפים והחכמים של תל־אביב, אשר ליקקו שיפתיהם בהנאה במשך כל השבוע תוך ציפיה לסרט הנועז שהם עומדים לראות, כאשר ראו את הסרט עצמו.

התגובה היתה, בפשטות, הגירה המונית החוצה (ראה יומן אישי). משום שכל היפים והחכמים, שמילאו את האולם עד אפס מקום, נתפסו למבוכה איומה. הם התפלחו להקרנה או נלחמו

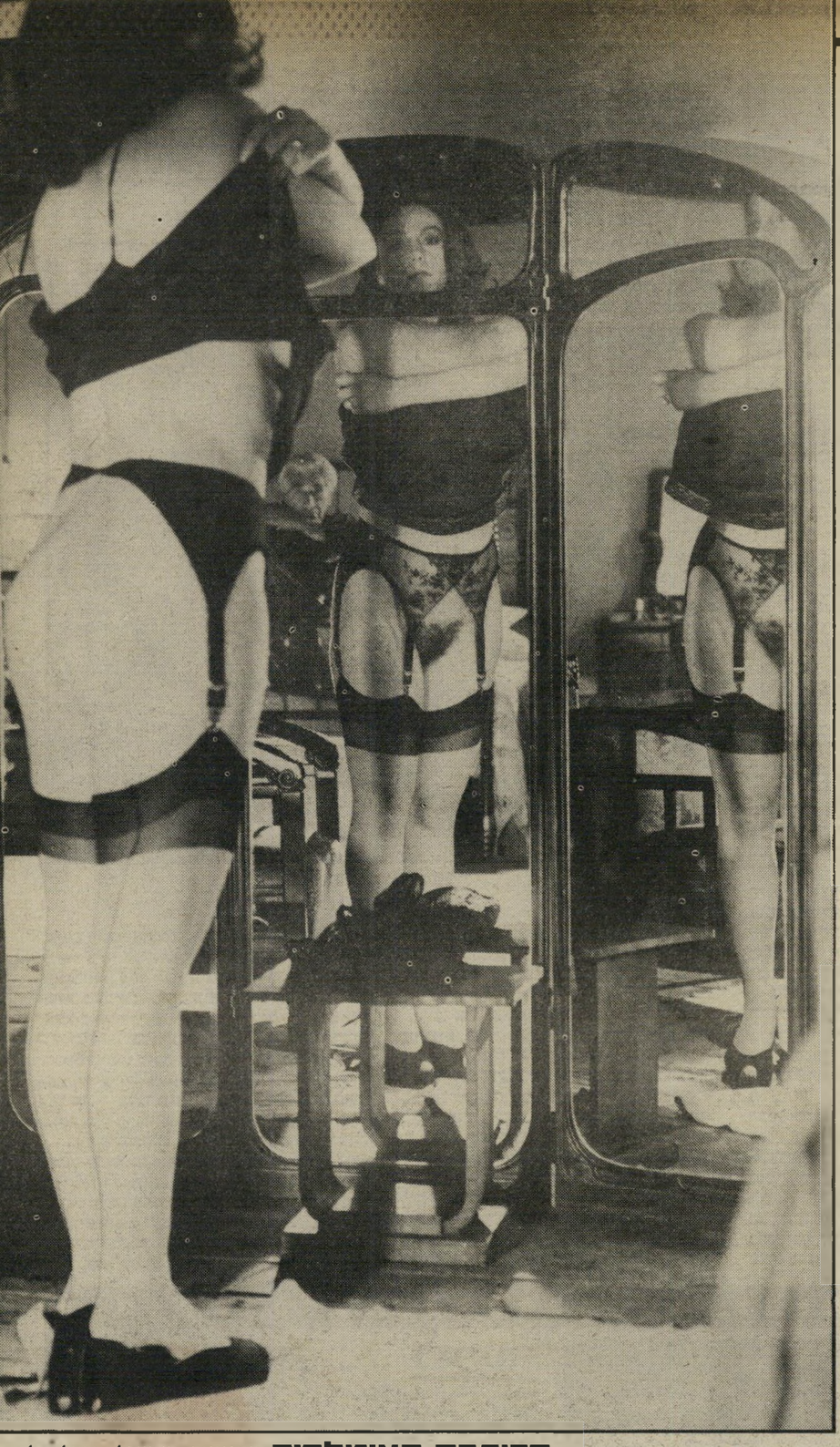

בצמרת הפירסום, השערוריות והמאבק עם הצנזורה האיטלקית עמד טינטו בראס, הבימאי של הסרט.

הווידוי הסופר היפאני יוניצ'ירו טאניזאקי, שנפטר ב־1965, גם העניק לרומן שכתב שם מיוחד — הווידוי הנועז.

מעל עצמה את הפחדים והמעצורים של בת הבורגנות השמרנית, להעז ולהפליג לאיזורים שלא חלמה עליהם קודם לכן. היא מנהלת יומן משלה, גם הוא סודי ואינטימי, וגם הוא מיועד בעצם, לעיני הבעל. התיקשורת המוזרה הזו בין שני בני־זוג החיים יחד כבר 20 שנה, ולמרות זאת אינם מעזים להיחשף בגלוי, זה מול זה, מתאפשרת בעזרת המפתח. המעניק את שמו לסיפור. זהו מפתח שבעזרתו נפתחת המגירה שבה מונח היומן.

בראס העביר את הסיפור לוונציה של שנת 1940, בשיא תקופת הפאשיזם, כאשר דיכוי הפרט בחוץ מהווה נקודת לחץ נוספת. עידן שבו הצביעות והדריקאדנס מאלצים את בני־האדם לתיקשורת סתרים מן הסוג הזה.

„הנושא הזה משך אותי לא משום שאיפשר כל מיני תרגילים בפסיכולוגיה בסיסית," טוען בראס, „אלא מפני שבעזרתו אפשר לעמוד על הדרמשמעות, על הניגודים, על הרחפים הנסתרים, על החריקות שמתגלות אחרי שנות־נישואין רבות. מבעד לחרשניות הגופנית הסוחפת לביטוי מלא, דרך חדוות החושים המתפרצת בשיא עוצמתה מצטיירות הדמויות עצמן." ואכן, הבעל מוביל את רעייתו, בסרט זה, באמצעות רמזים ובעיקר בעזרת היומן שלו, לידי שיחרור מכל הכבלים של המוסכמות המיניות למיצוי מלא של תענוגות־הגוף, להתמסרות גופנית ללא סייג, שבצידה שימחת־חיים אמיתית. גרולה כל־כך, שסופה אינו יכול להיות אלא מוות.

„השתדלתי להיות נאמן לסיפור המקורי. זהו סיפור אהבה אמיתית של זוג. איני מקבל בשום פנים ואופן את ההנחה שמדובר כאן במישחקים סאדומאזוכיסטיים. חיי גבר ואשה אינם זירת־איגרוף, שבה עליהם להיאבק זה עם זה. אם כבר, הייתי משווה זאת לבימה שעליה הם מופיעים בצוותא. משחקים ומדקלמים יחד תפקידים שהם מאלתרים בזה הרגע, מתוך ידיעה ברורה של שיתוף־פעולה מוחלט וחכרה במהות מעשיהם."

יש ישבן!

כל זה נשמע יפה מאוד. אולם כשראו באיטליה את הקיצוניות שבה מציג בראס את חוש ההרפתקנות המינית של בני־הזוג בסירטו, ושאליהם מצטרף שותף שלישי, שהוא ארוסה של הבת, נבהלו הכל. מנהל פסטיבל־ונציה, ג'יאן לואיג'י רונדי, שהזמין את הסרט, ביטל את ההזמנה, ואילו שופטי בתי־המישפט, שאינם שונים כל־כך מן הצדקנים שלנו, אסרו את הסרט להצגה. מה שכמובן הביא לו פירסומת עצומה, והפך את הכוכבת, סטפאניה סאנדרלי, למרואיינת המבוקשת ביותר לשנת 1982 (זו השנה שבה הופק הסרט).

סטפאניה סאנדרלי לא נחשבה אף פעם לשחקנית ביישנית או צנועה במיוחד, אבל מעולם לא הופיעה בסרט שבו היה גופה העירום האובייקט העיקרי. הוא מצולם מכל הזוויות, עד שכל סנטימטר מרובע שבו נחשף למבט הסוקר של המצלמה.

אחד השופטים המזועזעים כינה אותה, ברוב זעמו, „חזירה", עם כל המשמעות הכפולה שיש למילה באיטלקית. „זה לא מטריד אותי כלל," היא הגיבה, במיסגרת המסע הפרטי שניהלה לביטול הצנזורה על הסרט. „עדיף שיכנו אותי כך, במקום שיאמרו עליי שאין לי ישבן.

„אחת ההפתעות הנעימות בסרט, היתה התגלית שדווקא יש לי ישבן, ולא רק ישבן, אלא כל מה שצריך — חזה, חמוקים, רגליים וכל השאר. אף פעם לא ראיתי את עצמי טוב כל־כך. המצלמה חשפה הרבה יותר מכל מראה, ואני חייבת לומר, שאחרי ההקרנה הראשונה אמרתי לעצמי: כל הכבוד, אם בגיל שלי (היא טענה באותו זמן ל־37, עיתונים אחרים דיברו על 40 או 42), אני נראית כך, אין במה להתבייש.

„חששתי שאראה על המסך כמו גל של חורבות, מתושלח ממין נקבה. הכל מחזיק מעמד יפה מאוד, ואני אפילו איני מתעמלת או עוסקת בספורט."

אכן, סאנדרלי ניחנה בכל מה ש־דרוש ליופי האיטלקי הקלאסי, השופע בכל הכיוונים. והיא אינה מסתירה כאן מאומה. „רציתי לבדוק אם אוכל לשחק כך, שישבני בסרט יהיה שונה מישבנן של מיליוני נשים אחרות. שיחקתי עם כל הגוף שלי, אם אפשר לומר כך. נסיתי להעניק אישיות לאיברים השונים. אם אפשר לזהות בחזה, בבטן, בערווה, בישבן או ברגליים את סטפאניה סאנדרלי, הרי הישגתי את מבוקשי. לדעתי, זה מה שקורה בסרט, ואני מאושרת שזה קורה."

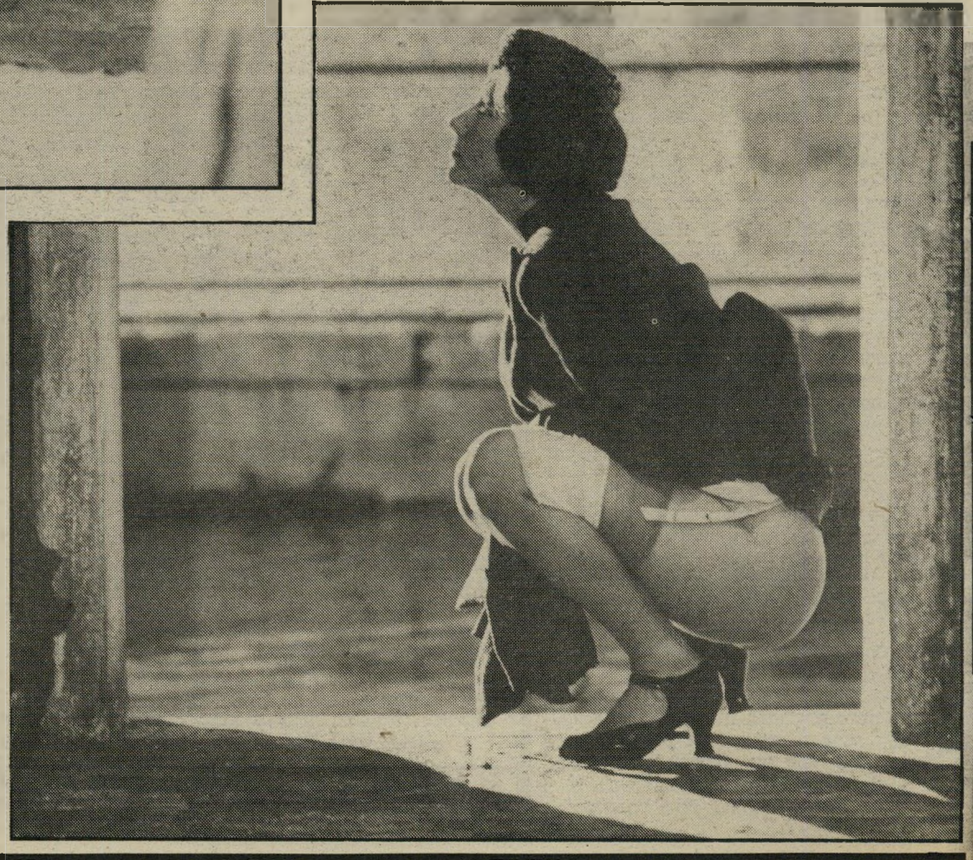

הכוכבת האיטלקיה

סטפאניה סאנדרלי מעולם לא נראתה בסצינות נועזות כל־כך כמו אלה שבסרט זה, שבו חיפשה לדבריה, להעניק פרצוף לישבנה (בתמונה למעלה) או להגיע לשיא של חוסר בושה ועירטול (למטה מימין).

שערוריות הראיון האחרון

האם הוא היה או לא היה אנטישמי?

אילו היה ריינר ורנר פאסבינדר בין החיים, היה בא בעצמו להצגת הבכורה בתיאטרון של פרנקפורט. הוא היה מופיע, כדרכו, לבוש בשחורים, לראשו התפוח כובע מרופט ומישקפי־שמש כהים, ההסוואה הקבועה שלו. אחריו היו משתרכים בני הפמליה הקבועה שלו, שכן פאסבינדר פחד לבוא בציבור לבדו. מי שהכירו היטב טען, שכל התוקפנות הנוראה שלו לא היתה אלא כיסוי לביישנות חולנית ולרתיעה פרנואית מן החברה, שלמענה, בכיכול, יצר את סרטיו. הכנופיה שלו לא היתה אלא קובץ נערי־מקהלה, שעבדו עבורו כמעט בחינם וחילקו איתו את מיטתו — מלבד עוזרת־הפקה קבועה בשם קארן גולדשמידט, שהיתה, לא עלינו, יהודיה.

בעל כורחו היה בא למסיבת־העיתונאים שהיה מכנס עבורו מנהל־התיאטרון, ועונה בגועל־נפש גלוי על השאלות המטומטמות שהיו מפנים אליו העיתונאים המרגיזים. כך נהג לעשות תמיד, בכל הפסטיבלים, ואפילו באחרון שבו השתתף, פסטיבל ברלין 82, שנתן לו פרס ראשון ואחר־כך חשף אותו לביקורת צולבת.

כי מסיבת־עיתונאים היתה עבור פאסבינדר זירת־פרים, והוא היה הפר המשתולל שבא להשיב נגיחה לדוקריו. ומשיירו בו חץ אחרי חץ, והוא היה מרגיש כי עומדים לשפוך את דמו, היה מתנער, מרביץ בעיטה הגונה בקמים להרגו ומפוצץ את המסיבה.

כך בריוק עשה אז, אחרי הקרנת כיסופיה של ורוניקה פוס, משחזרו והתקיפו אותו על כך שהסרט הוא אנטישמי (בסירטו האחרון הופיעה ד"ר כ"ץ, רופאה יהודיה שהפכה את לקוחותיה הגרמנים לנרקומנים, כדי לרשת את רכושם בתמורה לסמים שסיפקה להם). הוא התפרץ בשצף קצף: „עוד שאלה אחת אם אני אנטישמי — ואני קם והולך!"

בימאי פאסבינדר בפעולה
גרמניה היא גם יהודים –

פאסבינדר כשחקן (על הריצפה) ב„צל המלאכים"
– וגם הומוסקסואלים

דרך אגב, באותו סרט הוצג גם זוג יהודים, קורבנות שואה, המתאבדים אחרי שלא מצאו לעצמם כל תיקווה בעולם הזה.

סוד אידיוטי. לא היתה זו הפעם הראשונה שפאסבינדר הואשם באנטישמיות. מסתבר עתה, לאחר מותו, שגם לא האחרונה. גם מבקרי־הקולנוע שהעריצו אותו כילד הנורא של ה־קולנוע הגרמני, האיש שתקף את כל המוסכמות ואת כל החוקים המקובלים במולדתו, ושהיה לסמל הקולנוע הגרמני המתחדש, לא ידעו איך לבלוע את ד"ר כץ, כמו שהתקשו לעכל את דמות „היהודי העשיר", איש ללא שם, אבל נושא תווית־הגנאי, שהופיע במרכז הסרט צל ה־מלאכים, הכניסה הרישמית של גרמניה לפסטיבל קאן 76. זהו בדיוק המחזה האשפה, העיר והמוות, שבו מדובר בימים אלה ב־פרנקפורט, שעובד אז לבד על־ידי הבימאי היהודי דניאל שמידט, ידידו של פאסבינדר, ופאסבינדר גם שיחק בו בתפקיד הומוסקסואל הגווע מסמים בביני־השופכין של החברה הגרמנית החדשה.

פאסבינדר, שחזר לא פעם בקול רם על האני־מאמין המלודרמאתי שלו — „לגבי התחושה היחידה האפשרית בעולם שלנו היא הייאוש" — וביטא אותו לא רק בוורוניקה פוס, כי אם גם בגרמניה בסתיו, ביאוש, בהדור השלישי, בלשנה 13 ירחים, בפחד אוכל את הנשמה ובסרטים יותר ידועים, כמו מריה בראון, חזר תמיד לנושא שעניין אותו גם בהאשפה, העיר והמוות. הוא רצה לכתוב מחדש את תולדות גרמניה מנקודת־המבט הפרטית שלו, להראות איך מדחיקים כל נסיון לשינוי בחברה ואיך משפילים ומתעללים במיעוטים ובחלשים, וכיצד הכסף חוזר להיות הערך העליון בחברה הגרמנית.

מדווחת על כך עדנה סיינרו, עורכת־הקולנוע של „העולם הזה":

הריקבון והחולניות שפיעמו ביצירותיו אכלו את פאסבינדר הלכה למעשה. כשהעניק לי את הראיון („העולם הזה" 10.3.82), למחרת אותה מסיבת־עיתונאים רעשנית, לא ידעתי מה פשר הצבע הלבן החיוור והנפיחות החולנית שאחזו בפניו. האם היה מודע לכך שמלאך־המוות כבר התאזרח אצלו קבע? חודשיים אחרי פגישתנו נפטר. שניים מעוזריו, שחקן ומפיק שהיו גם מאהביו וידידיו עד ליום מותו (הוא מת על בימת־הצילומים), גילו לי, מאוחר יותר, כשהקרינו בפסטיבל לוקארנו סרט שהפיקו עליו, שחשש מאוד מפגישה עם ישראלים, כי פחד שמא תביא להתנגשות נוספת. אך למרות כל זאת פגישתנו התארכה יותר משעתיים, ולפי עדותם היה זה הראיון הארוך האחרון שהעניק לעיתונאי כל־שהו.

אולי זה סימלי, אולי אירוני, אבל כששואלים אותי מה דעתי, האם באמת היה אנטישמי, אני רק יכולה לחזור על טיעוניו שלו, מרוייקים כפי שרק אפשר לרייך בתירגום חופשי לעברית, מאותה פגישה אחרונה בבית־המלון שוויצרהוף בברלין. מעניין להזכיר שהוא ביקש להתראיין בגרמנית, ומשום כך ציידו אותי במתורגמן. אבל פאסבינדר, כשראה שדבריו אינם מתורגמים כהלכה, עבר בעצמו לשפה האנגלית. אין ספק שהיה לו חשוב להסביר את עצמו לעיתון יש־ראלי:

„אני מנסה לשחזר בדרכי שלי את תולדות הרפובליקה, כי לדעתי ההיסטוריה שלה זקוקה לבדיקה מחודשת.

„חשוב ביותר להבין כי למעשה נוצרה בגרמניה דמוקרטיה כפויה מלמעלה, שאינה דמוקרטיה כלל. אין זו הדמוקרטיה שלמענה נלחמים עמים. אין זו דמוקרטיה מרצון, אלא דמוקרטיה מוכתבת, ולכן, אינה קיימת למעשה.

„כדי להבין את התהליך שהוביל למצב המזוייף הזה, אני מנסה לחזור לנקודת־המוצא שלפני הקמת הרייך השלישי, ולבדוק מחדש באמצעים אמנותיים מה קרה מאז ולאן יש ללכת.

„אחרי המילחמה היו הגרמנים עסוקים מדי בבניה המואצת של מה שנהרס, ולא התפנו כלל לעסוק במה שהתחולל בתוך החברה ובנפשה. הם העדיפו לדחוק כל מה שקשור ברייך השלישי לתת־המודע שלהם, וסירבו לשבת ולנתח בצורה הגיונית את מה שקרה. התוצאה של הדחקה זו היא אותה דמוקרטיה השוררת היום בגרמניה, שאינה אלא אחיזת־עיניים."

וכך נמשך הראיון:

● בסירטך האחרון, ורוניקה פוס, כמו בסרטים רבים אחרים שלך, אפשר למצוא הערות שהתפרשו כהתייחסות בלתי־אוהדת ליהודים. למשל, רופאה הסוחטת את לקו־חותיה המשועבדים לסמים ומאלצת אותם להוריש לה את כל רכושם, היא ד"ר כ"ץ – שם יהודי טיפוסי?

„אני מטפל בחברה הגרמנית. ובחברה הגר־מנית יש גם יהודים. לדעתי, היה מסוכן יותר עבורי ומתפשר יותר מצדי, אם רק מפני שאני גרמני הייתי אומר שכל היהודים הם טובים. זה לא יהיה נכון. להיפך.

„מי שמנסה לשחזר את ההיסטוריה בגרמניה ואת ההיסטוריה של היהודים בה, רואה שהיהודים נאלצו לנהוג באופן שלילי כדי להתקיים. זה אידיוטי לעשות מהעניין סוד. ניתוח ביקורתי לא יכול להיות אנטישמי. מי שרואה באמת את הסרטים שלי יודע שאני לא יכול להיות אנ־טישמי."

● מדוע היה על הרופאה היהודיה לנהוג באופן שלילי כדי להתקיים?

„אני חושב שד"ר כ"ץ למדה מעוריה דברים נוראים. היא רעה לא מפני שהיא יהודיה, אלא מפני שהחברה לימדה אותה, שכיהודיה עליה להיות יותר טובה מהאחרים, בדיוק כמו שה־הומוסקסואלים בארץ זו חייבים להיות לא רק טובים כי אם יותר טובים מכל האחרים, מפני שהם הומוסקסואלים. כל מיעוט צריך להיות יותר קדוש מן האפיפיור כדי להתקיים וכדי להתקבל על־ידי החברה."

איכר פשוט. מוזר ביותר, אבל בימים אלה מוצג בארץ הסרט קולונל רדל. כשפגשתי השנה בבימאי שלו, אישטוואן סאבו בבודפשט, הסביר לי כמה קרוב הקשר שהחברה הגרמנית בווינה קושרת בין הומוסקסואל ליהודי, עד כדי כך

בעיטה לאמריקה

הבז ואיש־השלג (בן־יהודה, תל־אביב, ארצות־הברית) – **סיפור אמיתי, כך מצהיר הסרט על עצמו בחתימתו של הבימאי ג'ון של־זינג'ר. ואומנם, נכון. גיבוריו, שני הצעירים – במקור כריסטופר בויס ואנדריו דולטון לי – אכן ריגלו לטובת ברית־המועצות, ואכן נידונו על־ידי בית־דין אמריקאי ל־40 שנות־מאסר. אבל למרות העובדה ששלזינג'ר הלך לפי סיפורו של העיתונאי רוברט לינדסי, לא עניינה אותו בדיוק האמת ההיסטורית של הפרשה, כי אם האמת האמנותית. אם אפשר לקרוא כך לדילמה המוסרית שהוא מציג ביצירה זאת: האם הבגידה היתה אומנם בגידה, או שזהו צידה השני של הפטריוטיות הפנאטית, כלומר הרצון להיות פטריוט יותר מן הפטריוטים הנפוצים?**

אחרת אי־אפשר להבין את צמידותו של שלזינג'ר, בפעם השניה, לשאלה מה עושה את האדם החופשי למרגל – אחרי שעשה את הסרט המצויין אנגלי בחרו"ל (על פגישתה של השחקנית הבריטית קורל בראון עם המרגל גאי ברג'ס ברוסיה).

ובכן, לעומת ברג'ס, המתעקש לומר שהאיש שאליו הוא באמת מתגעגע באנגליה זה החייט שלו, הרי אחד מבין שני הצעירים כאן פונה לריגול כי גילה שאמריקה הדמוקרטית־כביכול רוקמת מזימות גם כלפי בעלות־בריתה, לנוחותה הפרטית (בתחנת־המימסר הלווינית שבה הוא עובד זמנית מגלה בויס מזימה אמריקאית להפיל את ראש הממשלה

טימותי האטון ושון פן — מעבר לפטריוטיזם

הסוציאליסטי באוסטרליה). השני, דולטון לי, בן מאומץ למישפחה בורגנית ממוצעת, משתבך בסחר־סמים וזקוק נואשות לכסף. השניים מעבירים סודות מדינה לרוסים, כשדולטון לי נפגש איתם במכסיקו, כל אימת שבויס מעביר לו מידע מן התחנה שבה הוא עובד.

הבעיה היא שהשניים הם אומנם שחקנים מוכשרים מאוד – טימותי האטון ושון פן – אבל הם חוזרים על תפקידים שכבר עשו. האחד באנשים פשוטים והשני בכיבוי אורות (לצד האטון). התסריט דל ביותר לסרט כה ארוך, ואינו מספק שום הסבר כיצד שני נערים מבולבלים הצליחו במשימה של מרגלים מה עוד, שלמרות הנושא המרתק, הסרט הוא משעמם.

שגיבורו, אותו קולונל אלפרד רדל, שלא היה יהודי, הואשם בבגידה על רקע הומוסקסואלי, ומתוך כך כ"עיסקת חבילה" טפלו עליו גם יהדות.

אמר סאבו: "קודם כל אומרים עליך שאתה איכר פשוט, אם אתה איכר פשוט אתה בטח גם בור, אם אתה בור אתה בטח גם הומוסקסואל, אם אתה הומוסקסואל אתה בטח גם יהודי — אם אתה יהודי אתה בטח גם בוגד."

תדריך

חובה לראות

תל־אביב: אפוקליפסה עכשיו; קאל; אמדאוס; קולונל רדל; שושנת קאהיר הסגולה; דמעות של שתיקה;
ירושלים: דמעות של שתיקה; קולונל רדל;
חיפה: אמדאוס; שושנת קאהיר הסגולה.

תל־אביב

★★★★ **אפוקליפסה עכשיו** (בית ליסין, ארצות־הברית) — מסע אל התופת באמצעות

מיה סארו ב"שושנת קאהיר"
אהבה בין הקהל והקולנוע

סיפרו של ג'וזף קונרד, מועבר לוייט־נאם, כשקורץ הקונרדי הוא גנרל שנטרפה עליו דעתו. מרטין שין ורוברט דובאל מעולים, מארלון בראנדו נראה כפארודיה על אריך שרון.

★★★★ **דמעות של שתיקה** (החוויה הישראלית, ארצות־הברית) – סיפור ידידות על רקע התופת האנושית, הפעם בקאמבודיה. הידידים: עיתונאי אמריקאי והצלם הקאמבודי שלו, שאותו הוא חוזר לחלץ משם.

★★★ **קאל** (לב, אנגליה) – המפיק דייוויד פאטנאם (דמעות של שתיקה) בסרט אינטימי הרבה יותר מקודמו, אבל עיקר דיונו במוקדי אלימות ההורסים כל חלקה טובה ביחסי אדם ורעהו. הפעם המקח הוא בלפסט ומילחמת־האחים שבה. נער אירי קאתולי לכוד בחברה פרוטסטנטית ומתאהב באלמנתו של שוטר, שברציחתו היה שותף.

★★★ **ברדי** (פריז, אנגליה): ניקולאס קייג' ומאתיו מודין כשני חברים המנסים למצוא תיקווה חדשה, אחרי שלחמו בוייט־נאם וכל אחד מהם חזר עם נכות אחרת.

★★★★ **שושנת קאהיר הסגולה** (שחף, ארצות־הברית): וודי אלן באחד הסרטים ה־מרגינים ביותר של השנה האחרונה ואולי הטוב ביותר שעשה מעודו. סיפור אהבה בין אשה לגיבור־קולנוע ובין הקהל לקולנוע בכלל.

★★★★ **קולונל רדל** (אורלי, הונגריה־גרמניה) — קלאוס מריה ברנדאואר, מי שהיה מפיסטו, שוב בסרט של אישטוואן סאבו, על אדם המאבד את זהותו. דרך דמותו של קולונל אלפרד רדל, שהיה מפקד הביון האוסטרי ערב מילחמת־העולם הראשונה והואשם בבגידה על רקע הומוסקסואלי, מעביר סאבו מחשבות על אדם שאינו רוצה להיות מה שהוא באמת אלא מישהו אחר. המדים משמשים לו הסוואה, אבל בסופו של דבר הוא מוצא את עצמו מחוץ למעגל שאליו כל־כך רצה להשתייך, ומשלם על כך בכבודו ובחייו.

עדנה סיינרז

ההסכם הסודי של „מכבי"

מאז עלה על סדר־היום הציבורי סיכסוך קופת־החולים מכבי עם הרוקחים הפרטיים ועם חלק ממבוטחי הקופה, על רקע טענת האחרונים בדבר הרעת תנאי־הביטוח שלהם, ניסו הכל לברר מהו טיב ההסכם שחתמה מכבי עם בתי־המירקחת הפרטיים שהצטרפו להסדר.

לשני הצדדים היה אינטרס משותף שלא לפרסם את הפרטים. עתה הם נחשפים לראשונה.

בשבוע שעבר הופיע **רפי רוטר**, מנכ"ל מכבי, לפני מליאת המועצה הישראלית לצרכנות, בפורום סגור לכלי־התיקשורת. שם הוא התבקש להסביר מה קורה בקופת־החולים הפרטית.

במשך יותר משעתיים פירט רוטר את פירטי ההסכם. כ־100 בתי־מירקחת מהרשת, בת ה־107, הם בבעלות רוקחים פרטיים. השאר הם בתי־מירקחת מוסדיים של מכבי, ובהם מועסקים רוקחים שכירים.

בעבר, לפני הפעלת הרשת, ב־1 באוקטובר, ניהלה מכבי את יחסיה עם 400 בתי־מירקחת פרטיים, מהם היא קיבלה הנחה לתרופות של שלושה אחוזים, ובנוסף לכך היא גם שילמה מיקדמות על חשבון הקניה. היקף הרכישות היה כ־30 מיליון דולר. בתנאי היפר־אינפלציה היא לא הרוויחה, אלא להיפך.

על־פי ההסכם החדש, תקבל מכבי מבתי־המירקחת, שעימם חתמה חוזה, עשרה אחוז הנחה על התרופות הנמכרות למבוטחים. תנאי אשראי יהיו של שוטף פלוס עשרה ימים. שני הצדדים הסכימו על אמצעים, שלא מתפרסמים כרגע, לצימצום תופעת ההונאה מצד לקוחות ורוקחים המר־מים את הקופה. על־פי רוטר, הרווח הצפוי מההסדר החדש הוא שלושה מיליון דולר בשנה.

רוטר נשאל מהי חברת קיי המיסתורית. לדבריו, זוהי חברת ניהול פרטית, המקימה את הרשת, ותפקידה העיקרי הוא בעתיד: אז היא תעסוק בקניית תרופות, עבור כל הרשת, בצורה מרוכזת ובהנחה גדולה.

עד היום לא פורסמו הפרטים, על דעת שני הצדדים, כי הרוקחים לא רצו לחשוף לפני עמיתיהם את גודל ההנחה שהם נתנו למכבי, ורוטר לא רצה להביך אותם. מהסכם זה ניתן לשער כמה הם הרוויחו לפני כן.

ובינתיים, מכבי עדיין על סדר־היום. בישיבה האחרונה של הנהלת מכבי ניצל רוטר בקושי מדיברי זעם נגדו.

ועד־המבוטחים טוען, שבידיו כ־100 אלף חתימות — שליש מהחברים — המתנגדים להסכמים החדשים, והם מתכוונים לפנות למבקר המדינה שיבדוק מייד מה קרה בקופה.

אחד הנושאים שכבר הועברו לבדיקה הוא הרכישה הראשונה של מכבי. המדובר בבית־המירקחת בקרן הרחובות יהודה־הלוי וקרליבך בתל־אביב, שנרכש ממישפחת **קרמר**. הרוקחת בו היא אחותו של עורך־הדין **אליהו ניצלטנר**, יו"ר הנהלת הקופה.

הסכום ששולם עבור בית־המירקחת הוא 130 אלף דולר, שמתוכם 40 אלף דולר הם דמי־מפתח, חמשת אלפים דולר עבור התרופות במלאי ו־85 אלף דולר עבור מוניטין. אחרים מעריכים את המוניטין בפחות מחצי.

וזה לא הכל. הרוקחת קרמר הועמדה בעבר לדין לפני בית־דין פנימי משותף לרוקחים ולמכבי, על מירמה במסירת תמרוקים במקום תרופות ללקוחות מכבי.

תיזכורת

בסוף חודש יולי אמר שר־האוצר **יצחק מודעי** בוועדת־הכספים של הכנסת, כי המצב באוגוסט יהיה קשה, ואולי גם בספטמבר, אולם החל באוקטובר תתחיל הרווחה לציבור, אם התוכנית הכלכלית תצליח. כך על־פי הכתב הכלכלי של דבר (ראה גלופה).

עד כמה שידוע, איש לא הצליח לטרפד את התוכנית הכלכלית. השכר נשחק ריאלית בעשרות אחוזים. האינפלציה השנתית התלת־ספרתית הפכה לדו־ספרתית, ואפילו הוחל בפיטורים במיגזר הציבורי — לאט, אבל בכיוון שהממשלה החליטה עליו ביחד עם ההסתדרות.

עכשיו כבר אמצע חודש נובמבר.

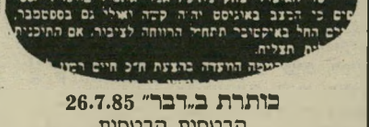

כותרת ב„דבר" 26.7.85
הבטחות, הבטחות

אבל איפה הם החיים הטובים, לעזאזל? אולי התשובה טמונה בשאלה לאיזה חודש אוקטובר התכוון השר הנכבד? השנה, בשנה הבאה, אולי בשנת 2000?

אוניברסיטה פושטת יד

זו אפשרות סבירה מאוד, ולא כותרת פרו־בוקטיבית. במשך השנים היו האוניברסיטות המוסדות המקוצצים ביותר. השנה, נאמנות למצב הכלכלי הגרוע, הן קיצצו את התקציבים שלהם ביותר מ־50 אחוז. עתה טופחת המצי־אות על פניהם.

באחת האוניברסיטות, 90 אחוז ויותר מתק־ציב הפאקולטות למדעים מדוייקים מופנה למשכורות, ופחות מ־10 אחוז למחקר. חוקרים בחו"ל מסרבים לחזור, והחוקרים כאן מבקשים לצאת לחו"ל באמצעות מילגות. ואם לא די בזה, מבטלים באחרונה, באותה אוניברסיטה, אפילו מנויים לכיתבי־עת מיקצועיים.

ראשי האוניברסיטות מבקשים להיפגש עם אישיות ממשלתית חשובה, כדי לשטוח לפניה את הבעיות של המוסדות להשכלה גבוהה, אבל רשימת השרים שלגביהם יש תיקווה שיעשו משהו בעניין מצטמצמת והולכת.

מחקר גנוז

תוצאות המחקר הסנסציוני נועדו לגניזה, כי הוא מכיל מידע שיגרום נזק ממשי לפחות לשני בנקים גדולים בארץ.

המדובר במחקר שנעשה כעבודת־גמר של שני סטודנטים, שסיימו לימודי מינהל־עסקים בטכניון בחיפה. הם פיתחו מודל מתמאטי לבחינת הביצועים של קרנות־הנאמנות, וב־עזרת המודל בדקו את הביצועים של הקרנות בחמש השנים האחרונות.

כאשר התברר המסקנות, המרגות את הבנקים הגדולים לפי סדר שונה מזה שהם ציפו לו — החלה התבהלה.

הסטודנטים והמנחה חדששים שהפירסום יפגע בהם, בעיקר לגבי מקום העסקתם. לכן הועדיפו לגנוז אותו.

אבל בארץ, שבה גם הסודיות הבנקאית היא פיקציה, אי־אפשר לשמור בסוד מחקר כזה. פרטיו עוברים כיום מפה לאוזן, ונראה שבסופו של דבר־אי־אפשר יהיה שלא לפרסמו — ואז לפתוח בוויכוח אם המודל הוא אובייקטיבי ואמין.

מדוע נדחה הייקור

כתב הרדיו הזריז **מאיר איינשטיין** מיהר להודיע בתחילת השבוע שעבר שצפויה הע־

שר מודעי
לא להרגיז את הבוס

לאת מחירים של כמה מוצרים. באותו הערב זכה המידע לאיזכור במבט ולסיפור־המשך („פולואו אפ") בעיתונות היומית.

אבל הייקור לא התבצע.

מסתבר ששר־האוצר **יצחק מודעי** רתח מזעם על ההדלפה לכתב הכלכלי של קול ישראל, שנעשתה, לטענתו, מחוגים במישרד־האוצר.

בגלל ההדלפה, רחה מודעי את הודעת הייקור. היא תתבצע קרוב לוודאי השבוע, ויתייקרו חמישה מוצרים.

איזה מוצרים? באוצר שומרים על התשובה בסודיות מוחלטת, כדי שלא להרגיז את מודעי פעם נוספת.

יחצ"ן חדש

● אחרי הכחשות וניהול מו"מ חשאי, יקום בקרוב מישרד חדש גדול לייחסי־ציבור, ששותפים בו שניים: פירסום ביגן ליניאל ורשת הקור־אופ ההסתדרותית. הפירסומאים ומנכ"ל רשת הצרכנות **בני גאון** מבקשים להקים מישרד מסוג שונה, ולצורך ניהולו הם ברקו מועמדים שונים, מכוברים: ביניהם עורך כלכלי ואנשי יחסי־ציבור עצמאיים. נראה שבסופו של דבר יזכה בתפקיד **אברי רביב**, לשעבר דובר חברת־חשמל, ולפני־כן דובר עיריית רחובות.

מדליה צרפתית

היבואן הישראלי **אלחנן פרידמן** יקבל בקרוב מדליה מיוחדת מטעם ממשלת־צרפת, בהמלצת המישרד הממשלתי לסחר־חוץ.

יבואן פריידמן
ראשון במירוץ

בזכות קשרי־היבוא העמוקים שלו מאז שנת 1967 עם חברת טומסון הצרפתית. הקשר בין שתי החברות העניק לפריידמן — שבבעלותו החברה הפרטית היחידה שמזה 31 שנה נשארה בבעלות אחת — שליטה כמעט מוחלטת בשוק מכונות־הכביסה בארץ. המוצר שלו, קריסטל – מכונות כביסה, מעמיד בצל, הרחק אחריו, את כל המתחרים. פריידמן, מייסד תנועת עם יפה עם אחד, מחזיק ב־50 אחוז מפלח שוק מכונות־הכביסה בארץ. אחריו משתרכים 20 יבואנים אחרים.

מרים בנימיני

מזל החודש:

עקרב

השמש זורחת לשמנים ולרזים

אחד הגורמים החשובים ביותר כשמכינים מפת־לידה זו שעת־הלידה. זו תיקבע את האופק העולה, או במלים אחרות: את המזל שיימצא באופק המיזרחי. מזל החודש, כלומר המזל שבו נמצאת השמש, יהיה באופק המזרחי בעת זריחת החמה. שעתיים לאחר מכן יעלה המזל הבא. המזל העולה לא פחות חשוב מהשמש. אך הבעיה היא, שלעיתים קרובות אנשים אינם יודעים את השעה שבה הם נולדו. לכל מזל העולה באופק ישנם מאפיינים בולטים, ופשמכירים אותם ומצליחים להתאימם לאדם מסויים, יתכן אפילו למצוא את האופק העולה שלו גם מבלי לדעת את שעת־הלידה.

השמש נמצאת במזל עקרב בתקופה זו, ומי שנולד בין 4־ל־6 בבוקר עשוי להיות בעל אופק עולה בעקרב. אך שעת ה„עקרב" משתנה לפי המזל שבו נמצאת השמש. מי שיודע באיזו שעה הוא נולד ולאיזה מזל הוא שייך, יוכל לדעת אם האופק שלו בעקרב או במזל אחר. ואם אינו יודע את השעה, יתכן שהסימנים שינתנו כאן יעזרו לאמת או לשלול את השתייכותו לאופק זה.

לפנינו טבלה המציגה את השעות שבהן יהיה האופק בעקרב בכל מזל ומזל. זו אינה טבלה מדוייקת, אלא נותנת זמן משוער שבו האופק יכול להיות בעקרב.

המזל	השעה	האופק
עקרב	4־6 בוקר	עקרב
קשת	2־4 בוקר	עקרב
גדי	2־24 לילה	עקרב
דלי	22־24 לילה	עקרב
דגים	20־22 ערב	עקרב
טלה	18־20 ערב	עקרב
שור	16־18 אחה"צ	עקרב
תאומים	14־16 צהריים	עקרב
סרטן	12־14 צהריים	עקרב
אריה	10־12 בוקר	עקרב
בתולה	8־10 בוקר	עקרב
מאזניים	6־8 בוקר	עקרב

ההופעה של בעל האופק העולה בעקרב

לרוב הוא אדם בעל גוף גדול וחזק, וקל לזהות אותו. למרות שהוא גדול וחזק, הוא נוטה להיות שמן. אין לשכוח שמזל עקרב שייך למזלות־המים, הנוטים להשמנה. לכן אופק עקרבי הוא לעיתים שמן ואפילו שמן מאוד. למזלו, הוא ניחן באופי חזק, ואם הוא מחליט לשמור על מישטר של דיאטה, הוא יסגף את עצמו ויגיע למישקל הרצוי לו. למרות זאת שלאחר כל המאמצים הוא מסוגל שוב להשמין ולרזות, וחוזר חלילה.

החלק הקידמי של הפנים בעיקר החלק העליון – קמור, כעין ירח הפוך. החלק התחתון הולך ומתחדד כלפי מטה, כשלסנטר חשיבות עצומה. הסנטר מחודד ומופנה כלפי חוץ. לעיתים נדמה שבעל אופק העקרב מביט דרך סנטרו, ולא בעיניו. אוזניו בדרך כלל קטנות, ואילו הפה גדול, מלא ומאוד חושני. השפה התחתונה מלאה ואדומה, והפה כולו כאילו מזמין נשיקה.

עצמות־הלחיים גבוהות והעיניים חודרות, מעמיקות, בוחנות ומפחידות. זה לא רק נדמה שהן רואות הכל, הן באמת בוחנות כליות ולב, ואי־אפשר להעלים מהן דבר, גם לא את המחשבות הכמוסות ביותר. הגבות מחודדות בקצותיהן, ולפעמים מתחברות מעל האף.

לבעל האופק העקרבי לרוב שיער כהה, והוא נוטה להיות מאוד שעיר בכל גופו, בידיים וברגליים. נשים שיש להן אופק עקרבי סובלות מעודף שיער על ידיהן, רגליהן ופניהן. הן נאלצות לבקר במכונים קוסמטיים לעיתים קרובות, כדי להיפטר מעודף השיער.

לבעל האופק העקרבי ידיים מוצקות, חזקות, ארוכות וגדולות, והציפורניים רחבות, חזקות וגדולות. ההליכה אינה אלגנטית במיוחד – ההיפך, יש לו הליכה כבדה מאוד. כל הגוף משתתף בכל צעד שהוא צועד. הוא כאילו מפיל את עצמו על הרגל שבה הוא צועד, כמו ברווז.

לעקרב אופי קיצוני, הוא רוצה הכל או לא כלום. קולו חזק, צורח וצורת דיבורו תובענית ומחוספסת. הוא לא מלטף במילותיו. דיבורו חותך, ישיר ומרגיז את הסביבה.

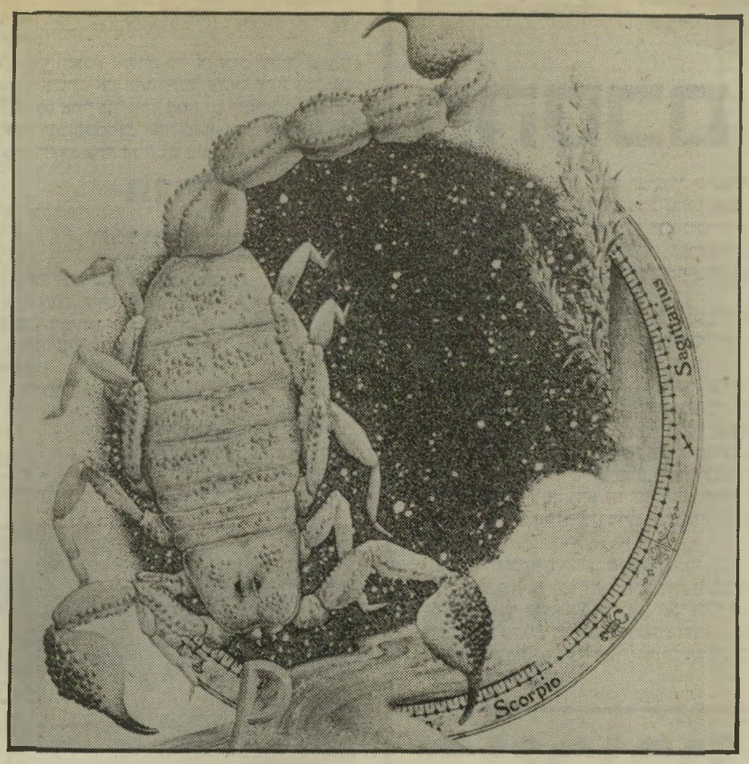

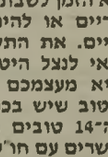

טלה

21 במרס – 20 באפריל

לפתע הכל נעשה יותר קל. נדמה שרק למעננכם הכוכבים נעמדו בצורה נפלאה. זה לא הזמן לשבת בחיבוק ידיים או להיות פסיביים. את התקופה כדאי לנצל היטב ולהוציא מעצמכם את כל הטוב שיש בכם. ה־13 וה־14 טובים במיוחד. קשרים עם חו"ל יפתיעו לטובה. יתכן שבקרוב מאוד תצטרכו לארוז ולהתכונן לנסיעה. כל דבר מצליח לכם, בעיקר אם הרעיון הוא חדש ונועז. היזהרו מידידויות חדשות.

* * *

אלה שנולדו בשבוע האחרון של המזל ירגישו קצת כבדים ועייפים. לשאר יהיה הרבה יותר קל. השטח החברתי מקהנה במיוחד. אתם מקובלים ומבוקשים. חבל לשבת בבית בתקופה זו צאו והחוצה ואל תסרבו להזמנות. ההפסד יכול להיות גדול מכפי שאתם חושבים. ה־15 או ה־16 יפתיעו מהבחינה הרומנטית. מישהו יפתיע אתכם בהצעה מוזרה. מושכת ומרגשת מאוד. ברגע הראשון זה יעורר בכם התנגדות.

* * *

הבריאות אינה טובה. אתם נוטים להצטננויות, וכן פגיעים מאוד בנקודות הרגישות בגופכם. לכל אחד הרגישות שלו לפי מפת־הלידה. חשוב שלא תעמיסו על עצמכם יותר מדי עבודה. אתם זקוקים ליותר מנוחה ושינה. אורחים יגיעו לפתע, וזה ישבש את סדר־היום ויעורר בכם רוגז רב. תצטרכו ללמוד לוותר גלויות שאתם זקוקים למעט זמן לעצמכם. בתחום הרומנטי תמצאו במערבולת מאוד מוזרה ומרתקת.

שור

21 באפריל – 20 במאי

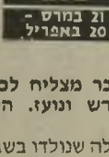

תאומים

21 במאי – 20 ביוני

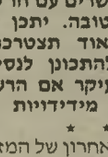

סרטן

21 ביוני – 20 ביולי

במקום העבודה תהיה אווירה מוזרה ומשונה ב־14 וב־15 בחודש. חשוב שלא תושפעו מהתנהגותם ודיבריהם של אנשים שרוב השנה לא היו לצידכם. בבית מורגש מתח. מישהו מבני־המישפחה מתנהג בצורה לא מובנת – אין מה להיבהל, תמשיכו לתפקד כרגיל וזה יחלוף מבלי להותיר עיקבות. בתחום הרומנטי אתם מאוד מושכים וממגנטים את בני המין השני. ובכל זאת דרושה זהירות במגעים עם אנשים שאינכם מכירים.

* * *

אתם עדיין עסוקים בענייני המגורים. זה הזמן לשכור, לקנות, לשפץ או לשנות את המקום שבו אתם גרים.

אם עליכם לחתום על חוזה, עדיף שתעשו זאת לפני ה־18 בחודש. לאחר מכן תצטרכו לדחות זאת בכמה שבועות. ביניכם לבין בני־הזוג קיימת מתיחות לא נעימה, נדמה שזרמים חשמליים עוברים מתחת לפני השטח.

אבל יותר טוב לא להגיע לעימות כרגע. חזקו את הקשרים הנוצרים עם אחרים.

* * *

התחום הכספי חשוב מאוד השבוע. תנו לעצמכם ללכת עד הסוף. זהו הזמן לכל הבלתי־צפוי. כל רעיון חדש, ואפילו לא מתקבל על הדעת, יכול לשנות את מצבכם ה־כספי מן הקצה אל הקצה. תוכלו לסמוך על הראייה החדה והמהירה שבה אתם מצטיינים. אל תוציאו כסף פים אם זה אינו הכרחי, חבל שתחמיצו את ההזדמנות ליהנות משפע כלכלי. קחו את היזמה ותהנו ממה שיש לתקופה זו להציע לכם.

סרטן

21 ביוני – 20 ביולי

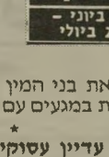

אריה

21 ביולי – 21 באוגוסט

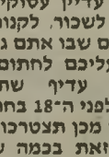

בתולה

22 באוגוסט – 22 בספטמבר

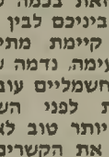

מאזניים

23 בספטמבר – 22 באוקטובר

משהו מוזר עובר עליכם בתקופה זו. הדברים נראים שונים לגמרי ממה שהיו עד עכשיו. אנשים שהיו חשובים ושהיה נדמה שאי־אפשר בלעדיהם, לפתע נראים משעממים ומיותרים. וכמעט קשה לתפוס מה מצאתם בהם עד עכשיו. נצלו את התקופה והחליטו במהירות. טוב לפעול במהירות, לפני שאתם מסתבכים במצב של התלבטויות, שמכניסות אתכם לתיסכול. ב־14 וב־15 תפגשו במישהו מושך ומעניין.

* * *

אלה שנולדו בשבוע האחרון עלולים להרגיש לא טוב. מצב־הרוח די ירוד ואין מרץ לזוז. בשבוע הבא גם אתם תחושו יותר טוב. ב־תחום הכספי תופתעו לטובה. כל פעילות שדורשת התחייבות לטווח רחוק או לחתימה על ניירות ומיסמכים – הקפידו לסיים לפני ה־19 בחודש. בתחום הרומנטי מתחילה תקופה חדשה. ה־15 וה־16 ח־שובים. פגישה או היכרות מחודשת יהיו מאוד חשובים. יתכן סיום קשר לא חשוב.

* * *

אתם נוטים לדבר ולגלות תוכניות שחייבות להישמר בסודיות. אל תשתפו אנשים אחרים, הם יפעלו מאחורי גבכם ויגרמו לבעיות שעליהן כלל לא חשבתם. מבחינה בריאותית מצבכם אינו מעודד. אתם עייפים, מותשים וזקוקים להמון שינה. ובכל זאת, ה־14 וה־15 יהיו יותר טובים, אם כי דרושה זהירות בנהיגה וטיפול במכשירים חשמליים. ימי הראשון והשני טובים לנסיעה ולביקורים אצל ידידים. הודעה משמחת.

מאזניים

23 בספטמבר – 22 באוקטובר

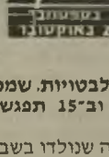

עקרב

23 באוקטובר – 22 בנובמבר

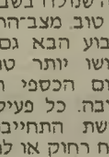

קשת

23 בנובמבר – 20 בדצמבר

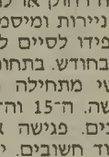

גדי

21 בדצמבר – 19 בינואר

ה־13 וה־14 בחודש אינם קלים. על פני השטח הכל יראה בסדר. אך יהיה עליכם לבדוק היטב מה קורה מאחורי גבכם. ומהו הסיכוי להתיידד עם אנשים חדשים. זה עלול להרוס קשרים חשובים יותר. ה־15 או ה־16 בחודש יפתיעו לטובה. יתכן שבתחילה תרגישו בודדים. אך זה ישתנה במפתיע. מצבכם הכספי הולך ומשתפר. ובקרוב תוכלו להעלות את רמת־החיים.

* * *

נדמה שזהו השבוע האחרון שבו יהיה עליכם להאבק על עניינים עקרוניים במקום העבודה. נראה ששוב יהיה עימות עם המנהלים עליכם או עם עובדים אחרים. הפעם אתם צודקים, וכדאי שתתעלמו ממה שהאחרים מציעים, תובעים או אפילו מאיימים. ה־ביצוע שלכם מעולה, כל מי שעומד מהצד ואינו מעורב מהלל ומשבח את התוצאות. המשיכו בשלכם ותיזכו להצלחה בקרוב. הצלחה בתחום הרומנטי.

גדי

21 בדצמבר – 19 בינואר

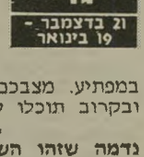

דלי

20 בינואר – 18 בפברואר

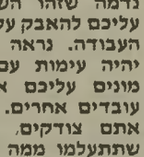

דגים

19 בפברואר – 20 במרס

* * *

קשרים עם ארצות אחרות ועם אנשים שבאים משם מאוד חשובים וקובעים לגבי העתיד. ב־13 וב־14 ב־חודש תוכלו לפעול ברבות כדי לקדם פרוייקט שעשוי להביא לשינוי דראסטי בחייכם. כל השבוע יהיה מאוד מפתיע. מדי יום מצפה לכם תקרית משונה או פגישה עם אדם שיעזור לכם לקדם ענייניים שעמדו על המקום ללא יכולת להזיזם. ה־18 וה־19 יהיו די מעייפים ומרגיזים. בני מזל גדי יפתיעו אתכם בשבת.

מילחמת עי"ן בעי"ן

(המשך מעמוד 9)

הכתבה הכניסה למערכה את מתי גולן, העורך האחראי של הארץ. הוא שיגר מיכתב למדור המיכתבים־למער־כת של דבר.

המיכתב לא פורסם ביומון ההס־תדרות אלא בהארץ, ביום השישי האחרון, בצורה יוצאת־דופן. בין השאר כתב גולן: „דנקנר פוטר מעבודתו בעיתון הארץ ביום 15.4.84. מאז נוהג דנקנר להשמיץ את הארץ בכתבות חסרות־שחר, המתפרסמות בדבר. אין לנו כוונה להגיב על כתביו, מכל הטעמים שבגללם פיטרנו אותו מהארץ."

אוהד זמורה, האיש מס' 2 במערכת דבר, סירב לפרסם את המיכתב בטענה שדנקנר טוען שהוא לא פוטר, אלא התפטר.

מהי האמת?

לפני שנה וחצי, כשהיה דנקנר ע־דיין עובד הארץ, פורסמו דברים בש־מו, במוסף חותם של על־המישמר.

העורך שיגר מיכתב פיטורין במונית. הכתב הביע חרטה ושוב חזר בו: אינני מוכן לרקוד לחלילם!

עורך הארץ, גרשום שוקן, קרא את הדברים ומיהר לשלוח במונית את מיכתב־הפיטורין לדנקנר. הוא כתב, בין השאר, שהראיון מלא שקרים, ובראיון זה הוציא דנקנר את עצמו ממערכת הארץ, ולכן הוא מפסיק את עבודתו בהארץ החל מעת קבלת המיכתב.

על כך אין חילוקי־דיעות בין הצד־דים הנוגעים בדבר. על ההמשך יש גירסות שונות.

עמדת הארץ כיום היא זו: דנקנר פנה לוועד, שבראשו עומד יפת. הוועד נפגש עם שוקן וגולן. דנקנר הביע חרטה, אך שוקן התעקש שהוועד יכול להכריח אותו לשלם שכר לדנקנר, אך הוא לא יכתוב אף מילה בהארץ לעולם.

כדי להקל על מציאת עבודה אחרת, סוכם שדנקנר יגיש מיכתב־התפטרות וגולן יקח בחזרה את מיכתב־הפיטורין. דנקנר, על־פי גירסה זו, חשש שיודלף שהוא פוטר, ואז סוכם בעל־פה שאם דנקנר לא ישמיץ את הארץ, עניין המיכתב של שוקן לא יורלף.

דנקנר עבר לדבר, ואחת מכתבותיו הראשונות היתה התקפה רצחנית על הדה בושס, שאיתה היו לו יחסים מצויינים כאשר עבד בהארץ. עתה הוא שוב כותב נגד הארץ ושם טוענים שלמעשה הוא הפר את ההסכם הג'נ־טלמני.

דנקנר צחק כששמע מהעולם הזה על ההסכם הג'נטלמני. וזו גירסתו: „הסיכום היה ששוקן לוקח בחזרה את מיכתב־הפיטורין, והודעתי שמכיוון שהתבקשתי בעבר ארבע פעמים על־ידי שוקן וגולן שלא להתפטר ולחזור בי, לפיכך אינני מוכן לרקוד על־פי חלילם וללכת מתי שהם רוצים. אמרתי שאני רוצה ללכת אחרי הבחירות, בתחילת חודש אוגוסט 1984.

„שוקן וגולן התחייבו שעד עזיבתי הם ינהגו בתום־לב בחומר שאני מגיש. אחר־כך הם לא נהגו בתום־לב בחומר, לא פירסמו אותו או שפירסמו אותו בצורה מקוצצת. אז החלטתי לעזוב, והגשתי את המיכתב בראשית חודש יוני והתחלתי לעבוד בדבר בחודש יולי. (המשך בעמוד 38)

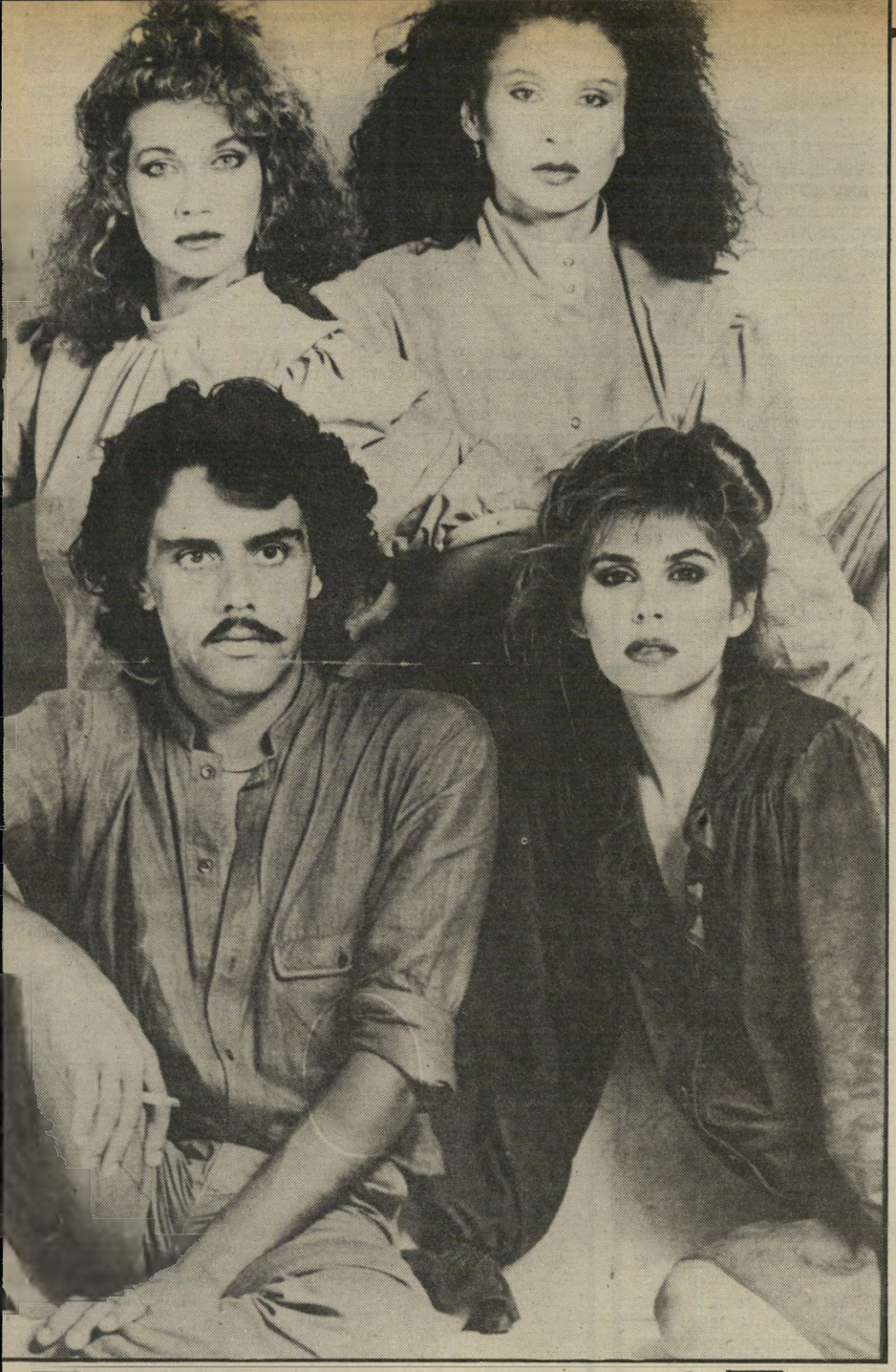

אמו האיטלקיה של גי פולופ (משמאל, בחברת שרית דמיר, חווה לוי ואילנה שושן) באה לארץ ולקחה אותו חזרה לאיטליה. זה הסוף.

ה שבוע, בסוף כמעט מוחלט. כ־שבידו כרטיס־טיסה לכיוון אחר, עזב את הארץ מי שנחשב מלך עולם־האופנה הישראלי.

גדמה שהגורל המר מסרב להרפות ממישפחת המיליונרים, שפעם חלמה לבנות בישראל תעשיית אופנת־עור מצליחה, ועתה עסוקים בניה באיסוף של שיברי חלומם הגדול.

האופנאי גי פולופ נולד כשכפית־כסף בפיו, בארמון השייך לאביו, שימ־חה פולופ. לשימחה היה מיפעל־אופנה שהרהים בהצלחתו את המתחרים. למיפעל קראו בגד־עור.

שימחה הצליח במקום בו נכשלו מתחריו. הוא הוציא מתחת ידיו ביגדי־עור. בצבעים שעד אז איש לא העלה בדעתו שאפשר לצבוע בהם עור טיב־עי. בגד־עור הפך לשם־נרדף להצלחה, והיה למיפעל ידוע בעולם כולו. ההזמנות זרמו כמים, וגם הדולארים.

לפני כ־8 שנים החלו עיסקי בגד־עור להתמוטט. האב שימחה עזב את הארץ, מפחדם של הנושים שהידפקו על דלתו. גי בא לישראל לנסות ולשקם את המיפעל. לגי היה חוש לעסקים, והיה לו עוד דבר יקר־ערך — הוא אהב לחיות, וידע לפנק את עצמו ואת חבריו. הוא נשבע אז כי יחזיר את כל התחייבויותיו של האב, שנאלץ להישאר באיטליה, בגלל חובותיו הגדולים למס־ההכנסה.

אגדה ושיברה

ל א עבר זמן רב וגי, הנסיך של עולם־האופנה הישראלי, מצא לו נסיכה כלבבו. לפני חמש שנים וחצי הוא פגש את חווה לוי, דוגמנית־צמרת יפהפיה, בתו של פועל מחיפה, מי שהיתה סגנית מיס־תבל ונחשבה אחת הנשים היפות והאלגנטיות בארץ. הרכילות סיפרה כי לפני שגי התאהב בחווה, היא היתה קרובה מאוד לאב, שימחה. חווה וגי התחתנו וגרו בוילה מפוארת בקיסריה, שהיתה רשומה על שמה של האם, מירנדה. החווילה הפכה עד מהרה למקום־הבילויים הלוהט ביותר, החביב על בני החברה הגבוהה בישראל. כשחווה וגי היו מזמינים את אורחיהם המשתאים לארוחת־צהריים על שפת בריכת־השחייה המפוארת, ידע כל אחד שהמזון המעורן יוגש בידי צוות משרתים פיליפיניים יעילים, בצלחות פורצלן יקרות. הסכינים והמזלגות היו תמיד עשויים כסף. על ידידיהם, הישראלים הפרובינציאליים, עשתה תפאורה זאת רושם הקרוב להלם. בבוהמה דיברו תמיד בקינאה על מאות אלפי הדולארים שגי פולופ מרוויח בבגד־עור.

לגי וחווה נולדה תינוקת והם קראו לה אלכסנדרה. הסבא שימחה לא היה עם בנו בחתונתו, וגם לא בעת הלידה. הוא נאלץ להישאר באיטליה.

ההורים המאושרים ערכו בווילה שלהם מסיבה מפוארת מסביב לפריכה, כשבמרכזה תצוגת־אופנה. בסוף התצו־גה עלו חווה וגי על המסלול, שהותקן מעל הבריכה. כשהם נושאים בידיהם את אלכסנדרה הפעוטה, לבושה ביגדי־מלמלה.

גי היה אז המאושר באדם. הוא חזר ואמר זאת אל המיקרופון שוב ושוב. אז, כשהיה בשיא הצלחתו, היו רבים כל־כך

הענוף של פולופ

התמונה האחרונה של גי, אלכסנדרה וחווה
כפיות מכסף ומוסד לגמילה

הפלופ של פולופ

(המשך מעמוד 37)

בתיקשורת, בבוהמה ובעולם־העסקים, שנשבעו כי הם ידידיו הקרובים ביותר, עד כי נאלץ לפנות אליהם באמצעות רמקולים.

דומה היה כי בבית מישפחת פולופ הכל מתנהל כמו באגדות. הבוטיקים שפתחו ברחבי הארץ שיגשגו, קניינים מחו"ל התעניינו ואף הזמינו את ביגדי־העור המיוחדים בעיצובו של גי. ידיהם של הפועלים בבית־החרושת בחדרה מלאו עבודה. אולם האידיליה לא נמשכה זמן רב.

המיפעל המישפחתי, שנקרא עתה אופנת פולופ, נכנס לקשיים ועמד לפני פשיטת־רגל.

במקביל להסתבכויות הכספיות של המיפעל, נפוצו שמועות כי גי מכור לסמים־קשים. הוריו של גי שלחו אותו לגמילה במוסד מפואר בצפון איטליה.

בחודש אפריל השנה, הכחיש גי פולופ בראיון להעולם הזה כי מיפעלו עומד לפשוט רגל. לדבריו, קיבל אז הזמנות־ייצוא בסדר גודל של כמה מאות אלפי דולארים.

חווה לוי אמרה אז להעולם הזה: יונר הצעיר הבטיח אז לידידיו כי לא ירחק היום ומישפחת פולופ תחזור להיות אחת המישפחות העשירות והמפורסמות ביותר בארץ.

אולם המציאות היתה קשה ואכזרית. גם הנישואין של גי וחווה לוי לא עמדו במעמסת האירועים. התא המישפחתי קרס. תל־אביב רחשה חרושת של שמועות על רומאן כזה ואחר של נער־השעשועים המיליונר, ושל חווה.

חווה וגי התגרשו. לאחר הגירושין היה לגי רומן עם אשת יחסי־הציבור טלי עומר.

גם לאחר הפרידה מאשתו המשיך האב לבקר את בתו האהובה, שנשארה אצלה.

הנפילה של גי היתה גדולה. הוא נולד בבית של מיליונרים, התחנך בפנימיות לילדי עשירים ואריסטוקראטים בשווייץ, והיה רגיל רק למשובה ביותר. כעת הירדפק העוני על דלתו.

מול הרכילות המרושעת, היו גם סיפורים רבים על טוב־ליבו של גי. סיפרו עליו כי כאשר היה בא אליו אחד הפועלים במיפעל בחדרה ומבקש העלאה, הוא היה מסכים בלי נידר עפעף. כששאלו אותו פעם למה הוא ממהר כל־כך להעלות משכורות, השיב בתדהמה: „הבן־אדם מרוויח רק אלף דולר בחודש. איך אפשר לחיות בארץ מאלף דולר בחודש?"

לפני שלושה שבועות שמעה האם האיטלקית, מירנדה, כי גי שוב מעורב, כנראה, בסמים. היא באה בחשאי לישראל ופירסמה בעיתונים מודעה למכירת הווילה היפה בקיסריה אך ללא הצלחה.

כשבוע שעבר לקחה אמא פולופ את בנה לאיטליה, ויש אומרים כי לקחה אותו ישר למוסד הגמילה בצפון איטליה, שבו שהה בעבר.

בזה נגמר, כנראה, הקשר של מישפחת פולופ עם מדינת־ישראל. הקשר היחיד מעתה ואילך יהיה, כנראה, אלכסנדרה הקטנה, שאביה קשור אליה מאוד, ולבטח יבוא לבקרה מפעם לפעם.

אריוודרצ'י גי, דווקא נהנינו ממך כמה שנים.

„כל השמועות כאילו אנחנו פושטים את הרגל מקורן ברוע־לב, ואין בהם ולא גרגיר אחד של אמת."

חווה גם סיפרה אז כי המיפעל נמצא במשא־ומתן עם שותף חדש, וכי בידי אופנת פולופ הזמנות לייצור סחורה בשווי של 700 אלף דולר.

באותה תקופה מונה עורך־הדין רון בן־ניר ככונס נכסים זמני של חברת פולופ בע"מ. מטעם בנק כללי, שלו היתה חייבת החברה המישפחתית 200 אלף דולר. הצעדים שבהם נקט בן־ניר, במאמציו הנואשים להציל את החברה, כללו סגירת הבוטיקים ועריכה של ספירה במלאי הגדול שהחזיקה החברה בבוטיקים שלה.

בחזרה למוסד?

כ אשר עזב שימחה פולופ את ישראל. נשבע גי כי יבוא יום והוא יחזיר את כל חובותיו של האב. המיל־

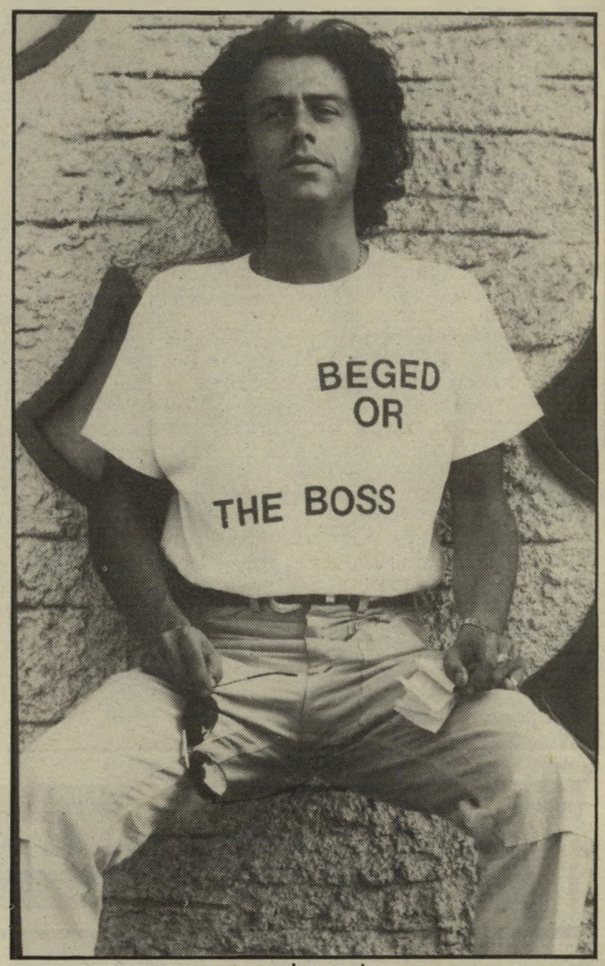

פולופ כמלך העור
„בגד־עור: הבוס"

מילחמת עי"ן בעי"ן

(המשך מעמוד 37)

„לא התחייבתי כשום צורה ורמזו שלא לתקוף את הארץ.

„אינני מבלה ביחד עם לונדון. נפגשנו אולי שש־שבע פעמים. הפעם הראשונה שנפגשנו היתה לפני שנתיים, אצל ידידה משותפת. אני מאוד מחבב אותו ומעריך אותו. התערבתי בעניין משום העיקרון, וקראתי לשוקן לעמוד על העקרונות שבשמם הוא מדבר הרבה שנים."

העניין לא נרגע, אלא להיפך.

ביום השישי האחרון הצטרף לפסטיבל דידי מנוסי, בעל הטור בידיעות אחרונות.

תחת הכותרת „לונדוניזם" כתב מנוסי: „אפילו תמנון/כישרוני ויעיל/אם את כל זרועותיו/בו זמנית יפעיל/בטוח כמעט/שיקרה איזה תקר/ויגמור בתוך פלונטר.../הבנת זאת, שטקר?"

מנוסי אינו אוייב מוצהר של לונדון. כשנשאל מדוע הצטרף להצגה הטובה ביותר בעיר, ענה להעולם הזה: „אני כמו שיכור. רואה מילחמה ומצטרף. אבל ברצינות. אדם לא יכול להיות בו זמנית גם בימאי תיאטרון וגם מבקר. שלונדון יקח שנה חופש, כי אי־אפשר לעשות גם זה וגם זה. כשהוא בא ואומר שהוא לא יכול לכתוב לא על זה ולא על זה, אז מה נשאר? לתקוף את ידיעות ומעריב? כשהוא כותב שמישעל בסדר — שינמק, כמו שהוא מנמק השמצותיו."

למה התכוון מנוסי?

במדורו הראשון כתב לונדון: „איסור אחד ויחיד הטיל עליי (ערוך חדשות) עמוס שוקן — את הארץ אני מנוע מלבקר. חדשות והארץ שייכים לרשת עיתונית של מישפחת שוקן. ביקורת על הארץ, שתצא מחדשות, עלולה ללבות סיכסוך. האיסור על סיקור ביקורתי של הארץ הוא המחיר שאני משלם תמורת חרות שניתנה לי לצלוף בכל האחרים, כולל בעיתונאי חדשות."

בעבר פירסם חדשות התקפות של דן בן־אמוץ ומנחם („ממי") גולן (בנו של דב גולדשטיין ממעריב), על כמה מעובדי הארץ וביניהם שני כתבי־ספורט, יהושע שגיא ומיכאל („מייק") קרנון. בן־אמוץ הגיע לשיא בהתקפה מתחת לחגורה על הדה בושס, שעליה אמר שהאינטלגנציה מידלדלת בין רגליה.

עיתונאי הארץ ביקשו ששוקן־הבן יעמיד את האחות החורגת במקום. בין השאר טענו שאין זו ביקורת אלא הטלת רפש, מה גם שעיתון־הבוקר מסבסד ותומך בחדשות — משכר ועד שרות־ארכיון, לטענתם.

הפשרה שהושגה היתה שחדשות לא יכתוב עוד על הארץ, מטוב ועד רע.

ביום הראשון הצטרף גולן לסיכסוך עם לונדון מזווית אחרת. במיכתב־למערכת לחדשות הוא הסביר מדוע עובדי הארץ לא רצו לסבול ביקורת מחדשות. גולן: „לא נגד ביקורת דרשו לעצמם עיתונאי הארץ חסינות. דרשו חסינות מפני רפש, שלפניו, אני מודה, אנו עומדים חסרי־אונים. ירון לונדון אינו שייך לסוג כתיבת־הרפש. אם כי בימים האחרונים התחלתי לפקפק גם בכך."

גולן ויפת כתבו מיכתבים ללונדון, ובו התירו לו לכתוב עליהם כאוות־נפשו, ללא שום הגבלות. והכל שואלים את עצמם מה יהיה השלב הבא.

רמז לכך ניתן בצהרי היום השישי האחרון במיזנון בית סוקולוב. כתב ידיעות אחרונות סמי גרינשפן התעמת בקול רם מאוד עם דנקנר על הטור של לונדון ועל המוסריות שלו כמבקר־עיתונות.

נראה שעתה מגיע תורו של לונדון לחטוף. הוא הצליח בחודש אחד להרגיז יותר מדי אנשים.לכאורה, זהו מטרת המדור, אך ידיעיו של לונדון טוענים נגדו שהוא בא לכתוב על עיתונאים ועיתונות כשידיו אינן נקיות.

בינתיים מתנהלת עבודה מאומצת של חוקרים פרטיים ותחקירנים בעיתונים אחרים, במטרה לגלות חומר שלילי על לונדון.

העולם הזה ניסה לשווא להשיג את תגובתו של לונדון.

אנארכיסט מפוקפק

ב יום שבו החלו העיתונים לפרסם כי ד"ר רוברטו בסטוס מסית את תלמידיו שלא להתגייס לצבא, קרה מיקרה מוזר.

אל מועדון בית־הספר הניסויי אב־שלום בראשון־לציון הגיע תלמיד בהול, ובידו חבילת־עיתונים. עוד לפני שבסטוס הספיק לפתוח את רפי העיתון, התנפצו אל הריצפה, ברעש אדיר, כוסות וספלים שנפלו ממיתקן הייבוש.

„תרצו, זוהי הוכחה חותכת לקיומה של הפארא־פסיכולוגיה. תרצו, הוכחה לכך שהעלילו עליי עלילת־שווא," אמר המורה וצוחק.

חברי־הכנסת, ששמעו את הידיעה על המסית, לא צחקו. גאולה כהן פנתה ליועץ המישפטי לממשלה ודרשה כי יבדוק את הפרשה. יוסי שריד אמר: „חובה להתייחס לדבר במלוא החומרה."

בסטוס מכחיש בתוקף כי ניסה להניא את תלמידיו מלשרת בצבא. „אני שומר־חוק. במדינה קיים חוק־שרות־חובה, ועל כל החייבים בו לכבד ולהתגייס לצבא.

„נכון שאני נגד אלימות. נכון שאני מדגיש עובדה זו בכל הזדמנות. אך אין זאת אומרת שאני מסית.

„הסתה, שיכנוע, הטפה — כל זה בניגוד גמור להשקפת־עולמי. שהרי את תוצאות הסירוב לשרת בצבא ישא הסרבן, ולא אניי."

כהוכחה הוא מביא את 254 בוגרי בית־הספר. רק 15 מתוכם לא שירתו בצבא. מרביתם בגלל בעיות־בריאות. רוברטו בעצמו לא שירת בצבא, בשל מום בלב.

טיפוס עליז!

ת חילתה של הפרשה בעיתון מעריב. קבוצת בוגרי אבשלום סיפרה כי הד"ר בסטוס שיכנע תלמידים לסרב להתגייס לצבא. מרבית הבוגרים המתלוננים צוויינו בראשי־תיבות ולא בשמם המלא.

אחת מהן היא ע.י. — עדי יגורי, בתו של השבוי־לשעבר והח"כ־לשעבר אסף יגורי, שאמרה: „יש לי חברים שלא התגייסו לצבא בגלל רוברטו. אין ספק שהוא השפיע עליהם שלא להתגייס. יש לו כוח־שיכנוע גדול."

נועם ציפורי, בנו של השר־שלעבר, מרדכי ציפורי, אמר כי דיעותיו הפוליטיות של בסטוס ידועות לכולם, וכי הוא מחנך את תלמידיו להיות שמאלנים קיצוניים. „רק בנוכחותי הוא נמנע מלדבר, אולי בגלל אביי?" אמר ציפורי־הבן.

הסערה שקמה סביבו השבוע לא ריפתה את רוחו. „כזה אני. לוקח הכל בקלות. נולדתי בריר־דה־ז'נירו. עיר שתושביה ירועים כאנשים שלא מתרגשים מצרות, מחפשים תמיד את הצד המצחיק של החיים. בבראזיל אומרים: הוא, קריוקה', כלומר, בן ריו, ומייד יורעים שהכוונה לטיפוס עליז," הוא אומר.

סביב המורה רוברטו בסטוס השתוללה השבוע סערה, בחו של אסף יגור' ובנו של מרדכי ציפורי טענו שהסית תלמידים. כאן הוא מדבר לראשונה

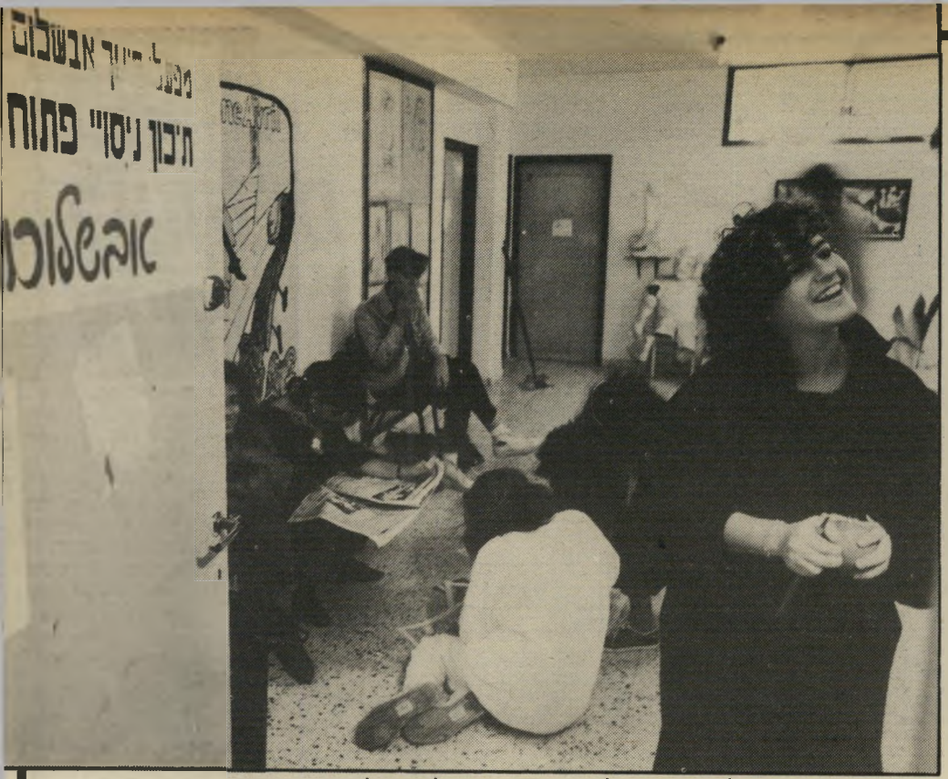

האולם המרכזי של בית־הספר „אבשלום" ותלמידים בהפסקה
„התחיל המאבק של המימסד בבית־הספר!"

רוברטו בסטוס, 36, גדל במישפחה יהודית מבוססת. אביו רואה־חשבון, אחיו מהנדס אלקטרוניקה, אמו עקרת־בית. שלושה בני בסטוס הם סולידיים. אחד — רוברטו — קצת שונה.

„בגיל 17 הייתי פעיל בהשומר הצעיר. בבראזיל של אמצע שנות ה־60' נחשבה התנועה כמהפכנית־אוואנ־גארדית. כנראה משום־כך נאסרתי עם קבוצה מחבריי. שבועיים ישבתי ב־כלא. שניים מחבריי לא יכלו לעמוד בעינויים ומתו. האחרים, ואני בתוכם, שוחררו בלחץ הקהילה היהודית. מאז החלטתי להקפיד הקפדה יתרה על שמירת החוק."

כמו כל בן־טובים יהודי, מהפכן או סולידי, גם רוברטו למד באוניברסיטה. את לימודי המוסמך במוסיקה, פסיכו־לוגיה וכימיה סיים בבראזיל. בארצות־הברית השלים דוקטורט בביולוגיה גנטית.

נוסף על כך שולט רוברטו בפורטו־גלית, בספרדית, באיטלקית, בגרמנית, באנגלית, בצרפתית ובעברית. הוא מנ־גן בפסנתר, בגיטרה, בצ'לו, בחלילית, בחליל־צד, בקלרינט ובאקורדיון. עו־שה עבודות מקרמה, בונה רהיטים וסורג.

לפני 10 שנים החליט רוברטו לעלות לארץ. „קצת בגלל הרצון לעבוד במכון וייצמן, קצת בגלל הציונות, שנשארה בי מימי השומר הצעיר," הוא אומר.

וכך, צנח רוברטו, בעל מישקל־גוף של 120 קילו, הישר אל מכון וייצמן. ארבע שנים עבד כמדען, ורזה ב־50 קילו. „וכל אותן שנים, מלבד המדע וההרזיה, היה לי קשר עם קבוצות־נוער. עד שלבסוף אמרתי לעצמי: רוברטו, אם אתה כל־כך אוהב לעסוק בחינוך, למה שלא תקדיש לזה את כל זמנך?

„ככה החלטתי לנסות להיות מורה. היה לי ברור שבית־ספר רגיל אינו מתאים לי, ואני אינני מתאים לו. חיפשתי בית־ספר פתוח, חופשי, שבו המורים מתייחסים לתלמידים כאל חברים שווי־זכויות.

„לבסוף מצאתי את בית־הספר הניסויי בראשון־לציון. נפרדתי מהמח־קר המדעי בלי צער. אני אוהב להחליף עיסוקים, לשנות מקומות. ומאז, בשש השנים האחרונות, אני מורה למתמ־טיקה, לכימיה, לפיסיקה מודרנית, למיקרו־ביולוגיה, לאיטלקית, לפורי־טוגלית, למוסיקה, לדראמה, לניתוח כתבות עיתונאיות ולקריאת טקסטים באנגלית."

מיכתב במקום ציון

לפני תשע שנים ייסד יעקב גיסין את אבשלום, בית־הספר הניסויי בראשון־לציון. הרעיון הבסיסי שמאחורי אבשלום גורס שאי־אפשר ללמד מתוך כפיה. מכאן נובע חופש־הבחירה, שעליו מושתתים חיי היום־יום של בית־הספר. כל תלמיד רשאי לבחור לעצמו את חוגי־הלימוד שלו. אולם משכחר, עליו לראות בבחירתו חובה שאין להשתמט ממנה.

בית־הספר נמצא בפיקוח מישרד־החינוך. השנה לומדים בו 140 תל־מידים, בכיתות ט'־י"ב. לרשותם עומ־דים 50 חוגי־לימוד, פתוחים לכולם, החל במתמטיקה בשווי של חמש נקו־דות לבגרות, דרך מוסיקה, תולדות־המחול, רישום, תיקשורת, פסיכולוגיה, וכלה בעתידנות ובחינוך מיני. כל חוג שווה ארבע נקודות. על כל תלמיד לצבור 40 נקודות במשך כל סמסטר. גם פעילות ציבורית או חברתית מקנה נקודות.

חוג שנפתח רישמית, אך אינו מתמלא בתלמידים — נסגר. מאידך נפתחים חוגים על־פי דרישת התל־מידים. השנה לומדים באבשלום יוגה, אחרי שהתלמידים ביקשו זאת.

באבשלום אין בחינות. גם אין מחייבים את התלמידים להיבחן ב־בחינות־הבגרות. למרות זאת, 85% מבוגרי בית־הספר עוזבים אותו כש־בידם תעודת־בגרות מלאה.

אם אין בחינות, ממילא גם אין ציונים. בסופו של כל סמסטר נותן המורה בכל חוג לכל אחד מתלמידיו מיכתב אישי, שבו הוא מעריך את הישגיו בסמסטר החולף, מציע הצעות ייעול או משבח.

סתם יום של חול באבשלום: כמה חדרים קטנים, ובמרכזם אולם־כניסה מרווח. התלמידים מגודלי־שיער, מעשנים, לבושים בשלל בגדים. מק־צתם יושבים בכיתות. אחרים מסתו־בבים באפס־מעשה, ממתינים לשעה שבה יתחיל השיעור בו הם רשומים.

תלמידי „אבשלום"
לא מסתירים. אך לא משכנע

על לוח־המודעות בדיחה אנטי־גיזענית: „מחר מוזמנים כל האשכנזים לקרב נגד השחורים. מי שחצי־חצי — יעודד את השחורים."

כולם, שחורים ואשכנזים, מעודדים את אלברטו. „גם אם לא הסתיר את דיעותיו, מעולם לא ניסה לשכנע אותנו לעשות מעשה זה או אחר," הם אומרים.

היחס הבלתי־אמצעי, הקירבה בין המורים לתלמידים, הם שמשכו את רוברטו לאבשלום. והם המסייעים לו כעת לעמוד מול המיתקפה. „מתי יבינו האנשים שרק בעזרת שיחה מלב אל לב וקשר טוב בין אדם לחברו, יוכלו לפתור את כל בעיותיהם?" הוא ספק שואל, ספק מציין עובדה ברורה.

רוברטו, אגב, רווק. דווקא רוצה להתחתן. אבל איכשהו לא מצליח.

לנהוג בחוכמה

ירתו, במרכז תל־אביב, דומה לדירותיהם של רווקי כל העולם. שני חדרים בדמי־מפתח. האחד מלא בספרים, בתקליטים, במיטת־עץ פשו־טה, בשולחן־כתיבה. באחר שתי ספות קטנות, כורסת־קש, עציצים גדולים, תצלום של נורית גלרון בחתימתה.

רוברטו שקוע בכורסה: שיער מקורזל, מישקפיים עגולות, חולצת־טריקו שחורה, מיכנסי־טריקו שחורים, סנדלים תנ"כים, אב־טיפוס של אינ־טלקטואל צעיר וחדור־אידיאלים. דמות כלל־עולמית. רק בישראל היא קצת זרה.

„נראה שיש בי אלמנט של זרות. לישראלים קשה לקבל אותי, כמו שקשה להם להתרגל לרעיון של בית־הספר הניסויי. מזה זמן־מה אנחנו מרגישים שהנהלת מישרד־החינוך אינה אוהבת אותנו. אנחנו מאיימים על המימסד. הרי אבשלום הוא בית־ספר ניסויי. אם הניסוי יצליח, ייאלצו להחיל אותו גם בבתי־ספר אחרים, וזה דבר המפחיד את המימסד.

„כבר חמישה ימים אני שואל את עצמי מי רוצה לפגוע בי. למה רצו לפגוע בבית־הספר? אולי זו סתם פאראנויה אישית שלי, אבל אני חושש שהמאבק של המימסד בבית־הספר התחיל. עכשיו נצטרך לנהוג בחוכמה, כדי למנוע את הסלמתו.

„אני לא פוחד. לא עשיתי שום דבר רע. לא עברתי על החוק, או משהו כזה. נכון, השתתפתי בהפגנות של שלום עכשיו, ואפילו בהפגנת הוועד לסולי־דאריות עם אוניברסיטת בירזית. אבל זה חוקי, לא?

„אני גם תומך ברעיון של מדינה המורכבת מחברות קטנות, אוטאר־קיות, משהו בסיגנון של טולסטוי ושל קומונת החווה בארצות־הברית. כנראה בגלל זה חושבים שאני אנאר־כיסט.

„לא, אני לא פוחד, אבל בימים האחרונים אני מרגיש לא נוח. כאילו שאני חי בתוך ספר של קפקא. פיתאום כולם מדברים עליי. אומרים: ראיתי אותו בהפגנה ההיא, והוא לבש פעם חולצה כזו. ודיבר על הנושא הזה! ואני שואל את עצמי: האם כבר מאזינים לשיחות־הטלפון שלי? ואולי עוקבים אחריי?

„הלוואי שכל העניין הזה ייגמר מהר, כדי שאוכל לחזור לחיים הר־גילים, ולא אצטרך בכל רגע לענות לצילצולי־הטלפון של בוגרים שאומ־רים לי: ,רוברטו, מה העניינים? ואיך אתה מרגיש? אל תיקח ללבי!'

„אני לא לוקח, ובעוד כמה ימים בוודאי תשכח הסערה. ובמיכתב הבא שאכתוב לאמא שלי בבראזיל, אפילו לא אזכיר את המיקרה."

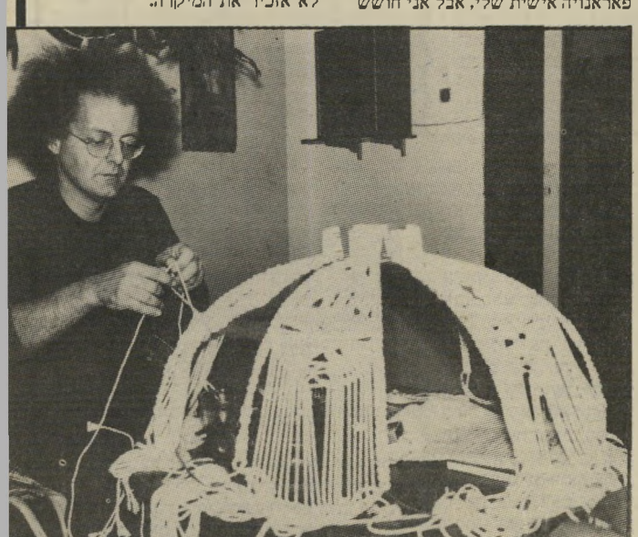

בסטוס עוסק במקרמה
„יש בי אלמנט של זרות!"

בסטוס בביתו
רוצה להתחתן

פארים לאוהבים וחיקים

ז'אן תירוש התחיל את הקריירה שלו כבעל דוכן בשוק־הפישפשים בפאריס. שם הוא נשא לאשה את **סימון**, ילידת־מארוקו, ויחד עלו ארצה, ועם הטעם הצרפתי הטוב שלו הוא פתח גלריה לאמנות ביפו. מהר מאוד הוא הכיר ציירים ישראליים ולא־ישראליים. ובתקופה ההיא, כשעוד לא היתה גלריה בכל בית, נחשב ז'אן תירוש לבעל הדיעה בענייני־אמנות.

במשך השנים גדלה הגלריה, נערכו בה תערוכות רבות ומעניינות, ובנוסף לגלריה בנו ז'אן תירוש ואשתו סימון גם בית יפהפה, ובו שלוש קומות ביפו. לתוך הבית הם הכניסו את שלושת ילדיהם, **מיקי, אורנה וסרג'**, כיום חייל בצה"ל, ועל קירות־הבית תלו את יצירותיהם של מיטב אמני העולם וישראל.

ככה נמשכו חיי־הזוג בשקט כמה שנים טובות. לאחרונה התחיל ז'אן תירוש, שכבר היה למיליונר. להבין שישראל זה לא בדיוק מרכז אמנותי חשוב בעולם. ועל כן הוא התחיל לנסוע לבירות אירופיות, כדי לעשות עסקים. בכל פעם הנסיעות שלו היו יותר ארוכות, והחופשות שלו בארץ יותר קצרות.

עד שיום אחד נודע לסימון שאנשים התחילו לדבר שלבעלה יש איזה חברה בלגית, שדרך אגב דומה לה מאוד, וגם יש לו מחשבות להיפרד מאשתו החוקית ואם ילדיו.

סימון לא חשבה הרבה. היא סגרה את הבית היפה ביפו, נפרדה מלדיה ומשלושת נכדיה, ארזה כמה מיזוודות ונסעה לראות את בעלה, שנמצא באותו זמן בפאריס.

חבריהם של בני־הזוג היו במתח. הם רצו לראות אם בני־הזוג יישארו ביחד, או שאחד מהם יחזור ארצה ובאמת יהיו גירושין. נכון לעכשיו ז'אן תירוש וסימון חיים ביחד בפאריס, ונראים אוהבים כמו זוג צעיר בירח־דבש.

מה שפאריס עושה לאנשים!

ז'אן תירוש
כמו זוג צעיר בירח־דבש

צרות מטאבה

כל בעיה קטנה שיש בארץ הופכת בעיה כפולה בטאבה. הכל שם נראה יותר גדול ויותר בומבסטי. ובגלל הטאבה הזאת כל הארץ סובלת.

לפני שבוע נולד לשדרן **אלכס אנסקי** בן. השמועה התפשטה מהר בין החברים בתל־אביב, אבל עד שהדיעה הגיעה לידידו של אנסקי, **רפי נלסון**, מהילד הקטן הזה נהיו שני ילדים. למחרת פירסם רפי נלסון מודעת־ברכה בעיתון:

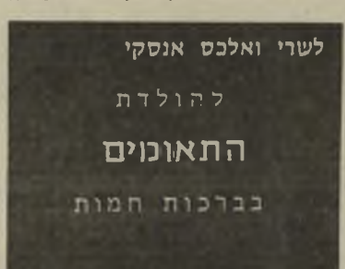

המודעה של רפי נלסון
עין אחת ובראייה כפולה

ובמודעה מברך רפי את אלכס ושרי להולדת התאומים.

כידוע, כל עם־ישראל קורא עיתונים, ותיכף היה ברור לכולם שלאנסקי נולדו תאומים, ואחרי שכולם גמרו לרחם עליו הם הלכו לבקר את האב, האם ושני הקטנים. באו לביתם של האנסקים וביקשו לראות את התינוקות. מראים להם תינוק אחד, ואז כולם שואלים איפה האח התאום. אלכס ו**שרי** ואמרים שאין תינוק שני, ואז כולם צוחקים על אנסקי: „נו, בחייך! תראה את השניי" ואנסקי אומר „בחיי, אין שני," והם צוחקים „מה, אתה מתבייש שנולדו לך תאומים?" ואנסקי צוחק שאין והם צוחקים שלא יעבור עליהם, וכך הלאה וכך הלאה.

אז תחת שאנשים יבואו לברך את מישפחת אנסקי, כולם באים לריב איתם, ומישפחת אנסקי לא ישנה בלילה בגלל התינוק, ולא נחה ביום בגלל רפי נלסון.

שאלתי את רפי למה הוא עשה את זה לחברים שלו, והוא אמר שכבר שנים כולם אומרים עליו שבגלל העין האחת שלו הוא רואה חצי, אז הוא החליט שאם הוא רוצה, הוא יכול לראות אפילו כפול.

יש אומרים שרפי אוהב את הטיפה המרה, ובמצב מסויים־רואה את הכל כפול.

מה אגיד לכם. מכל הסיפור הזה למדתי שלפני שעושים תינוק חדש כדאי לברוק היטב מי החברים שלך, ואיזה שטויות הם יכתבו בעיתון.

אז הנה ההודעה הסופית והאחרונה בשלב זה: לשרי ולאלכס אנסקי נולד בן אחד, כן ירבו.

מסיבה של עוגות

לאשת־החברה **דפנה אס** יש הבעל הכי־טוב בארץ. על זה אני מוכנה לחתום בעצמי.

כשדפנה התקרבה לגיל ה־40 שלה, התחילו הטלפונים אצל החברות לטרטר בלי הפסק. כל אחת שאלה את השניה האם במיקרה היא יודעת מה מתכנן **ישיק אס** לעשות לאשתו ליום־הולדתה ה־40. היה ברור לכולם שישיק לא יעבור בשקט על יום־הולדת עגול לאשתו האהובה.

אבל גם דפנה מכירה את בעלה, ויודעת כמה הוא מוכן לעשות בשבילה, ואפילו היא בעצמה חשבה שבטח הוא יעשה לה משהו לכבוד יום־ההולדת.

ישיק ידע שכולם מחכים לראות מה יקרה בתאריך המסויים, ולכן הוא החליט לחגוג את יום־ההולדת של אשתו חודש לפני התאריך, כדי שאף אחד לא יחשוד.

הוא קרא לכמה מחברותיה הקרובות של דפנה, ואמר להן שהוא רוצה בשביל אשתו מסיבה הכי־יפה בארץ. החברות קיבלו על עצמן תפקידים. אחת נשלחה לברר מי היו החברות של דפנה בכיתה א', ובצבא ולאורך כל חייה. השניה נשלחה למצוא את המקום שבו תיערך המסיבה, השלישית היתה צריכה לדאוג לתפריט, וכך הלאה וכך הלאה.

חודש לפני יום־ההולדת עצמו אמר ישיק לדפנה שהם מוזמנים לבר־המיצווה של בן־אחותו, **דינה**, בסביון. לכבוד האירוע הזה הסכימה דפנה ללכת למיספרה, וגם ללבוש שימלה יפה.

ואז, בערב, הם באו לחגוג את הבר־מיצווה. בפתח הבית של דינה כבר עמדו הרבה מכוניות, ובתוך הבית כבר היו כל המוזמנים. דפנה וישיק נכנסו, ובעוד דפנה מחפשת את תתן המיצווה פרצו כל המוזמנים במחיאות־כפיים לכבודה.

ככה התחילה מסיבת יום־ההולדת, שמהר מאוד הפכה לאלה הם חייך.

150 איש ואשה באו לחגוג עם דפנה המופתעת. על היין שנשפך שם ועל הכיבוד הנהדר אין צורך לכתוב, אבל אני לא יכולה להתאפק מלהזכיר את שולחן־העוגות. החברות עשו סקר, ובירדו מי הן הקונדיטוריות הכי־טובות בארץ. ומכל קונדיטוריה הזמינו עוגה אחת. 17 עוגות הונחו על שולחן אחד, ותוך דקה היה השולחן ריק ונקי. הייתם מאמינים שכל נשות־ישראל היפות נמצאות בריאטה? גם אני לא!

פיצי פיצי בנג בנג

מאז **שחווה לוי** העלתה את האופנאי לעמודי הרכילות, הוא לא יורד מהם.

כשחווה ו**גי סולום** נפרדו, התחיל הרומאן בין חווה ל**פיצי ביטזנסקי**. חווה טענה שזה לא רומאן ממש, ופיצי טען שזה רומאן מארץ הרומאנים. עד שהבעיה הזאת נפתרה, הספיק פיצי לעזור לחווה לתכנן את כל הקולקציה שלה לעונה. אחרי שהבוטיק של חווה היה מלא בבגדים פרי תיכנונו של פיצי, הם נפרדו.

עברו כמה חודשים, ועונת־השנה התחלפה, וחווה הרגישה שאופנאית כמוה צריכה לתכנן את הקולקציה הבאה שלה, אבל חווה לא כל־כך ידעה איך עושים את זה לבד. מה שהיא כן ידעה זה שאם היא תעשה חנדלך לפיצי, הוא ישתכנע לחזור אליה, ועד שיתברר אם הוא חוזר אליה להרבה זמן או לא, הוא כבר יספיק לעזור לה לתכנן כמה דברים יפים. וככה, כמובן, היה. קצת חנדלך, קצת בגדים, ועכשיו שניהם נסעו לאיטליה כדי לקרוא סיפורים מיקצועיים.

כל זה צד אחד של המטבע. הצד השני זה שמרוב אהבות ובגדים העסק של פיצי בעצמו לא כל־כך איי־איי־איי. לפני שנה הוא קיבל הזמנה ומיקדמה של 400 אלף דולר, ותמורתו התחייב לעשות הרבה בגדים בשביל אנגליה הקרה. מרוב צרות לא עמד פיצי בהתחייבויותיו, והחברה האנגלית התרגזה מאוד ודרשה את הכסף בחזרה. כמו שהמצב כרגע, פיצי אומנם מנהל את המיפעל, אבל הוא כבר לא הבעלים שלו, ובתור מנהל־מיפעל אפילו אין לו די כסף כדי לשלם לאשתו־לשעבר דמי־מזונות. האשה ביקשה להוציא נגד פיצי צו־עיכוב־יציאה מהארץ, אבל עד שהצו הוצא, נמצאים פיצי וחווה ברומא המשגעת.

אוף, איזה סיפור!

פיצי ביטזנסקי
מלתחה חדשה לחווה

חדר־מישפחה וילד

כשלהקת סקסטה נסעה והופיעה ברחבי הארץ, רצו אחריה ילדות קטנות וצעקו „הנה היפה של סקסטה!" אחרי ארבע שנים של הקלעים. שלא יזהו אותה, ושלא יגידו לה כל מיני דברים ברחוב.

איריס שמי
כמו בקיבוץ

איריס פרשה מסקסטה, ובעיקבותיה פרשו עוד שתי בנות, והלהקה התפרקה.

מאז כמעט לא שמעו עליה. הרכילות לא כותבת ולא מתעסקת באנשים במאחורי הקלעים. איריס, עם שותפה המוסיקאי **יוריק בן־דוד**, עושה כבר שלוש שנים ג'ינגלים לרדיו, והקהל רק שומע את הקולות ולא רואה כלום.

כמה פעמים בשנה האחרונה ניסיתי לברר מה קורה אצלה, אבל אמרו לי שהכל בסדר, ואין מה לכתוב עליה, וכשיהיה — יודיעו לי.

והנה השבוע באמת הודיעו לי. איריס, הגרה כבר שנה עם החבר שלה, מהנדס תחתי בן 40 בשם **זאביק סלר**, נכנסה להריון, ומאז שנודע לה היא לא מפסיקה לחייך.

מה עם חתונה, אתם שואלים? אצל קיבוצניקים זה לא כל־כך פשוט. הם רגילים שקודם כל הם עוברים לחדר־מישפחה, ורק אחר־כך מערבבים בעניין איזה רב. אז ככה זה גם עם איריס וזאב. למרות שהם כיום עירוניים. עכשיו הם בחדר־מישפחה והיא בהריון, וכולם מאחשרים עד הגג. גם אני. אז תחת מתנה אני שולחת את כל הברכות שיש לי בלב.

רחל מרחלת על כל העולם

מאת
שולמית יריב

פיגמליון

ביום החמישי נערכה הקרנת־הבכורה של הסרט המפתח. קהל־המוזמנים התחיל להגיע בשעה 10, כשהוא לבוש במיטב מחלצותיו, כיאה להקרנת־בכורה. בפתח אולם־הקולנוע היה מונח פסל של אשה עירומה. רוב האנשים עברו ליד הפסל, העיפו מבט על מערומיו והמשיכו הלאה. באמת, ביג־דיל, פסל של אשה עירומה. כמעט כולם כבר ראו פעם או פעמיים בחיים שלהם דבר כזה.

רק **מולי שפירא**, מנהל מחלקת־הבידור של גלי צה"ל, לא יכול היה להתאפק, ובשקט בשקט, מבלי שאף אחד ישים לב, הוא התקרב לפסל ונתן לטיפה על הטוסיק הלבן שלו. מולי ליטף ומייד עף אחורה מרוב הלם. לפסל היה חום של גוף. כן. באמת. לפסל הזה היה חום של גוף.

מולי התקרב שוב. ואז הסתבר לו, לתדהמתו, שהפסל עשוי מבשר ודם. תוך רקה ידעו כולם שהפסל קרם עור וגידים, וכולם היו מתים לראות גם את הפנים של הבחורה. ככה זה אצל היהודים, מראים להם את כל הגוף והם רוצים דווקא את הפנים. אבל הבחורה סירבה בכל תוקף לסובב את פניה.

מה שהצלחתי לברר שהבחורה היא תל־אביבית בת 22, שחקנית מתחילה שלמדה בחוג־לתיאטרון באוניברסיטת תל־אביב. היא קיבלה 200 דולר ופיאה נוכרית עבור המופע האמנותי הזה בקולנוע, וגם הבטחה שלעולם לא יגלו לציבור את שמה.

מה שבחורות לא תעשינה כדי ללכת לעבוד! ומה שמפיצים לא עושים למען פירסומת!

הקשר הצרפתי

עד לפני שלושה חודשים היתה **ציפי בנין**, אשתו של איש־העסקים **עמוס בנין**, אחת הנשים היפות בארץ. מלפני שלושה חודשים היא בפירוש ובלי עוררין הסבתא הכי־יפה בארץ.

לציפי ולעמוס נולדו שתי בנות, **מיכל** ו**יעל**. מהיום שהן נולדו, בחנו אותם החברים ממש מתחת לזכוכית מגדלת, וכל יום הם אמרו: "תהיה דומה לאמא או לאז" הילדות גדלו וגדלו, וכל יום נעשו יותר ויותר יפות ויותר ויותר דומות לאמה.

מיכל (25) גדלה ראשונה והיתה כל־כך יפה, עד שגבר צרפתי (מאלה שהכי־יודעים להעריך יופי) לא יכול היה לעמוד בפניה והחליט לשאת אותה לאשה. הבעיה היחידה היתה שהגבר הזה, **איב**, בעל חברת־אופנה בפאריס, רצה שמיכל תגור איתו שם. מיכל, שחונכה ללכת אחרי הבעל אפילו לארץ לא־זרועה, הסכימה לגור בפאריס. ככה לקחו הצרפתים בת אחת של מישפחת בנין. וכשהבת השניה, יעל (21), נסעה לבקר את אחותה, קרה לה בדיוק אותו הדבר. היא הכירה בפאריס רופא צרפתי והתאהבה בו ונשארה לגור איתו שם.

מאז חצי המישפחה כאן והחצי השני שם. רק ביום השישי האחרון התאספו כולם בדירה של ציפי ועמוס בנין. הם חגגו את יום־ההולדת של מיכל וגם את הולדת הבן שלה, **רוני**, שהוא הנכד הראשון של ציפי ועמוס.

ציפי בנין ובנותיה מיכל ויעל
ככה נראית סבתא תוצרת־הארץ

המסיבה היתה נהדרת, כולם שמחו ושתו וחייכו, ורק עמוס בנין הרגיש שהוא לא יפול לשמוח עד הסוף, כי יש לו עבודה גדולה לעשות. העבודה של עמוס עכשיו, לפי דבריו, היא לשכנע את שתי בנותיו ואת הצרפתים שלהם לעזוב את עיר־האורות ולבוא לגור בארץ־הקודש.

ועד שהבנות תשתכנענה לבוא הנה, בטח הסבתא תיסע לבקר את הנכד שלה בפאריס כמה וכמה פעמים ואני בטוחה שאפילו הצרפתים יתעלפו כשהם יראו איך נראות סבתות תוצרת־הארץ.

טבעת, צמיד ומכונית

אחת הבחורות הכי עסוקות בארץ היא **ברכה רובין**, בת ה־19. במשך היום היא משרתת בצבא־ההגנה. בשבתות היא נמצאת על מיגרש־הכדורגל, ומסקרת אותם עבור מדור־הספורט בידיעות אחרונות. בערבים היא כותבת את החומר ומראיינת שחקני־כדורגל, ובערבים הפנויים שלה היא יוצאת לבלות.

בשנה האחרונה היא בילתה, באופן בלעדי, עם **עופר הדר**, בנו של בעל מיפעל גדול לציוד מאפיות. הרומאן ביניהם היה מאוד לוהט, ובלהט־האהבה נתן עופר לברכה טבעת־יהלום נהדרת. כשראה כמה ברכה היתה מאושרת מהמתנה היפה, מיהר עופר וקנה לה גם צמיד־זהב יפהפה. ברכה היתה עוד יותר שמחה, ועוד יותר מאושרת, ואז החליט עופר שאם מצמיד־זהב היא כל־כך מאושרת, מעניין יהיה לראות איך היא תגיב על מכונית חדשה. אז הוא הלך וקנה לה מכונית פיאט איביצה, ובמעמד חגיגי של איזה ארוחת־ערב נתן לה את המפתחות במתנה.

ואחרי כל זה פיתאום הם רבו ונפרדו. כל החברים עמדו על קצות האצבעות כדי לראות אם ברכה תחזיר לעופר את המתנות. עמדו עמדו, ולא הצליחו לראות כלום.

גם אני הסתקרנתי מהעניין. אז מייד שאלתי את ברכה מה קורה שם בקשר למתנות. "אני

ברכה רובין
מתנות ספורטיביות

החזרתי לו את המכונית," אמרה לי ברכה, "אבל את הצמיד ואת הטבעת הוא לא רצה לקבל. מה הוא יעשה איתם?"

יש לי הרגשה שהילדה הזאת לא תישאר הרבה זמן לבד. גם לפני עופר הדר היא לא היתה לבד. היא היתה קצת עם **אלי אוחנה**, וקצת עם **ג'ק צימרמן**. אחרי שגמרתי לדבר עם ברכה בעניין המתנות, פיתאום נודע לי שהיא שמה עין על **בוני גינצבורג**, השוער של מכבי תל־אביב. אבל את זה עוד לא הספקתי לברר סופית.

העולם הבא

העיתון החי ביותר במדינה

גליון מס' 27 ● עורכים אלכס פז ובנצי לופו

חגיגות ה־1 במאי יעברו ל־1 באפריל

„שינוי האינטרנציונל הוא רק תחילת הדרך:" במילים אלו פתח ישראל קיסר את נאומו, שבו הסביר את עיקרי ההחלטות שהתקבלו בוועידת ה־הסתדרות בירושלים.

ההחלטה החשובה ביותר שהתקבלה בוועידה היא העברתן של חגיגות ה־1 במאי ל־1 באפריל — דבר שיקרב את הפועלים לסימליותו של יום־הפועלים.

„בצורה זו נהרוג שני פועלים במכה," פירט מזכ"ל ההסתדרות. „מצד אחד נאחד שני ימי שוטים, ובכך נחסוך למשק מיליונים רבים, ומצד שני ה־1 באפריל הוא תחילת שנת־הכספים, ובשל כך יש לו מעמד יותר חזק אצל ציבור־העובדים."

אחת ההחלטות הנוספות שהתקבלו היא להפסיק את המילחמה להורדת אחוזי־המס, שבן אחוזים אלה נקבעו עם קום המדינה, ועל־כן יש להם משמעות היסטורית־חינוכית, שאין הרווח הכספי יכול להוות לה תחליף.

עובדי בנק הפועלים בחגיגות ה־1 באפריל

כותרות גנובות

מודעי (בקשר להע־לאת שכר־הלימוד ב־מעונות־יום ב־10%): „אני מבטיח ששכר־הלימוד של נובמבר 1985 לא ישתנה יותר, והוא יישאר לנצח שכר־הלימוד לחודש זה."

■

שמיר תובע מראש־הממשלה להקים פסי־הרעדה בדרך השלום.

■

המהירות שבה נעל־מו המשקאות מהבר הארוך ביותר בעולם, שהוקם באילת לרגל חגיגות הסחר החופשי, תיכנס לספר השיאים.

■

חברי־כנסת רבים תומכים בכוונת עיי־רות־הפיתוח לישון מול הכנסת, בתיקווה שב־כך תיפסק שימת־הלב אליהם. הישנים בפ־נים.

זה השער ל־$ — צדיקים יבואו בו

לולא הידיעה על גניבת הדו־לארים מתוך סיפרי־הקורש של הרב עובדיה יוסף, שבהם היו מוסתרים, לא היה נודע לנו לעו־לם על מינהגו של הרב לערבב עסקים בתענוג.

לפלא היה בעינינו, כיצד מרשה לעצמו איש בעל שיעור־קומה כרב עובדיה יוסף לזלזל זילזול שכזה בשטרות הכסף הירוקים, אשר הם חלק בלתי־נפרד מן ההוויה היהודית.

דבר המיסדים

בעד שיוויון זכויות

זה הסוף. יותר לא נסכים לסבול. הקווים ה־אדומים נחצו כבר מזמן!

לא עובר יום מבלי שנשמע ונקרא עשרות פעמים את הפירסומות על התחבושות ההיגייניות, המב־טיחות לכל אשה שתשתמש בהן גן־עדן עלי־אדמות.

הם אומרים לנו שהן נוחות.

הם אומרים לנו שהחיים איתן שונים לגמרי — הרבה יותר טובים.

למה? למה תמיד מפלים אותנו?

למה שלא יציעו גם לנו, הגברים, תחבושות היגייניות, שנהיה מאושרים כמו כולן?

חשבתי שאני אמות — הייתי בטוח שהיא בת 16!

אלה הין דבריו המדוייקים של סמל הצי ה־6, שהתלונן על ערמומיותה של הישישה החיפאית, אשר ניצלה את שיכרותו ואת שיכרות חבריו ורתמה אותם למלאכת שיפוץ ביתה.

„לוא הייתי יודע שזאת ישישה בת 106 – הייתי בורח כאילו לא לגמתי כלל!" הוסיף באוזני כתבנו סגן ויליאם תומס וימבלדון, שהיה גם הוא בין נפגעי הישישה. „בגלל הבירה לא שמתי לב ל־0. הייתי משוכנע שמדובר בישישה בת 16".

יצחק רבין, מנכ"ל החברה להנפקת מצבות לציבור, מודיע:

לכל המישפחות שרכשו מצבות במיבצע — לצערנו, לא נוכל להיענות לכל בקשה שהיא לשינוי הנוסח המקורי, המופיע על המצבות

מ.נפל במיבצע של"ג"

ל.נפל במילחמת לבנון"

זאת, הואיל והמצבות נקנו במיבצע, ובמחיר מוז"ל

הדולפינים אינם ציונים

אכזבה רבה מתמותת הדולפינים והדגים הגבוהה בדולפינריום בתל־אביב.

„לצערנו, אין הדולפינים מבינים שבארץ משיגים תוצאות לא פחות טובות מאשר באירופה או בארצות־הברית, תוך התעלמות ברורה מחוקי־הטבע, ובמובן ללא ההשקעות המיותרות להשגת תנאי קיום בסיסיים. המקבלים ברחבי העולם." כך אומר מנהל הדולפינריום ומוסיף: „מי שלא מבין את הצד החלטורי־סטי־אידיאולוגי שבישראליות — אין לו מה להיות דולפין בישראל!"

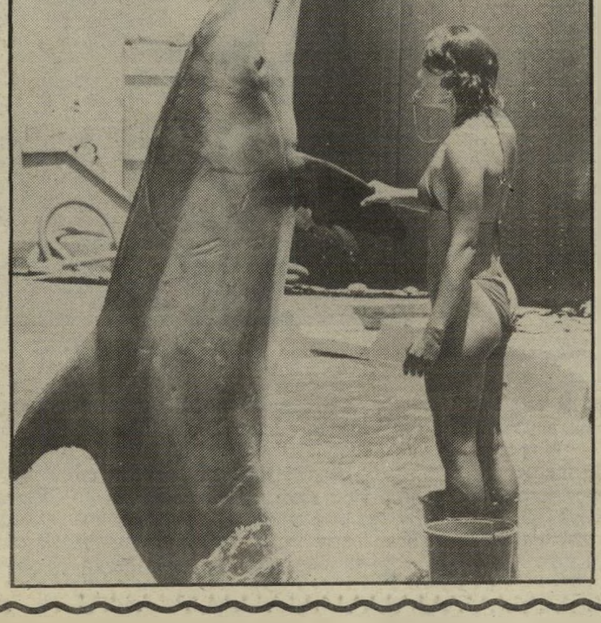

לאנשים לא תהיה שליטה על עצמם — אם יוחזרו השטחים

אליקים העצני, חבר מועצת יש"ע, מתריע נגד מסירת חלקים מארץ־ישראל, ומאיים לגייס לשורותיו חולי פרקינסון, אשר להם, כידוע, שליטה מוגבלת בעצמם.

„בגלל המנתח יצאתי מטושטש!"

פצוע, ששכב על שולחן־הניתוחים במצב אנוש, כשעשרות עיתונאים וצלמים מסקרים את הצלתו, ניצל, למרות שכמה רופאים־מנתחים נאלצו לנתחו — דבר שגרם לשיבושים קשים בעבודת העיתונאים.

„אני מאשים בעיקר את המנתח הראשי," קובל הפצוע המחלים במיסמך מזעזע, שבו הוא מאשים את הצוות הרפואי באיכותם הירודה של צילומי־התקריב שלו, כפי שהופיעו במבט לחדשות.

אקספרס EXPRESS

„בזק" לא תיתן עדיפות לאוצר

שר־התיקשורת הודיע בצורה חד־מש־מעית כי עיכוב כספים, שהיו מיועדים לאוצר, בסניף־דואר, נעשה במיסגרת החוק.

„עם כל הכבוד לאוצר, לא אתן לשבש את סידרי־העבודה בסניפים!" אמר מר רובינשטיין לכתבנו, „לקח לנו הרבה זמן עד שהרגלנו את אזרחי־ישראל לחכות שבוע ויותר לדיברי־דואר. שבוע זהו הזמן המינימלי שעל מיכתבים, חבילות או כספים להתעכב בדואר, בטרם הגי־עם למענם. כל הסדר אחר יגרום לאנארכיה."

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

אזהרה - משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות

מספר 2515 כ"ט חשון תשמ"ו 13.11.1985 שנה 50 המחיר 1850 שקלים (כולל מע"מ)

השולחנה

הסוף של מלך האופנה

ג'יי פולופ, שהסתבך בסמים, עזב את הארץ